beorũ añ.ʒ.j.misce ⁊ fiat electuarium. Istud electuarium non est in vsu apud nos.

¶ Oua fm Auic. meliora sunt oua gallinarũ recẽtia. ⁊ melꝰ qõ est in eis est vitellꝰ: ⁊ melꝰ eorũ artificiũ est vt nõ cũ alio cõgelent: post aũt oua gallinarum sunt oua anũ q̃ cursu eꝰ pcedũt sicut antẽdarã. ⁊ adorã. ⁊ alcubugi. i. perdicũ: ⁊ attenuati. oua ꝓ anatis ⁊ similiũ sunt maiꝰ humoris. Sera. dicit. ex autoritate Hale. illa q̃ eligimꝰ sunt oua gallinarũ. nõ ergo opʒ q̃ narremꝰ naturã aliorũ fiat cõfectio solida cũ aq̃ matricarie in rotulis ouorũ. qꝛ natura eorũ est eadẽ natura istorũ ⁊c. Rasis aũt in tertio almansoris in. c. de aliis ouis ait. oua plus oibus conuenientia galline sunt ⁊ perdicis ⁊c.

Electuariũ de lepore combusto. ℞. lapidis iudaici ⁊ spongie añ.ʒ.j.pulueris leporis cõbusti ꝑm artẽ.ʒ.ij. spẽrũ electuarij litõtripõ descriptiõe Nico.ʒ.ij.ʒuc. scõ decoctionis. ℥.iiij.cum aqua saxifragie fiat cõfectio in rotulis. i. in forma manꝰ xpi. Istud electuariʒ non est in vsu.

¶ De lepore Aui. in. ij. cañ. duo capitula facit vnũ de lepore siluestri. aliud de lepore marino: quẽ q̃dã existimãt ẽ cuniculũ quẽ dixit Aui. esse aial ostracũ lutosum. de clinãs ad rubedinẽ aliquãtulũ inter ptes cuiꝰ sunt que dã silꝛia solus alusnẽ. i. herbe sꝛhali. illũ vero quẽ hic intelligimꝰ est ille qui oibus est notus. de modo cõburendi vide supra in electuario de cineribus.

¶ Litõtripon. i. cõterẽs ⁊ frãgẽs lapidẽ interpretat: descriptio ipius posita fuit supra ex intentione Nico.

Electuariũ de sebestẽ. ℞. sebestẽ recẽtis. ℥.v. infundank in li.j. aq̃ violarũ. ⁊ bulliãt. Deinde colek. ⁊ predicte colature addak aq̃ yris. i. ireos ⁊ ãgurie añ. ℥.vj. tamaridorũ. pruno ꝓ siccorũ ꝓtusorũ. añ. ij.v. violarũ. seminũ cõiũ frigidorũ añ. ℥.ij. succi mercurialis. ℥.iiij. coquank simul vsq̃ ad cõsumptionẽ medietatis: ⁊ fortiter exprimank ⁊ colenk ⁊ colature addatur penidiorum. ℥.viij. diaprunis non solutiui lib.j. ⁊ ʒ. pul. diagredij. ʒ.iij. misce et fiat electua.

¶ Istud electuariũ apud nos nõ est in vsu sed in medio lano vtunk ipso. Scias q̃ ego vidi ꝑdictũ electuarium scriptũ: sed nõ apud auctoꝛẽ autẽticũ. ⁊ ibi ingredik q̃dã herba q̃ notatur chachile. quã Bartho. in sua descriptiõe nõ hʒ: tũ si esset aliqs q̃ vellet eã ponere declarabo q̃d sit. chachile est q̃dã herba q̃ reperik in ptibꝰ rome in loco q̃ vꝛ correctũ: folia hʒ silꝛia vmbilico veneris: ⁊ hec a modernis foldanella vocat. et est alia species achachile habens folia silꝛia vermiculari: ⁊ nascitur in sterquilinis locis: ista vero non est ita nota vt altera.

¶ Sebestẽ. i. mãmilla canis. Sera. c. de sebesten narrat arborẽ ipsorũ ⁊ de fructu ipsius dicẽs q̃ mochatica est rech in arabia. ⁊ est arbustũ altũ supterrã habẽs corticẽ cuiꝰ color vergit ad albedinẽ: ⁊ fructꝰ ipsius est sicut granã oliue. iste fructꝰ colligitur ⁊ exsiccak donec corrugetur et est illud quo vtuntur in medicina.

¶ Aqua violarũ intelligitur est illa que fit ex floribus violarum per sublimationem in alembico.

¶ Anguria est melon magnus viridis qui apud Auic. in. ij. cañ. vocak batega. in ꝓpe antiquo in ꝓbus nostris nõ reperiebantur sed hodie deferunk ex venetiis.

¶ Mercurialis est herba satis nota. hec apud Dia. vocak linozestis galenus etiã in septimo simplicũ dicit linosistia. i. mercurialis. Pli. linosestis siue paternius a mercurio inuentus est: ideo apud grecos ermiporona dicitur. nã multi ex nostris vocant mercurialem.

¶ Diaprunis vel Diamascon a prunis damascenis. descriptio ipsius est posita superꝰ autoritate Nico. ⁊ ibi videbis q̃ fit sine diagredio ⁊ cum diagre. illud vero quod fit siue diagredio appellatur nõ solutiuum. qñ fit cum diagredio appellatur solutiuum.

Electuariũ de polipodio ad melãcoliã. ℞. anisi ligritie. dauci seis leuistici. ameos floꝛ eupatorij añ. ʒ.j. ℥. acori. i. zinziberis. cinamomi. croci añ. ℈.ij. semis aneti. petroselli. apij. añ. ℈.j. hermodact. ʒ.j. ℥. turbith. ʒ.vj. diagredij. ʒ.iij. polipodij q̃rcini. ʒ.ix. thimi epithimi añ. ʒ.v. lapidis lazuli. hematitꝭ ꝓpatorũ añ. ʒ.vj. penidiorꝰ. ʒ.iij. ʒuc. li. iiij. coquãk ʒuccarũ ⁊ penidij cũ aq̃ sublimatiõis ireos vsq̃ ad decoctionẽ ʒuccari ⁊ fiat cõfectio solida: poteris ẽt facere i forma liqda ad modũ electuarij: deinde ʒuccaro liq̃facto addãtur pulueres. Istud electuartũ non est in vsu.

¶ Polipodiũ aũt dictũ est a similitudine flagellorũ polipi piscis in eminẽtiis q̃ sunt in ipsis flagellis seu pectibus: sed pedes dici pñt. nã radicibꝰ polipodij sunt files eminẽtie. vñ polipodiũ quasi poltpes. Dia. dicit q̃ polipodiũ nascit in parietibꝰ humectis ⁊ in ripis ⁊ circa radices arborũ vetustarum ⁊ in querẽtibus: ⁊ propter id dicitur polipodium querẽtinum hoc quidam herbatici liquirtiam siluestrem vocant.

¶ Hematites. i. lapis qui dicitur ematites: siue sanguinaris hoc lapide pictores vtuntur.

¶ De confectionibus ac electuariis secundum Nicolaum florentinum.

Confectio diacartami in sermone scõo in ca. de cura emitritei vʒi euacuatiõe cholere ⁊ flegmatis. ℞. spẽrũ diadragãti frigidi. ℥.j. carniũ citoni. ℥.ij. ʒizi. albi. ʒ.j. medul. cartami. ℥.j. ℥. turbith electi. ʒ.ij. diagredij. ʒ.v. mãna granate: mellꝭ rosati ad solẽ purificati añ. ʒ.iij. ʒuc. albi. ʒ.xv. fiat cõfectio in bolis quorũ vnus q̃s sit. ℥.iiij.

¶ Hec confectio apud nos non est in vsu. de argillata in capitu. de podagra: siue gutta habet vnam aliam descriptionem que eadem est. lumen mole lucens describens hanc confectionem dicit eam esse magistralem cũ non sit: vt eius descriptionem sibi vendicaret: et quidem indigne.

¶ Cartamus est crocus hortulanus: cuius flos tingit sericum: cius semen inter laxatiua ponitur hoc gineus vocat greciis Diasc. vero cinicum. Auer. in quinto col. dicit eleratis alcartamum. idest semen papaga. ego credo quod vult dicere quia illud animal quod vocatur papaga comedit ipsum libenter. Mesue de ipso loquitur dicens. meliꝰ est illud quod est album et planum et grossum et plenum cuius medulla est vnctuosa pinguis ⁊c.

Electuariũ sublime cõseruãs sanitatẽ oculorũ: ⁊ ꝓfortãs spiritũ visibilẽ i claritate sua in. lib. i ij. in. c. de custodia sanitatis oculorũ: ⁊ de iuuãtibus ⁊ nocentibꝰ oculis. ℞. herbe adhil. ℥.ij. seminis feniculi. ʒ.j. macis cubebe. cinamomi piperis longi. gariofilorum

añ.ʒ.j.pistenk ⁊ cribellenk:⁊ accipe mellis dispu.lib.j.succi feniculi cocti et dispuma.℥.j. succi celidonie siʒr cocti.ʒ.ʒ.coquank succi cũ melle:quousq; mel habeat spissitudinẽ ⁊ cõficiank cũ eo spẽs ⁊ reseruek in vase vitreato.

¶ Istud electuarium,nõ est in vsu:sed Nico.ipsum laudat mirabiliter.

¶ Herba adhil fm Nico.in lib.⁊ capi.predictis est herba de qua quidã dicunt q; est herba quã comedũt aquile ⁊ cõtricant oculos suos:⁊ dicit q; est eufragia.postea iterũ ait,verũ alij dicunt q; est quedã species herbe albe:cuius folia quãdo rumpũtur in loco rupture faciũt fila quasi ad modum bombacis.⁊ est amari saporis ab Auicen.vocata bombacũ.a quibusdã cassilago.a quibusdam dicitur herba verula:⁊ postea dicit verula est auis ⁊c.neq; per id Nico.cognouit quid esset herba adhil.ipse dicit q; ab Auicẽ.vocata est bombacũ:de quo nõ reperit vllum fecisse capitulũ in.ij.canofr.vbi de simplicibus tractat.⁊ dicit qõ a quibusdã cassilago dicit qõ non credo:quia cassilago est iusquiamus sed;sit quomodocũq; prima expositio est melior.hoc qõ herba adhil est,eufragia.quia in hoc multũ valet.Preterea Matthe.silua.in ca.de eufragia inquit sic.eufragia latine arabice herba adhil.Mesue in ca.de egritudinibus oculorũ laudat ipsam.sed cõtradicit Io.cõcorregius in ca.de debilitate visus qui inquit herba adhil.i.nux muscata.Sed fm alienos eufragia quod nõ creditur.sed mea opinio est quod adhil sit eufragia.

¶ Celidonia fm Isidorũ ideo dicitur vel qõ aduẽtu hirundinũ videk erumpere:vel q; pullis hirũdinum si oculi auferantur matres eorũ illo ex hac herba mederi dicuntur.liber qui dicitur bulcasim in tractatu secũdo in cap.de modo colligendi lac celidonie:⁊ extrahendi succum eius inq̃t:principiũ ortus celidonie est qñ hirundines incipiunt apparere:⁊ qñ desinũt apparere desiccat et non apparet.⁊ propter hoc appellatur herba hirundinum ⁊c.

Diabutirũ expertũ i li.iiij.in.c.de tussi.℞. mellis dispu.⁊ butiri añ.iiij.cimini anisi añ. ℥.ʒ.liquiritie.ʒ.j.cõfice in forma loch.

¶ Istud electuariũ nõ est in vsu.⁊ sicut reperit apõ Oribasium in cap.de tussi.est ex autoritate ipsius.

¶ De butiro Auicẽ.in secundo cano.duo cap.facit vnũ de butiro simpliciter aliud de butiro nõ recẽti.Sera.de butiro lacte ⁊ caseo in vno capitulo loquit:⁊ sic inquit libẽ.i.lac.lubon.i.caseus.zebd.i.butirũ: serum.i.mantega. Papias dicit butirum pinguedo que ex lacte colligitur.est tamen pinguis ⁊ solidius oleum ex butiro fit.

Diapigamũ in li.v.in.c.de inflatiõe ⁊ tẽtione stomachi.℞.nitri pipe.cimini ifusi i aceto ⁊ postea torrefacti añ.ʒ.iiij.fo.ruthe siccorum ad põdus oim.cõfice cũ melle ⁊ fiat.

¶ Hec cõfectio apud nos est multum in vsu:sed nõ sub hoc nomine diapigamũ.imo sub nomine diaspoliticõ: qõ idem est.Ipse Nico.in eodem libro inquit diapigamum idest electuarium de ruta postea in cap.de debilitate digestionis ponit electuarium de rutha quod idez est cũ diapigamo.⁊ sic dico qõ electuarium de rutha secundum Nico.diapigamon ⁊ diaspoliticon idem sunt de quo infra in diaspoliticõ.Diaf.in capi.de rutha ponit descriptionem diapigam.i que eadem est. Macer in cap.de rutha describit diapigamum in versiculis incipiẽdo.Ex hac antidotum non paucis vtile causis conficitur medici dicũt diapigamon illud.Pigamon in greca nostra quia rutha vocatur.Illius antidoti confectio talis habetur.Pondere iunge pari nitrum piper atq; ciminum.De tribus his tantum:de rutha ponito,quantum.Sed prius ex acri vino macerare ciminum conuenit:⁊ ferro plus assari calefacto,omnis deinde simul dene trita ex melle ligabis ⁊c.

¶ Nitrũ.i.affronitrũ in ista cõfectiõe laudat:sol nitrus qua vtunt bõbardarũ q: est fortius quã sal panis.

Electuariũ de ficubus i eodẽ lib.in.c.de cura colice ex fece ⁊ est vtile senibus.℞.croci hortẽsis,zinziberis albi mũdi añ.℥.ij.terantur ⁊ cribellenk.ficũ albarũ pinguũ nũero xxx.terank in vno mortario ligneo in modũ qõ nõ appareat gr̃.⁊si nõ pũt teri bũ ferueat modicũ ⁊ ponak cũ eis de baurab.i.affronitro ⁊ fece argẽti añ.℥.ʒ.⁊ pistenk oia simul et incorporenk cũ melle dispu.in quo misceak de aqua in qua decoete fuerint ⁊ fiat.

¶ Istud electuarium nõ est in vsu:sed fm intentionem Nico.est vtile senibus.

¶ Crocus hortensis est crocus affricanus siue hortulanus cuius semen gincus seu cartamus dicitur.

¶ Ficus.idest carica.Isido. inquit ficus a fecunditate vocat. est enim arboris ceteris fecũdior nã terq; quaterq; p singulos annos generat fructũ.atq; altero maturescẽte alter oboritur.hinc ⁊ carice a copia nominate ⁊c. est alia fic⁹ dicta pharaõis siue fic⁹ fatua siue sicomorus ⁊ est nomẽ cõpositũ a fic⁹ grece ⁊ qõ est ficus ⁊ moro latie ⁊c.Inde sicophãta.i.comestor ficũ vt apud Terentiũ.

¶ Fex argenti fm Nico.est scoria argẽti .ego puto q; sit merlasengi qõ alio nomine litargirum appellatur.

Electuariũ de cicadis in eodẽ li.i.c.de cura lapidis.℞.cicadarũ abiectis capitib⁹ alis: ⁊ pedibus:granorũ solis seminis saxifragie añ.ʒ.j.piperis galange cinamomi.ana.ʒ.ij. ligni aloes.ʒ.ʒ.mellis quod sufficit.

¶ Istud electuariũ nõ est in vsu.Isidorus in ca.de minutis volatilibus inq̃t.Cicade ex cuculorũ nascunk,sputo.hei Italia apõ reginos multe sunt:nec vsq; alibi.Ortus medicine ait.cicade sunt vermes ad similitudinẽ locuste:⁊ habitant in locis calidis.quidã vero sapientes dixerunt qõ cicada est animal paruum vergens ad nigredinem que in capite ipsius habet duo cornua minuta:⁊ in tẽpore estatis maioris caliditatis apparet:⁊ volat sup cacumina domorũ vl aliarũ rerũ:⁊ ibi stat ⁊ garrit quousq; sol amittat suam caliditatẽ:⁊ pdictum animal a multis vulgari noie sic est vocatum.

¶ Grana solis.i.miliũ solis siue lithospermon. Sera. in ca.de milio solis inquit ex autoritate Hal.in translatione bataric lifacos:q; est semẽ qõ assimilat lapidi: et est chulb.i.miliũ solis:⁊ semen herbe q̃ vt stroncos:qõ si bibit frãgit lapidẽ ⁊ puocat vrinã.Se.iterũ ait ex autoritate abẽ mesuai talbalfari:qõ achuch deferk ab india ⁊ assimilatur semini lini nisi q: est maius: miror tamen q; Serap.dicat q; milium solis hz semen simile semini lini:⁊ tamen illud quo nos vtimur nõ assimilatur semini lini.hec herba in nostris hortis nascit ⁊ abundat plurimũ:huius dicat Ser.qõ defertur ab india.

Medicamẽ de sisileos in lib.vj.i.c.de sterilitate.℞.sisileos.limature eboris:radicũ et granorũ peonie:darisahã añ.ʒ.j.ʒ.cinamomi:ciperi.calami aromatici:squinanti:artemesie añ.ʒ.j.nardi.scilicet,spice gariofolij masticis olibani ana.ʒ.ʒ.ambre purissime. ʒ.ij.mellis.q.s.

¶ Istud medicamen de sisileos. id est siteris montani non est in vsu.

¶ Darisahan est cortex radicũ huzie siue cortex radicũ mali granati agrestis apud Diasco. vocatur aspa.

ſium.de quo dictum fuit in electuario de vino.

¶ Artemisia.i.mater herbarum.

¶ Mastix est gummi lentici vel species eius.Diasco.in cap.de thure ait.thus lachrymū est arboris que grece libanus dicitur.

Electuariū de iua in lib.vij.in.c.de preseruatione a doloribus iuncturarū. ℞.iue recentis subtilissime incise:et cōficiatur cum melle et fiat ꝑm artem.

¶ Istud electuariū apud nos est in vsu:ipse essi Nico. nō ponit dosim iue:sed proportio mellis ad iuam apothecarius est nota.

¶ Iua ꝑm Simonē ianuen.est iua:vt dicit supra in camepiteos:ipse ho in ca.de camepiteos ait quasi in fine: vide q̄ nulla istarū specierū sit illa qua moderni vtunt pro camedreos.Arbitratus fui q̄ prima istarū sit plāta illa quā iuā moderni vocant ꝑpter silitudinē huius descriptionis cū ca:ꝛ ꝑpter experientiā que inuenit in ipsa sciatica qua ipsa laudat.postea ho intelleri quod apud grecos siculos maxime ipsam iuā camepiteos vocant:ꝛ sic meo iudicio credo q̄ vera iua sit camepiteos et qui nō credit consideret formā camepiteos q̄ apud Diascoridē vocatur camepitio:ꝛ ponit species tres quarum vna est spansa super terrā.et gibberosa habēs folia aizo minori.i.sempuiue minori siue vermiculari similia: sed tenera ꝛ pinguiora et aspersa ꝛ spissa circa virgas odorē redolentia pini ramulos mittit oblongos ꝛ curuos in silitudine acuse.i.lactuce asini ꝛ frondiculū tenuē:vel semen cū tenui coma flores minutos ꝛ mellinos profert:ꝛ semen nigrū odorē pictuinū.i.rasine pini:vide ergo illā iuam qua vtimur ꝛ aggrega ipsam cū illo ca. de camipiteos ꝛ videbis q̄ in odore ꝛ in oibus iua est camepitheos ꝛ habēt oēs species odorē pini:ſz nobilior est que magis odorez pini refert.illud vero camepiteos quo vtunt moderni nō hz formā camepiteos:vt describunt nostri autores sicut est notū eruditis apothecarijs. Mesue in ca.de egritudinib⁹ laudat ipsam sub nomine ziziniam et est iua.

Electuariū de anagalico siluestri in lib.vij. in ca.de cura eminētie vmbilici: ꝛ est multū vtile. ℞.radicū eius bene decoctarū in vino austero:ꝛ postea optime cōtritarū: ꝛ mellis despu.añ.li.ij.ꝛ coquātur in lento igne vsq̄z ad perfectionē:ꝛ tunc supponat puluis qui sic fit.sanguinis draconis.ʒ.ſ.masticis:tepidor lapidis incisor añ.ʒ.ij.gūmi arabici.ʒ. ij.lapidis ematitis.ʒ.j.nucis cipressi.ʒ.ij.gariofilorum:macis cinamomi:nucis muscate añ.ʒ.iij.piperis:zinziberis croci: añ. ℥.j.et bene incorporent:ꝛ fiat electuarium.

¶ Istud eium nō est vsu:sed ꝑm intētionē Nic.est vtile.

¶ Anagal ꝑm Dia.sunt due species:vna est que ia cinthiū pferr sed apud Sera.hz florē celestē:altera est cuius flos dactili colorē habet:sed apud Sera.hz florē rubeum ꝛ est plantula habens folia subtilia parua:et ramos quadrāgulatos:ꝛ ambe habēt semen rotūdum simile semini coriādri apud nos in pratis acrib⁹ reperit. Quidā exposuerunt q̄ esset cicor:ea.q̄ nō est.alij q̄ sit maiorana.q̄ nō ē:alij auricula muris dicūt:q̄ nō est. Auicen.in.ij.cañ.capl'm vnuz facit de auricula muris. aliud de anagalo.in cap.de anagalo inquit est duobus modis.vnus eorū est cuius flos est citrinus ꝛ alius cuius flos est celestis : hic textus Auicen . videtur corruptus:dum nō dicit q̄ prima species anagali habet florem rubeū vt dicit Serapi.Sale.in sexto simpliciū inquit anagallus:id est morsus galline.ꝛ dicitur q̄ vna habet florem celestis coloris:alia rubei:et sic est ꝑm veritatem ꝛ est quā nostro idiomate morgelinam:aut morsum galline vocamus aliquādo ipsam. Matthe⁹ filius. dicit morsus galline vocatur a quibusdā anagallus q̄ ipsa vocatur:quidam morgelinam vocant ꝛc. Nicola⁹ dicit electuariū de anagalico siluestri.i.de illo qui florē rubeum gerit ꝛc.

Confectio boli armeni in li.iiij.in ca.de preuisione cautelis:ꝛ custodia a venenis et eorꝫ nocumentis in generali. ℞.boli armeni:terre sigillate añ.ʒ.j.granorꝫ iuniperi.ʒ.ſ.conficiātur cū melle:dosis est.ʒ.ij.cum vino.

¶ Hec cōfectio apud nos nō est in vsu:bolus armenus est quedam vena terre que reperitur precipue in armenia ꝛ eligendū est subrubeū apud Auicen.vocatur lutum armenum.

Electuariū de moris ꝑm Michaelē fauosionalā in.c.de disinteria intestinali. ℞. carniū mori immaturi.℥.iiij.zuccari lib.j.coque cū facilitate:deinde pijce stiptica calida aut frigida:vt exigit dispositio:ꝛ fiat electuarium quod apud nos in vsu non est.

Confectio chifodea ꝑm Gal'.in tracta.viij. in meimir in ca.de cura passionū epatis. ℞. carniū passularū.ʒ.xxv.croci.ʒ.j.calami aromatici.ʒ.ij. bdellij.iudaici.ʒ.ij.ſ.cinamomi. ʒ.j.cassie.ſ.lignee.ʒ.ſ.spice.ſ.nardi.ʒ.iij.squinanti.ʒ.ij.ſ.mirre.ʒ.iij.ꝛ in alio.ʒ.iij.terebētine.ʒ.iiij.limature aspalti.ʒ.ij.mellis.ʒ.xvj. vini quod sufficit ꝛc.

¶ Istud electuariū apud nos est in vsu : sed nō vtimur sub nomine chifodea:imo vtimur sub nomine electuariū de vino.ipse Gal' describit duas descriptiones:quarum prima est nobilior ꝛ dicit q̄ chifodea nomiatur:ꝛ essi in odore ꝛ in gustu silis est vocato ab egyptijs chifi qui primo cōposuerūt hoc ꝛ vtūtur eo. Idē in partibus nostris facim⁹ ꝛ sic post ꝑ ego aggregauit istud electuarium de chifodea apud Gale cum vno electuario quod habetur ab Auicē.in.iiij.quē nos facimus sub nomine electuariū de passulis seu de vino.vidi q̄ idem sunt:ꝛ sic vt meli⁹ ꝛ apertius rem dignoscas legē illam descriptionem quā superius posui sub nomine electuariū de passulis cū ista:ꝛ videbis q̄ eadē est.Franciscus de pedemō. in ca.de debilitate epatis habet eādē.Michi.sauonarola in.c.de debilitate epatis habet eādem.

¶ Limatura aspaltri seu aspalci.i.rasure aspaleos.et hec est arbor sicut narrat Diasc.que nascitur in asia:et rhodo:cui⁹ species duplex est.Est essi vna spinosa fruticem ꝛ tirsum grauē habens ꝛ depositū cum cortice purpureo vel rubro:ꝛ depresso odoris summi ꝛ amari altera est alba:lignosa ꝛ imbecillis ꝛc . quid autem sit fere ab oibus ignoratur.ꝑm aliquorū modernorū medicorū opinionem tenetur q̄ sit aspaltū.i.bitum emundaſcū sed nō recte.nam si Gale.habet aspaltri fuit error scriptoris:q: debet dicere limature aspalci.ꝛ est quedā arbor q̄ apud Sera.ꝛ Aui.vocatur darsisahan:ꝛ sic est ꝑm veritatē.nam ibidē Aui.loco ei⁹ hz darsisahan.q̄ idem est. michael sauona.loco aspalci hz radicē spine.inde ꝛ ibi ait:loco eius potest poni xilocaracta.vtvult Simon ianuen.verū Auicē.loco eius ponit fructus aliembuch: id est xilocaracte.ꝛ hoc adiuenit qꝛ ipse ignorauit quid esset.verū loco ei⁹ xilocaracta potest poni:ſſi idē non est sed Sera.vere agnouit ipm dicens q̄ est arbor granati siluestris:ꝛ sic est ꝑm veritatē.nam si legis capitulum de aspaleos apud Diasco.cum.c.de arbore granati siluestris:seu darsisahan videbis q̄ idem est. Preterea Joannes Arculanus in capitu.de debilitate epatis inquit:

darsifahã.i.arbor granati siluestris.Sm vero modernorũ sniam granati siluestris duo sunt spẽs quarũ vnũ est darsifahã:seu arbor dicta amberberis:cuius fructꝰ dicit abel: ⁊ de hoc a multis liciũ efficit.vnde Rasis in sinominis suis dicit liciuz loch.de aq̃ in qua cortices berberis coquunt:⁊ sic approbatũ fuit q̃ arbor berberis in debilitate epatis:ac in fluxu epatico multũ valet.Aliud est xylocaracta siue siliqua:siue charubie q̃ sunt idẽ:⁊ sic a modernis vnũ ꝓ alio ponit:sz debẽt ponere corticẽ buzie.i.corticẽ radicis mali granati ,seu berberis.⁊ est arbor dicta apud herbaticos crispinus:hec duo apud sapientes sunt ex secretis aliorum.

¶ Vinũ satis notũ est.Serap.de ipso loquit in ca.de vite ⁊ eiꝰ spẽbus:⁊ que ex eis sunt.Isido.ait vinũ dictũ est eo q̃ eius potus venas sanguine cito repleat:hoc alij q̃ nos curis soluat lieum appellant.alij lineum a leniẽdo veteres vinũ venenũ vocabãt.sed postẽ inuentũ est virtus lenifer succi hoc vinũ vocatũ est illud venenũ.vnde ⁊ Hieronym in lib.quem de virginita. cõseruãda scripsit adolescentulas dixit ita vinũ bibere debere fugere vt venenũ:ne pro etatis calore ferucni bibant ⁊ pereant.Inde est q̃ apud veteres romanos femine non vtebant vino:nisi sacroꝝ cã certis diebꝰ:hodie vero inueniunt homines multi:qui si nõ biberẽt vinũ deficerent oino.Joã. angli.in cap.de passionibus stomachi recitat hos versus.Dat vinũ purũ tria nobis cõmoda ꝓmũ . Cõfortat stomachũ:cerebrũ:cor dat tibi letũ.Vires multiplicat:⁊ viscera plena relaxat.Efficit audacẽ:sudores:prouocat aptat Ingeniũ tali lusus cõgaudet amico.Sit mẽsura comes ne violetur opus.Nam sine mensura peperit omne quod est.

¶ Dicitur aũt electuariũ de vino eo qõ ingreditur et dz coqui cũ magna diligentia.

Confectio diaspoliticõ Sm eundẽ in tractatu quarto de regimine sanitatis. ℞. cimini piperis longi foliorũ rutbe nitri aã.z.iij.terãtur grosso modo:⁊ cum melle bene dispumato quantum sufficiat fiat confectio.

¶ Hec confectio est in vsu.ipse vero Sal.in sexto de regimine sanitatis ipsam describit ⁊ solet cõfici dupliciter. Quidam eñ cõponũt ipsam ex.℥.iiij.rute viridis:⁊ alio equali pondere.sz Sm modernos ex olbꝰ cõponentibus sumit equale pondꝰ:⁊ conficitur ⁊ sunt ex hominibus qui vocant istã ꝓfectionẽ siue istud antidotũ electuariũ de ruta.verũ ipse Sal.in ca.de medicinis zenonis in suis experimẽtis hz electuariũ de rutha:qõ idem nõ est.forsan illo tpe nõ erãt idẽ:sz apud multos modernos idez sunt:nã Petrus argillata in cap.de duritie splenis indit. ꝓfectio diarutha ⁊ ibi habet eius descriptionẽ sicut habet hic Sale.in fine eius descriptionis dicit ⁊ Sal.appellat hoc diaspoliticum.Nicolaus florentinus in li.v.in cap.de inflatione ⁊ tentione stomachi ait:diaspoliticõ.i. electuariũ de cimino.nã apud medicos vocat hoc electuariũ de cimino cum spẽbus grossis.Aui.in.v.cañ.hz diacminũ Sale.qõ idẽ est.Dia.in.c.de rutha hz idem Macer in codẽ ca.habet idem sub nomine diapigami. vnde ꝓ hoc possumus dicere diaspoliticon cõfectio de diarutha:diapigamon et electuariũ cũ specibus grossis esse idẽ vide supra in diapigamon.

¶ Ciminũ.s.ciminũ vsuale.hic Sale.non dicit si ciminũ debet poni infusum in aceto:⁊ torrefactũ aut nõ:verum nostri doctores magis laudant ipsum debere poni infusum in aceto et torrefactum : quam non infusum. nam Petrus argillata. Nicola.Diascori.Macer. ⁊ Auicen. habent omnes ciminum infusum.⁊ idem volunt facere hodierni.⁊ modus est q̃ accipiatur ciminũ:⁊ mũdetur a sordibus eius:⁊ superponatur acetum quãtitatis sufficiẽtis ⁊ ibi dimittatur per diem ⁊ noctem:deinde extrahatur et desiccetur:⁊ eius torrefactio est q̃ ponatur super patellam terream latam:⁊ calefiat ipsa sine cimino: deinde auferatur ab igne ⁊ statim cito superponatur ciminum ⁊ ipsum misceatur ⁊ voluatur semper cum aliquo:et hoc fiat bis vel ter]: quousq̃ eius torrefactio sit completa:et vtere vbi oportet . idem potest fieri de aliis seminibus . Species piperis note sunt . ac eorum nomina ⁊ greca:⁊ latina.per piper vero absolute piper nigrum intelligimus:aut quia nobilius:aut qꝛ fortius est aliis:aliquando tamẽ Sm diuersas intẽtiones in aliquibus electuariis ac cõfectionibus magis cõuenit piper albũ aut lõgum q̃ nigrũ sicut in cõfectione ꝓxime descripta in qua licet aliqui dicant debere poni nigrum plurimi tamen ac fere oẽs laudant apponendum esse piper longum ab aliquibus vero magis laudatur piper album.

¶ Ruta est herba satis nota.Diaſ.autem laudat illam que nascitur circa cucumeres.Aui . vero laudat illam que nascitur circa arbores ficus.hic Sal,.nõ dicit si ruta debeat esse sicca:aut viridis verũ moderni doctores laudãt mediã inter viriditatẽ ⁊ siccitatem.Dia.in codẽ antidoto dicit rute viridis.Petrꝰ argillata dicit ⁊ vult q̃ ruta non sit sicca nec viridis:⁊ sic debent facere apothecarij.

¶ Nitrũ.i.affronitrum.Aui.loco eius habet baurach. i.sal rubeum.idem inquit baurach est fortius sale et est de gñe virtutis eius idem in cap.de nitro ait nitrum est baurach armenuz in loco eius sunt ex hominibus qui ponũt sal panis:⁊ sunt ex holbus.qui ponunt sal nitrũ quo vtuntur bombardarij et ,hoc est fortioris virtutis in hac materia.

Dia capparis Sm Gilibertũ de anglia in.c. de vitijs splenis. ℞.capparis.℥.iiij.squille. i.cepe muris assari:centauree piretri: piperis scilicet nigri:thimi:apij seminis git agrimonie radicis aã.z.j.mellis quod.s.

¶ Istud electuarium nõ est in vsu apud nos capparis seu kapparis cum k.est planta vel ,frutex spinosa spãsa super terram spinis vncis plena sicut rubus folia similia citonio fructum similem olive qui si aperiatur emittit florem album.si vero ceciderit,de plãta,sua apparet lõgus vt balanus:⁊ tũc si aperiatur inueniuntur in eo grana minuta.⁊ hoc in alexãdria maiori reperitur.⁊ in magna copia.Haliabbas in scbo practice ca.de radicibus vocat ipsum bubugi.

¶ Sit.i.semẽ nigelle nigre que vocat melachio de,qua supra dictum fuit.

Dia ceraseos ibidẽ.℞.succi cerasorũ li.iiij. mellis lib.iij.diagredij.z.xxviij . cinamomi masticis aã.ℨ.j.cõficiant sic.succus cũ melle lento igne ad spissitudinẽ decoquentur et in eo pulueres terẽdos temperabis cum.z.iij. manne ⁊ ieiunet vsqꝫ ad sero.

¶ Dia ceraseos autem dicitur a succo cerasorum quẽ recipit plusq̃ de aliis rebus cerasa Sm Serap.sunt grana parua similia pinis . et sunt in orientẽ ⁊ est granum regum . et est illud quod apud nos intelligendum est iuxta autoritatem Serapi.granum regum duo significare etenim Sm ipsum significare videtur cerasa secũdum vero illustres medicorũ sicut Auicen.in.ij.cañ.ca. de mehembethene.⁊ Mesue capitu.de albemesuch.est cherua siue cataputia maior.Isidorus in cap . de propijs nominibus arborum inquit.cerasus a cerasonte vrbe ponti vocata.nam lucullus cum cerasum ciuitatem pontis delesset:hoc genus pomi inde adinuenit ⁊ a ciuitate cerasuz appellauit arbor eni cerasus pomũ cerasuz ꝓt.

Dia dragãtũ calidũ Sm eundẽ in ca.de strictura toracis.i.pectoris.℞.dragaganti tri duo in aqua infusi temperati.℥.iij.⁊ isopi.℥. j.⁊.z.ij. cinamomi.℥.ß.zinziberis.z.ij.liquiritie et succi eius aã.z.j.⁊ gra.xv.confice cum calamento dragaganto cum sufficienti mel-

le et lēto igne ad spissitudinē decoquas post ab igne deposito: ⁊ puluere specierū adde et vsui reserua da in modum castanee.

¶ Diadragātum aūt dicitur a dragante quod recipit. dicit calidum ad differentiā alterius descriptionis que dr diagraganti frigidū que superi⁹ posita fuit: ⁊ dixerūt ḡd.ā q̄ ambe descriptiōes sunt de mēte Nico. pñt ēt esse ādē de mēte Gili. nā Gili. in ca. allega ambas descriptiones composuit: ille vero quē voco lumē male lucēs ambas posuit descriptiones de mēte vt asserit Nicolaus. et tamē ambe a vera descriptione decliināt nec ꝓm eius descriptiones debent construi dicte cōfectiones.

Diapente ꝓm eūdem in ca. de causis tussis. ℞. storacis optime: mirre dragaganti: galbani: croci: opij ana. ʒ. xvj. balsami: aut olei nardini mellis quod sufficit.

¶ Istud electuarium in vsu nō est. Nico. florē. in li. v. in c. de tussi. hz electuariū diapente qd̄ quasi idē est verum Nico. ponit iusquiamum album Gilibertus loco eius habet opiū. Nicolaus habet cimmū torrefactū. Gilibertus habet crocum: in reliquis idem sunt.

Diacassia fistula ꝓm Io. cōcorre. in. c. de paralesi et iectigatione. ℞. prunorū damascenorū viola. añ. li. ss. bulliāt in lib. v. aquevsq̄ ad cōsumptionē tertie partis ⁊ colature addatur māne cassie pinguis ⁊ munde añ. li. s. tamarind. ℥. v. lento igne ⁊ claro vsq̄ ad spissitudinē: deinde addatur cādi puluerizati. i. zuccari cadi. ℥. iij. penidij. ℥. ij. zucca. rubei li. j. sirupi violati. ℥. x. fiat electuariū: ⁊ est ꝑ delicatis et eius dosis est. ℥. j. vel. ℥. j. ss.

¶ Diacassia aūt dr a dia qd̄ est cōfectio. cassia dr qr in ipsa cassia ingredit: supra posita fuit vna alia descriptio que est ex autoritate Frācisci de pedemōtiū q̄ apd nos nō est in vsu: verū nostri doctores magis laudāt istā descriptionē qr est cōfectio leuis: ⁊ fit p⁹o delicatis.

Electuariū lenitiuū. ℞. passularū. ℥. ij. capillorū veneris viola. ordei añ. ℳ. j. iuiubarū sebesten: añ. nūero. xx. liquiritie. ℥. ss. prunor tamarind. añ. ʒ. vj. foliculorū sene polipodij añ. ℥. ij. misce ⁊ fiat decoctio ad cōsumptio. tertie partis: deinde addat mercurialis. ℳ. j. ss. bulliāt bullitiōe vna ⁊ colet ⁊ dissoluat pulpe cassie tamarind. prunor zuccari fini zuccari violati añ. ℥. vj. coquēdo lento igne semp mouēdo cū spatula in fine adde ꝑ q̄libet libra electuarij. ℥. j. ʒ. iij. foliculor sene: ⁊ fiat electuarium ꝓm artem.

¶ Istud electuariū apud autores nō inuenitur nec apud nostros doctores est in vsu: sed vtūtur ipso in partibus venetiarum: ⁊ vtūtur ipso in illis partibus sicut nos vtimur diapruni non solutiuo.

¶ Mercurialis est herba q̄ in nostris partib⁹ in ciuitatibus inuenitur iuxta muros. ⁊ dicitur vulgo mercorela: hec apud dia. vocatur linozotis. ⁊ sic eam vocat gal. in. vij. simpliciū. phi. ait linozostis siue ptent⁹ a Mercurio inuentus est. ideo apud grecos ermipotona dicitur nam multi vocant mercuriale.

Electuariū de farfara. ℞. radicū farfare li. j. lauenk bene in aqua: ⁊ decoquank optime: deinde pistenk cū. ℥. iij. passularuz: ⁊. ℥. iij. pinearū in mortario lapideo: post hoc. ℞. zuccari albi li. ij. ⁊ dissoluak in p̄dicta decoctione farfare: ⁊ coquak ad formā electuarij: deinde addātur pulueres infrascripti. ℞. diagaganti albi. ʒ. ij. cinamomi: macis croci añ. ʒ. j. succi liqritie. ʒ. j. ss. nucis muscate. ℈. j. misce et fiat electuarium.

¶ Istud electuarium apud medicos sapientes non est multū in vsu: sed apud medicos Mediolani magis est.

¶ Farfara vero a modernis dicitur vngula caballina: quidam mali herbatici crediderunt q̄ hec in vineis inueniatur sed falso: nam apud nos ei⁹ species sunt due, quarum vna habet florem album: ⁊ hec dicitur nenufar: ⁊ est illud quod magis vsuī medicine competit altera habet florem rubeum. ⁊ est apta in medicina sed non tantū. et vtraq̄ in aquis inuenitur apud sapientes note sunt: apud Auicen. in. ij. cano. vocatur nenufar. ⁊ dicit q̄ Sale. vocat ipsum caulem: et aque nominat granum eius granū sponsi. hec apud Diasco. vocatur nimphea siue vt alij cscabus veneris: id est papaver palustre. siue vt latini alga palustris. Antonius musce: mq̄ nomen herbe nimphee a grecis dicitur prothea alij cacabos. alij litometra. alij androcinos. alij idrogothos. alij heracleos. alij arnenon. itali nimpheam vocant.

Electuariū cōtra pestē ꝓm dñm bñdictus de nursia physicū illustrē. ℞. boli armeni. diptami albi: mirre pipinelle: zedoarie añ. ℥. j. tyriace. s. tyriace andromachi distēperate cuz aqua vite optimi vini: ⁊ distillate in balneo marie. ℥. ss. croci. ℈. j. cāphore margaritarum nō perforatarū smaragdi añ. ʒ. iij. tormētille sigilli marini añ. ℥. ij. se. citri. ʒ. j. ss. oīa puluerizentur ⁊ incorporenk cū sirupo de acetositate citri: ⁊ ex eis fiat electuariū de quo dek ℥. ss. cum aqua mellise ieiuno stomacho: certe tollit fetorem pestilētie. ⁊ extinguit omne venenum in corde ⁊ toto corpore.

¶ Istud electuarium in tempore pestilētiali valet mirabiliter ad ea que diximus: ⁊ est optimū in illo casu.

¶ Diptamū albū credo q̄ sit vsuale: nā illud diptamū quo vtimur hodie est album secundum Dias. diptamū mula dicunt pulegium agreste. et describit tres vel quatuor species: quarum prima species dicitur q̄ nec florē nec semē hz: ꝓ illud diptamū quo vtimur hodie hz florē purpureum ac semen nigrum quod apud omnes est notum. Serap. de ipso loquitur in cap. de origano Simon iaff. in. c. de aldarhami inquit: q̄ Serap. in cap. de calamento de diptamo loquitur quod non est verum diptamum apud Auic. in. ij. vocatur mescatramescit. Aqua vite est aqua distillata facta ex vino optimo et quanto vinum est bonum tāto melior erit aqua: et eius modus est notus. Raynaldus de villa noua in lib. primo in ca. de passionibus aurium: ⁊ primo de surditate tinitu ⁊ sonitu inquit: dixit mihi quidam predicator in vrbe q̄ imposuit de aqua q̄ dr vite quā ponit Aristote. in li. xij. de aqua ⁊ vere. sed si hoc sit verum non vidi.

¶ Hic huius distinctionis calcem attigimus annuente altissimo: pientissimaq̄ eius genitrice que cuiuslibet ghis affectōes ac electuaria. vez solutiua ⁊ nō solutiua vulcia amara opiata et non opiata rationabiliter complectitur: quamuis diuus Mesue in tres distinctiones secuerit. Initium vero nunc dabimus sequenti sectioni que est de conditis: si opifex ille rerum conditorq̄ vniuersi, cunctorumq̄ initium mentem nostram suo lumi-

ne illustrauerit: vt tandem omnia in illi⁹ decus atq; laudem sicut par est sint euasura: accedamus iam igitur ad propositum negocium.

¶ De decem generibus conditorum ſm Mesue tas vsualium ꝗ non.

Secacul conditum. ℞. radices eius albas grossas ⁊ teneras: et radak cortex eius cineritius ⁊ eli renk ⁊ mundetur a venis interioribus ⁊ incidatur in frusta sicut est mensura pollicis: ⁊ ponak in eius vacuitatibus arundinosis frustum zinziberis humectati sicut dicemus in ca. de zinzibere cōdito ⁊ garioflus vnus humectatus: ⁊ accipiak ad omne pōdus eox mellis pōdera. iij. ⁊ alij ponūt mellis pōdera. ij. ⁊ zuccari pōd⁹. ⁊ post ꝗ fuerit coctū cū facilitate pijciak sup illud specierū elefanginarum partes conuenientes ⁊ fiat.

¶ Secacul sicut dictū fuit est sigillū sctē marie. Matt. autē silua. nō cognouit cū. qz ipse in litera. s. inqt sigillum sancte marie. i. secacul. Itē ait. secacul. i. yringus: idem sentit in capi. de astaraticon: sed si legis capitu. de astaraticon apud ipsum et capitulum de astaraticon apud Serap. videbis quod yringus non est secacul nec species eius. si quis recte consideret capitulum de. grano cucul apud Matthenum silualicum deprehendere poterit ea que dicit de grano cucul conuenire cum capitu. de secacul apud Serap. ⁊ q̄ idem sunt licet ipse nō videak cognouisse. est cū granū cucul fructus ipsius secacul: ⁊ propter verba Matth. silua. sunt quidā apothecarij q̄ falso opinant yringū esse secacul: quod nō est: qz Serap. reponit yringū inter medicinas frigidas secacul ho inter calidas. Itē vide apd Mafredum de monte imperiali: qui de formis vtriusq; scripsit ⁊ ibi cōprehēdit yringū esse speciē spine: sed secacul est radix quā moderni zenogello/vulgo dicūt ⁊c. Aui. in. ij. cano. in cap. de cōditis habet etiā de modo cōdiendi. et dicit q̄ secacul est vena sicut zinziber ⁊ affertur ex india. hodie in nostris partibus reperitur in multa quātitate ⁊ est multum in vsu apud nos.

¶ Conditū autem. i. preparatū ⁊ sunt multiplicia: nam quedam: sunt ex radicibus: quedam ex floribus quedam ex fructibus: nā ex radicib⁹ sunt sicut zinziber. secacul: yringus ⁊ similia de floribus sunt sicut viole rose de fructibus sicut pira citonia emblici chebuli et silua. Matt. silua. in. c. de rapa inquit ex auctoritate Hal. rapa multifoniter aūt ⁊ hac holeo ꝑ: eparāt vsq; ad hoc q̄ cōponūt eā cū garro. i. almuri qō vulgariter nūcupatur salmuria ⁊ accto vt habeāt pro vsu per totū annū: credo q̄ hoc sit illud qō cōmuniter comedit in quadragesima. Isido. ait cōditū vocatū quod non sit simplex sed cōmixtione pigmētorū cōpositū. Pli. in. c. de vinis sticiūs: fiunt inquit alia vina ⁊ nūc ex pipere ⁊ melle et alijs specib⁹ de quibus supra dixi: que inquit alij cōdita: alij piperata vocant. Mesue inquit q̄ super secacul proijciantur species elefangine. i. de aromatibus: ⁊ sunt ille species que ingrediuntur in miua citoniorū id est conditum de citonijs sicut infra apparebit.

Zinziber conditum. ℞. zinziberis recentis si haberi potest vel satem humectati per artem partē vnā: mellis partes tres: ⁊ zuccari partem vnam coquatur sicut secacul: ⁊ quidā accipiūt sicut secacul ⁊ zinziberis humectati aū. partē. 5. ⁊ fit delicati⁹: ⁊ quidā super cōdiūt cū specieb⁹ elefangis: ⁊ quidā faciūt aliter. mod⁹ aūt humectatiōis ei⁹ est vt ifundak in aqua: deinde sepeliak in arena: et fit zinziber album ⁊ mundū ⁊ recens humectatur zinziber: vt docet ipse de chebulis.

¶ Zinziber siue zengibel ſm Diasco. arbor est nascens in arabia plurimum cuius coma frequenter vtuntur incole sicut nos rutha in bibendo ⁊ manducando. sunt vero ei radices minute sicut in cipert subalbido colore habentes sicut per gustū eligēde sunt non perforate sed grauce. has multi comedūt vel condiūt. i. ne putrescant ⁊ mittunt in vas cui adduntur mel coctū ⁊ sic reponunt. Hal. inquit radix hui⁹ plāte defertur ad nos ab india. et est id in quo est iuuamētū. Pap. ait zinziber q̄ ⁊ artemisia genera hz tria menogloſa tāgētes ⁊ leptophilos: miro: ob talia verba: infra vero dicit zinziber gen⁹ pigmentij est qō in india nascit. lingua eorū ita vt.

¶ Conditū. i. preparatū: vt dictū est. Aui. in. v. cañ. etiā docet modū condiēdi zinziber ⁊ dicit q̄ zinziber est vena de ventre terre: sicut vene tinctorū: Hic i fine sui antidotarū etiā docet modū cōdiēdi zinziber ⁊ inquit. ℞. yringorū qui hūt folia ad modū cretani marini: qō sera ceni, secacul vocāt. verba hec iferūt mihi admirationē: q: yringus nō est secacul nec folia hz sicut cretanus marinus sicut ptz p Sera. ca. de yringo. ⁊ p cretanū marinū apud Dia. quē ipe vocat erithimō: nñ hic declarare volo q̄ cretanus marinus est qdā herba q̄ in tpe antiquo nascebatur i maritimis locis. sed hodie delata est ad nos ⁊ nascit in nostris partib⁹: ⁊ est illa que in nostro idiomate barigia vulgariter vocatur mirabiliter valet doloribus renū ac lapidis: existimāt qdā q̄ hec apud Aui in. ij. cañ. vocatur alblage. Mesue dicit q̄ zinziber cōdiatur cū melle ⁊ zuccaro. Aui. vero dicit apud nos affertur conditū cū melle aut cū aqua rosa. Sera. in pro prio ca. de zinzibere inquit sunt quidā cōdientes zinziber cū melle: quidā cū rob. i. sapa moderni vero gñaliter cōdiūt solū cū zuccaro ⁊ est nobilior mod⁹ defertur de damasco ad nos. ⁊ quanto albius tanto melius.

Baucie cōdite valent sicut secacul: et ei⁹ modus est sicut secacul. i. sigilli sancte marie.

¶ Baucie. i. pastinace: cōditū apud arabes nominatur algingibel. Aui. in. v. cañ. docet modū cōdiēdi ⁊ dicit sumant de duris clari coloris munde pastinacā antē ſm Isido. in ca. de oleribus dicit sic vocatā: qz radix eius ꝗcipu⁹ past⁹ sit hoīs. vñ macer sic ait. q̄ pastū tribuat est pastinaca vocata. est cū odoratu iocūda: cibo delectabilis: reperitur alia spēs q̄ ē: silueſtris: q̄ vocat Dauc⁹ apud Aui. in. ij. cano. quidā credidērūt q̄ baucia esset chariota. quod non credo. na Hal. li. ij. de alimentis facit vnū. c. de pastinaca ⁊ dauco ⁊ chariota: qō nō faceret si essent idem. sed sit quomodocunq; hic volo declarare q̄ chariota est species pastinace cuius radix est citina bona ad manducandum ⁊ est illa quā lombardi vulgariter gniffo vocāt. Pli. ait alterū gen⁹ est staphilinos quā pastinacā creticam vocant.

Acorus conditus valet egritudinibus cerebri ⁊ neruorum: ⁊ eius modus est sicut secacul conditi. Adduntur tamen ad omnem partē eius secacul boni partes due.

¶ Acorus. i. piper apum vel affrodisia: vt dicit Diasc. conditū. i. preparatū hoc apud nos est multum in vsu reperitur etiā vna cōfectio conditi ad egritudines neruorū frigidas mirabilis quā ipse describit i sūma quarta de egritudinibus neruorū ⁊ est confectio diacori que etiam in vsu est: vt dictum fuit.

Zuccarū rosatū. ℞. foliorū rosax albax: aut rubearū quātitatē quā volueris: ⁊ expādāt sup tabula in vmbra vsq; dū supfluū humiditatis ipsarū resoluat. ⁊ sint rose habentes

medietatē inter cōplemētū ⁊ acerbitatē: et terātur in vase lapideo: deinde proijciatur super eā zuccarū taberzet.i.albū triplū ponderis earū: ⁊ reponanť i vase vitreato: ⁊ obtureť os eiꝰ cū pargameno et apponať soli mēsibꝰ tribꝰ oi die sepe agitando illud: deinde removeať a sole ⁊ seruеť: et quidā faciūt illud cū rosis nō habētibꝰ aliqd de cōplemēto: ⁊ inuenitur magis stipticum: ⁊ sunt qui non terunt rosas sed incidunt cum forficibꝰ et fricāt manibus fricatione vltima rosas ⁊ zuccarum: deinde exponunt soli.

¶ Zuccarū rosatū siue conditū rosatū siue cōserua rosarū idē est Nicolaus in suo antidotario ait. rodozachara.i.zuccarū rosatū: sed nō est sic sicut dicit Mesue. Petrus de crescentijs in.c.de rosaria.i.rosa habet vnā aliā descriptionē sed nō eadem. moderni vero generaliter faciunt: vt doceť hic Mesue.

zuccarum violatum eiꝰ modꝰ est sicut zuccari rosacei: indigent tñ viole expāsione lōgiori ⁊ expositiōe prolixiori soli.

¶ Zuccarū violatum.i.conditum violatū siue conserua violarum quod satis est notum.

zuccarum buglossatum eiꝰ modus est sicut zuccari rosacei.

¶ Zuccarū buglossatū siue diabuglossarū ꝓ a floribus lingue bouis q̄ alio noīe buglossa vocať. Aui.in.ij.cañ. de lingua bouis ca. facit: sed vere credo q̄ illa qua vtūtur moderni non sit illa de qua loquitur Aui. ipse autē Aui. ponit q̄ sit genus almaru.i.marmacor. vt dicit in ca.de marū. Mesue nō ponit modum cōficiendi zuccarū boraginatū quod fit ex floribꝰ boraginis que est species buglosse: tñ si diaboraginatū faciere velueris facies illo modo sicut buglossatū. Christepho. de honestis putauit: sed nō recte q̄ zuccarū alchilil fit zuccarum de floribus boraginis: qd̄ non est appebit infra conditū de buglossa qd̄ est cōserua vel diabuglossatum.

zuccarum alchilil stomachum cerebrum: et cor confortat. ventositates fugat: ⁊ eius operatio est sicut zuccari rosati.

¶ Zuccarū alchilil.i.zuccarū quod fit ex floribus rosmarini qui alio nomine corona montis vocatur. Christophorꝰ de honestis dicit zuccarū alchilil.i.zuccarus factū ex floribus boraginis: sed nō est vera expositio: vt patet apud Matt. silu. in litera kinkil. vbi sic ait. chinchil.i.rosmarinus. illud vocabulū poniť i antidotario damasceni.i. Mesue septimo qui incipit zuccarum alchilchil post sex qui incipit zuccarum buglossatū. ⁊ sic est quod alchilchil vt a chilchil. flos est rosmarini: sed grana alchilchil sūt gr. silueſtria.

Cōditum de citro. ℞. corticū citri. ℥.vj. buglose. ℥.j.ʒ. marmacor.i.melisse. ℥.ʒ. gariofilorū aur.j. ligni aloes aur.ʒ. terātur ⁊ proijciātur super ea vini boni li.iij. ⁊ dimittatur diebus.iij. deide proijcianť super ea zuccari tabarzet: id est albi libras.ij. ⁊ aromatizetur cum gallie bone aur.ʒ. croci.ʒ.j. quarta masticis.ʒ.j. musci.ʒ.j. sexta.

¶ Cōditū.i.pparatū. Mesue i distinctiōe de cōditis ponit citra cōdita ⁊ i distictiōe de siruپie hz duas descriptiōes cōditi ꝓ citro: fz ille due descriptiōes nō sūt i vsu ego ꝓ scripsi: sed am descriptionē vt declararē quid sit marmacor: marmacor. ꝓm intētionē Mesue est melissa ⁊ sic credo esse bene expositū. qz Sera. in ca. de melissa inquit benerangie.i.turūgen. ⁊ dicit marmacor.i. melissa. Aui. in.ij. cañ. in ca. de maru de marmacor loquit. ⁊ ibi distinguit in plures spēs: ⁊ ponit linguā bouis.i.buglossam inter species eorū. Stephanus iudeus affirmabat q̄ est marubiū qd̄ ignoro: vez sapientes dixerūt q̄ marmacor est melissa. ⁊ marmacur est marubiū. Guilel pla. dicit marmacor.a.i.marubius siue prassiū: quod idē est.

Modꝰ cōditi de buglossa boni. ℞. buglosse mēte sicce foliorum rosarū corticum citri aut foliorū eiꝰ añ. ℥.iij. alfelēgemich.i. seis ozimi gariofilati. ℥.j. triū. genez citoniorū: triū generū pomorez. añ. ʒ j. ʒ. sete crude icise: nuc̄ muscate: zedoarie: galāge: been: vtriusq̄ scilicet albi et rubei sandali citrini: croci añ. ℥.j. ʒ. ligni aloes. ʒ.ij. vini ⁊ aque añ. ℥.vj. mellis libras. viij. aromatizetur cum musci. ʒ.j. tertia: ⁊ gallie. ʒ.ij.

¶ Conditū.i.preparatū de buglossa.i.lingua bouis cōditū aūt de buglossa nō est zuccarū buglossatum. qd̄ fit ex zuccaro ⁊ floribus buglosse: vt quidam crediderunt.

¶ Triū generū citontorū vel triū specierū citoniorum. greci vero ponunt ipsas in numero, maiorū ⁊ genera ipsorū sunt multa: quorū queda sunt dulcia: quedā acria quedā muza ⁊ sic de singulis. sed hic solū intelligimus tria gña que sunt dulcia acetosa ⁊ muza.i. q̄ sapor ipsius sit compositus ex dulcedine ⁊ acetositate.

¶ Triū generū pomorū similiter intelligitur de tribꝰ generibꝰ pomorum ⁊ sunt proprie dulcia acetosa ⁊ muza.

¶ Sete crude ⁊ nō cocte. vt dictū fuit. Papias inquit bombices dñr apud seres frodiū fimes q̄ seriicum creāt ex cuius tictura bōbicinꝰ fit.

¶ Hic sectio de conditis cōplementum suscipit ꝓm do. Mesue: nunc vero aggrediamur sectionem de speciebus loch ꝓm eundem.

¶ Nobis igiť adsit dator auxilij deꝰ terraez celiqz rerūqz olim opifex ⁊ conditor.

Loch de pino. ℞. gnorū pini. ʒ. xxx. amigdalaez dulciū anellanarū assataez. dragagāti: gūmi arabici: ligritie ⁊ succi eiꝰ: amili capillorū venerz: radicū lilij celestz. i. ireos añ. ʒ.iiij. carniū dactilorū chairō. i. illiꝰ regiōis. ʒ.xxxv. amigdalaez amararum. ʒ.iij. mellis passularū zuccari tabarzet. i. albi butiri recētis añ. ʒ.iiij. mellis tabarzet quantum sufficit: sumatur ex eo quasi lambendo. Loch ex ex inuētiōe nr̄a. accipe seminis papauerz. ʒ. x. radicis ligritie. ʒ.vij. sebesten. xx. philij granorum citoniorū añ. ʒ.v. coquanť cū. i ij. lbi. aq̄ vsq̄ ad li.j. ⁊ ʒ. acoleť ⁊ pijcianť sup illud rob ⁊ penidiarum añ. ʒ.iiij. et iterum coquātur impinguentur: deinde misceantur cum cum eis dragaganti ⁊ gummi. ʒ.v. papauеris albi ⁊ trium granorum añ. ʒ.ij.

¶ Loch autē est medicina liqda in modū siropi. sed est inspissata valde aliqualiter viscosa apta vt lambať deglutiendo ipsam paulatim contra dispositionem pectoris ac pulmonis vz. Lanfrancus chirurgicus in capi. de gibbositate impari habet vnum medicamen ⁊ inqt. fiat loch.i. medicina spissa sicut mel liquidum seu crudum mitigāt tussim apud nos illud loch est multū in

vsu. Aui. in quinto cañ. in tractatu tertio de auris dolore hz vnã aliũ discreptionẽ sed non est eadẽ. Jo. Sera. in suo antidotario habet vnam aliam descriptionem que vocatur loch de granis pini. ⁊ ibi inquit astroculibe. et sunt grana pini.

¶ Pinus arbor scõm Jsido. in capi. de proprijs nominibus arborum vbi inquit. pinus arbor picea ab acumine foliorũ vocata. pinũ est antiqui acutũ notabant pinũ aũt aliã pitim: aliã greci peucẽ vocant. quã nos piceã dicimꝰ: eo q̃ desudet picẽ: nã i specie sibi differũt: in germanie aũt insulis huiꝰ arboris lachryma electuariũ signit. hic tex. Jsido. nõ acceptat: nã electuariũ non est lachryma pini: sed potius agiros et est gummi dictum charabe vt patet apud Simo. ianuẽ. Auicen. in. ij. cañ. facit vnũ capit. de grano pini: ⁊ aliõ de gloũ: ⁊ ibi dicit quod est granum pini maioris: certe illud nomen de gloũ apud arabes est de auellana maiore quã nos nucellam dicimus. hoc granum satis est notum.

¶ Auellane note sunt. Jo. Serap. in suo antidotario in cõfectione alchechingi quit abusc. ⁊ sunt auellane assate. Petrꝰ de crescẽtijs ait. auellane ex eis quedã sunt silue. que in nemoribus ⁊ sepibus nascũtur quedã domestice. silucstres sunt parue sapotose grossam testam habẽtes. Domestice vero quedã sunt rotunde grosse: et q̃dam longe ex quibus longe saporosiores sunt ⁊ citius maturant: et assant auellanc: vt dictũ fuit de cimino.

¶ Licritis est radix dulcis satis nota. Albuchasis in tractatu sẽo docet modũ faciẽdi succũ ipsius: et dicit quod fit de mẽse iulij: qꝛ tunc planta eius est plena succo. cassꝰ felix ca. de glicoritia inquit glicoritia grece ex eo dicta q̃ dulcẽ radicẽ habet: gliẽ est grece dulce dicitur. Hal. ait maius iuuamentũ q̃ó est in liquiritia est in succo radicis eius quidam praue sophisticant succum ipsius ex pulnere ipsius et melle.

¶ Amilũ. i. amidũ. Sera. in cap. de frumẽto docet duos modos faciẽdi amilũ siue amidũ. Hal. in. ii. ad partenianum dicit amilum omnibus notum. est enim quasi medulla frumenti.

¶ De melle passulato seu passularũ ingrediente cõpositionem huiꝰ loch. cõtrarietas existit aliq̃ inter apothecarios nõ parua. aliqui esti male accipientes verba Mesue apponũt mel ⁊ passulas pro loch cõficiendo: q̃ó minime facere cõuenit: qꝛ hec nõ est intẽtio dñi Mesue: nã nec ipse nec alij post mel vix vnquam medicinas aliquas in suis cõpositionibꝰ subiungũt: sed per mel passularum intelligere debemus cum passulis confectum sicut etiam cõficitur cũ embelicis et anacardis et alijs rebus ⁊ modus ipsius est quod accipiantur passularũ mũdatarũ a sordibus eorũ. ʒ. iiij. aque cõmunis li. j. coquantur simul vsq̃ ad cõsumptionem aque: deinde fiat fortis expressio cui addatur mellis duplũ ponderis hoc est pro qualibet lib. j. carnium passularum addantur li. ij. mellis bene dispumati ⁊ iterum simul conquanꝯ vsq̃ ad necessitatẽ deinde deponatur a igne: ⁊ vsui reserua in vase vitreato id erit mel passulatũ: si etiã mel mirtinũ facere volueris de modo ipsius docet Nicolaus in fine diacodion vt ostensum fuit.

Loch. de papauere ẽ diapapauer. ℞. papaueris albi. ʒ. xxv. amigdalarũ dulcium excoriatarum granorũ pini gummi arabici. dragaganti succi liquiritie ana. ʒ. r. amij. ʒ. iiij. seminis portulace seminis lactuce: seminis citoniorũ. añ. ʒ. iiij. croci. ʒ. j. penidiorũ alborũ. ℥. iiij. sirupi de papauere quãtum sufficit etiã sit proprie sirupꝰ ex capitibꝰ papaueris albi ⁊ nigri ⁊ semine lactuce ⁊ violis.

¶ Loch de papauere fm intentionem Mesue est diapapauer: sed fm intentionem apothecarioꝝ aliud est loch de papa. aliud est diapapauer. tamẽ vnum pro alio potest dari. Ipse in sua practica describit multas descriptiones diapapaueris: vt in ca. de tussi ⁊ in. c. de fluxu sanguinis ab aure: sed non sunt in vsu: alia vero ⁊ descriptio est quam nos habemꝰ in vsu et ex auctoritate Nico. de quo supra Auicen. in. v. cañ. habet vnam descriptionem loch de papauere sed nõ sunt idem: illa vero est nobilior illa.

Loch de squilla. ℞. squille mellis dispumati partes cõuenientes: decoquantur in substãtia loch: ⁊ accipiatur sic lãbendo.

¶ Jstud loch apũ nos est multum in vsu. idem Mesue describit aliam descriptionem in capi. de tussi humida sed eadem est. Aui. in. v. cañ. habet vnam aliam descriptionem que eadem est.

¶ Squilla apud Aui. in. ij. cañ. est cepe muris eo quod interficit mures. circa instans squilla alio nole cepa marina vt illa q̃ sola reperit nisi sit plantata mortifera est. Succus aũt squille isto mõ fit. opꝛ vt mundet squilla cũ cultello ligneo ex corticibꝰ supiorib⁹. ⁊ postea: iuoluat illa recte i pasta facta ex farina frumẽti vt chersene. i. siligins fꝛ albuchasis: ⁊ ponat i furno panis tẽperato nõ nimis calido. nec nimis frigido ⁊ ibi dimittat vsq̃ q̃ postea erit cocta. deinde extrahat: et accipiãtur lamme squille ita calide. ⁊ habeas paratũ mortariũ lapideũ caldũ cũ pistello ligneo ⁊ bene cõtundantur. postea cũ petia luni subtilis expumantur fortiter et succus extrahatur.

Loch de alfescera valet sicut loch de squilla. et eius modus est sicut in illo: et est medicamen expertum.

¶ Jstud loch de alfescera non est in vsu. ideo non est necesse vt ipsum describam. Alfescera vero fm Mesue est vitis alba. que alio nomine bruiona vocat. hec apud Dia. vocatur ampelos leuce: ⁊ apud herbaticos. cucurbita silucstris dicitur.

Loch sanũ ⁊ expertum. ℞. cinamomi: issopi sicce: liquiritie añ. ℥. j. iuiube: sebestẽ añ. nũero. xxx. passularũ enucleatarũ: ficuũ siccarum. ⁊ dactilorũ pinguiũ añ. ℥. ij. fenu, greci. ʒ. v. capillorũ, peneris. ℞. j. anisi: feniculi: ireos calamẽti: seminis lini añ. ʒ. iiij. hec omnia coquanꝯ in lib. iiij. aque vsq̃ dum remaneat li. ij. ⁊ proijciant sup ea penidiorũ lib. ij. ⁊ coquãtur ⁊ impinguẽtur vsq̃ ad spissitudinẽ mellis: deinde proijciant super eum pinearũ mũdatarũ. ʒ. v. amigdalarũ mundatarum: liquiritie: dragaganti: gummi arabici: amili añ. ʒ. iij. ireos. ʒ. ij. misceãtur omnia ⁊ agitentur vsq̃ dum medicamen maceret et album fiat: ⁊ reserua.

¶ Jstud loch apud nos est multum in vsu ⁊ est sanũ ⁊ expertum ad tussim ⁊ ad raucedinem vocis.

Loch ad caliditatem ⁊ asperitatem pectoris. accipe radi. liquiritie. ʒ. xv. chelines: pinguiũ. ℥. ij. sebestẽ: iuiube añ. ʒ. xv. decoquantur cũ faciliate cũ quatuor li. aq̃ vsq̃ ad lib. j. ⁊ proijciatur sup ipsum cassiesi. ʒ. j. deinde colent a scofis ⁊ proijciãtur superillud rob. ℥. iiij. penidiarum lib. ℸ. deinde coquãtur donec impinguẽtur: deinde misceantur cũ eis farine fabarum. ℥. ij. ⁊ labatur ex eo.

Loch ad caliditatẽ ⁊ asperiditatẽ pectoris

et ad tussim calidam: sed non est in vsu.

¶ Chesines sunt passule sine ossibus. et melioreq; ex eis sunt ille que veniunt de oriente que satis sunt note.

Loch aliud ex intentione nostra hoc non est in vsu: simplicia tamen que sunt declaranda declarabo.

¶ Per tria grana fm quosdã intelliguntur tria semina ex seminibus quatuor maioribꝰ frigidis. s. semina melonis citruli ⁊ cucumeris: et quando reperitur quatuor granorum vt est in trifera persica quatuor semina communia maiora frigida intelliguntur. s. melonis citruli cucumeris et cucurbite.

Loch bonũ conferẽs ethicis ⁊ cõsumptis ⁊ ptificis. ℞. papaueris albi: spodij. semis lini torrefacti: croci amigdalarũ dulciũ añ. ʒ. iij. amili dragagãti gũmi. s. gũmi arabi. seminis citoniorũ: semis citruli: qõ est spẽs cucumeris añ. ʒ. vj. granorũ nasturtij coctorum: amigdalarũ amararũ fabarũ añ. ʒ. j. ℥. penidiorũ. ʒ. lx. dissoluãtur penidie in aqua fontiũ ⁊ coquãtur ⁊ cõficiãtur cũ eis ⁊c.

¶ Istud loch in vrbe Ticinensi non est valde in vsu: sed in vrbe Mediolani magis: ipse Mes. in cap. de ptisi. quasi in fine habet vnã descriptionem ex auctoritate sabor qõ dicit loch cõferens ptificis ⁊ cõsumptis: sed nõ sunt eadẽ: nec fit fm illã descriptionem.

¶ Granis nasturtij cõtrariũ euenit ei qõ aduenit ligno aloes nã istud p decoctionẽ debilitat: immo extinguit. illa vero fiunt virtuosiora: nasturtiũ vero apud Diasc. vocat cardamus. Gal. in. vj. simpliciũ inquit cardamꝰ. i. crocus ortulanus ⁊ est ex herbis synosis. hic textus Gal. nõ videt bene sonare: sed credo q̃ fuit error scriptoris. nã ipsemet in septimo inquit cardamꝰ. i. nasturtiũ: ⁊ sic est fm veritatẽ: sed sicut dicit cardamũ debet dicere cartamũ. i. crocũ hortulanũ. Mesue inquit grano ⁊ nasturtij coctorũ nõ intelligitur q̃ debeãt coqui in aqua: sed intelligitur q̃ sint bene cocta. i. matura ad solem.

Loch ad asma bonũ. ℞. squille assate. ʒ. iij. radicis lilij celestis. ʒ. ij. ysopi: pressij: id est marubij añ. ʒ. j. mirre: croci añ. ʒ. j. ℥. confice cum melle et fiat.

¶ Istud loch apud nos est multum in vsu. idẽ in capi. de asmate habet vnã aliã descriptionem ex auctoritate Jo. Sera. que eadem est: de modo assandi squillam vide supra vbi ostensum fuit.

Loch de amigdalis. ℞. amigdalarũ dulciũ ⁊ amararũ seminis lini torrefacti: granorũ pini anisi dragagãti gũmi arabici: succi liqritie et radicis eius ana. ʒ. j. ℥. zuccari penidiorum añ. ʒ. iij. conficiantur cũ melle: ⁊ succi feniculi: ⁊ succi apij: prius bullitorum quãtitate sufficienti.

¶ Istud loch apud nos est in vsu. Amigdala. secũ Isi. apud grecos idẽ sonat q̃ latine nux lõga: hãc alij nuclicã vocãt q̃si minorẽ nucẽ. amigdala etiã p morbo aliq̃ accipit: ⁊ sunt due eminẽtie iuxta radicẽ ligue i fauces similes capitibꝰ mammillarum: et dicũtur dãci.

¶ Secundum eundem in sua practica.

Loch de aleis in. c. de tussi hũida. ℞. aleorũ mundatorũ li. ℥. ⁊ elixa ea in aqua decoctionis cicerũ: ⁊ ysopi ficce vsq̃ dũ sint bene decocta: deide colãtur ⁊ terãtur alea sicut medulla: ⁊ proijce sup ea mellis ⁊ butiri añ. ℥. vj. ⁊ decoquant lento igne vsq̃ ad terminũ loch: ⁊ vtere bonum est.

¶ Istud loch apud nos nõ est in vsu. Aleũ fm Isi. in. c. de oleribus dicit aleũ dictũ q̃ oleat vlpicũ appellatũ q̃ olet odorẽ habeat. Papias inquit. aleũ dictũ q̃ oleat: cuius odorẽ venenata ferre nõ sustinẽt: leo quoq̃ ⁊ pdus fugiũt: corporibꝰ tñ humanis salubre est: nã sui calore deducit ⁊ interius medicatur doloribus oculis vero in cibo crebrius sumptũ caliginẽ inducit. Aui. in. v. cano. habet vnam aliã descriptionem que eadẽ est.

Loch de caulibus in eodẽ capi. ℞. succi cauliũ lib. v. lento igne coque auferendo spumã eius vsq̃ duz redeat ad lib. ij. deinde coquatus cũ rob. i. musto cocto siue sapa: mellis li. j. vsq̃ dum ingrossetur: ⁊ bonum est.

¶ Istud loch apud nos est multũ in vsu. Jo. Scrap. in suo breuiario i. c. de ptisi absq̃ febre hz vnã aliã descriptionem. ⁊ fere eadem est.

¶ Caulis a greco caulos qõ ẽ hasta hastile ⁊ virga virilis. s. verctrum: vnde caulis est tirsus cuiuslibet plante. Isid. inq̃t caulis est gñaliter herbarũ ⁊ olerũ medius frutex qui vulgo tirsus dicit q̃ a terra sursum cõscendat. est aũt gñale nomẽ: olis cñ frutex caulis ꝯ. cauliũ aũt genera quinq̃ cumanũ. s. pompelanũ arcinũ sabellicum brucium: apud Dia. caulis vocatur brasica.

Loch ꝯ pulmõe vulpis ĩ ca. de ptisi. ℞. pulmonis vulpis ficci. succi liqritie: capillorũ veneris semis feniculi añ. ʒ. iij. cõfice cũ zuccaro decocto cũ aqua quãtũ sufficit: ⁊ qũ cõficit cũ rob mirtino, ⁊ ẽ ꝯfortatiuũ amplꝰ.

¶ Istud loch apud nos est multũ in vsu: fm intentionẽ Mesue ⁊ est medicamen galeni. Aui. decima tertij in cap. de cura vlcerũ pectoris et cura ptisis habet vnam aliã descriptionẽ: que est eadẽ: sed lumẽ male lucens inquit loch de pulmone vulpis magistrale. videlicet qõ nõ reperit ab auctoribus: sed falsa est opinio sua: nam videt qõ sua descriptio est eadẽ cum ista. preterea Nicolaus florentinus libro. iij. in ca. de catarro ⁊ couza ponit ad literã loch de pulmone vulpis: ⁊ ibi nec addit vl minuit aliquid: immo est eadem descriptio. Pulmones vulpis anteq̃ administretur in medicinis oportet primo preparari: ⁊ modus eius est q̃ accipias pulmones vulpis ⁊ mundet optime ⁊ incidatur per venas: postea abluatur cũ vino albo odorifero parũ calido: hoc fiat tñ q̃ pulmo vulpis efficiatur sine putredine: postea ponatur in olla ⁊ exiccetur i furno leniter calido: ⁊ post ipsius exsiccationem reseruet sed prius inuoluatur cum absinthio ⁊ vtere vbi oportet. Ꝯ tascozides ait. pulmo vulpis cũ vino nigro asmaticis subueuit.

¶ Vulpes est animal satis notũ. Isido dicit vulpes dicta quasi volupes: est ẽ volubilis pedibus: ⁊ nunq̃ rectis itineribus: sed tortuosis anfractibus currit: fraudulentũ animal infidũq̃ decipiens. nã dũ non habuerit escã fingit mortẽ: ad eamq̃ descẽdentes quasi ad cadauer volucres rapit ⁊ deuorat: hoc apꝰ arabes vocatur halch. Sera. in ca. de amigdalis inquit ⁊ qñ vulpes comedit amigdalã amarã cũ aliquo cibo moritur. Mesue ac Aui. volũt q̃ predictũ loch cõficiatur cũ zuccaro: sed hodie generalꝰ cõficitur cũ melle: etiã Nico. vult q̃ cõficiatur cũ zuccaro. Mesue inquit etiã si conficitur cum rob mirtino est confortatiuum optimum.

Loch de semine lini ad illum qui iussit in antidotario. Jo. Sera. ℞. se. lini torrefacti. ʒ iij. confice cum melle. et fiat loch.

¶ Istud loch est multũ in vsu: ñ ego vidi ipsum fieri ex farina semis lini nõ torrefacti ⁊ melle ⁊ est mirabile ad tussim pueroꝝ. Auicẽ in v. cañ. in tractatu v. de alohocat. ad spumalia habet loch ad tussim siccã: ⁊ est idẽ cũ descriptione Sera. Linũ ſ. semẽ medicine aptũ ad multa. Ilẽ in cap. de linis inquit. linũ ex terra spẽ mittenti oritur. defluxumq; nomen eius ex greco est. nã linũ greci linarin dicũt siue q̃ sit molle ⁊ lene. Petrus de crescẽtijs in. c. de canabis dicit q̃ est de natura lini: torrefit autem semen lini sicut alia semina.

Loch albothin ſm Aui. in. v. cañ. ℞. seis lini torrefacti: passularũ mundatarũ añ. lib. j. amigdalarũ pini ⁊ amigdalaꝝ dulciũ amigdalarũ amararũ mundatarũ añ. ℥. vj. auellanarũ torrefactarũ: glutinis albotin: radicum lilij celestis. i. ireos añ. ℥. j. myrrhe: croci: thuris masculi añ. ℥. ß. tere ⁊ cribellẽtur ⁊ innoluãtur cũ lacte asinino: ⁊ cõficiatur cum eo: ⁊ fiant trocisci: ⁊ exiccẽtur in vmbra: deinde teratur ⁊ conficiãtur cum melle.

¶ Istud loch apud nos non est in vsu.

¶ Albothin vero terbẽtina q̃ alio noie largatũ dicitur: ⁊ granũ ipsius ſm Aui. in. ij. cañ. vocatur granũ viride ſm circa instans terbentina melior est albida vel citrina ⁊ clara sine putredine: ꝑ centuꝫ annos seruatur. Sera in ca. de terebinto dicit q̃ sunt due species. ſ. domestica ⁊ silnestris domestica est bothin secũdum veritatẽ et fructus eius est granum viride ⁊ silnestris est lentiscus. ⁊ ambe habent gummi. Sal. in suis secretis in. c. de dolore ⁊ capitis ⁊ splenis ⁊ multorũ aliorꝝ inquit cere elechalimbac. i terebentina vel albotin.

¶ Amigdale pini sunt grana ipsius vel semina que alio noie nuclei pinearũ dicũtur greci vero dicunt strobilia.

¶ Loch de farfara magistrale. ℞. radicuꝫ farfare. ℥. vj. lauenk bene a sordibus earũ: deinde bulliãt bene donec sint bene cocte: deinde bũ pistenk prius cũ dicta aqua dissoluãk zuccari li. j. ß. coquank vsq; ad formã electuarij: deinde addak pineaꝝ mundatarũ. ℥. j. ß. passularũ. ℥. ij. pistenk in mortario lapideo et misce cũ sirupo suprascripto: deinde adde croci gariofilorũ añ. ℈. ß. succi liquritie. ʒ. j. gra. xv. cinamomi macis añ. ℈. j. misce: ⁊ fiat loch in forma bona.

¶ Hoc medicamẽ in papia nõ est in vsu. imo magis est in vsu in partibus mediolanensib⁹. sed descriptio ipsius ab autorib⁹ non reperitur: farfara ꝯo ſm modernos est yngula caballina siue vt alij bardanam vocãt. species ipsius due sunt vna est iam prime dicta altera vocata nenufar vtraq; in aquis nascitur: vna cum flore albo: altera cum flore rubeo. vt dictum fuit supra in electuario de farfara.

¶ Perfecimus fautore domino fectionem de loch. prosequamur nunc circa sectionem siruporum ⁊ iuleb: presset igitur almus nobis gratiam et sub vmbra alarum suarum protegat nos. De iuleb. siruꝑis aerob ſm do. Mesue et alios doctoꝛes per ordinem: ũ deus voluerit describam que sunt in vsu: et que non.

Modus operationis iuleb cõferentis adustioni febriũ. ℞. aque infusionis rosarũ lib. v. zuccari lib. iiij. coquãtur cũ facilitate: ⁊ administretur cum aqua frigida.

¶ Iuleb. vel iulep. arabice est sirup⁹ simplex ex sola aq̃ ⁊ zuccaro vel adhibita aliqua parte aque rosacee: vt inquit Joan. Serapi in septimo. Gentilis sup. v. cañ. Aui. dicit iulep. arabice iuleb grece est sirupus ex sola aqua rosata vel cõmuni ⁊ zuccaro. Istud iulep apud nos est multum in vsu. sed non vtimur sub nomine iuleb. verum est q̃ facimus ⁊ facere debẽmus et vtimur sub nomine sirupi rosati ex infusione rosarum: ⁊ predictam infusionem ipse docet inferi⁹ quãdo ꝯo medicus ordinat iuleb nõ intelligitur de ista descriptiõe sed illud iuleb quo vtimur apparebit infra sub noie iuleb aliud rosarũ. Nicolaus pont sirupũ rosatum cuius infusio eadẽ est cum illa Mesue: tamen in dosi non concordant.

¶ Infusio rosarũ est illa quam docet idem sub nomine operatio infusionis rosarum aut violarum.

Operatio infusionis rosarũ aut violarũ. ℞. folioꝝ rosarũ aut violaꝝ recentiũ lib. vj. ponãtur in vase vitreato terreo stricti orificij: ⁊ fundank sup ea aq̃ calide li. xv. ⁊ stringak orificiũ vasis: ⁊ dimittak per horas. viij. tũc denuo colenk: ⁊ in vase iterũ tantũdẽ foliorꝝ rosarũ recentiũ: aut violarũ immittãtur: ⁊ denuo eadeꝫ aqua calefacta sup ea mittatur et stringak orificiũ similr per. viij. horas: deinde coletur: et si cõseruare volueris ponak in vase vitreato stricti orificij: et distillek oleuꝫ in orificio eius ⁊ stringak caput ei⁹ ⁊ exponatur soli dieb⁹. xl. ⁊ hi illud mucharus rosarũ aut viola. Hec opatio infusionis rosaꝝ: aut violarũ est illa de qua fit sirupus rosatus ex infusiõe rosarũ: etiã illo modo fit infusio violarũ pro faciẽdo sirupũ violatũ ex infusione violarũ vt dictũ fuit supra: et q̃ ꝑdicta infusio est cõpleta potest cõseruari in vase vitreo et nõ in vase terreo: qꝛ putrefit: ⁊ in hac infusione zuccaro dissoluto ⁊ cocto ſm artẽ possunt fieri cõfectiones: ⁊ alia: vt est diarodon descriptione cõmuni: ⁊ ita de alijs. Modus iuleb violati cõferens ad febrẽ ⁊ inflãmationem ⁊ asperitatẽ pectoris ⁊ tussim ⁊ pleuresim: ⁊ eius opatio est sicut iuleb rosati.

¶ Iuleb vt dictum fuit est sirupus simplex ex sola aqua et zuccaro: ⁊ propter id dñs Mesue dicit. iuleb violatũ quod fit ex infusione violarũ: et nos facimus ⁊ nominamus sirupum violatum ex infusione violarũ et ei⁹ modus est sicut modus sirupi rosati hoc est q̃ pro lib. v. infusionis violarum addantur lib uũ. zuccari: et fiat sirupus violatus ex infusione: et est ille de quo intelligitur quãdo medicus ordinat iuleb violatum simpliciter. infra apparebit vna alia descriptio que vocatur sirupus violatus cõpositus qui etiam in vsu est. etiã apparebit aliud iuleb rosatum vel violatum ⁊ fit vtrq; ex aquis distillatis ⁊ non per infusionem.

Iuleb aliud rosatum. ℞. aque rosa. lib. iiij. zucca. lib. ij. et fiat iuleb.

¶ Istud iuleb quod fit ex aqua rosata distillata ab alembico est ille quo vtimur pro iuleb rosato et est ille de quo intelligitur quando absolute ponitur: due descriptiones iuleb posite fuerunt que fiunt ex infusione florum siue rosarum sine violarum et nominantur suo nomine. Auicenna in quinto canõñ. etiam docet facere iuleb cũ aqua rosata.

Julebviolatum. ℞. aque violarũ libras. iij. zuccari. libras. ij. coquantur: ⁊ fiat vt supra.

¶ Simili mõ iste iuleb debet fieri ex aqua violarũ distillata sicut fit iuleb rosatũ qõ etiã in vsu est in fundo vasis iuleb violati vel rosati aliqñ inuenitur zuccarũ indurãtũ in fundo vasis: qõ vocant moderni candum violatum vel rosatum.

Juleb alchesmes ꝑm eundem in sua practica cap. sermo in aqua cicerum ⁊c. ℞. alchesmes et decoquãtur in aqua decoctione sufficiẽti: ⁊ recipe huius aque partem vnã penidiorũ: partem. ꝯ. decoquãtur vsq; dũ sufficit ꝑm eundẽ modũ fiat iuleb qõ in vsu non est.

¶ Alchesmes vel chesmes scriptũ hic cũ litera. s. sunt passule sine aruliis: ꝓ cermes scriptũ cũ r. est grana cũ q̃ tinguntur pannis ⁊ apud Dia. vocatur coccus.

Sirup⁹ de pomis. ℞. succi pomorũ dulciũ ⁊ acetosorũ añ. li. v. coquat succus vsq; ad cõsumptionẽ medietatis ipsi⁹: ⁊ dimittatur p dies. ij. vsq; dũ clarescat: deinde colet ⁊ cum li. iij. zuccari: fiat sirup⁹: ⁊ sunt qui submergũt in succo setã tinctã ex chermes. i. granis cum quibus tingũtur pãni ante succi depurationem vsq; dũ sit rubea ⁊ recipiat virtutem tincture. ⁊ est excellentior.

¶ Iste sirup⁹ apud nos est multũ in vsu et maxime ꝑm istam descriptionẽ qua dicit sirupus de succo pomorũ: vel sirupus de pomis simplex ad differentiã alterius descriptionis que vocat de pomis ꝓpositus: de quo infra.

¶ Succus ꝑm Isidorũ in cap. de potu dictus est q; succo exprimatur vt ptisane. Plinius in cap. de generibus succorũ ⁊ de odore ait interim que sunt cõmunia ex pomis oibus succis saporũ genera tres ⁊ decẽ reperiũtur dulcis suauis pinguis amarus austerus acer acutus acerbus albus salsus ⁊c.

¶ Mesue inqt q; sunt aliqui qui submergũt setã tinctã ex chermes in isto sirupo: ⁊ est excellẽtior: sed raro apud apothecarios fit per istum modum.

Sirupus de piris modus eius est sicut sirupi de pomis: sed non est in vsu.

¶ Auicen. in quinto canonis habet vnã aliã descriptionem q̃ cadẽ est idẽ in quarto cano. in fen. prima in ca. de cura morbili laudat ipsum sub nõe sirupi de altelea: nã altelea vt, exponitur in suis sinonimis sunt pira ⁊ sirupus de altelea. i. de piris: vt exponit etiã Jo. arculanus super illo passu.

¶ Pirus vocata videt qõ ꝓ ignis specie formata: nã hoc genus pomi ab amplo incipit: ⁊ in angustum finit sicut ignis. pirus autem arbor: fructus eius pira sunt.

Sirup⁹ de citonijs valet sicut sirupus de piris ⁊ est idem mod⁹ vtriusq; hoc est ꝑ qualibet li. b. j. succi citoniorũ purificati adde li. j. ꝯ. zuccari: ⁊ fiat ꝑm artem et vocetur sirupus de succo citoniorum.

¶ Citoniũ ꝯo est fructus satis notus. Mesue hꝫ hic sirupũ de citonijs: qui apõ quosdã est minus citonior: simplex. nã idẽ iterũ ponit descriptionẽ minue citoniorũ q̃ potest fieri cũ speciebus ⁊ sine speciebus. Aui. in quinto distinctione de sirupis hꝫ sirupũ de citonijs: ⁊ dicit quod est minus. quidam sapiẽtes dixerunt quod si necessitas fuerit in operando loco sirupi de succo citoniorum potest dari minus citoniorum sine speciebus: tamen differunt inter se.

Sirupus de succo acetose. ℞. succi acetose purificati lib. iij. zuccar. lib. ij. et fiat sirupus ꝑm artem.

¶ Iste sirupus est multũ in vsu. Acetosa vero est herba satis nota: cuius ortus est in pratis folia ipsius dũ sunt viridia manducantur. apud Dia. ⁊ Serap. vocatur lapaciũ sicut patet si legatur vtriusq; ca. de lapacio cum acetosis apõ Aui. Sul. placẽ. inqt ribes. i. acetosa vl' acetosella. hic textus Suliel. est falsus. nã ribes non est acetosa. sicut pꝫ ꝑ Ser. ac Aui. q̃ de vtraq; c. faciũt. verũ ad necessitatẽ vnum ꝑ alio potest poni: tũ idem non sunt.

Sirupus de succo cucurbite. ℞. cucurbitã magnam. ⁊ inuoluatur pasta ⁊ decoquat in furno: ⁊ recipe expressionis ei⁹ lib. v. zuccari albi lib. iij. misce ⁊ fiat sirupus.

¶ Iste sirupus nõ est valde in vsu. Cõcurbita ꝯo cõmuniter satis est nota: reperitur alia cucurbita dicta silueſtris apud herbaticos: et hec apud Diasco. vocat ampellos icuce. i. brionia.

Sirupus de granatis acetosis valet ꝯtra febres colericas. ℞. succi granatorũ acetosorum purificatorũ lib. v. zuccca. albi li. iij. fiat sirupus secundum artem.

¶ Iste sirup⁹ ꝑm plurimũ est ille qui nobis est in vsu. tñ q: idẽ describit vnam aliam de granatis dulcibus ambas describam.

¶ Granatũ malum. i. pomum granatũ. Serap. capi. de granatis ex auctoritate Gal. inquit q; sunt ex eis acetosa ⁊ dulcia et virtus cuiusq; eorũ est ꝑm suũ saporẽ. ⁊ sapor totius granati ⁊ granorũ ipsius est plus stipticus q̃ sapor succi eius et ꝑ plurie desiccationis. reperit aliud granatus: cuius sapor est mixtus. s. cuius sapor est mixtus ex dulcedine ⁊ acetositate.

Sirupus de granatis dulcib⁹. ℞. succi granatorum dulciũ purificatorũ lib. v. zuccari li. iij. ⁊ fiat vt supra: sed sunt qui immergunt in succo setã tinctã ex chermes. i. grana cũ quibus tingunt pãni: ⁊ est excellẽtior inter has duas descriptiones sirupi de granatis: sed secũdũ plures prima est nobilior.

¶ Petrus de crescentijs inquit mala punica sunt mala granata q̃ nota sunt ex quib⁹ quedã sunt dulcia: quedã acria siue acetosa quedaꝫ mediocris saporis inter dulce ⁊ acre composita.

Sirupus de corticib⁹ citri. ℞. corticũ pomorũ citri recentiũ lib. j. decoq̃ cũ libris. v. aque fontiũ vsq; ad ꝯsumptionẽ duarũ partiũ: et cũ lib. j. zuccari fiat sirupus ⁊ cõdiatur. i. aromatizet cũ granis. iiij. musci ⁊ sunt qui in iuleb proijciũt ex corticibus citror partes cõueniẽtes et proprie qñ vicinatur cõplexioni cocture eius est delectabilis: ⁊ qñ submergit in aqua decoctionis citri seta tincta ex chermes. i. granis tinctorum tũc est excellentior.

¶ Iste sirup⁹ apõ nos est in vsu: citrũ vero apõ arabes vocatur hatecogi. Serapio in c. de citro ait ex auctoritate Gal. fruct⁹ hui⁹ arboris noiatur in greco pomũ aũ. Jtẽ in. vij. inqt mille medica. i. citrus huius fructus nondũ pomum medicum sed citrum ab omnibus nominatus.

Sirup⁹ de acetositate citri. ℞. succi acetositatis citri lib. xij. decoq̃ in vase vitreato sup

prunas cū facilitate vsqz dū cōsumatur tertia pars ipsi⁹: deinde coletur ⁊ dimittat donec clarificet: et accipe ex eo qd est clarū lib. vij. et funde super ipsum ex iuleb claro ⁊ depurato. lib. v. et coquātur donec inspissetur: si autem estas fuerit: dimittatur in sole donec acetositas consumatur.

¶ Iste sirupus de acetositate citri est multū in vsu: ⁊ poz fieri cū magna diligentia. apud nos generaliter faciūt ipsum hyemali tempore apud festum nativitatis domini nostri iesu christi: qr illo tempore citri deferuntur ex ianua ad nos: tunc faciūt sirupum.

Sirupus de agresta. modus operatiōis ei⁹ est sicut sirupi de acetositate citri: et quidam conduint cum gariofolis.

¶ Iste sirupus est in vsu. auic. in quinto canonis habe vnā aliam descriptionē et est fere eadem. Etiā francisc⁹ de pedemōtiū in. c. de cura. male cōplexionis stomachi cum materia simplicis ⁊ cōposite habet vnam aliā; descriptionem que eadem est cum illa. d. Auicen.

¶ Mesue dicit qd modus operationis ei⁹ est sicut sirupi de acetositate citri. ⁊ si est quod accipiātur lib. xij. succi vue acerbe ⁊ decoquātur lento igne: vel ponantur ad solē vsqz ad cōsumptionē tertie partis: deinde coletur et dimittatur donec clarescat: tunc accipe ex eo. ℥. succo qi erit clarus lib. vij. zuccari clarificati sicut iuleb li. v. ⁊ coquant simul vsqz ad perfectā coctura ⁊ reseruentur.

¶ Uue plura genera sed hic intelligunt ille que in colore sunt citrine ⁊ ruffe. ⁊ dicūt sapiētes q predicte vue debent esse ex illis ex quibus fit agresta. Albucasim i tractatu scdo docet modum extrahendi succū vue acerbe. Pet. de crescētiis inquit. agrestū fit duplex liquidum et siccū. agrestū liquidū fit hoc modo. cū vue sunt acerbe vsqz ad debitū vel quasi, peruenerint ad augustū colligūtur ⁊ pistātur ⁊ in mastellū vel tinā vel aliud vas ponūtur ad solem et cis aliquid de sale ponatur: postqz duos dies vel tres ad solem steterit accipiatur succus ⁊ repositus vsui reservetur ⁊ quidam sal non ponunt. sed cū eo melius reservat ⁊c. ibi etiā docet facere agrestū siccum.

Sirupus de granis mirti. ℞. succi granorū mirti purificati lib. vij. zucca. albi lib. v. fiat sirupus ꝑm artem.

¶ Iste sirupus apud nos est in vsu: mirtus est arbor: semen vero ipsius dicitur mirtillus: species eius due sunt scz alba ⁊ nigra. idē posses dicere domestica ⁊ agrestis: domestica vero est mirtus que semen nigrū habet. agrestis est chubebe que alio nomine mirtus alba appellatur: et ambe sunt note.

Sirupus de albelac. ℞. albelac ⁊ enucleentur et cōterantur et coquantur vsqz ad consumptionem duarum partium ⁊ fiat sirup⁹ cum zuccaro ꝑm artem.

¶ Iste sirupus apud nos nō est in vsu. Io. Sers. in suo antidotario habet vnā aliā descriptionē albelac vel belac ꝑm opinionē plurium doctorū sunt dactili immaturi. alij dicunt qd sunt anacardi: qd ignoro. Mat. siluati. inquit. albelac est species dactilorum. et sunt dactili immaturi. i. acetosi. Nico. florenti. in lib. iiij. in cap. de squinantia dicit albelac. id est aldela. i. dactili immaturi. et hec communis est opinio.

Sirupus de papauere. ℞. papaueris albi ⁊ nigri et proprie capitum eorū. añ. ʒ. lx. et decoquantur in lib. iiij. aque pluuialis vsqz dū redeat ad lib. j. ℥. et cum zuccari albi: et penidiorum añ. ℥. iiij. et fiat sirupus.

¶ Iste sirupus ꝑm intentionē doctor nō est ille quo vtimur: sed ille quo vtimur est sirupus de papauere cōpositus cui⁹ descriptionē idē describit: de quo infra. Nico. habet vnā descriptionē: sed nō est in vsu. Auicen. habet duas in. v. cañ. sed nō cōcordant cū ista: nec in vsu sunt. Miror q illud lumē vel verius tenebra apothecariorū posuerit descriptionez sirupi de papauere ex autoritate Mesue: sed nō cōcordat descriptio sua cū illa dñi Mes. Rasis in lib. diuisionū in ca. medicina ꝓ tussis afflatio ⁊ saniei habet vnā aliā descriptionē: sed non est eadem.

¶ Papauer quādo simpliciter reperitur de semine papaueris albi intelligitur. Macer inquit. Dicunt vim gelidam siccāqz papaueris esse. Tres illi tribuūt spēs. flos vnius albus. Alteri⁹ rube⁹ roseus pallēsqz minoris flos est. hanc vulgo dicunt agreste papauer. Mobilior cunctis est semen que gerit albū florem. ⁊ hoc est notum.

Sirupus dinarij et eius interpretatio est sirup⁹ de bisantijs. ℞. succi endiuie succi apij añ. li. ij. succi lupuli: succi boraginis aut buglose. añ. lib. j. bulliāt ebulitione vna ⁊ dispumentur ⁊ depurētur. ℞. eorū depuratoꝝ li. iiij. zuccari tabarzet. i. albi lib. ij. ℥. et coquat cum facilitate donec fiat sirupus: et quādoqz ad omnē partē succi depurati ponitur aceti boni albi: ⁊ clari pars. ℥. et quādoqz bulliāt in succis foliorum rosarum. ℥. ij. liquiritie. ℥. ℥. spice. i. nardi. ʒ. ij. anisi feniculi: semis apij. ana. ʒ. iij. et est mirabilis.

¶ Iste sirup⁹ est in vsu. sub noie sirupi de bisantijs: nō autē dicitur sirupus de bisantijs qd in ipso blacte bisantie ingrediuntur. sed potest dici de bisantijs a loco quodam nominato bizantiū in confinio macedonie: vt dicit genti. super. v. cañ. A. Diaf. autē in ca. de purpurea marina. i. blacta bizātia ait qd bizantiū est quidā locus in quo primū inuenta fuit blacta bizantia. ⁊ ideo bizātia a quodā loco potest appellari. Papias etiā dicit bizantium est vrbs thracie a pausania rege spartanorū cōdita: post a cōstantino principe in maius aucta cōstantinopolis nūcupata. est totius caput orientis. Joā. tortelius inquit. bizantiū prima cū y greco sequēte cōsonante. penultima cum t exili. et i. latino scribit. vrbs est tracie marituma a pausania spartanorū rege prius condita. vt testatur iustinus libro suo epithomatis nono. nūc vero cōstantinopolis a constātino imperatore qui eam adauxit ⁊ exornauit vocatur. idē etiā notat supplementum cornicarū lib. iiij. etiā alio vocabulo potest dici q bizantiū est genus denarū vel ducati. Unde guarinus veronēsis ait. bizantiū vel bizante olim dicta est constātinopolis. inde bizantius bizātis bizantiū. vel bizante⁹ bizantea bizantcū. i. constātinopolitanus. hinc etiam adhuc moneta istius ciuitatis dicit hic bizanteus. vel hic bizantius. ⁊ sic Mesue vult q per bizantiū intelligamus denarium ⁊ hoc qr iste sirupus apud medicos est charissimus. et etiā apud infirmos ꝑpter vtilitatē que reperitur in ipso sicut bizantij vel denarij sunt charissimi apud homines. ⁊ iste sirup⁹ potest fieri cū aceto ⁊ sine: sed sine aceto est magis in vsu.

¶ Si autē sirupū de bizantijs cū aceto facere volueris addatur ꝑ qualibet lib. sirupi de bizātijs sine aceto lib. semis aceti boni: ⁊ iterū coquatur qd tunc appellatur sirupus de bizātijs cū aceto. sed quādo doctor ordinat sirupum de bizantijs simpliciter de illo qui fit sine aceto intelligitur ⁊ illos succos qui in ipso ingrediūtur oportet conseruare per totum annum ad necessitatē trociscorum de cupatorio ac aliorum.

Sirupus acetosus. ℞. zucca. boni albi li. v. et funde super illud in vase lapideo aque fontium dulcis ⁊ clare lib. iiij. et decoquat semp

abijciendo spumam eius et sit ignis in quo coquitur prunarum aut tenuis flame sine fumo ⁊ decoque hoc modo donec clarificetur ⁊ diminuta sit aqua sicut medietas eiꝰ: deinde funde super ipsum aceti vini albi clari li. ij. in leui ⁊ forti lib. iiij. ⁊ in mediocri lib. iij. ⁊ da ei post illud perfectionem ⁊ cocturam.

¶ Iste sirupus est multum in vsu. Mesue dicit sermo. in sirupo acetoso dicēs q̄ tam magnificata est inter verificatores virtus sirupi acetosi. ⁊ excellētia eius. s. in cōitate et posse ipsius in materias calidas ⁊ frigidas ⁊ subtiles ⁊ grossas ⁊ viscosas sue adherentes ⁊c. iste est sirupꝰ acetosus simplex. Sale. in lib. secretorū habet vnam descriptionem sirupi acetosi qua ꝓseruatur sanitas corporis. sed non sunt idem. Auicen. in. v. habet multas descriptiones. sed non sunt in vsu.

¶ Acetū i. oxos. oxi vero grece est acutū. Sera. in ca. de aceto ex auctoritate Diaf. dicit q̄ infrigidat ⁊ stipticat ⁊ est donū stomacho. ⁊ puocat appetitū. Pet. de crescentijs docet qualiter fit acetū ⁊ de virtute eius. Liber qui dicit albuchasis in trac. ij. ca. de preparatione medicinarum que fit ex plānis inquit. modus distillandi aquā ex squilla que occidit mures et que ponitur in medicinis ex qua fit sirupus acetosus hic intelligitur q̄ ex aqua distillata ex squilla debet fieri sirupus acetosus. sed ista nō est intētio dñi Mesue ipse dicit aceti vini albi clari et nō dicit aquā factā ex squillis vt vult Albuchalis. Sale. in suis secretis dicit satureli. i. acetū acetosum. et hoc est in ca. de strictura anhelitus. ⁊ doloꝛis stomachi.

Sirupus acetosus cum radicibus. ℞. aque fontiū clare lib. x. pijce sup ipsam radicis feniculi. apij endiuie. añ. ℥. iij. anisi seminis feniculi apij. añ. ℥. viij. seminis endiuie. ℥. ß. coquatur cū facilitate vsq̄z dū veniat ad lib. v. tūc pijce super ipsam zuccari boni lib. iij. et clarificet sicut priꝰ. deinde funde sup ipsam aceti boni quātitatem sufficientē iuxta modum superioris doctrine ⁊ da vbi oportet.

¶ Iste sirupus est in vsu: sed nō primur sub noie sirupi acetosi cū radicibus ꝓpaliter faciūt ⁊ facere debēt apothecarij sub noie sirupi acetosi cōpositi vel sub noie sirupi de duabꝰ radicibus tñ Mesue habet tres radices q̄ nō est cōsonū. sed error hic est q̄ radices cōmunes sunt ad numerum quinq̄z videlicet feniculi: apij ⁊ Petrosilij: bruscī ⁊ sparagi. de quarū ex istis quinq̄z nisi due ingrediuntur in isto sirupo: ⁊ propter id nominatur sirupus de duabus radicibus: endiuia vero non ponitur in numero istarum quinq̄z.

Sirupus de cannis. ℞. succi granorū dulcium lib. iij. aque malorum de seni et aqua cancarum zuccari aut penidiorum añ. lib. j. ß. et fiat sirupus.

¶ Iste sirupus nō est in vsu. Mesue habet sirupum de cannis. s. de canna de qua fit zuccarū. quidā mel canne vocāt hec in sicilie partibus reperit sicilia insula est ꝓpe sardiniā ab oriente cingitur mari adriatico. a meridie africo ⁊ ab occidente. forma cannarum zuccari est sicut forme cannarū mellice foris ⁊ intus. sz si cāna mellio dulcē gustum reddit. cāna vero melice hz ꝓtrarium.

¶ Malum seni siue mororum de seni sunt moroni grossi: de quo fit diamoron.

Sirupus de portulaca. ℞. succi endiuie coci depurati lib. iiij. seminis portulace. ℥. xij. terātur semina ⁊ fundatur sup ea succus ⁊ dimittatur in vase lapideo per diē ⁊ noctē ⁊ coquatur cū facilitate vsq̄z ad mediū: ⁊ addas zuccari lib. ij. fiat sirupus ⁊ quandoq̄z addit aceti lib. j. aut succi malorum granatorū acetosorum lib. j. fiat sirupus.

¶ Iste sirupus nō est valde in vsu: ⁊ pōt fieri per duos modos vez si accipiat succꝰ endiuie coctꝰ ⁊ depuratus ⁊ addas zuccarū tūc est sirupus de succo endiuie si aūt addas alia tunc est sirupus de portulaca.

¶ Portulaca fm circa instans habet maiorez efficatiā viridis q̄z sicca. Sera. c. de portulaca nominatur herba stulta parpitella. Hec apud Dia. vocat andragne. Macer ait. andragnis grece que portulaca latine dr hecvulgipes pulli more vocatur.

Sirupus de violis. ℞. violarū. ℥. ij. seminū citoniorum seminuz malue añ. z. viij. iuiube sebestem añ. numero. xx. ⁊ coque cum lib. vj. aque cucurbite vsq̄z ad tertiam partem: ⁊ cū lib. j. ß. zuccari fiat sirupus.

¶ Iste sirupus est in vsu sub noie sirupi de violis cōpositi. sed qñ doctor simpliciter ponit Recipe sirupi de violis: intelligitur de illo qui fit ex infusione violarū cuius descriptionē vide supra. idem Mesue in sua practica in c. sermo in aqua cicerum. habet duas descriptiones: sed ista est nobilior illis.

¶ Viola fm Mesue est medicina temperata cōueniens ⁊ fit per eam male qualitatis permutatio ⁊ nature solutio melior est quecunq̄z est ex primis quā nō inuenit color resoluens virtutem: aut pinuta dissipans. Isi. inquit viola propter vim odoris nomen accepit cuius genera sunt tria ⁊ sunt hec purpurea leuce. i. alba cheiri. i. viola citrina dicta saracenica ⁊ omnes sunt note: fcm circa instans omni anno viola debet renouari.

¶ Malua. s. femē qd̄ fatis est notū. plinꝰ ait. Malue satiue ⁊ siluestris duo sunt genera. amplitudine foliorum discernunt maiorem greci malopē vocant in satuis altera a mobendo ventrē malabhē vacāte siluestribus cuius grāde folū ⁊ radices albe altera vocat ab excellentia effectus. Serap. capi. de malua dicit cubeze. i. malua. Auic. in. sto de cubeze cap. facit ⁊ inquit. q̄ est species malue et dicunt q̄z cubeze est siluestris: ⁊ maluchia est domestica ⁊ cubeze quidē est species quedam que dicitur maluchia arborea ⁊ ipsa est altea ⁊ est olus iudaicum: et non est longum quin sit species eius. et est melior que sit in ipsa ⁊c.

Sirupus de iuiubis. ℞. iuiubarū lib. x. violarum: seminis malue. añ. ℥. v. capillorū veneris. ℥. j. seminum citoniorū papaueris scz semen papaueris albi: melonis: lactuce: dragaganti. añ. z. iij. liquiritie ordei mundi. añ. z. viij. decoque in li. iiij. aque fontium: et cuz li. ij. zucc. fiat sirupus.

¶ Iste sirupus est in vsu: ⁊ maxime fm istā descriptionē. Idem in sua practica in capit. de astmate habet vnā aliam descriptionē ex auctoritate hamec: ⁊ est fere eadē: tamen ista est nobilior illa.

¶ Iuiube apud Auicen. in sexto cap. meliores sunt maiores earū. Dia. noia zizifa. sed de forma ipsꝰ nō loquitur. Adnenzoar in ca. de fractura ossis causa doloris. dicit iuiube q̄ arabice dñr aupini hz fructus sicut cornu quod apud omnes satis est notum.

¶ Capillꝰ veneris fm Mesue dicit apud quosdā capillus fontiū: ⁊ dr capillus hols nemoralis capillus veneris vero est debilis in aqua et virtus eius cito tollitur.

Sirupꝰ ō papauere. Recipe papauerꝫ albi ⁊ nigri. añ. z. l. capillorū veneris. z. xv. liquiꝰ

ritie.ʒ.v.ininbe nũero.xxx. semis lactuce.ʒ.xl.semis malue: semis citoniorũ añ.ʒ.vj.coquat in li.iij.aque vsq; ad duas ⁊ cũ zuccaro ⁊ penidiorum.ana.℥.viij.fiat sirupus.

¶ Iste sirupus est ille qui nobis scõm plurimũ vsu venit: supra posita fuit alta descriptio ex auctoritate eiusdem: sed nõ est ita in vsu. idem in ca. de tussi habet tres descriptiones sed non sunt in vsu, nec eadem.

¶ Papauer sicut inuenitur in septimo simplicũ apud Sal. sunt multe species: nã inquit micon.i.papauer.scz album micon caratides.i.papauer cornutũ nominatũ quidẽ, sic a fructu breuẽ cõnexionẽ habente sicut fenugrecum: vt assimiletur cornu bouino vocat. ⁊ est aliud qõ dicitur micon: irachia.i.papauer herculeum. vocat autem ⁊ spumosum. quoniam totum albũ est ⁊ spumosum: paruum. secũdum circa instans semen papaueris albi ⁊ nigri seruatur per decem annos.

Sermo in qua mellis. ℞. mellis boni ⁊ mũdi. ꝓprie cui⁹ color est sicut color palee ⁊ qõ est iter tenue ⁊ spissum: ⁊ qõ est boni odoris: ⁊ qõ modice acuitatis: ⁊ qõ nõ est antiquũ: ⁊ fit ei⁹ li.j. ⁊ pone ipsum in vase lapideo aut vitreato: ⁊ funde sup ipm aq̃ fontis dulcis: ⁊ clare.li.viij. Et coq̃ ipm cũ facilitate: ⁊ auferat spuma eius: ⁊ nõ dimittat sup ipm multiplicari: imo quamcito apparet auferat. deinde colet colatorio denso de panno ⁊ vtere fm qõ ipse docet. Et sunt ex hoibus qui aromatizant illã cũ specieb⁹ alefangineis: sicut zinzibere croco cinamomo: mace ⁊ similibus. ⁊ sunt qui aromatizant cum galla muscata: ligno aloe ⁊ similibus.

¶ Mesue inquit: q⁹ posuerunt antiqui diuersitatem in aqua mellis: qui locuti sunt de ipsa: ⁊ scripserunt ei iuuamenta plurima que sunt in ea: qsitim sedat ⁊ multa alia: vt videtur ibi: hec apud nos est in vsu. quidã existimant q⁹ sit mellicratũ: qõ ignoro: qr idẽ aliud capitulũ facit de mellicrato: de quo infra etiã idromel apud grecos est aqua mellita. Rasis in nono Almãsouis.in.c.de collica habet modum faciendi idromel. ⁊ est quasi idẽ. Aui.in.v.cañ. habet duas descriptiones sirupi de fauis mellis. ⁊ idem est, cum idromelle fm descriptionẽ Joan. Sera. ⁊ sylegis vtriusq descriptiones videbis qõ sirup⁹ de fauis mellis apud Auicen. cum idromelle apud Jo. Serapi. sunt idem.

¶ Mel fm Dia. est ros celestis quẽ apes colligunt. Isi. in ca. de escis dicit mel grece appellatũ est qõ ab apibus nomẽ habere probatur. nam apis grece melesse dicitur ꝛc. Mel fm intentionem Mesue melius est qõ colorẽ palee habet. ⁊ qõ est tenue ⁊ spissum ⁊ qõ est boni odoris. fm autem Serap. bonum est cuius color rẽdit ad rubedinem neq; est nimis liquidum: ⁊ quando immiseris in eum digitum adheret digito ⁊ venit cũ eo ⁊ melius quidem est mel veris deinde mel estatis: mel vero hiemale est malum. Auicenna laudat illud qõ est vere dulcedinis: boni odoris declinãtis ad acredinem ⁊ ad rubedinẽ ⁊ quod est vt palea in colore: quod non est subtile. viscosum qõ nõ abscinditur: ⁊ melius est vernale: deinde estiuum: hiemale autem est malum. idem ait Sera.

Secaniabin purũ. ℞. mellis boni lib.ij. aceti boni. lib.j. aque fontiũ clare ⁊ est dulcis li. iij. ⁊ quandoq; exigit dispositio vt addatur ad quantitatem aceti. sicut tescire fecimus in.c.de sirupo acetoso: ⁊ operatio est vt accipiatur mel ⁊ aqua ⁊ abijciatur spuma eius: deinde fundatur super illud acetum ⁊ decoquatur ⁊ non dimittatur eleuari ⁊ excrescere super ipm spuma eius imo auferat omni hora ⁊ clarescat ⁊ cum coctũ fuerit reconde.

¶ Iste secaniabin vel squingebin est in vsu: sed nos vtimur sub nole oximellis simplicis. Simon tamen. dixit squingibin arabice est sirupus acetosus siue mellinus: qõ est oximel: ⁊ sic sapientes hodierni faciũt oximel simplex fm istã descriptionẽ de secaniabin puro ⁊ sic debet fieri. vide Mic. in suo antidotario. nam habet scriptum oximel simplex quod idem est.

Secaniabin de radicibus. ℞. corticum radicis apij feniculi añ.℥.ij. seminis anisi: feniculi: apij. añ.℥.j. mundentur cortices. cõteranturur: ⁊ proijciantur super eos in vase lapideo aceti boni antiqui ⁊ albi li.x. aque libras.xij. ⁊ dimittatur per diem ac noctem: deinde coquantur donec eius tertia cõsumatur: postea coletur ⁊ proijciatur super ipsum mellis quod sit medietas eius. coquatur cum facilitate: sicut superius diximus.

¶ Secaniabin sicut dictũ fuit est oximel ⁊ ꝓprie secaniabin de radicibus est oximel ⁊ est quo moderni pro oximelle composito vtuntur. oximel vero fm Isidorum appellatum: quod aceti ⁊ mellis permixta conficiatur materia vnde ⁊ dulcedinem retinet ⁊ acoremꝛ. idem in.c.de pleuresi habet vnam aliam descriptionem ex auctoritate Sal. ⁊ ibi habet mellis, ⁊ zuccari sulemeni.i. illius regionis: sed non sunt idem nec vtuntur illa.

Sirupus de menta ex intentione nostra ⁊ est excellẽtior prioꝛe. ℞. succi citoniorũ muzorũ: ⁊ est sapor cõposit⁹ ex dulci ⁊ acetoso succi citoniorũ dul. succi granatorũ acetosorũ: ⁊ dulciũ ⁊ muzorũ. ana. lib.j.ʒ. proijciat sup eos mente sicce lib.j.ʒ. foliorũ rosarũ. ℥.ij. et dimittantur per diẽ ⁊ noctẽ: deinde coquantur cum facilitate vsq; ad mediũ. ⁊ cũ mellis vel zuccari lib.ij. fiat sirupus ⁊ aromatizetur cum gallia. ʒ. galla muscata.

¶ Iste sirupus est ille qui est in vsu. idem habet vnam aliam descriptionem: sed ista est excellẽtior prioꝛe. Aui. in quinto canõñ. habet vnam descriptionem sed non vtimur illa.

¶ Menta apud Diasco. vocatur cdiosmum: mente aũt genera sunt quinq;: scilicet menta domestica que ꝓprie hortulana dicitur vel cõmunis: vel odorifera. ⁊ est alia siluatica q̃ mẽtastrũ siue calamẽtũ fluuiale ꝟ: ⁊ est alia dicta balsamita siue mẽta aquatica ⁊ hec iuxta aquas reperitur: ⁊ est alia cuius folia sunt nigriora aliis ⁊ hec dicitur mẽta romana vel sara cenica. et est alta dicta mẽta non odorifera et hec est calamẽtum. et ola ista quinq; gẽra debent poni in vngnẽto maciaton de quo infra.

Sirup⁹ de absinthio. ℞. absinthij romani lib.ʒ. foliorũ rosarũ. ℥.ij. spice.ʒ.iij. vini albi boni antiq ⁊ odoriferi: succi citoniorũ ana. lib.ij.ʒ. ⁊ dimittantur per diẽ ⁊ noctẽ in vase lapideo: deinde coquant cum facilitate vsq; ad medietatẽ: ⁊ cũ mellis libr.ij. fiat sirupus expertus ⁊ nobilis.

¶ Iste sirupus est ille q̃ vtimur: idē descridit vnū alia3 descriptionē: sed ista est nobilior. Absinthiū fm eundē Mesue, est multiplex: sed illud q̃ intēdimus nūc est absinthium romanū. Isidorus ait absinthium grecū nomen cuius probabilius est, q̃ in ponti regione nascitur vnde absinthium ponticū nominat. Diasco. absinthiū est omnibus notum cuius probabilius est ponticum ⁊ cappadocium nascens in monte vnde nomen accepit. Haliabbas practica vocat ipsum bulengi.

Sirupus de fumo terre maior. ℞. mira. citrinorū chebulorū. añ. ʒ. xx. boraginis vel buglosse violarū absinthij cuscute. i. podagrelipi añ. ℥. j. liquiritie rosarū. añ. ℥. ß. epithimi polipodij añ. ʒ. vij. prunorū numero. c. passularū enucleatarū lib. ß. tamarindorū cassie fistule añ. ℥. ij. hec oia bulliant in aq̃ li. x. vsq̃ dū deueniāt ab lib. iij. ⁊ cū succi fumiterre cocti ⁊ depurati ⁊ zuccari añ. li. iij. fiat sirup⁹.

¶ Iste sirupus de fumo terre maior est ille q̃ est in vsu ⁊ habet maiorem efficaciam q̃ minor. Fumus terre fm eundem ponitur inter medicinas benedictas sed de forma herbe ipsius non loquitur ⁊ hoc est qr credo q̃ sit nota omnibus. Circa instās dicit: fumus terre dicitur quasi fumus a terra in multa quantitate emittit. dicit aūt fumus terre qr generatur a quadā grossa. fumosita te a terra resoluta: ⁊ quanto viridior est tanto melior: et in siccō nulla est efficacia. Aui. in. ij. c. inquit fumus terre melior est ille qui est viridis recens acutus amar⁹ ⁊c. Mesue dicit. boraginis vel buglosse q̃si dicat: pone vnū pro alio, ex istis duob⁹: qr in virtute ⁊ specie fere conueniunt: ambe confortant cor: sicut est notum.

Sirupus de ligritia. ℞. ligri. ʒ. ij. capillorū veneris. ℥. j. isopi sicce. ℥. ß. pijce sup illud aq̃ lib. iiij. ⁊ dimittant die ⁊ nocte. deide coquātur vsq̃ ad mediā partē. deinde pijce sup illud mellis ⁊ zucca. ⁊ penidiorū añ. ℥. viij. aq̃ rosate. ℥. vj. fiat sirupus ⁊ administretur.

¶ Iste sirupus apud nos est multum in vsu.

¶ Liquiritia vero apud Dia. vocat gliquiritia. glocoritia vero reperit in multis libris de greco trāslatis: q̃ est dictū dulcis radix nā glicō dulcis rixa radix. Isido. inquit girica grece, ex eo dicta q̃ dulcē radicem habeat eadē ad ipsos qr sitientibus sitim sedat hec est satis nota. Sal. in. vij. simplu. ait ghus. i. liquiritia id q̃ est vtile de hac planta est succus radicis eius. Me. hz in isto sirupo aque rosate q̃ sapientes volunt intelligi aquam rosatam, distillatam per alembicū: quidā vero dixerunt quod intelligitur de aqua que fit ex infusione rosarum: sed non est credendum.

Sirup⁹ de isopo. ℞. isopi sicce. radicū apij. petroselli. fenicu. ligritie añ. ʒ. c. ordei mūdi. ij. ß. seis malue: dragagāti: semis citoniorū añ. ʒ. iij. capillorū veneris. ʒ. vj. iuiubarū sebestē añ. nūero. xxx. passularū enucleatarū. ʒ. xij. ficuū siccarū ⁊ dactilorū pinguiū ana. nūero x. albarum penidiarum lib. ij. ⁊ fiat.

¶ Iste sirup⁹ est in vsu ⁊ maxime fm istā descriptionē. Idē Mesue in capitulis de tussi hz quatuor: vel quinq̃ descriptiones sirupi, de isopo: quarum nulla cū ista concordat nec etiam inter se.

¶ Isopus sicca ad differentiā isopi humide dicit q̃ est lordes aggregata sup lanā. Isidorus isopus herba purgandis pulmonibus apta. vnde ⁊ in veteri testamento per isopi fasciculos aspergebant agni sanguine quos mundare volebant. de ipso vide supra in diassopo.

Sirupus de prassio. ℞. prassij. ℥. ij. isopi capillorū veneris añ. ʒ. vj. ligri. cala. anisi. radi. apij. feni. añ. ʒ. v. seis malue fenugreci. ireos ana. ʒ. iij. seminis lini: seminis citoniorū añ. ʒ. ij. passularū enucleatarū. ʒ. ℥. ij. ficus siccas pingues numero. xv. penidiorū lib. ij. mellis boni dispu. lib. ij. fiat.

¶ Iste sirupus est in vsu ⁊ maxie fm istā descriptionē. Idē in. c. de asmate hz duas descriptiōes ex auctoritate hamec: sed cum ista non concordant nec in vsu sunt.

¶ Prassiū. i. marubiū albū. Pli. ait. greci pslion vocāt alij linostrofon: nonnulli philopede aut philogares. Circa instans ait. marubiū herba q̃ et alio nōe prassiū dr. folia eiⁿ medicine cōpetunt: herba collecta: ⁊ in vmbroso loco suspēsa p annū seruari pōt. est aliud prassiū q̃ vocatur, prassiū viride: ⁊ hoc fm intentionē nicolai est flos oris. prasson apud grecos est porrū prassium vero est marubium album: ⁊ est herba satis nota.

Sirupus de cala. cōfert spleneticis. ℞. calamenti domestici ⁊ fil. añ. ʒ. ij. keisim. i. leuisticī: dauci: squinanti añ. ℥. v. passularum enucleatarum lib. ß. ⁊ mellis li. ij. ⁊ fiat sirupus.

¶ Iste sirupus est ille q̃ cōiter est in vsu. idē hz vnā aliā descriptionē: sed hec est nobilior illa. Sal. in li. secretorū hz vnam aliam: sed non est eadem: nec est in vsu.

¶ Calamentū domesticū fm modernos est vsuale. Circa instans calamentum inquit herba est que alio nōe nepita dicitur.

¶ Calamētū mōtanū melⁿ est: qr est magis siccū cū flores, pducit dz colligi. Dia. ait. calamitē q̃ pulegiū agreste mlti dicūt: ⁊ ipsa mōtuosa est ⁊c. calamētū vo agreste fm intentionē Nicolai est nepita siue herba dicta a vulgo gataria siue neuida. nā sine dubio nepita est calamenti spēs. vñ Macer. Herbā quā nepitā vulgari sepe vocamus. Hanc medici greco calamenti nōe dicunt.

Siru. de eupatorio. ℞. radi. apij. feni. endi. añ. ʒ. ij. liq. sqnā. cuscute. absinthij: rosa. ana. ʒ. xvj. capillo. veneris: bedegar: suchaa: flor buglo. aut radi. eiⁿ: anisi: fenic. eupatorij. añ. ʒ. v. rauedse. i. reubarbari: masticis añ. ʒ. iij. spce assari. idest assare baccare. folij. ana. ʒ. ij. coque in aque lib. viij. vsq̃ ad tertiā: ⁊ cuz li. iiij. zuccari fiat sirupⁿ addēdo succi apij en diuie q̃titatem sufficientem ⁊ vsui reserua.

¶ Iste sirupus apud nos est multū in vsu. ⁊ magnificata est virtⁿ eius vt docet experiēcia: sed nō solū in opillationibus, cpatis vt in aliis, ppzietatibⁿ: sed sunt q̃ faciūt: ⁊ qñ credūt aliqs facere nihil faciūt: ⁊ hoc est ppter simplicia que in ipso ingrediuntur: vt ostendam.

¶ Bedegnar siue bedeguard idē sunt: ⁊ est q̃ Dia. Acātis leuce vocat: hz apud Ser. est spine alba de q̃ ipse Ser. scribit in lfa. b. bedeguar. ⁊ in lfa. s. scripsit spina alba: q̃ idē est, sil'e facit. A. in. ij. cañ. sed opinio ignorātiū apothecariorū mltorū ē q̃ bedegnar sit q̃dā res silis spongie q̃ nascit sub q̃dā plāta q̃ apud Dia. vocat cinosbatus i. rubⁿ canis ⁊ in ea aliq̃ repiunt vermes: ⁊ sic meo tpe vidi mltos eā ponere in isto sirupo loco bedeguar: sed decipiunt. nā vide Mico. flo. in li. vij. in. c. de cācro q̃ dicit. dicūt q̃dā expimētatores q̃ fiat pulnis ex eritō q̃ ouit sup rubū canis q̃ a q̃busdā sed nō recte ponit, p bedeguard. Mesueni ghalⁿ in puluere q̃ fit ß bonū gule hñt bedeguard: sed lfa nō est bona: qr ꝓdictⁿ pulnis reperit apud Ray. de villa noua in. c. de botto gule ⁊ ibi dicit. R. spine rosa. ⁊ credo, q̃ sit illa spōgia q̃ falso bedeguar dr. Ille q̃ de nouo scripsit lumē apothecariorum

dicit q̃ bedeguard est radix cardonis bñdicti masculi qõ nõ est credẽdũ: sed vt veritati aptior sit via: hic volo scribere formã veri bedeguard. ⁊ qõ dz administrari in isto sirupo ꝗ Ser. ex auctoritate Dia. q̃ dicit bedeguar i. spina alba. Dia. noiat acanthis leuce ⁊ in greco est spina alba: ⁊ est plãta q̃ nascit in mõnd⁹ zagial: ⁊ hz folia similia cameleũte albe: nisi q: sunt strictiora ⁊ albiora ⁊ sup ea est simile bozre albe: ⁊ sunt spinosa ⁊ hz stipitẽ longũ duob⁹ brachijs in grossitudine digiti pollicis vl pl⁹ color ei⁹ est vergẽs ad albedinẽ ⁊ sup summitates ei⁹ sunt capitella spinosa sil'ia eritio marino: nisi q: sũt minora: ⁊ oblõga: ⁊ flos ei⁹ est colouis purpurei ⁊ semẽ ei⁹ est simile grano cartami: sed apud Dia. est sile grano ginco qõ idẽ est: nisi q: est rotũdius eo: ⁊ id qõ administrat ex ipsius plãta est radix vide ergo si bedeguard est illa spongia: vt volunt ignorantes.

¶ Suchaa est etiam spẽs cardoni ⁊ est ꝓpinqua bedeguar est quã. Dia. vocat acãthis arabicã. i. spinã arabicã ⁊ est sil'is supradicte. i. sil'is bedeguar. nascit spinosa ⁊ alba. Mat. sil. vult q̃ succa sit cameleũta alba qõ non credo. ꝗã dia. ⁊ Ser. de vtraq̃ faciũt distincta capl'a et fm Chri. de ho. suchaha bedeguar qõ nõ est: ⁊ fm lumẽ est radix cardonis bñdicti femine qõ nõ repio apud auctores: ꝗ sit q̃ũcũq̃ suchaha apõ Dia. est acãthis arabica. ⁊ fm Ser. est spina arabica. ⁊ fm Ra. est megallẽ ⁊ idẽ Ser. ex auctoritae Hal'. ait. hec herba est sil'is plãte bedeguar nisi q: virt⁹ ei⁹ desiccat ⁊ stipticat pl⁹ co: ⁊ fructus ⁊ radix ei⁹ est fortior. fm Pau. suchaha est herba dulcis q̃ extẽdit sup terrã: ⁊ facit capita grossa ꝓpe radicẽ ⁊ exeũt ex illis capitib⁹ flores sanguinei ⁊ sic est ꝗ veritatem q̃ suchaha; est herba spinosa alba expandẽs se sup terrã. cuius flos est in colore sanguinis ⁊ hec est propue suchaha que administratur in ipso sirupo radix eius vsui medicine competit.

¶ Postq̃ diri de bedeguar ac suchaha q̃ sunt spẽs cardonis: ẽt mea intẽtio est declarare quasdã alas spẽs q̃ ponunt in nũero cardonũ: nã primo est cameleũta alba ⁊ nigra: sed de alba; Sera. dicit q̃ sunt holes q̃ noiant eã acasiã: ⁊ de nigra dicit q̃ noiant eã holes cameleuntz propter varietatẽ florũ eius: q: ex eis reperiunt virides multũ ⁊ aliqui ad albedinẽ declinantes: ⁊ aliqui ad celestẽ colorẽ ⁊ quidã ad rubedinẽ sanguinis fm diuersitatẽ locorũ in quib⁹ nascunt. ⁊ est ali⁹ card⁹ q̃ alio noie scolimas vocat ⁊ iste apud quosdã est card⁹ dict⁹ arcosof. sed ignoro verũ. Ser. in suo ca. ait in fine capituli de cardo. comedit planta, ista recens, sicut comedunt sparagi. ego vero nec nego nec affirmo q̃ scolimas sit arcosof. i. artigioch. sed nomẽ suũ verũ est chinera: aut alio noie dicit archosof. de quo vide rasim in tertio almansoris qui virtutẽ eius describit: sed formã nõ: ñ iste card⁹ est spinosus cuius capita comedũt deferunt de lanua. Auic. ij. cañ. dicit cheuchem sed est gũma alcorsof. Joã. Sera. in suo antidotario in fine inquit cancarzed. i. gũmi alcorsof. Auer. in. v. col'. inqt harchaf. i. cardus alchi vult dicere archigioco: ⁊ est alius card⁹ quo vtunt homines ad gargellãdũ pãnos ⁊ bireta ⁊ sil'ia: ⁊ iste apud Dia. vocat dispacus. ⁊ a multis ignorantib⁹ virga pastoris: ⁊ est alius; cardus dictus astaraticon: siue centũ capita celestis coloris: ⁊ iste apud nos nascitur iuxta vias: ⁊ est alius q̃ hz centũ capita alba: ⁊ hic est 'ring⁹': ⁊ est ali⁹ q̃ a modernis card⁹ bñdict⁹ appellat et iste est quẽ hodie herbã turchã vocãt siue sedũ vt apud Diaf. siue cregeron vt apud Pli. flos buglosse aut radicũ eius flos vero vt vult⁹ papi. dict⁹ est q̃ cito fluat quasi fluor. Isido. vero inquit. flores nominantur q̃ cito, defluãt de arboribus: quasi fluores quod cito fluant.

¶ Folium idest malabatrum in hac descriptione; loco eius ponitur macis. vt dicit Auicen. in. ij. capi. de folio. si vero in ipso ingrederetur spica potest. pont: sed q: spica ingreditur macis.

Sirupus de thimo. ℞. extremitatũ timi. ℥. ij. calamẽ. mẽte'sicce añ. ʒ. v. seminũ anisi feniculi. a. pij. dauci. añ. ʒ. iiij. passula. x. enucleatarũ. ℥. iiij. ⁊ cũ lib. ij. mellis fiat sirupus: ⁊ aromatizetur cum. ʒ. ij. gallie muscate.

¶ Iste sirupus est in vsu. Thim⁹ fm Isido. appellatum est q̃ flos ei⁹ odorẽ refert: de quo Virgi. redolẽtq̃ thimo fragrãtia mella. Pli. Thimũ flore sato nascit: nec durat nisi in afflatu maris propter thimũ essi qõ in attica regione abundat mel atticũ summe laudis in toto mũdo est. Mes. in. c. de isopo quẽ vocat hasce inqt. dicũt qdã q̃ est isopus hortensis. ⁊ dicũt alij q̃ est vna ex spẽbus origani: ⁊ i fine forme predicte plãte ait. ⁊ plãta ei⁹ vt ꝗ: est mater epithimi: ergo est thim⁹: nã sine dubio hasce est thimus ⁊ flos ipsius est epithim⁹: quidã thimũ poli cariã maiorem vocant alij hasce. Mesue hab et hic extremitatum thimi: ⁊ est melior pars plante eius.

Sirupus de epithimo. ℞. epithi. boni hortẽsis. ʒ. xx. mirabola. citri. indorũ. añ. ʒ. xv. cuscute fumiter. añ. ʒ. x. thimi buglo. calamẽti. embli. belleri. ligritie. polipodij. agarici. sticados. añ. ʒ. vj. rosa. seminis fenicu. anisi. añ. ʒ. ij. ℥. prunorum numero. xx. passula. enucleatarũ. ℥. iiij. tamarin. ℥. ij. ℥. zuc. libr. iij. rob. i. vini cocti lib. ij. ⁊ fiat sirupus.

¶ Iste sirupus est in vsu. Epithimus vero fm Mes. est ex herbis supra crescẽtibus aliis herbis ⁊ est, sile cuscute fm dia. Epithimũ est flos thimi sil'is timbre. i. saturegie. Isi. inquit. epithimũ grece latine ꝗ: flos thimi. nam flos grece thimũ vocatur. est aũt flos timbre sil'is circa instans epithimũ flos ⁊ nõ herba medicine cõpetit. ⁊ cũ producit flores colligi debẽt. Mesue laudat subtilium cretense acuti odoris. A. laudat cretẽse ⁊ hierosolymita. ⁊ est declive ad rubedinem.

Sirupus de sticados. ℞. florum sticados. ʒ. xxx. hasce. i. thimi calamẽ. origa. añ. ʒ. x. anisi piretri añ. ʒ. v. pipis lõgi. ʒ. iij. zinzibe. ʒ. ij. passularũ enucleatarũ. ℥. iiij. mellis li. v. condias cũ cinamomi calami. aroma. spice. idest nardi croci. zinzibe. pipis nigri ⁊ lõgi. añ. ʒ. j. ℥. liga in pãno raro. ⁊ suspẽde in sirupo: docis ei⁹ est. ℥. j. cũ aqua decoctiõis spice ⁊ florũ alchilil. i. chilchil. ⁊ est flos roris marini.

¶ Iste sirupus; est in vsu maxime fm descriptionẽ. idem Mesue in ca. de egritudinibus neruorũ hz vnã alã descriptionem. ex auctoritate iudei ⁊ dicit q̃ est medicina mirabilis cõferens omnibus egritudinibus neruorum: sed nõ, est eadẽ nec in vsu: ñ ibi hz zinã qõ est in tua siue camepitheos vt dictum fuit in electuario de iua.

¶ Sticados fm mesue medici laudant arabicũ ⁊ melior pars plante est flos post folia Dia. dicit sticados ab insula galatie que sticados ꝗ: nomẽ acceperit. in rei veritate illud sticados quo moderni vtuntur nõ est, verus sticados de quo intelligunt Mesue. ⁊ Aui. vt dictũ fuit in confectione de sticados.

Sermo in mellicrato cõdito ⁊ sunt q̃ vocãt mellicratũ sirupũ factũ ex vino ⁊ melle: ⁊ cõditũ vocãt quidã qõ fit ex melle ⁊ vino ⁊ sunt ex hoibus q̃ vocãt vtrũq̃ vtroq̃ noie ⁊ modi eorũ sunt diuersi. ℞. vini boni antiqli. x. mellis boni ⁊ dispumati libr. ij. pijce super ea cinamo. boni ⁊ subtilis. ʒ. v. spice aromatice. i. nardi. ʒ. j. gariofilorũ zizyberis ligni aloes macis añ. ʒ. iiij. heil. i. cardamomi maioris.

z.ij.croci.z.j.ʒ.tere cõtritione grossa ⁊ colek cũ colatorio grosso de panno ⁊ aromatizek cum musci dragme vnius tertia.

¶ Mellicratũ fm Dia. est mulsa ⁊ ipse docet facere: sed nõ hoc mõ. mellicratũ ho fm Simonẽ est vinũ ex melle ⁊ aqua factũ ⁊ vocat mulsa. f. ex tertia pte mellis ⁊ duabus aq̃: differt aũt ab idromello: eo qõ idromel plus aq̃ habet: quasi ipsa sit aq̃ mellita mellicratũ ho est vinuz ex melle a cratio qõ est vinũ: ⁊ ipsa est mulsa. Zsi. inquit mellicratũ vinũ melle mixtũ medius quasi melleus. ⁊ qr ex melle fit l. sicut calamitas pro cadamitas: nõ est aqua mellis vt quidam cerdiderunt: nam supra etiam posita fuit descriptio aque mellis.

Modo cõditi de citonijs ⁊ est mina. ℞. succi citoniorũ acetosorũ li. xx. vini antiq boni lib. x. coquank cũ facilitate vsqz dũ ꝛsumpta sit eiꝰ tertia semp auferẽdo spumã eiꝰ: deinde colek ⁊ dimittak residere ⁊ clarescat. postea proijce super illud mellis boni ⁊ dispumati lib. vj. ⁊ iterũ bulliant ⁊ auferatur spuma eiꝰ ⁊ coquantur vsqz dum habeat perfectam cocturam ⁊ reseruetur.

¶ Conditũ ex citonijs fm intẽtionẽ Mesue est mina: fz fm Rui. ⁊ Gull. placẽ est sirupus de citonijs. tñ Mesue ponit etiã descriptionẽ sirupi de citonijs q̃ aliud est. hec f. mina põt fieri cũ speciebꝰ ⁊ sine speb̃us ⁊ ambe sunt in vsu: sed ista mina citoniorũ sine speciebꝰ. Rasis autẽ in ix. Almansoris in. c. de his que confortant stomacum: ⁊ ciborũ perficiunt digestionẽ: hz descriptionẽ mine ⁊ sirupi acetosi de citonijs. Idẽ in libro diuisionũ: in ca. de medicinis solutionis ventris aut. con fectio mine cõstrictiue: que est sirupus de citonijs.

¶ Citonũ est pomũ notũ. Petrꝰ de crescẽtijs dicit cõctanũ siue citonũ est arbor: nota. ⁊ ex his q̃dã sunt q̃ faciũt pira: citonia ⁊ he arbores maiores sunt: ⁊ minora habẽt frõdes. quarã fructꝰ ꝓ pte vocank coctana. Papias aut malo cidonia esse dicta ab oppido in insula creta.

Mina citoniorũ cũ speciebus. ℞. vini citoniorũ acetosorũ lib. xx. vini boni antiqui lib. x. coquank cũ facilitate vsqz dũ cõsumpta sit eiꝰ tertia sup auferẽdo spumã eiꝰ deinde coletur ⁊ dimittak residere ⁊ clarescat. et pijce sup illud mellis boni ⁊ dispumati li. vj. ⁊ iterũ bulliat ⁊ auferak spuma eiꝰ ⁊ pijciank super illud species alefangine ligate in panno suspenso sup illud medicamẽ ⁊ sunt ꝓprie cinamomi. ⁊ heil añ. z. iij. gariofilorũ. z. ij. zinziberis mastic añ. z. j. ʒ. croci. z. ij. ligni aloes macis añ. z. j. ʒ. oia preter crocũ terank cõtritione grossa. ⁊ suspendank in panno sicut diximus omni hora fricando illud sup medicamine donec fiat ⁊ spissitudo. deinde aromatizek cũ. z. vniꝰ tertia musci hoc est. ℨ. j. ⁊ galie. ʒ. muscate. z. ij. ⁊ reseruentur.

¶ Hec vero est mina citoniorũ cũ spẽbꝰ siue mina aromatizata. i. q̃ supra minã citoniorũ simplicẽ adduntur q̃dã aromata. i. quedã redolẽtia ⁊ sunt ꝓprie ella que in pãno liganꝰ: ⁊ de p̃dictis aromatibus aromatizanꝰ et q̃dã alia cõdita vt est steacul cõditũ ⁊ alia huiusmodi.

¶ Heil sicut dictũ fuit ex auctoritate Ser. est cardamomũ maiꝰ: de quo miror q̃ Auic. in p̃dicta cõfectione hz cardam omũ maiꝰ ⁊ minꝰ ⁊ heil. Chrisostophorꝰ de honestis in predicta cõfectione dixit: q̃ heil est spẽs cardamomi quaz non habemus hic: sed loco eius assumitur cardamomũ maius: quasi dicat quod heil non est cardamomum maius hoc affert in dubitationem.

¶ Gull. placeu. codẽ loco hz cardamomũ maiꝰ ⁊ minꝰ ⁊ melegetã etiã textꝰ Gull. fm opinionẽ Bartho. mõtagnane est falsus: nã sicut dictũ fuit supra in electuario de aromatibꝰ cardamomũ maius est melegeta: ⁊ sic hodie generaliter habetur opinio qõ heil est cardamomuz maius: sine melegeta: que alio nomine grana paradisi vocatur. etiam Mat. lib. in ca. de cardamomo errauit dicens ex auctoritate Sera. q̃ heil est cardamomũ minꝰ: nam Serapi non dicit q̃ heil sit cardamomum minus imo dicit q̃ est maius ⁊ sic est.

Sermo in accto squil. ℞. ex lamis squle ⁊ p̃prie q̃ sunt medie inter corpꝰ ⁊ corticez ipsiꝰ q̃titatẽ quã volueris: ꝛsue eas separati in filo cũ stillo ligneo. ⁊ dimitte siccari ĩ vmbra diebus. xl. post illud cõminue eas in frusta cum inciso rio ligneo ⁊ pone ad omnẽ libzã eius aceti bõi albi li. viij. ⁊ pone ĩ vase vitreo stricti orificij ⁊ stringe caput eiꝰ: ⁊ dimitte in sole per alios dies quadraginta. post illud cola ⁊ administra vbi oportet.

¶ Mesue inqt q̃ ꝛcordati sunt antiq̃ suꝰ innamẽta aceti squillitici ad egritudines multas. descriptionẽ ipsius describit etiã Sera. in. c. de squilla: ⁊ sirupũ de squilla ⁊ multa alia liber qui dicitur alduch. sim docet modum preparandi: ⁊ delicẽdi. ⁊ de forma castrãdi squillã ⁊ cõficiendi acetum squillitic ũ ⁊ distillandi aquam ipsius ⁊ demũ albificandi acetum squillitic um ⁊ sic de singulis. squilla dicitur cepe muris: eo q̃ interficit mures.

Oximel squillitic ũ descriptione democriti. ℞. origa. isopi sicce. albalce. i. thimi cheisim cordumeni: sticados añ. z. v. coquank in tribus libzis aque vsqz dũ deueniant ad lib. j. ⁊ proijce super ipm mellis lib. ij. mellis passulati lib. ʒ. succi alefecere. ℥. v. aceti squillitici lib. j. ʒ. auferatur spuma eius omni hora: ⁊ coquatur ad perfectã decoctionem.

¶ Oximel grece ẽ sirupꝰ acetosꝰ tã cũ zuccaro factꝰ q̃ cũ melle. tẽ hz duas als descriptiões: fz nõ sunt in vsu vt est ista: ⁊ sunt q̃ faciũt ipm: sed decipiunt vt ostendã.

¶ Cheisim. i. leuisticũ hortulanũ. ⁊ est aliud cheisim dicẽ cãpestre ⁊ istud est est cordumeni: qõ apõ ignorãtes nõ est notũ. supra ostẽdi q̃ cordumenũ est carui agreste siue leuisticũ: tñ opinio multorũ est falsa: qr hic Mesue ĩsto oximelle hz cheisiz ⁊ cordumenũ: ergo nõ sũt idẽ: sed error est horũ: q̃ nõ cognoscũt spẽs leuistici. fz fz modernorũ suiaz sunt due spẽs. f. hortulanũ ⁊ cãpestre: hortulanũ ho est illud q̃ cõter vtunꝰ: cãpestre ho est cordumenũ: ⁊ est leuisticũ cãpestre siue mõtãnũ ⁊ est semẽ qõ reperit sub plãta q̃ hz paucedanũ: ⁊ sic est opinio herbaticorũ: tñ scias qñ reperit in cõfectiõe aliqua vbi solum ingreditur cordumenũ: intelligitur de hortulano sed hic ambe species debent poni.

¶ Mel passulatũ est medicamẽ qõ fit ex melle ⁊ passulis expsso vt ostendi supra in cõfectione loch de pino.

¶ Alfescera vel fescera est vitis alba que alio noie bryonia vocatur siue ampellos leuce. vt apud Mia. sc. Bak. in vj. simplicium inquit. carinabia: idest vitis alba ⁊ dicit alfestre: hanc plantã quidam nominant bryoniã: ⁊ quidam abradentes cutem summitates eius comedunt in principio sui ortus sicut mos est.

Oximel iuliani fm Bak i tracta. ij. ad glau-

conē in.c.de cura podagre facte ab humore colerico. ℞.foliorꝫ rute.origani.añ.ʒ.iiij.radicis mādragore:ane.añ.℥.ij.ireos.℥.j.agarici.℥.ij.tede pinguis li.j.cocognidij.℥.iij.lacteri.aliapiados añ.ʒ.ʒ.polipodij.℥.ij.folij costi spice nardi añ.℥.j.reupōtici.℥.j.squille interioris cimarū ebuli añ.℥.iij.assari.i.assare bacare.ʒ.j.canopi.℥.iij.epitimi ellebori: acori ana.℥.ij.ysopi amomi iperici:cimini. añ.℥.j.anisi.℥.ij.aceti acris lib.j.mellis li.ij. cōfice aūt hoc modo.lacterides:ꝛ costū cocognidū.ꝛ spicā nardi teres diligēter: ceteras aūt herbas infundes in aceto p dies tres.et postea coques donec media pars aceti decoquatur.ꝛ tunc proiectis herbis mittes.ꝛ cū iterū decoctū fuerit ad spissitudinem mellis supra scriptas species tritas miscebis.ꝛ vtere vbi oportet.

¶ Istud oximel apō nos nō est in vsu. Nic in suo antidotario hz vnā aliā descriptionē q̄ quasi eadē est. Alex. in c de catarticis ad podagrā ex flegmate hz vnā aliā q̄ eadem est: simplicia autē que declaranda sunt declarabo.

¶ Teda pinguis est nomen qō apud rusticos appellat theia:ꝛ est lignum pingue pini.vel abietis.ꝛ vtūtur ipso ad faciendum lumē pro candelis.Sera.in ca. de pino inqt q̄ vna est spēs pini.ex cuius sudore extrahitur pix.ꝛ cum ligno suo fit lumē sicut cum cera.

¶ Cocognidium sicut dictum fuit est semen mezereon.

¶ Lacterides.Joā.Sera.in.vij.c.de laxatiuis simplicibus inqt lacterides est mēdana:qua ō: fructꝰ amarus: hec quā Ant.in.v.cano.vocat menhētenc.ergo est cataputia minor:nā vide Sera.in.ppnio.c.de cataputia minore:q̄ inqt.Mēdana.i.cataputia minor:ꝛ est plāta quā multi cōputāt inter spēs laticiniorū ꝛ hec plāta apud nostros rusticos ō: cagarolla:ꝛ in hortis abundat.

¶ Alipiados fm Nic est cocognidium vel laureola:qō nō vr esse verū:nā si ꝓsideret bn in ꝑdicto oximelle ingredit cocognidiū.i.semē mezereō:ꝛ etiā alipiados qō nō fieret si idē ēnt hz cōiter tenet q̄ alipiados sit laureola.

¶ Canopis fm Nic.est medianꝰ cortex sambuci.sil'r ait Sal.q̄dā crediderūt q̄ esset canapis.qō nō est:nā alexāder inquit.Canopis est cortex medianus sambuci.

Acetū passularꝫ fm Ant.cermisonū in.c.de egritudinibꝰ capitis. ℞.acetū vini nō multū vinosi li.ij.passularꝫ.℥.ij.bulliāt vsqꝫ ad cōsumptio.tertie ptis aceti:deinde colēt.ꝛ fortiter exprimant passule.deinde iterū passule terant in mortario.ꝛ fiat eaꝫ expssiōr acetū tali vsui reserua.sz apud nos tale acetū nō ē in vsu.Siru.ꝓferēs ad ea q̄ diximꝰ est nobile ꝛ exptū.ꝛ ꝓfert q̄rtane. In practica ꝛ Des. in.c.de soda frigida ab humore melācolico. ℞.capillorꝫ veneris.radicū buglosse domestice silnestris:ꝛ florꝫ earū:polipodij.epithimi añ.℥.j.foliculorꝫ sene.camepitheos.sticados añ.ʒ.vij.camedreos.squinātī.elebori nigri añ.ʒ.iij.fumiterre.ʒ.viij.cupatorij.ʒ.iiij. succi pomorū dulciū.℥.viij.oia ꝑter epithimū ꝛ succū pomorꝫ bulliāt in li.iiij.aqueysqꝫ ad lib.ij.deinde bulliat in eo ebulitione vna epithimum ꝛ coletur: ꝛ cum succo pomorū ꝛ li.j.zuccari fiat sirupus.

¶ Iste sirupus est preciosꝰ ac dignissimꝰ ꝗ quartanā ꝛ suo noīe ab apothecariis nō est sic appellatꝰ:sed ad melior declarationē feci sub isto nomine:qr in mediolano multi medici ordināt sirupū ad quartanā: ꝗ apud apothecarios fit sub nomine sirupi de pomis cōpositi ꝛ idē est Franciscus de pedemontiū hz vnā aliā descriptionē sirupi ad quartanam que non est eadem: nec est in vsu sicut infra ostendam.

¶ Buglossa est lingua bouis:ꝛ propie domestice silnestris vero buglosa est boraqo cuius herba cibo apta et medicine:flos:folia:ꝛ semen: ac radix in isto sirupo debent poni.

¶ Pomū vero ab opimo.i.a copia.i.vbertate est dictuꝫ inter alia poma parisiana sunt magis laudata quam alia:post hec est pomum dictum redolens.

Sirupus de psilio. fm eundē in ca. de ptisi. ℞.spodij.seminis portulace.semis citonioruꝫ papaueris albi añ.ʒ.ij.psilij.mundi.ʒ.v. succi arnoglose cocti ꝛ dispumati.ʒ.xxx.cancrorum fluuialium lotorum fm doctrinam ʒ.xx.decōquantur in lib.ʒ. aque vsqꝫ ad lib. j.ꝛ cum lib.j.zuccari fiat sirupus.

¶ Iste sirupus apud nos nō est valde in vsu. Raynaldus de villa noua in li.iij.in.c.de ethica hz vnaꝫ aliam descriptionē:sed nō est eadē.psiliū ꝗ ō est semē silē pulicibus ꝛ laudabile est ad ꝓseruādū cāphorā:in bladis ac vīs.abūdat:ꝛ vulgari sermone linosella dicitur.

¶ Arnoglosa fm papiā i lra a.inqt qō est q̄ a latinis ō: plātago.i.lingua agnij in lra p.ait.plantago a romanis dicta q̄ plāta eiꝰ cito terre adhereat.herbe quam greci arnoglosam vocāt.Macer Herbā q̄ nra lingua plātago vocat.Hanc arnoglosam grecꝰ vocat qr est lingue. Agnine silis foliis plātaginis.huiꝰ sunt gemine spēs: ꝗ maior prima vocat.Altera.vero minor quā vulgo lātiolatā dicūt ꝛ sic est.plātago ꝗ maior scōm opinionē modernorū est quā nri rustici bletā silnestre vocāt minor: est quā falsi herbatici linguā caninā vocāt ꝗ deci pinnt: in pratis ambe ac vīs repinnt.Cācer fluuialis notꝰ est.alīō capm facit de cācro marino:ꝛ ibi inqt. cū ō: cācer marinꝰ nolumꝰ itelligere p hoc oz cācrū maris:imo spēm cācri q̄ ꝓprie hz oia mēbra dura vt lapis.

Sirupꝰ sabor.fm eūdē in ca. de mania ꝛ melācolia sanguinea. ℞.succi buglosse domestice.i.vsualis ꝛ silnestris.i. boraginis añ. li. ij.succi pomorū dulciū redolentium lib.iiij. foliculorū sene.℥.iiij.croci.ʒ.ij.zuccari tabarzet.i. albi li.iij.fit autē sic.sene pijciat in succis p die ꝛ nocte post cōtritionem eiꝰ. deinde bulliat ebullitiōe vna aut duabꝰ deide cū zuccaro fiat sirupꝰ crocꝰ aut confricetur in panno ꝛ eius decoctione et fiat.

¶ Isto sirupo in ptibꝰ Mediolani vtūt apotecharij.q̄dam crediderūt q̄ esset sirupꝰ de pomis cōpositꝰ:ꝗ aliō est.Jo.cōcorregꝰ i.c.ō mania ꝛ melancolia inqt. sarbor rex medorū q̄ ab hodiernis practicātibꝰ penitus hr in vsu quo vt plurimū vtor ꝛ i q̄ multā inueni vtilitatem.

Sirupꝰ de herbis fm Frā.de pedemōtiū in ca.de cura vomitꝰ sanguis. ℞.spodij.ʒ.iiij. berberis.℥.iiij.vue acerbe.ʒ.ij.cicoree.ꝛ Ds. ʒ.zuccari li.ij.fiat sirupꝰ scōm artem.

¶ Iste sirupus non est in vsu.

¶ Berberis est fructus rubicundus satis notus apud Auicē. in ij. caſ. vocat amiberberis: ſed apud Diaſ. vocatur oxia chātos: q est arbor minuta ſpinoſum habēs fructū rubicundū. q ex eo fructu a modernis cōficit litium q arbor ipſi vocat darſiſahā. Ab aliis criſpin arbor. Negāt quidā q hec arbor ſit darſiſahā: ſed errant vt dictū fuit. do. Pet. de creſcētiis inqt. berberi ſunt fructus cuiuſdam arboris parue valde ſpinoſe ſicut arbor mali punici. i. arbor mali granati domeſtici q ſunt rotūdi rubei: quaſi ſubnigri ſicut fructus ſpine albe aliquātulum oblongi ꝛc.

Sirup de endi. ſm eūdē Frāci. in. c. de cura male cōplexiōis epatis ſimplicis q cōpoſite.

℞. endi. vtriuſq; añ. ℥ij. j. ſemi. cōmu. recē tiū. ℥. ij. aceti ab. ℥. ij. zucc. tabarzet. i. albi. li. j. et ſirupizet cū aq ordei q aromatizet cū ſandali vtriuſq; q ſpodij. añ. ʒ. j. q vſui reſerua.

¶ Iſte eſt ſiru. de endiuia cōpoſitus ad differentiā ſimplicis q fit ex ſucco. q zuccaro ſicut oſtendā infra in tracta. de magiſtalib. gētilis ſcripſit vnā aliā deſcriptionē q ſm illā gnal'r faciūt ſirupū de endiuia cōpoſitū ſm gentilē: cui infra apparebit deſcriptio. ſunt quidā qui faciunt ipſum ſm Franciſ. q etiam eſt laudabile.

¶ Endiuia ſm Gal. in octauo ſimpliciū eſt ſeris. Diaſ. vocat ipſam ſeridis. q eſt illa qua cōiter vtunt. hic frāciſcus habet endiuie vtriuſq; qd intelligit vſualis q cicorea que flores azurinos habet. Auicen. in ca. de endiuia in. ij. canoſi. ait q magis inuatiua ex eis epati eſt illa que eſt magis amara. ego exiſtimo qd ipa ſit cicorea: quia eſt magis amara q mirabiliter confert epati.

Sirup de epatica ſm eūdē in eodē. c. vbi eſt ſirup de endi.

℞. epatice. ℥. j. lēticula q aq ℥. j. florū cucurbite. violarū roſa. añ. ℥. j. cimarū ſquināti. ʒ. j. zucca. tabarzet. i. albi. li. j. irroret cū ſucco granatorū. ℥. iij. et aromatizetur cū ſandali q ſpodij. añ. ʒ. j. et fiat.

¶ Iſte ſirupus non eſt in vſu.

¶ Epatica ꝯo eſt herba naſcēs ſup lapides ſemper madidos iuxta fluminа q fontes ſup extēſa lapidibus. Sera. ca. de epatica ex autoritate Gal. inqt naſcit in lapidibus humectatis. q cadit ſup ea ros q eſt ſil'io lenticule aque. hec eſt illa quā Diſ. vocat licenē circa inſtās ait epatica herba eſt. q quāto maiora folia hz tanto melior eſt: q vt epatica: qt pncipal'r eſt inuatiua epati arabes vocāt ipſam azezalſahel. ruſtici noſtri frigidariā dicūt.

¶ Lenticula aque ſm Diaſ. ſup aquā inuenit natans rotūda eſt ſicut leticula colore viride habens. Sera. dicit q eſt ex ea marina: q eſt ex ea aque dulcis ſed illa q eſt dulcis vtuntur vt plurimum.

Sirupus de nenufare ſm eūdē Frāciſ. q i eo. c. vbi eſt ſiru. de epatica.

℞. florū nenufaris. ℥. ij. vngule cabaline aquatice. pſilij integri. acetoſe. añ. ℥. j. ſemi. cōmu. ℥. ij. ſeminū frigidorū. ℥. ſ. radicū feniculi. ℥. j. bulliāt in aqua ordei: et addat li. j. zuccari aceti albi et ſucci granatorū añ. ℥. ij. et aromatizet cū ſandali et ſpodij. añ. ʒ. j. et addatur parū ſpice ne frigiditate opilationem inducat.

¶ Iſte ſiru. nō eſt valde in vſu. Guil. placē. in ſuo trac. de pfectio. hz vnā aliā deſcriptionē ſz nō eſt eadē. ipſe Guil. facit ſuā deſcriptionē ex decoctione florū nenufaris incorporata cū zuccaro q albumine ouorū et fit ſirupus ſm artem iſto modo vt docet Guil. idem ait circa inſtās in ca. de nenufare.

¶ Nenufar. i. nimpha apd Dia. q naſcit in aqs ſtātib. ſicut dictū fuit. ſpēs ei ſunt due. i. vna q in medio floris croceū hz colorē. q eſt ppie nenufar ſiue vngula cabalina. alia vo hz florē albū q iſta ē nenufar vſuale q ambe in aquis naſcunt. vide de ipſo in electuario de ſarfara.

¶ Vngula cabalina aquatica eſt nenufar ſm modernos q florē croceū hz q eius folia ad ſimilitudinē nenufaris albi. q iſta eſt illa q apud herbaticos ſarfara vocatur. nō naſcit aūt in vineis. vt quidā falſo crediderunt. imo hec duo genera in aqs currētibus q nō currētibus reperiūtur. hic Frāciſ. habet ſemina cōia. ſed nō ſpecificat ſi debēt eſſe ſemina cōia maiora vel minora. ſed ſpecies volūt q ſint ſemina cōia minora frigida. q ſunt hec ſcz portulace ſcariole lactuce q endiuie.

¶ Semina frigida ſimplr intelligūtur ſemina cōia. maiora. frigida que ſunt ad numerū quatuor. ſ. melonis cucumeris. citrili q cucurbite. et ſic in iſto ſirupo ſemina minora ac maiora frigida debent poni.

Sirupus ex intētiōe nra exptus ad quartanam ſm eūdē in ca. de medicinis febriū melancolicarū.

℞. kalendule lanādule pimpinelle lupuli quinq; folij. i. pētafilon: trifolij lingue arietis. capillorū veneris. endiuie cū radicibus boraginis. fumiterre. radicū buglosse vtriuſq; et florū earū. cicoree. epatice bedeguar. i. ſpine albe quercule maioris et minoris caparor recentiū et corticū radicū eorū corticū tamariſci. ſcolopēdrie cū radice añ. ℥. j. violarū. florum boraginis añ. ℥. ij. prunorū ſebeſten. añ. nūero. xxv. ſene cuſcute. thimi epithimi. aniſi feniculi. añ. ℥. ſ. liqritie. paſſularū ſticados. añ. ℥. ſ. ordei mundi pugillū vnū. ſemi. cōium. corticū citri. añ. ℥. ij. ſquināti. ʒ. ij. quinq; radicū cōium reſidentium in aceto. ℥. ij. pdicta bulliāt in aque lib. vj. vſq; ad mediā. deinde colenk: et cōlature addatur ſucci bugloſſe. ſucci pomor dulciū añ. li. j. ſ. et diſſoluant in eis zuccari lib. ij. et mellis roſati lib. ſ. aceti predictarum radicum. ℥. iij. et aromatizetur cū ſandali. ʒ. j. gariofilorū. ligni aloes. añ. ʒ. ſ. et fiat ſirupus ſm artem et vſui reſerua.

¶ Iſte ſirupus ſm intentionē Frāciſci eſt ſirup expert ad quartanā: q apud nos in vſu nō eſt maxime ſm iſtā deſcriptionē ſed ſupra fuit poſita vna deſcriptio huius ſirupi: que pfert quartane. q ille eſt quo vtimur ſub nomine ſirupi de pomis cōpoſiti. ſz qr in iſto Frāci. ingrediunt quedā ſimplicia q declarāda ſūt ideo declarabo.

¶ Chalēdula vel kalēdula ſm Nicolaū q Wālfredū de monte imperiali eſt herba dicta herba blanca de qua Watt. ſilua. ſpeciale facit capitulū ex autoritate Plinij et vocat ipſam charamos. quidā crediderūt q eſſet primula veris ſiue herba paraleſis. ſed falſo: nam ſm opinionē modernor vera chalēdula eſt herba dicta apud nos herba blanca: in hortis reperit: cuius folia comedūtur ſicut alior olerū. Joan. angli. in ca. de paraleſi dicit chalendula. i. ſolſequiū vel primula veris. Idem in ca. de ſterilitate ait. q chalendula creſcit in hortis portans florem rubeū vel croceū. de quo flore faciunt puelle coronas q in mulieribus in quibus aliqn inſlāt māmille ppter rectōnē menſtruor dētur flores chalēdule cum ſpica q vino: qt tumorē ſedat q mēſtrua prouocat.

¶ Laureola ſm Watt. ſiluati eſt primula veris: ſed nō ſcribit de forma ipſius. ſed lauendula ſm modernos eſt planta ſicut libanotides: cuius folia ſimilia ſunt rori

marino:ꝗ albiora cū flore purpureo parue: apud nos in hortis reperitur cū odore iocundo.hunc florem mulieres ponunt in pannis propter odorem suum.

¶ Pimpinella est herba facta sicut saxifragia sed minora folia habet hec apud nos est nota.

¶ Trifoliū fm Sera.est andacocha ⁊ spēs eiꝰ sunt plures.nā est trifoliū trigonū.vel polifilon qd̄ latini trifoliū odoratum dicūt:⁊ est trifoliū acutū ⁊ est trifoliū leporinum:⁊ est alia species a modernis dicta planta leonis sive herba flaura ⁊ sic de singulis.Isidorus inquit ,trifolium est qd̄ greci trifilum vocant q̄ sit foliis trinis,per singulas annotationes.

¶ Lingua arietis.fm Avi.est duorum generuꝫ scilicet parua ⁊ magna.hec est quam Dia.arnoglossam vocat sive alio nomine sive bletem silvestrem:minoꝰ dicitur a falsis herbaticis lingua canis.sed aliud est.

¶ Quercula maior fm Simo.Januensem est camepitheos ⁊ interpretatur apud greecos infima pinus a cami.q̄ est breve ⁊ pitheos qd̄ est pinus eo q̄ oēs species ipsiꝰ odorē pini habeant.hec a modernis est vera iua quā Mesue in.c.de egritudinibꝰ neruorum laudat sub nomine ziniam:⁊ idem est.

¶ Quercula minor est camedreos ⁊ non camepitheos: vt dicit Mat.sil.guil.pla.inq̄t quercus terre vel quercula minor est camedreos.⁊ est dicta infima quercus a ca mi.i.infima.et drys dria grece.id est quercus.inde camedreos.idest infima vel parua q̄rcus:qꝛ folia sunt similia foliis quercū.in antidotario vniversali positū est trifoliū.i.camedreos.Pli.camedreos est herba quam latini querculam dicunt.Avi.in secūdo canoñ.in.c.de camedreos dicit q̄ nominatur quercus terre.⁊ est quam hodie calamandrinam vulgariter vocant.

¶ Quinq̄ radicū apothecarū gñaliter debēt scire q̄ p quinq̄ radices cōes intelligūtur radices feniculi.apū.petroselini.bruscī ⁊ sparagi:⁊ sic iste quinq̄ poni debēt in isto sirupo.radix aūt fm Isido.appellat q̄ quasi radius quibusdā fixa terris in ꝑ funda dimergatur:nā phisici dicūt parem esse altitudinem radicū ⁊ arborum:alū radicem a similitudine radicorum dictā putāt:vel qꝛ si eradatur nō repullulat.

Diamorō Nico.℞.moroꝝ celsi lib.ℸ.moroꝝ bati li.j.mellis li.℥.iij.Cōfice sic.succū moroꝝ cū melle ⁊ sapa in vase eneo stānato ad prunas leves ad pfectā decoctionē bulire define.Cū aūt scire volueris si coctū sit:pone guttā sup marmor ⁊ inclinato marmore si se vt mel retinuerit coctū est:⁊ tunc cola:et in stannato vase vsui reserua.

¶ Diamorō fm intētionē Nico.dr a moris celsi batinū a moris rubi.Mesue in suo antidotario in distinctione dei loch hꝫ pfectionē de moris:⁊ dicit q̄ est diamoron ⁊ sic est nā sua descriptio:cū ista Nico.cōcordat:ꝗ gñaliter cōficit fm istā descriptionem.ipse Mesue in practica.in ca.de sinātia gutturis hꝫ vnā aliā descriptionē ex auctoritate Alexādri:ꝗ nō est in vsu.in eodē.c.hꝫ vnā aliam quā dicit diamorō:quā Sal.cōposuit ꝗ nō est in vsu.Sal.vero in tractatu de memor describit duas descriptiones quarum vnam ipse composuit.aliam composuit Andromacus.sed non sunt vsuales.

¶ Mora celsi sunt fructꝰ arboris sic dicte ⁊ ex foliis huius arboris pascunt vermes q̄ generāt sericū.Isid.in.c. de noibꝰ arborū inquit sicomorus sicut ⁊ morus greca nola sūt.dicta aūt sicomorus:eo qd̄ sit foliis silis moro. hāc latini celsam appellant ab altitudine.qꝛ nō est breuis:vt morus.sicomorus vero fm suam modernorū est nomē compositū:a ficos grece qd̄ est ficus:⁊ moro latine.⁊ vocat ficus satua:sive ficus pharaonis.Mesue loco eius habet mororum de seni.quod idem est.

¶ Moraꝰ batꝰ.i.mora.Mesue hꝫ moroꝝ dulciū ⁊ idem sūt:⁊ est rubus seres mora.est aliud rubꝰ canis q̄ apud Dia.cinosbatus vocatur ⁊ est spina que nostro idioma te rosagna vocat.Isido.ait morus a grecis vocata quā latini rubū appellāt.Sal.in.vj.simpliciū inquit.in latich est rubus vel debato qui dicitur rubus.

¶ Sapa fm compositō:ē est vinū coctum sive mustum coctum vsq̄ ad cōsumptionē duarum partiū Mesue loco eius habet rob.i.carcinum sive triplicatū:⁊ dicit carnū:eo q̄ ferūēdo parte careat tertia.Mat.silua.inq̄t.sapa est mustū coctum ad consumptionem trium partiū.

¶ Vas eneū.i.vas de aramine.Nico.vult q̄ ꝑdictus sirupus fiat in vase eneo stānato ⁊ hoc est:qꝛ generaliter apothecarij faciūt sirupos in cazis de ere q̄ nō sunt stānate.⁊ ibi coquunt:sed faciūt malc:qꝛ ille cibus vel potus qui coquitur et stat in illis vasis ū comedūtur facit aliquādo incurrere elephāttam:⁊ canerum:⁊ dolorem epatis ⁊ splenis:⁊ malitiā cōplexionis.Isid.in.c.de vasis olearūs inq̄t.lēticula modicum vas eneum vel argēteum quadrāgulum latere apertum:qd̄ ⁊ lechitum.est enim vas olei quo reges ⁊ sacerdotes,vngebantur a liniendo dictum.

Mel rosatū Nico.℞.mellis albi dispumati lib.x.succi rosarū recētiū li.j.ponank in calario ad ignē ⁊ cū bullire īceperit viridiū rosarū cū forficibꝰ vel cū cultello incisarū.lib. iij.addank:⁊ tādiu bulliāt quousq̄ ad succi deveniant consumptionem.⁊ dum bullierit semper agitetur cū spatula:⁊ cū coctum fuerit in subtili vase recondatur.

¶ Mel verō rosatum fm intentionē Nico.apud grecos appellat rodomel:q̄dā geleniabin vocāt.Mesue in antidotario.in distinctione de cōditis hꝫ vnā aliam descriptionē.ꝗ ista Nico.est illa qua gñaliter vtimur:tū inter ipsas est parua differētia.circa instans in.c.de rosis hꝫ vnā aliam descriptionē:⁊ eadē est.Isido.inq̄t in.c.de potu.rodomel dr:eo qd̄ in succo rose mel admisceat geleniabin:⁊ chaliebinū repio in practica Haliabbatis pro geleniabin:⁊ sunt rose cōdite hodiēsq̄ ꝑ geleniabin mel rosatū intelligūt si mel violatū facere volueris eodē modo fit:sed non est tantum in vsu vt est rosatum.

Oxizachara.Nico.℞.zuccari li.j.succi malorū granato.℥.viij.aceti.℥.iiij.ponank sup ignē in vase stānato.⁊ tādiu bulliat cū spatula semp agitādo donec ad quantitatē zuccaventat:et in pixide possit deportari ad modum electuarij.

¶ Oxizachara fm intētionē Nico.dr ad oxi qd̄ est acetum ⁊ zuccaro.ipse Nico.habet vnā aliam descriptionem que dicit oxi ꝗ hec dicitur ab acetoso succo malorum granatorum:sed in vsu non venit.

¶ Malū granatū est pomū granatū qd̄ satis est notuꝫ. Papias inq̄t.mala granata.i.punica dicta: qd̄ interiꝰ grana habeant olētia q̄ comedunk ⁊ significāt ecclesiā de multis gētibus congregatam vel gratias habentes.

¶ Acetū qd̄ oxos dr.Isido.in.c.de potu Nic.vult q̄ oxizachara coquatur tm q̄ possit ferri in pixide ad moduꝫ electuarū:sed nos gñaliter facimꝰ ipsam ad formam sirupi:⁊ nō ad formam electuarū.Isidorus in.c.de vasis olearūs inquit pixides vascula vnguentaria ex buxo facta.nam quod nos buxum greci pixum vocant.

Sirupꝰ de mirobalanis citrinis ꝗ Rasim in tractatu de egritudinibꝰ iūcturarū in ca. de medicinis mūdificātibꝰ sanguinē ⁊ colerā.℞.mirobolanorū citrinorū.℥.cētū ⁊ ablue cū aqua calida reubarbari.℥.centū mitte in aquā frigidā ita q̄ aqua supemineat duobus digitis.postea in estate pone ad solē per

quatuor dies. deinde aquã abijce iterũ: ⁊ re maneãt mirabolani: ⁊ iterũ mitte in aliã aquã ⁊ dimitte tãdiu donec amittãt saporẽ suũ ⁊ albescãt. deinde aggrega ꝑmã ⁊ scõam aquã. ⁊ cũ. ʒ. cẽtũ mãne albe coq̃ ad ignẽ ⁊ remoue spumã donec fiat sicut iuleb. et si vis acue eũ cũ scamonea super qualibet li. pone ʒ. vnã scamonee ⁊ super qualibet ℔. pone. ℥. j. aque rose et vtere quãdo volueris.

¶ Iste sirup⁹ nõ est in vsu credo q̃ sit ex cariotib⁹ alijs. mirabolani citrini magis sunt laudati illi qui in colore suo sunt citrini multe citrinitatis declinãtes ad viriditatem ⁊ in pondere sint graues ⁊ grossi ⁊ cortex ipsorũ ʒ sit spissus desuo completus ossa parua. Guil. placentinus inquit. mirabolani sunt quinq̃ specierum: sed citrini sunt meliores omnibus alijs.

Siru. de turbith: fm eũdẽ in eodẽ tracta. in ca. de medicinis q̃ purgãt flegma et crudos humores. ℞. turbith. li. j. mitte ĩ trib⁹ libris aq̃ frigide ⁊ moret vna die ad solẽ. deinde colã: ⁊ deinde si saporẽ amiserit ꝓjce: ⁊ aquaʒ serua: sinaũt appone aliã aquã: ⁊ iterũ appone ad solẽ donec amittat saporẽ. postea aggrega illas duas aquas ⁊ mitte vnã li. ʒucca ri ⁊ coque donec fiat sicut iuleb educit multoties humorẽ flegmaticũ. et si volueris citius facere coque ad ignẽ: qm̃ est debilior a principio: sed postea non est ita clarus.

¶ Iste sirupus non est in vsu.

¶ Turbith fm Mesue est radix herbe cui⁹ folia sunt sicut folia serule minora tñ ꝛc. Dia. de ipso ca. facit. ſz mõ inuenit sub noie turbith. ſz ipse vocat tripoliõ. quapropter miror q̃ Mat. sil. de tripoliõ capitulũ facit: sed non cognouit qd esset sed post ꝗ ego aggregaui. c. de tripliõ apud Dia. cũ ca. de turbith apud Sera. vidi q̃ idẽ sunt. scias q̃ flos ipsius mutat colorem suum ter in die nam in mane est albus ⁊ in meridie declinat ad colorem purpureum: in vesperis vero fit rubeus.

Siru. de vua fm Auicẽ. in. v. cano. ℞. succi vue põtice stiptice li. vj. ⁊ decoquant vsq̃ ad tertiã. ⁊ fundant sup ipm mellis lib. j. sumac radicis liqritie. gallarũ balaustiaꝝ ⁊ supioris rosaꝝ oĩ ʒ añ. sextariũ vnũ et est. ʒ. vj. fm gentilẽ croci. ʒ. ij. mirre aluminis iameni añ. ʒ. j. decoquatur ⁊ coletur ⁊ potetur.

¶ Iste sirupus apud nos non est in vsu. Frãci. de pedemõtiũ in. c. de solutione cõtinuitatis stomachi ⁊ vlceribus. ⁊ ruptura ⁊ eius cura hʒ vnã aliam descriptionẽ: ſz est ex autoritate Aui. ⁊ eadem est.

¶ Uua põtica stiptica. ſ. in sapore. nõ aũt intelligit põtica ab illa regione. ſz vt ⁊ intelligit põticũ q: põticũ i. fortẽ hʒ saporẽ. Pet. de crescẽtiis docet modũ cõseruationis vuaꝝ. ⁊ de virtutibus: ⁊ de apparatu vindemie: ⁊ de tempore vindemiandi: ⁊ sic de alijs.

Siru. de fructibus fm eundẽ in eodẽ canone. ℞. succos cidonioꝝ. et malorũ pirorũ et granatorũ. muʒoꝝ. et sumach. et ʒarur. ⁊ decoquant leui igne donec ingrossent: si autẽ vis dulcorare ipsum ꝓjce super ipm ʒucca ri quantũ vis et bulli ipsum et cola et vtere.

¶ Iste siru. nõ est in vsu. idẽ hʒ vnã aliã descriptionẽ in ferius: ſz nõ est eadẽ. Gal. in lib. secretorũ hʒ vnã aliam que eadẽ non est: nec alique sunt vsuales.

¶ Fruct⁹ Isis. in. c. de arbori. ait q̃ fruct⁹ nomẽ accepit ab eminẽte gutturſ pte ꝗ vescimur. idẽ ⁊ fruges fruct⁹ aũt ꝓpue dicunt agroꝝ ⁊ arboꝝ q̃bus vtimur. in aliis ꝯo abusiue ⁊ trãslatiue vocari fructum dicimus.

¶ Zarur fm Aui. i. ij. cano. est notatũ triãgul⁹ latinoꝝ ⁊ zarur est spẽs quã noiant greci telesimõ: ⁊ sentabinũ. ⁊ q̃ñq̃ noiant eã malũ siluestre. ʒaror vel ʒarur fm intentionẽ modernoꝝ est fruct⁹ sil⁹ piro in figura sua: ſz est minor. q̃dã putauerũt q̃ esset sorba. sed nõ est. verũ est q̃ loco ʒarur ponit sorba. Sera. in. c. de sorba ait ʒaror. i. faciens appetitũ: ⁊ est sorba. ⁊ ibi describit formã ipli⁹. si ʒarur sit sorba aut nõ: nõ nego nec affirmo: ſz vnũ. ꝓ alio potest poni. ʒaror fm Matt. siluati. est mespilũ sue auʒarola vel tricoctũ Gal. in. viij. simpliciũ inq̃t mespilum q̃ tricoctuʒ nominat: eo q̃ tria habeat ossula ola inter se. Joan. arculanus in ca. de opilatione epatis inquit. ʒaror. i. sorba. Nico. florẽti. in lib. iiij. ca. de squinantia dicit q̃ ʒarur est mespilla.

¶ Sirupus de fructibus ali⁹ fm eundẽ: ſz nõ est in vsu. sed q: ibi ingrediunt quedã simplicia que nõ ingrediũtur in alia descriptione: ego solum illa declarabo.

¶ Aluabach fm eũdem in scõo cano. est fructus arboris dicte sadar. ⁊ hec est quã Dia. agrifoliũ vocat: cuius semẽ est sil⁹ piperi dulcis saporis. idẽ aliud ca. facit de lotheos ⁊ dicit q̃ caligarũ rosum vocãt. Joãnes ꝛcorregius in ca. de capillis dealbãdis ⁊ denigrãdis inq̃t. ℞. foliorũ roci de quo ꝓparãtur cozia: hec nõ sunt agrifoliũ nec lothos: vt q̃dã volũt. Sera. de nabach spãse capl'm facit ⁊ inq̃t: nabach est cortex similis cortici mori. ⁊ odoris boni: hoc nõ est ca. de vero nabach. ſz est capl'm de nascatimon: sicut ptʒ si legis illud capl'm de nabach apud eũdẽ cũ ca. de nascatimõ apud Dia. videbis idẽʒ sunt. ſz textus Sera. ibi est falsus. nã ipse Sera in. c. de sadar inq̃t. Sadar est arbor ⁊ fruct⁹ eius est nabach. ergo est agrifolium: ⁊ non est cortex: ⁊ hec arbor nascit in partibus Januẽsibus: semẽ est rubicũdũ maius pipere comẽsibile: ⁊ vocant ipsum herbatici laurũ siluestrem.

¶ Amiberis fm eũdẽ in scõo cano. est azataracb: ⁊ est ex eo rotũdũ: rubeũ: cãpestre: ⁊ nigrũ. lõgum arenosum aut mõtanum: ⁊ est forte hec arbor quã Diaſ. oziachãtos vocat: ⁊ est arbor dicta apud herbaticos crispinus siue berberi: ⁊ satis sunt noti.

Sirup⁹ scti Ambro. fm mag fm Antoniũ guaineriũ in ca. j. de febre tertiana pura interpolata ⁊ ei⁹ cura. ℞. parũ milij a cortice supiori depilati: q̃ pistũ appellat: et decoq facies in aqua donec crepet: q: cito decoquitur: deinde de tali bulliẽte brodio accipiantur. verbigratia. ℥. iiij. et imponãtur. ℥. ij. vini: et ita calidum bibatur: et mirabiliter sudorem prouocat: et sedat sitim.

¶ Iste sirupus fm intẽtionem domini magistri Antonij: mediolanenses tpe magni estus vtuntur eo: ⁊ cõiter appellant ipsum: pistum vini: ⁊ sic adhuc gñaliter vtuntur ipso: sicut est notum apud ipsos.

¶ Miliũ. ſ. miliũ quo vtimur gñaliter. Serap. c. de milio inq̃t ex autoritate Diaſ. q̃ sunt duo: species vna carũ. est asperũ habẽs granũ ⁊ est illud q̃ põt teri: ⁊ a quo auferitur cortex. sicut fit a riri ⁊ alia spẽs est fortissimi ⁊ asperrimi grani: ⁊ nõ põt ab eo auferri cortex. Gale. in. viij. simpliciũ inq̃t dogmi. i. miliũ. hoc granũ est de speciebus granorum: ⁊ est simile panico quod notum est.

Siru. de pimpinella fm Joan. anglicũ qui alio noie rosa anglica nominat in ca. de cura ptisis. ℞. pimpinelle: ℥ solide maioris cõ

solide minoris ℞ solide medie: ysopi recētis politrici ceterac. adiātdos scariole: radicis: vngule cabaline aquatice. i. farfar. añ. ℔ j. capillorū veneris. ℔ j. iij. violarū. ʒ. ij. foliorū nenufaris q̄tuor seminū frigidorū. mūdatorū ligritie mūde. añ. ʒ. j. cādi. i ʒuccari cādi: penidiorū medulle seis bōbacis. seis citoniorū. boli ar. seis lactuce portulace papaueris albi mirtillorū succi ligritie. añ. ℥. ß. dragagāti: gūmi arabici. amidi foliorū rosarū rubearū spodij sanguinis draconis. ana. ʒ. iij. seis altee. seis malue: vue passe mundate ab arilis. i. a granis pinearū. caricarum. i. ficuum. añ. ʒ. ij. ordei mundi li. j. ʒuccari. li. iij. fiat sirupus cum aqua pluuiali: ⁊ bene clarificetur ⁊ detur mane ⁊ sero.

¶ Iste sirup⁹ nō est in vsu. Pimpinella est herba cuius folia sunt similia sarifragie: sz minora. hāc gallī lōbardi in hortis hnt. Matthe⁹ saluaticus inqt pimpinella ea est herba multū similis sarifragie. vñ ysuc. pimpinella ptos sarifragis non habet illos.

¶ Cōsolida maior est herba q̄ a vulgo anealcho dicit. Diaf. de ipsa capi. facit sub nōe simphitū. ⁊ ibi describit duas spēs: quarū prima nascit iuxta riuos. cui⁹ flos est albus radicē hz subnigrā: ⁊ est illa q̄ inuamētū hz in medicina. Aui. in scō cañ. de ipsa capitulū facit sub nomine sucutū. sz in arabico est simphitū. ⁊ sic appet manifeste q̄ illud capitulū de sucutū apud Auicē. cū capitulo de simphito apud Dia. sunt idē: sed ipse Aui. non habuit pfectā noticiā qd esset: qz dicit est semperuiua: ⁊ dicit q̄ est spēs seminis mandragore: ⁊ dicit aliud nec Guilelmus placentinus agnouit eam sicut patet in ca. de anagalo. ⁊ in ca. de succuto. hanc quidam anagalicum consolidam vocant.

¶ Consolida minor est herba hās folia silia artetice: sz nō sunt ita nigra sicut artetice. sz flos ipsi⁹ est purpureus fact⁹ i modū floris sticados: hec herba in pratis ac vijs nascit. hāc rustici papiēses soda vulgariter vocāt.

¶ Consolida. de ista pauci autores sermonē faciūt: sed vide de forma ipsius apud manfredum de mōte imperiali. si vero nō poteris hz ponatur loco eius radix consolide maioris in pondere.

¶ Politricū vel politricō grece dictū multarū comarū: nā greci thrix comā seu capillū vocāt. Pli. politrica distāt a galitricis q̄ iuncos habeant albos ⁊ folia plura maiora q̄ fructice quoq; maiora sunt. Dia. inquit adiantonē siue galitricō. vel politricō. sed aliud est. ⁊ sic ex isto sirupo possumus certificari q̄ adiantō non est capillus veneris: nec politricō. vt quidā volunt.

¶ Ceterach fm modernorū sulam est herba q̄ in muris humidis: ⁊ i lapidib⁹ nascit: ⁊ fm intentionē meā ē spēs scolopēdric. verū moderni distingunt aliter vez q̄ ceterach. est herba dicta apud herbaticos adorata: ⁊ scolopendria lingua ceruina: infra apparebit descriptio sirupi de scolopendria. ⁊ ibi melius ostēdā si deus voluerit.

¶ Adiantū. Dia. inquit. adiātū siue galitricon vel politricon. folia hz cotūdro similia scissa in summitate. hz ramos subtiles duos logitudine vni⁹ palmi nigros ⁊ non hz stipitē nec florē nec semen. hoc est ca. de capillo veneris sicut ptz si legis capit de capillo veneris apō Aui. ⁊ Sera. videbis q̄ idē sunt. sz moderni distinguūt p diuersas herbas: vez q̄ aliud est adianton aliud est capillus veneris: aliud est politricon: aliud est galitricon: hz tres prime species habēt quasi eandem virtutem.

¶ Bombax vel bōbix fm quosdam est vermis q̄ facit seticum. Papias inquit. bombix grece vermis. est penultima producit. Sera. inquit. coton id est bōbax. Auicen. in ij. cano. vocat ispm kotū ⁊ ait q̄ semen ei⁹ est calefactiuum ⁊ lenitiuum hoc est notum.

¶ Alica fm galī. in. vij. est malua silnestris. Macer. inquit. Alteam malue spēm nullus negat esse. Alteāq; vocant illā q̄ crescat in altum. hāc ipsam dicūt euiscū q̄ quasi visco illius radix cōtrita madere vī. A multisq; solet agrestis malua vocari.

Sirup⁹ de lilio scōm eūdē in eodē. c. hoc est in ca. de cura ptisis. ℞. radicū enule campane: ireos añ. ℥. j. isopi calamēti: adiātos añ. ℔ j. succorū canliū: galitrici añ. ℥. ij. carniū dactilorū: succi ligritie añ. ʒ. j. muscilaginis: seminis lini: ⁊ fenugreci añ. ℥. ß. mellis dispumati lib. j. ⁊ si non abhorreat amara. tunc addatur de prassio. id est marubio ⁊ gramine. ana. ʒ. iij. et fiat.

¶ Iste sirup⁹ apō nos nō est in vsu: fm itētionē Io. anglici siue cōpositoris ē sirup⁹ de lilio q̄ florē purpureū gerit: sed gallī hī opinto q̄ qñ repit sirup⁹ de lilio simpliciter de lilio albo intelligi debeat. tñ hic Ioannes hz sirupū de lilio ⁊ ibi nō hz nisi ireos. qō est radix lilij celestis: ⁊ ppter hoc dico q̄ iste ē sirup⁹ lilij purpurei. si aliquis voluerit facere sirupū de lilio albo ifra apparebit eius descriptio.

¶ Enule cāpane. nō aūt est enula q̄ eleuiū hz. sed potius est q̄dā spēs panacis de qua Dia. c. facit sub nomine panax chiroma dicit: qz nascit in mōte pelion: folia habet amaraco similia ⁊ florē aurosum: ⁊ radicē tenuem. hec apud nos nō est cognita. Ireos apud Aui. in scō cañ. est radix lilij celestis. vide ergo q̄ iste sirupus est verus sirupus de lilio celesti seu purpureo generaliter: moderni admirantur qō Mesue in capi. de ireos dixerit ireos due sunt species. Una que florē habet purpureū: ⁊ alia que hz album. Electio habēs florē album melior est in omni re hoc est ireos q̄ florē gerit albū est melior q̄ qui gerit purpureū qō nō reperit esse verū: circa instās inquit. liliū est domesticum ⁊ silnestre. sed silnestre album gerit florē purpureum ⁊ effica eius est ⁊ sic hodie pro lilio celesti siue ireos accipitur radix lilij qō florē purpureum facit ⁊ nō album: vt dicit Mesue.

¶ Galitricō siue cētrū galli. est plāta quā multi moderni vulgari noie bozomo vocāt. cui⁹ spēs sunt due. vna q̄ in hortis nascit q̄ comedit sicut alia olera. alia nascitur in pratis: ⁊ hec est silnestris: ⁊ est illa quā rustici nostri vulgariter scarlezam dicunt: ⁊ ista fm plures est nobilior in medicina q̄ hortulana. circa instans dicit galitricon. id est centrum galli.

Sirup⁹ digestiu⁹ fm eundē in ca. de cura paralesis. ℞. seis feniculi: petroselij. dauci. i. semi. pastinace silnestris anisi: salnie: origani lauēdule: primule veris. betonice silerz mōtani sticados: sanamūde: abrotani: iuniperi. añ. ℔ j. zinziberis piretri costi: nigelle: piperis nigri ⁊ lōgi: ozimi: ruthe sicce basiliconis maiorane: aristologie rotūde baccarum lauri sinapz: gētiane añ. ʒ. ij. pistenī ⁊ coquātur ⁊ colenī: ⁊ fiat sirup⁹ cū melle quātū sufficit vl cū li. ij. mellis si vis vl cū li. j. si patiēs sit robust⁹ ⁊ rudis. tū si patiēs sit delicat⁹ ponat min⁹ ō abrotano. ⁊ si vis adde acetū sgl liticū. Et voco istū sirupū de sanamunda.

¶ Iste siru. nō ē in vsu: sz itētionē cōpositoris est sirup⁹

digestiuus.idē inferius in ipa descriptione ait.voco istū sirupum de sanamūda.id est gariofilata de quo infra.

¶ Lauēdula fm mat.sil.est pmula veris.sz non credo. qz in hoc possumus certificari q lauēdula nō sit pmula veris.qz in isto sirupo hz lauēdulā ⁊ primulam veris q si essent idez nō repeterentur.

¶ Primula veris fm Nicolaum est herba scti petri.siue herba paralesis qd idē est.moderni vero ponunt q de hac reperiunt maior ⁊ minor.⁊ maior fm veritatem est herba scti Petri que oibus est nota.minor vero est illa que in pratis ac vijs reperitur.cuius folia comedūtur sicut aliorū olerū.Et ista a vulgo vt herba margarita ab alijs cl primo flore.

¶ Sanamunda.i.gariofi.nō est pes leporin⁹: vt qdam ignorātes herbatici volūtz gariofilata siue sanamunda siue auātia est herba similis agrimonie: cui⁹ radix odorem habet gariofili.hec apud nos nascit iuxta hortos ⁊ in cāpis hāc adolescētes suo tpe euellunt et portant ipam i manibus ,ppter odorē.folia ipsius sunt illa q̄ hnt efficaciā i medicina. de q̄ ait circa istās.gariofilata vel gariofilatū vt propie q̄dā cōfectio ex gariofilis confecta.vñ folia ⁊ nō radices in medicinis ponuntur. ⁊ quanto est recens tanto melior,est.Pli.aūt vocat ipa3 gerhim.hic sirupus fm intentionem cōpositoris est sirupus de sanamūda.i.gariofilata.

¶ Ozimū.f.ozimū gariofilatū.qd alio nomine alfelēge mischvocatunhic Joā.anglic⁹ i isto sirupo hz ozimū.⁊ inferi⁹ hz basiliconē.qd idē est tñ spēs ozimi sunt plures ⁊ sic hic ,p ozimo possumus intelligere semē ozimi gariofi.⁊ ,p basilicone possum⁹ intelligere herba ipam ozimi vl quādā spēz ozimi vt ē ozimū citratū.i.melissa.

Sirupus de raffano scōm eundē in capi. de cura paralesis. ℞.radicū raffani lapacij acuti lilij.peonie.ana.ptē.j.temperētur cū vino ⁊ aceto p diē ⁊ noctē:tunc recipe saluie eupatorij camedreos camepitheos.calamēti.pētafilōis isopi. añ. ℥ij.j.anisi.maratri.i.feniculi carui peonie.ana.ʒ.j.acori sqnanti:añ.ʒ.ij.nucis muscate.cinamomi.ana.℥.ʒ.foliorum boraginis.℥.j.corticis fraxini ⁊ arboris tremule.añ.℥.ʒ.mellis.lib.j.decoquantur ista in aqua extinctionis ferri ⁊ in tpe calido ⁊ in etate iuuētutis posset addi scolopēdria cum herbis predictis.

¶ Iste sirup⁹ nō est in vsu diaf.c.de raffano ind̄t raffanū greci:nos ho radicē vocamus: eo q̄ tota deorsum mittitur ,cū reliq̄ olera magis sursuz ,pullūt ⁊c.infra ponit qd est aliud genus raffani qd multi aromachion dicunt ⁊ sic inuenit apud Sera.in.c.de semine raffani vbi sic ait,sz raffanus agrestis quē romani vocāt aromoraschiō.Gal'.i.viij.id̄t raffan⁹.i.raffanida.Iii.ait raffanū greci nos radicē vocam⁹.eo q̄ tot⁹ deorsuz mittit.

¶ Fraxin⁹ est arbor,satis nota.Pe.de,crescē.inquit. fraxinus est arbor satis magna q̄ in pinguib⁹ ⁊ humidis nemoribus delectat eius lignū satis igni cōperit. ⁊ est optimū ,p circulis vegetum ⁊ tinarū. eius semen est,facti ad modū lingue passerū ⁊ propter id apud nos vocatur lingua auis.

¶ Arbor tremula fm opi.plurium modernorum est arbor granati siluestris.sed fm opi.bartholomei mōtagna aliō est.nā ipse bartholome⁹ i suis cōsiliis in cōsilio de regimine cardiis vtunt p medicinalia ind̄t.ibi administratio est trociscorū de charabe et ,pprie q̄ scribūtur nono Almāsoris alleg.c.quorū descriptio hec ē.℞.charabe gūmi arboris tremule.et est populus sed in veritate ille textus est falsus.nā mat.sil.in litera ind̄t arbor tremula.i.arbor granati siue.Joā.arcu.in ca. de mictu sanguinis ⁊ sanici ait.gūm tremule arboris.i. granati siluestris. Rasis in suis simonimis in fine sik ait.

Sirupus de mezereon scōm eundē in ca.de fluxu ventris. ℞. radicū feniculi. petroselini. bruci.radicum peonie lapatij. acuti aristologie rotūde.ana.ʒ.j.isopi.pulegij mōtani. pentafilonis camedreos. camepitheos. thimi.rosarū ana.℥.j.mēte modicū succorū boraginis scabiose fumitere.añ.ʒ.ij.seminis peonie. anisi maratri.carui. ana.℥.j.ameos.ʒ.ʒ.cul cute.ʒ.vj.visci q̄rcini. epithimi sene foliorum sticados arabici añ.℥.j.polipodij.ʒ.j. ⁊ si sit i estate ponatur iter herbas scolopendrie corticū genestre fraxini añ.℥.j. mezereon boni.℥.j.mel.rosa.li.j.ʒ.fiat digestiuum qd vocē sirū.mezerinus.

¶ Iste sirupus apd nos nō est in vsu. Mezereō aūt herba est q̄ apud dia.vocat camelea ⁊ ei⁹ semē est cocogni diū. Vide supra de ipso in electuario de mezereon.

Sirupus de rubea tinctorum scōm eundē in.c.de sterilitate. ℞.arthemisie rubee maioris.sauine.añ.li.ʒ.cū sauina amara est iō pōt poni in minori quantitate.foliorū mente foliorū absinthij summitatū origani ⁊ calamenti.añ.ʒ.ij. spice nardi.ʒ.j. squinanti.ʒ.ij.calami aromatici.ʒ.iij.anisi.maratri. carui.ana.ʒ.j.sileris montani:ameos.ana.ʒ. ij. peonie.⁊.ʒ.mellis rosati.li.ij.fiat sirup⁹ quo vtatur mane ⁊ sero.

¶ Iste sirupus nō est in vsu. Rubea aūt maxime tinctorum est herba cuius radix vsui medicie cōperit.dia aūt de ipa duo ca.facit vnū sub nomie erithrodanū aliō sub noie rubea:⁊ hec herba apud rusticos vt rosa.⁊ ab aliq̄bus vt vena tinctorū sed vena citrina aliud est.

Sirup⁹ macedonic⁹ scōm eūdē ⁊ ibidē. ℞. radicū petroselini domestici: ⁊ macedonici.apij.feniculi. aristologie lōge ireos.lilij. enule cāpane rubee maioris. añ. ℥ij.j.ʒ. arthemisie. pulegij calamenti. isopi. epatici. origani.diptami.solsequij.añ.℥ij.j. cinanomi.anisi.carui.peonie.dauci.maratri. scilicet seminis ameos.añ.ʒ.j.spice celti.ʒ.ij.spice nardi.ʒ.j.cassie lignee.costi.añ.ʒ.ʒ.liquiritie.ʒ.ij.mellis quod sufficit ⁊ fiat.

¶ Iste sirup⁹ apud nos nō est i vsu:macedonicū aūt est olixatrum.⁊ est ex speciebus apij ⁊ est quam diasc.hipo sellinum vocat:aliū apiū agreste vocāt sine vt latini obfastrum melius est hortino et albidi⁹.radix est illi grossa et alba et mollis.folia habens obtotunda et viridia in capite plenū ē flore i quo semē ē viride ⁊ oblōgū ⁊ viscidū aromaticū hns odorē.radix ei⁹ odorata ⁊ alba ⁊ estomacat.nascit i locis vmbrosis humidis:⁊ in hortis herba b cibis apta est cruda cocta comedit sicut apiū. Hec apd moderuos alexādrū vocat.Hic.ēt dicit alexādrū vl olixatrū ē macedonicū seu petroselinū macedonicū idē est. Matt.siluatic⁹ de ipso loq̄tur i ca. de apio.

¶ Solsequiū fm simonē ianuē.a multis vocatur intuba.ergo est endiuia.nā intuba est nomē grecū:sed a latinis endiuia nūcupat.circa instans in.c de spōsa solis ait.spōsa solis eliotropia intuba cicorea dionisia solsequiū idē sunt.mat.silua.capi.de cicorea dicit cicorea la

tine vel sponsa solis vel solsequa sm Mic. solsequz ē mira-
sol i. spōsa solis siue cicorea. hic text⁹ nicolai nō videt
sonare bñ: q: mira sol, nō est cicorea. imo ē pētadactilus
hec vero plāta ab aliq⁹ pētadactilia vocat et ab aliis
eliotropia. Joā. ꝛo anglic⁹ seu cōpositor in ca. de pale-
si ait. kalēdula. i. solsequū vel pmula veris. ergo est herba.
dicta a vulgo, herba blāca ⁊ hec vr habere plura nola-
nam cicorea potest dici solsequiū eliotropia idē kalēdu
la idem. sed q: intentio cōpositoris ē q⁹ solsequiū sit ka-
lendula ergo debemus eam ponere.

Sirup⁹ de pulegio scōm eūdē ibidē. ℞. ar-
themisie. i. altilie. ℥ij. i.ij. sanamūde calamē-
ti. capzifolij. origani pulegij camomille. mel
lisse. costi. balaustiarū. finsibzij. i. mēte aqua
tice. radicuz feniculi. petrosellini. i. cordume
ni lapacij. radicum lilij. capillorum vene-
ris recentis adianthos. enule campane. añ.
℥ij. j. maratri seminis petrosellini calami
aromatici vtriusq; sticados anthos thimi
epithimi. nucis nuscate: macis seminis basi
liconis. camedreos. endiuie. pastinace. añ. ʒ.
ij. mellis li. ij. ʒuccari. lib. vini albi quar. j. ſ.
fiat sirupus scōm artem.

¶ Iste sirupus nō est in vsu sm vero intētionē cōposito
ris iste sirupus est de mēte albucasim q̄ ipsum describit
in sua practica.

¶ Pulegiū aūt herba ē satis nota. circa instās in ca. de
pulegio ait. pulegiū i tpe florū colligit p annū fnatur.
dia. in. c. de diptamo dicit: diptamū m'ri dicūt pulegiuz
agreste esse. sine dubio pulegiū est spēs diptami sicut ap
paret apud sera. in. c. de origano. idem in. c. de calamen
to de pulegio loquit. pli. inq̄t. pulegiū femina efficacior
est aūt flore purpureo. mas cāndidū hz ꝛc. silueſtrica q̄
de domestico dicta est efficacior vis est qō sicē est origa
no minor⁹ folijs q̄s satiuū ⁊ a quibusdā diptamos vo
catur gustatum a pecore capriscz balatū cōcitat vnde
quidā greci literas mutātes iheconō vel bliconō vocā-
uerūt sm aūt modernos pulegiū regale est vsuale: ſz pu
legiū indum seu ceruinū est diptamum.

¶ Sanamūda. i. gariofilata seu assara bacara agrestis
siue suātia: vt inq̄t cōpositor. in. c. de vulneribus recētib⁹
in carne ⁊ neruis ⁊ hec apud herbaticos vr pes leporī-
nus sed non recte vide in sirupo de sanamūda quod de
ipsa aliquid ostendam.

¶ Capzifolū sm Nicolaū est matrissilua. matrissilua
aūt apud Dia. peridemenō vocatur ex folijs ipsi⁹ apō
quosdā fit liciū ⁊ est herba q̄ iuxta hortos inuenit ⁊ est
illa quā rusticī vocāt cezolo infra in vnguēto de matris
silua meli⁹ ostēdā si deus voluerit.

¶ Adiāthos seu adiārhos sm Dia. adiathū siue gali-
tricon siue politricon est herba q̄ hz folia sil'ia coriādro
scissa in summitate hz ramos subtiles duos in lōgitu-
dine vni⁹ palmi, nigros ⁊ nō hz stipitē: neq; flore: ē: neq;
semen hoc vr esse capitulū de capillo veneris. Nā adiā-
thos seu politricon spēs sunt capilli veneris ⁊ sunt ex
holbus q̄ ponūt vnū. p alio. Hic cōpositor in isto sirupo
habet adianthos qō pōt dici esse florē roris marini: vel
potest dici, adianthos confectio de floribus roris mari-
ni: sed quia compositor in isto sirupo iterum inferi⁹ ha-
bet anthos: ideo idē nō sunt.

¶ Anthos ꝛo apō grecos est flos. Nā anthos. i. flos ro-
ris marini ⁊ adiārhos: ē spēs capilli veneris: de qua vi
de circa instās l. c. ō rore marino. q̄ sic ait cū aūt reperit.
recipe anthos vel roris ma. dicūt poni flores: ⁊ sic est.

Sirupus columbinus scōm eundem in ca.
de sterilitate. ℞. radicū feniculi petrosilij y-
sopi recentis radicum lilij: radicū apij ca-
pillorū veneris recētiū ceterach. i. asplenō.
pollitrici adiāthos. radicū scabiose buglo-
se. añ. ℥ij. j. herbe scti Christo. amaruscē.
pedis colūbini pipinelle cōsolide minoris.
vtriusq; lactz corticū mori celsi fumitere ipe
ricō. i. herbe scti Joannis añ. ℥ij. ſ. liquiri-
tie mūde. ʒ. j. maratri. i. feniculi florū boragi
nis florū camomille. seis bruſci. seis spara
gi. florū violarum. añ. ʒ. j. ʒuccari li. ij. fiat si-
rupus quo vtatur mane ⁊ sero.

¶ Iste sirupus non est in vsu. sm intētionem cōposito-
ris curat omne apostema ⁊ omnē inflationē tēpore fri-
gido. ⁊ a veneno liberat. dicitur aūt sirupus columbin⁹
a pede columbino qui ingreditur.

¶ Pes aūt colūbinus sm Serap. est amomum sed hic
ali⁹ intelligit. apud modernos pes colūbin⁹ est herba
de quo infra in tro. diacotali de forma ipsi⁹ apparebit.

¶ Herba scti Christofori: scōz Nicolaū est fili⁹ añ prez
vel ocul⁹ cōsulis: scōm vero Matt. Syluati. fili⁹ añ pa-
trē est herba q̄ ex auctoritate pli. ōr gariofilū: ⁊ est her-
ba faciēs florē sicut butalmos cui⁹ stipites facūt ramu
los plurimos: sed ram⁹ post nat⁹ excedit lōgitudine añ
natū: ⁊ ob hoc fili⁹ añ patrē vocat. Similiter ocul⁹ xpi:
hec herba apud nos in pratis inuenit: sed flos eius nō
est ita: vt inq̄t Mat. sil. q: ei⁹ flos nō est sicut butalmos:
nā butalmos hz florem citrinū similē flori camomille:
⁊ ocul⁹ ꝛsulis hz florē nigrū. ē nō ꝛueniūt ſz error: ē hic
nā butalmos sm antiquā trāslationē hz flores nigros:
sicut hz oculus xpi: ſz scōz trāslationē nrāz butalmos
siue ocul⁹ bouis: hz flores citrinos. ⁊ ocul⁹ Christi seu
herba scti Christofori hz flores nigros vt est notum.

¶ Amarascus seu amaracus. scōm Dia. ⁊ pli. ⁊ Jsi. est
sansuc⁹ q̄ alio nole maiorana vocat. scōm aūt. Moder-
norū opinionē amarac⁹ est alachoen seu vehuē vt apō
A. in ū. cañ. ⁊ est illa q̄ a Dia. pthemō ōr. ⁊ apō Serap.
matricaria ⁊ sic credo q⁹ intētio ꝛpositoris sit q⁹ amara
scus sit matricaria. q: in illa materia multum valet.

¶ Sirupus de scolopēdria sm magistruz
Pet. de tussignana ī. c. de ytericia. ℞. scolo
pēdrie. lingue ceruine. endiuie epatice. absin
thij. cicore. añ. ℥ij. ſ. cuscute. ʒ. j. seminū cōiū
ſ. maiorū florū boraginis buglose añ. ℥ij. j.
capillo. venerz. radicū feniculi. petrosilij bru
sci añ. ℥ij. ſ. ⁊ cū ʒuccaro fiat sirupus scōm
artem qui aromatizet cū isto puluere. ℞. fo
lij loco eius ponit macis. spice. ſ. nardi lac
ce cassie lignee. añ. ʒ. ij. ligentur in panno li
neo ⁊ bulliant in sirupo ⁊ vsui reserua.

¶ Scolopēdria scōm Sera. ex auctoritate Diasco. no-
minatur hoc nole ꝓpter similitudinē cuiusdā vermis
dicti scolopendria. ⁊ ei⁹ expositio est. xiij. pedū hz folia
multa egrediētia ex vna radice ⁊ nascit in petris in mu
ris edificiorum: et non habet stipitem nec florem. nec
semen et folia eius sunt sicut folia polipodij et pars eius
inferior est quasi rubea: ⁊ pars superior viridis ꝛc. hec
est quam Diasco. a splenon vocat ⁊ sic si legis bene il-
lud capitu. de asplenon apud Diasco. cum capitu. de
scolopendria apud Serap. videbis quod idem sunt:
sed moderni, p asplenō intelligunt ceterach ſz ego cre-
do q⁹ in tpe antiquo vera scolopendria erat ceterach
que a modernis herba dorata vulgariter vocatur. ⁊ sic
vocatur. et sic in isto sirupo pro scolopendria intelligi-
tur ceterach sine herba dorata. alia vero scolopēdria
que inuēta fuit a modernis vocatur lingua ceruina et

ambe in isto sirupo ingrediuntur.

¶ Lingua ceruina fm modernorum opinionem est vera scolopendria que folia magna longa et lata habet ab vno latere rugosa ⁊ hec fm herbaticos est vera scolopendria: alie vero species nō habent cognitionē per scolopēdriā sed si vocas ceterach scolopēdriam negant et falsa est opinio vt ostensum fuit.

Sirupus de sebesten scōm hartho. monta. in suo antidotario. ℞. sebestem. ℥. ij. rubee tinctorū. ℥. ʒ. anisi: cimini. liquiritie. seminis lactuce: melonis: cucumeris: maluarū aā. ℥. ij. alchechengi. fenugreci: sticados prassij aā. ʒ. iij. seminis apij: ameos seminis petroselini: radicum tribuli marini dauci: feniculi: meu. ʒ. ij. sanguinis ericij ꝓparati scordeon aā. ʒ. v. lapidis spongie: iudaici corticum auellanarum aā. ʒ. vj. coquantur in li. ij. aque vsqꝫ ad consumptionem medietatis deīde coletur ⁊ colature addātur aceti squilitici. ℥. ij. ʒ. ʒuccari scōe decoctiōis li. ij. ʒ. coquatur lento igne: fiat sirupus.

¶ Iste sirupus apud nos in vsu non est. Sebestē sicut dictum fuit in electuario de sebesten est quidam fructus sicut granum oliue. hic fructus colligitur ⁊ exiccatur donec fiat passus: ⁊ sic vtimur.

¶ Tribuli scōm Diasc. gña sunt duo siccus ⁊ humidus: sed humidus est ille q̄ nos vtimur ⁊ gerit semē ad modū castanee: ⁊ ꝓpter id a multis castaneal⁹ vocat: ⁊ dū sunt recētes comedūtur ⁊ dixit Mattheus siluatic⁹ q̄ ex semine ei⁹ fit panis. nā ipe est dulcis ⁊ nutrit ⁊ sic vtimur loco panis trinci: ⁊ apō Aui. i scōo cañ. vocatur halck.

¶ Erici⁹ ali⁹ est marin⁹ ali⁹ est terrenus. Isidorus ait. eripti⁹ alal spinis. coopertū qō exinde vocatum: eo q̄ subrigit se qñ spinis suis claudit q̄bus vndiq̄ ꝓtectum est cōtra insidias ⁊c. Auicē. in scōo cano. dicit eriti⁹ silueſtris est notus ⁊ mōtanus est aduldu habens spinas sagittales ꝓpinqu⁹ nature siluestris vel terreni. ille ꝛo q̄ est marin⁹ est spēs habētiū ostraca. Guilel. placē. dicit eriti⁹ est trium specierū vnus q̄ est notus. alius qui habet spinas sagittales: ⁊ appellatur porcus spinosus ⁊ alius est marinus: ⁊ est species piscīū habētiū ostracū ille q̄ est not⁹ est ille quem intelligere debemus: ⁊ de modo preparandi dicunt quidam sapientes q̄ modus preparandi est sicut modus sanguinis hirci.

¶ Iudaicus. ſ. lapis q̄ vocatur iudaicus: cui⁹ figura est similis glādi albus bone figure multū habēs lineas angulatas in longitudinē ꝓtendētes ⁊ notatur summitates lacerate ⁊ est lapis q̄ dissoluitur in aqua: ⁊ nō hꝫ saporem: ⁊ vocatur iudaicus: qꝛ in partibus iudeorū reperitur.

Sirupus de cicorea fm Guilelmū placētinum in suo antidotario. ℞. foliorū cicoree. ℳ. j. foliorū boraginis lactucarū: violarū squariole: ligue bouine. i. buglose acetose bacti soscere ⁊ est herba cui⁹ flos est celestis et ei⁹ semē est vt semē scariole: ⁊ agrestis: ſz nō albū neqꝫ nigrū: ⁊ nascit in bladis vt plurimū credo q̄ sit scariola agrestis. aā. ℳ. ʒ. reubarbari. ʒ. ij. pistentur herbe ⁊ coquātur in lib. ij. aque donec. iij. pars consumpta fuerit: ⁊ colet ⁊ addatur in illa aqua li. ij. ʒuccari. ⁊ cum dissolutum fuerit ʒuccarū ad ignē cum aqua iterum coletur ⁊ ponatur ad ignē cuꝫ reubarbaro puluerizato ⁊ ligato in vna pecia: ⁊ sepe exprimat cū manu pecia reubarbari tandiu permittatur decoqui q̄ bene sirupizatum fuerit totum ⁊ tūc ab igne deponatur ⁊ reseruetur.

¶ Iste sirup⁹ est ille quo vtimur ⁊ maxime fm istā descriptionē: ⁊ sic adhuc i mediolano vtūtur ipso: ⁊ sic faciunt in alīs ciuitatib⁹: sed collegiū nostrorū doctorus papiēsium magis laudat vnā descriptionem quā describit Nico. florem. ⁊ dicūt q̄ ille Nicolai est nobilior ista Guilelmi ⁊ hoc est qꝛ ipse Nicolaus hꝫ plura simplicia in sua descriptiōe q̄ Guilelmus. ⁊ sic est de reubarbaro maiorem quantitatem hꝫ Nicolaus q̄ Guilelmus. Si aūt facere volueris sirupum de cicorea fm Nicolaum infra apparebit eius descriptio.

¶ Cicorea fm quosdā est intuba. alij solsequiū alij spōsam solis vocāt. Columella in lib. de cultu hortorū ait. Cicorea iā teneris frōdēs lacticula fibris. Pli. ait intubum erraticum apud nos q̄dā ambulāt. In egypto cicorīā vocāt ⁊c. Cicorea ꝛo fm cōpositorē est rostrū porcinū ⁊ est herba cuius flos est celestis ⁊ sic est fm veritatē: q̄ ꝛa cicorea fm sniam modernorū hꝫ flores azurinos: ⁊ est spēs endiuie: de q̄bus Guilel. in isto sirupo. nō hꝫ nisi tres spēs. ſ. cicoreā. endiuiā ⁊ scariolā: sed Nicolaus in sua descriptione habet sex: de qua infra.

¶ Scariola etiā est spēs endiuie vel cicoree. Matthe⁹ sil. in. c. de lactuca inquit q̄ sunt eius tres spēs: vna est q̄ vocat agrestis: quā greci sarraliā vocāt: nā sine dubio sarralia fm Isi. ē lactuca agrestis: vt ait in. c. de olerib⁹ vbi inqt. lactuca agrestis est quā sarraliā noiam⁹: eo q̄ dorsum ei⁹ in modū serre est. Simon ianuensis dicit scariola scōm modernos est velut lactuca agrestis: nisi qꝛ in dorso costaruꝫ hꝫ spinas paruas ꝓ endiuia ponitur fm Serap. et circa instans scariola est endiuia. et fm petrum de crescentijs. endiuia est scariola vel lactuca agrestis. infra in alia descriptione de speciebus endiuie si deus voluerit ostendam.

¶ Bactisoscere apō nros auctores nō reperio aliquem de ipo loqui: ſz scōm intētionē cōpositorū ē q̄dā herba cui⁹ flos est celestis ⁊ ei⁹ semē est vt semē scariole agrestis: ſz nō est albū neqꝫ nigrū: ⁊ nascit in bladis vt plurimū ⁊ credo q̄ sit scariola agrestis q̄d aūt sit cōmuniter ignorat: ſz fm plures est illa herba q̄ in bladis reperit: quā nos vulgo monegheta vocam⁹: ⁊ sic meo tpe vidi eā poni i isto sirupo: ſz fm plures sapiētes, errāt illi apothecarū q̄ ponūt ipam et male faciūt medici q̄ dimittūt ipsam poni. ⁊ hoc aduenit. qꝛ non hꝫt cognitionē quot spēs endiuie vel scariole sint: sed fm modernorum opinionem species scariole sunt. vj. vel. vij. de quibus tres vel quatuor sunt que faciunt florē celestē: ⁊ vna de ipsis hꝫ florem ac semē: vt dicit cōpositorū: ⁊ in bladis reperitur sicut monegheta. Verum existimauerunt aliqui q̄ monegheta sit bactisoscere: eo q̄ apud tuscos ita vocetur: ſz error est nec eorū sermo apud sapiētes acceptat: nam opinio ꝓpositoris est apte q̄ sit scariola agrestis q̄ similis est maneghete: vt innuere vī in pñti loco. Si ergo cōpositor credit q̄ bactisoscere sit scariola agrestis: nos debemus intelligere scariolā agrestem q̄ formā hꝫ vt ipse docet: ⁊ nō monegheta: que nō hꝫ odorē nec saporē ⁊ ꝓ bactisoscere siue scariola agresti intelligitur cicorea agre. siue scariola agrestis q̄ florem celestes gerit. preterea omnes spēs endiuie vel scariole vel cicoree, sunt laudate in isto sirupo.

Sirupus de opio fm eundē in eodē tractatu. ℞. opij pondus gra. ordei. iij. iusquami: pōd⁹ gr. vij. ordei corticū mādragore gra. j. ſ. seis apij. ℥. iij. semis papaueris: semis lactucarū aā. ℥. j. ſ. foliorū lactucarum endiuie vel cicoree aā. ℳ. j. foliorū papaueris ⁊

mercuriale añ.℔.j.pistenk grosso modo ⁊ bulliāt in lib.iij.aque donec cōsumat̃ mediet̃as ⁊ coletur:⁊ addatur zuccarum:⁊ inspissetur ⁊ clarificetur ⁊ reseruetur.

¶ Iste sirup⁹ in vsu nō est.opiū fm A.in.ij.cano.est succus papaueris nigri:⁊ egyptū ipsum seminat.macer in cap.de trib⁹ generibus papaueris inquit.exuuiis teneris opiū facīt capitellis:incisa leuiter summa cute lac q̄ qd̄ inde defluit excipiūt coclearis siccūq̄ reseruāt:antidotis multis aptū variisq̄ medellis:sunt qui cōtūdunt cum lacte suo capitella:de quibus expressum siccant in sole liquorem ⁊c.

Sirupus de plātagine fm Rainal.de villa noua in li.ij.in ca.de dissenteria epatica ⁊ intestinorum. ℞.succi plātaginis depurati.℥.iiij.aque pluvialis vel rosarū qd̄ melius est li.j.spodij:nucis cipressi balaustie sumac sanguinis draconis gūmi arabici:masticis thuris.gallarū ipoquistidos:lapidis ematitis rasure eboris añ.ʒ.ij.terantur oia in predicto succo:⁊ aqua rosata vsq̄ ad medietatem coquantur ⁊ addito zuccaro fiat sirupus.

¶ Iste sirup⁹ apud nos nō est in vsu.plātago vero apud Aui.in.ij.canone.vocatur lingua arietis : et sunt ei due species.s.maior ⁊ minor:maior est quā rustici nostri blectam silueſtrē dicunt:⁊ minor est quinq̄ neruia que alio nole lanccola vocatur:⁊ hec est illa que apud falsos herbaticos pro lingua canis habetur:sed errāt.Dia.ait vocat arnoglossa siue eptapleuron.i.septem costarum:Sera.ait lisen alkamel.i lingua arietis ⁊ dicitur arnoglossa:et eius expositio est lingua agni:ideo q̄ greci nominant arnon agnum ⁊ glossam linguam:⁊ dicitur etiam eptapleuron.i.habens septem costas.nam in folio eius sunt septem coste:et epta in greco est septem et pleura idest costa.

Sirupus de iua fm Nico.flo.in lib.iij.in ca. de paralesi. ℞.iue. ℔.ij.salvie:maiorāe rorisma.polij.i.polij mōtani origani:calamēti:mētastri:pulegij:isopi thimi:ruthe domestice ⁊ silueſtris:betonice serpilli añ.℔.j.radicū acori:aristologie lōge ⁊ rotūde:pauce dani valeriane brionie:gētiane diptami añ. ℥.ʒ.radicum feniculi:petrosilij : apij sparagi : brusci añ.℥.j.sticados anisi feniculi:leuistici ameos carui sileris mōtani añ.ʒ.iij.piretri.℥.j.ʒ.passularum.℥.ij.aq̄ ⁊ mellis quātū sufficit:⁊ aromatizentur cuʒ cinamomo:nuce muse.⁊ cubebis ⁊ fiat.Iste est sirupus in hac materia est optimus.

¶ Iste sirupus nō est in vsu.Iua vero vt dictū fuit est verū camepitheos ⁊ nō est camedreos:vt qdā credidērūt: gnāt tenet q̄ iua nō sit camepitheos:sed errāt.Nā ego vidi apd multos apothecarios in saceulis cāepitheos: sed nec in sapore:nec in odore nec in forma nō est cāepitheos:de quo loquunt nri auctores:ſz loco cāepitheos habēt camedreos.vñ per hoc dico si asperetis illā iuaʒ qua moderni vtūtur.p iua muscata : videbis qd̄ in forma ⁊ in reliquis est verum camepitheos.

¶ Joan.angli.in ca.de dolore iuncturarū ait qd̄ pdest guttosis:vñ vsus.si capias iuam guttā tollet tibi viuā.

¶ Serpillū fm Pli.a serpēdo putāt dictū:qd̄ in silueſtri cuenit in petris maxime fatiuū nō serpit ſz ad palmi altitudinē crescit. Diaf.serpillū siue vt alij herpillū latini cicer erraticū vocant ⁊c.folia ⁊ florem fm circa instans medicine competunt.

¶ Valeriana.id est fu.

¶ Brionia.i.cucurbita agrestis. Papias ait empellos leucos seu brionia ℔ latini albam vitē vocant. vide de ipsa in confectione de alfescera.

Sirup⁹ de lilio fm eundē in li.v.in.c.de bolis. ℞.flores lilij albi:⁊ decoquant in aqua: nō quidē soli:q̄ nocēt stoma.cū proprietate eorū:sed cū alijs aro.corrigētib⁹ maliciā eorū:⁊ fiat siru.cū zuc.⁊ decoctio eor fm artē.

¶ Istius siru.sicut inquit ibi Nico.nō reperitur descriptio apud aliquos auctores:fm intentionem ipsius potest fieri sicut ipse docet.

¶ Liliū.ſz lilū album qd̄ florem album gerit. Rosa anglica hʒ vnā descriptionē sirupi de lilio:sed ibi nō hʒ nisi ircos.i.liliū celeste:⁊ ppter id ille est sirupus de ircos vt dictū fuit. Macer ait.lilia iure seſ quē nec specie nec odore cedere credunt.Roseo collata decori.nec min⁹ in multis hoim sunt apta medellis eius radicis bulbus qui lilia profert ⁊c.hoc liliū satis est notum.

Sirupus optim⁹ ad omnē emorosagiā vndecūq̄ fiat fm eundē ī lib.v.in ca.de preseruatiōe a sputo sanguinis ⁊ cura ei⁹. ℞.ipoqstidos chimolee:boli armeni:acatie:corali albi ⁊ rubei:mumie:psidie:galle mēte balaustie:gummi arabici:dragāti simphiti:corigiole semis arnoglosse.i.semis plātaginis sumach:radicū pentaphilonis.i.quinq̄ folij:sanguinis draconis añ.j.decoquantur in aqua pluuiali vsq̄ ad tertiā ⁊ colētur:⁊ addantur lib.iij.zuccari:et fiat sirupus.

¶ Iste sirupus apud nos nō est in vsu:sed fm intentionem Nicolai est optimus in illa materia.

¶ Chimolea fm Dia.est gicimolia cui⁹ alia est alba atq̄ densa alia purpurea apud Auicē.vocatur lutū chimolea.vide de ea supra in confectione esdre.

¶ Psidia ē cortex mali granati:ſz psidia ē florar lidda.

¶ Simphitū de ipso dictū fuit qd̄ est cōsolida maior siue anagalicū.vide de ipso sirupo in pimpinella.

¶ Corrigiola.i. polligonia siue centūnodia siue virga pastoris. Diaf.vocat ipsam poligonos masculū.et ibi etiā describit aliā que dicitur poligonos femina.Pet.de cres.inquit virga pastoris est cardus silueſtris : ille textus nō videtur bene sonare:nam virga pastoris nō est cardus:vt ipse ⁊ alij dicunt:nā si legis capitulū de poligonos apud Diasco.cū ca.de virga pastoris apud Serapi. Auicē.videbis qd̄ idem est.Et idem Joā.Sera.in ca.de lapide vocat ipsaʒ dimirtilon:⁊ hec herba in vsu multū reperitur.Matt.silua.in cap.de dipsaco fulonū. dicit qd̄ est virga pastoris:sed non recte.Quidā vocant corrigiolam sanguinariā:sed fm aliquos sanguinaria est illa herba quam hodie bursam pastoris vocamus: siue a vulgo herba gugirolla.

Sirupus aromaticus fm eundē in eodē lib. in ca.de debilitate digestionis. ℞.cubebarū:gariofilorū:zinziberis cina.nucis muse. cardamomi macis:calami aromatici.añ.ʒ. j.ʒ.spice masticis assari sqnāti folij.añ.ʒ.vj. amomi ameos.costi.ciperi.carpobalsami.i. fruct⁹ balsami xiloaloes.i.ligni aloes añ.ʒ. iiij.suppistata infundant in vino albo veteri

pōderis lib.r.tribus diebus decoquatur ad tertiā partē:⁊ cū frigescunt manibus fricentur et colētur:et cum lib.iiij.mellis decoquātur in vase bene obturato reponantur cum musco aromatizentur.

¶ Iste siru.nō est in vsu.ꝓ aūt aromatic⁹ ppter species odoriferas q̄ in eo ingrediunt.Isid.in.c.de arboub⁹ aromati.inq̄t aromata sūt queq̄ fragātis odoris q̄ india et arabia mittit siue alie regiones:nomen autem ,aromata traxisse videntur siue quod aris imposita diuinis inuocationibus apta videantur:seu qꝰ ipsa aeri inseri ac miscerī probantur:nā quid est odor nisi aer cōtractus.

Sirupus de cicorea ꝓm eundē in eodē lib. in.c.de opilatione epatis. ℞.endiuie domestice ⁊ siluestris cicoree et taraxacon añ.℔.ij.cucurbite epatice scariole lactuce fumiterre lupinorū.añ.℔.j.ordei non excorticati alchechingi.añ.℥.iiij.ligritie capillorū veneris cetherach politrici adianti cuscute añ.ʒ.vj.radicuʒ feniculi ⁊ apij et sparagi añ.℥.ij. ferueāt in aqua sufficiēti ⁊ colenf:et cū ʒuccaro albo solido fiat sirupus ꝑ cui⁹ vnaquaq̄ libra ponātur ad decoquendū.℥.iiij.reubarbari electi et.ʒ.iiij.spice ligati in pecia rara que sepe exprimatur donec sirupus sit perfecte decoctus,dosis.℥.iij. cum aqua mulsionis seminū cōmunium frigidorum.

¶ Iste sirupus ꝓm collegiū nꝓrū doctorū ticinensiū est ille quovti debemus.aliqui rñ magis laudāt descriptionem Guil.placē.⁊ eaꝫtunt sicuti mediola.q̄ descriptionem Guli.preparant.Io.Matt.gradi in ca.de cura malarum dispositionum epatis habet vnam aliam descriptionem que quasi idē est cum illa Nicolai:licet aliqua simplicia mutauerit:aliqua omiserit.nunc vero intēdo declarare omnes species endiuie cicoree vel scariole.

¶ Endiuia nomē latinū est post grecuʒ intuba arabes etiā post grecū habēdebe dicūt.In hac vero volo ostendere oēs spēs cicoree vel endiuie vel scariole:sed primo volo ostēdere illas species de quibus ipse Nicolaus in proprio ꝓlib.loquitur nam in ca. de debilitate epatis ait sic . dixit Auicē.taraxacon quā Sētilis dicit esse cicerbitā siue rostrū porcinū:⁊ Guli.dicit ipsam,esse cicoreaʒ ⁊ illa species q̄ a multis vocat plāta leonis:hic ꝑtextus Nicolaiꝫ corruptus.nā ipse Nicolaus debebat dicere qꝰ dēs leonis que est species cicorie ⁊ non planta ꝑ leonis que est herba dicta flaura vel herba maura q̄ odorem aspalti habet:⁊ hec,est species trifolij qꝰ est cōsonū. idē in ca.de opilatione epatis dicit.taraxacō est species spōse solis ⁊ inferius in eodē ca.inq̄t.Rostrū porcinū est ciberbita ꝛc.habita opinione Nico.sequit opi.Io.ang.in ca.discrasie calide epatis que est qꝰ altaraxacon est rostrum porcinum vel cicorea idē sentit in.c.de fistula vlcere cancro ⁊ sanie oculorum.

¶ Postq̄ ostendi verba Nico.⁊ Io.ang.de taraxacō ⁊ rostro porcino etiā volo ostendere opinio.aliorū:⁊ dico quod species endiuie vel cicoree sunt septē ad numerū: de quib⁹ ipse Nico.ser spēs in isto sirupo ponit.Guil.autē in sua descriptione nō ponit nisi tres.f.cicoreā.scariolam ⁊ baptisocerem ⁊ ꝑ ordinem ostendam.

¶ Endiuia domestica.i.vsualis est herba satis nota siluestris vero pōt dici q̄ sit crispin⁹ herba cicoreavero ꝓm Isiam modernorū hz flores azurinos vertentes seipsos ad solē quare spōsaʒ solis ⁊ solsequiū vocauerūt de qua circa instās ait.spōsa solis est cicorea,vel intuba vel solsequiū.hec etiā satis est nota Sera.i ca.de endiuia inquit.vndebe sunt spēs. nā est ex ea domestica ⁊ est scariola ⁊ est ex ea siluestris que est taraxacon.⁊ est tertia species que ꝓ cādarel.⁊ est amirō etiā ꝓm circa instās ⁊ petrū de cresce.endiuia est scariola.Sale.in.viij . simplicium dicit seris id est endiuie inferius dicit.

¶ Cōdrine est species cicoree vel lactuce.Aui.in.ij.cani. in ca.de endiuia ait.quod est ex ea siluestris ⁊ hortulana ⁊ est duarū specierū:⁊ magis inuatiua ex eis epati est illa que magis amara.ego credo q̄ sit cicorea.idem aliud capi.facit de taraxacon:⁊ dicit qꝰ est,species endiuie etiam ista nota est.

¶ Scariola ꝓ ꝓm Simo.ianuē est velut lactuca agrestis.nisi qꝛ in dorso costarū hz spinas paruas:sed Mat. sil.⁊ Isido.volunt quod lactuca agrestis sit scariola:vt dictū fuit:etiā hic dicam herba Isidori qui in ca.de oleribus dicit lactuca agrestis est quā sarraliā noiamus: eo quod dorsum eius in modum serre.Simon in hac errat:nā in cap.de scariola dicit qꝰ ipsa est velut lactuca agrestis vt in.c.de sarralia inquit ex autoritate Isidori quod sarralia est lactuca agrestis et in fine dicit quod est scariola:⁊ sic volunt multi moderni.

¶ Cicerbita vero sicut dicit Nico.est rostrum porcinū ꝓm Guli.est cicorea.⁊ est herba cui⁹ flos est celestis.etiā reperiuntur due alie spēs que florem celestem habēt et omnes in bladis reperiuntur:et sic si bene cōsideretur videbis qꝰ cū.c.de crispino nō cōuenit ⁊ est alis species que ꝓ cicoria strū ⁊ est scariola q̄ etiā in bladis reperit et oēs iste spēs vocantur endiuia vel cicorea vel scariola:et he note sunt apud sapientes.

¶ Alchechingi vel ehechingi est strignus agrestis.ꝓm Dia.⁊ est herba proferens granum rubicūdū simile ceraso in vesica inclusum citrins in colore q̄ a multis vesiccaria ꝓ:sed apud lōbardos siacho noiatur ⁊ in vūs reperitur. Aduertendū est in descriptione pñtis sirupi q̄ in oibus codicib⁹ Nico.quos vidi deficit dosis ordei ⁊ alchechingi ingrediētū dictā descriptionē qꝰ credo accidisse errore scriptoris potius q̄ alia cā:sed vt haberet modus dosandi predicta duo simplicia volui ꝓferre hāc descriptionem cū illa quā ponit; Io. Mat.gradi qui etiā predictū sirupum describit et inueni eas in ordine pondere ⁊ in oibus alijs cōcordare ⁊ ipsum dosare; predicta duo simplicia hoc modo.sumit ergo ordei nō excorticati ʒ ij.Alchechingi capil.veneris ꝛc.ꝓm ordinēl Nicolai q̄ añ.ʒ.vj.ideo ⁊ nos debemus etiaʒ proculdubio eo modo dosare illa duo.videlicet ordei nō excorticati.ʒ.ij alchechingi.ʒ.vj.quānis preter nostrā voluntatē appo fuerint impressores equale pōdus eorum:nam si sumeremus.ʒ.ij.hecingi excederet debitum pondus nec bene proportionaretur altis.

¶ Cetherac.sicut dictum fuit in sirupo de scolopendria est herba que a.modernis herba dorata dicitur.politricon est herba que in puteis ⁊ in locis humidis reperit vt dictum est.ℨ.in sirupo de pinpinella.

Sirupus de ficubus ꝓm eū in eodē lib.in.c. de cura colice ex fece. ℞.ficū alb.℥.j.aq̄.℥.r.coquanf ad lētū ignē vsq̄quo venerint ad statū iuleb de quo accipiatur omni die.℥.iij.

¶ Iste siru.apud nos nō est in vsu ficus.i.carica.Sera. in ca.de ficu ex autori.Sal.inq̄t,q̄ sunt ex eis domestice ⁊ siluestres ⁊ mōtane.⁊ ex domesticis q̄dā sūt recētes ⁊ q̄dam sicce.virt⁹ recentiū est debilis:qꝛ admiscetur eis de humiditate:sicce sunt meliores maxime carnose siluestris vero ficus secundum quosdam vocatur capriscus.et dicit Plini.q̄ huius fructus nūq̄ maturescunt

Sirup⁹ de arthemisia ꝓm eundē in li.vj.ī.c. de retētiōe mēstruoꝝ ꝑter naturā. ℞.arthemisie. ℳ.ij.pulegij:calamēti:mētastri:origani.mellisie:pficarie:sauine sansuci.i.maiorane camedreos perforate:camepitheos mficarie cū flore:cētauree minoris:ruthe betonice:melisse añ.ℳ.j.radicū feniculi:apij: petrosilij:sparagi:bruscī:saxifragie:enule: diptami:ciperi rubee tinctoꝝ:ireos:peonie añ.ʒ.j.seis iuniperi:leuistici: petrosilij:apij: anisi:nigelle:carpobalsami:costi:assari.i.assare baccare:piretri:cassie lignee:cordumeni calami aromatici: fu.i.valeriane añ.℥.ʒ. cōquassenk ⁊ infundank in aqua pluuiali sufficiēti per diē ⁊ noctē: postea decoquātur ad medietatis aq̄ cōsumptionē:tūc deponatur igne ⁊ dimittak donec aq̄ tepuerit:tūc manibus in ipa aq̄ positis fricenk:postea colenk: ⁊ i colatura addak mellis vel zuccari quātū sufficit:⁊ fiat sirup⁹:⁊ si humor fuerit viscos⁹ acetosek cū aceto acuto vel squillitico:⁊ fiat sirupus aromatizatus cū cinamomo ⁊ nardo.i.spica nardi:cuius dosis sit.℥.ij.

¶ Iste sirupus apud mos.in vsu non est.⁊ maxime fm istā descriptionē.sed illa descriptio qua vtimur est magistralis quā moderni practicantes maxime papiēses multū laudāt et multū valet ad ca q̄ dicit Nico.Joan. Mat.gradi.in cap.de prouocatione mēstruorū hz vnā aliam descriptionem que ab hac nō differt.

¶ Arthemisia fm circa instans est mater herbarum cuius folia magis cōpetunt vsui medicine ꝗ radix.Dia.in ca.de arthemisia dicit arthemisie tria sunt gnia.vnū est q̄ vocat arthemisia monodos.i.mr herbarū que est fructuosa ⁊ sicis absinthio.folia pinguiora ⁊ maiora hīs ⁊ hastas longas nascitur in maritimis locis lapidosis ⁊ sabulosis.altera arthemisia tagetes noiat que tenera est semen habens minutū ⁊ vnam hastā foliis plenā ⁊ nos lingua latina vocamus tanasia vel fm quosdā athanasia:est ⁊ tertia arthemisia que leptafilos vr nascit circa fossas ⁊ agros flosculū eius si cōtriueris sanfuci odorez habet.Gal.in.vj.simplicium ait berengesis.i.arthemisia. ꝗ textus aui.ij.can.non videtur multum consonus:qr ponit q̄ est abrotanum q̄ cōiter non creditur nisi sumpsisset abrotanum pro arthemisia.

¶ Wellisa fm moder.sniam est oximū citratū cuius folia odorem citri habēt etiā citraria vr.miror q̄ Nicol.in isto sirupo habeat. ℞.melise ⁊ inferius iterū replicat eādem.credo q̄ sit error scriptoris vt ostendā in alia litera.

¶ Persicaria.i.herba sctē marie. et est herba que habet folia similia persicis signata apud nos iuxta hortos repenk:existimāt quidam q̄ hec sit zinziber caninū vt videtur sentire Aui.in.ij.can.etiam putauerunt quidam q̄ ipsa sit piper aque.

¶ Perforata.i.herba sctī Joan.siue fuga demonū siue ipericon:⁊ vr perforata:qr folia eius habent foramina parua:in locis domesticis reperit. Auer.v.col.ait hencricon.i.ipericon nelificon.⁊ quidā appellāt hanc herbam cordialē eo quod assimilatur cordi.

¶ Matricaria etiam est arthemisia ⁊ est illa quā Diasco.vocat septafilos:sed Auicen.in.ij.cano vocat ipsam vehuen; aliquādo alacoen.⁊ acc.quam lombardi crispulā dicunt:de ipsa melius ostendam infra in.c.de trociscis alindara caron.si deus voluerit.

¶ Wellissa vt dictū fuit:est oximū citratū.miror q̄ Nico.in isto sirupo hz superius mellissam ⁊ inferius iterū habet mellissam:sed existimo q̄ sit error scriptoris.nā Jo.matt.gradi loco eius hz abugillissam.i.lactucā asini. sicut ptz apud Aui.in.ij.can.in ppio ca.de abugillisse. et idem de ipsa quatuor ca.facit vnū sub note abugillisse:aliud sub nomine hearselli.aliud sub nomine lactuce asini.aliud sub nomine scinian:⁊ hec apud Dias.vocatur ancusa.sapientes vero existimant q̄ Nico. volebat dicere abugillisse.vt dicit Jo.m.t.⁊ dicunt q̄ loco eius potest poni lactuca vsualis.

¶ Leuisticū apud Aui.vocatur cheisim.⁊ est semen satis notum:sed eius genera sunt duo.s.hortulanū ⁊ campestre:hortulanū vero est propriuz illud qō notum est. campestre fm modernoꝝ opi.est cordumenū siue carui agreste.⁊ ambe in isto sirupo ingrediuntur.

¶ Cordumenū.fm Sera.est carui agreste.Jo.archula. in ca.de epilentia in electuario qō valet ad oēm epilentiam inquit q̄ cordumenū.est cardamomū:sed mihi nō placet.liber qui dicit albuchasis in tract.ij.in ca.de forma stipticandi oleū ad faciendū oleuz de lino ait carui agreste ⁊ est cordumenū.sicꝝ ait Gull.pla.in distinctione de tyriaca vt dictū fuit.⁊ hoc pro cordumeno intelligit semen leuistici cāpestris ⁊ hoc semen qō reperit sub plāta paucedani:⁊ hoc est ex secretis simplicium.

Siru.de endiuia cui⁹ inuētor fuit Gent.de fuligineo. ℞.succi endiuie:succi epatice añ. li.iij.clarificenk predicti succi ad ignē vt expedit rosarū violaꝝ:lenticule:aq̄ florū nenufaris pollitrici añ.℥.ʒ.capillorū veneris ordei mūdi:semi.cōiū maioꝝ frigidoꝝ añ.℥.j. fiat siru.cū zuccaro:quātū sufficit fm artem et aromatizek cum sandalis albis et rube.et berberis semi.citonioꝝ ligni aloes cinamomi corticū citri añ.ʒ.j.⁊ vsui reseruetur.

¶ Iste sirupus fm plurimū est ille quo vtimur pro siruboꝝ dejendiuia cōposito: tñ sunt qui faciunt ipsum fm descriptionē quā superius posui ex autoritate Francis. de pedemontiū et sic ambo habēt efficaciā. Epatica est herba satis nota.Dias.vocat ipsam licenam vt dictum fuit in sirupo de epatica.

¶ Sirupus ad matricē magfalis. ℞.matricarie: carpobalsami: calami aromatici: xilobalsami:sileris mōtai:cassielignee añ.ʒ.iiij.anisi:feniculi.semi.carui:pulegij:origani:calamēti:rosmarini:serpillij añ.ℳ.j.ligni aloes:doronici:cinamo.añ.ʒ.ij.semi.agnicasti.cuscu.añ.℥.iiij.radicū mādragore:iusquiami añ.℥.ʒ.mellis dispumati quātū sufficit:fiat sirup⁹ fm artē:detur mulieribus habentibus malū stomachum frigidum:⁊ ad passionem matricis mirabiliter valet.

¶ Iste sirupus fm istam descriptionē est in vsu in partibus Mediolanensibus ⁊ debet fieri decoctio cū aqua ferrea ad pondus lib.j.vini albi odoriferi:et boni coquatur vsq̄ ad cōsumptionē medietatis.Mat.siluati.de ipa loquitur in litera ferugo.matricaria est arthemisia ⁊ illa quā Dias.vocat parthenon:sed Auicē.vocat ipsam vehuē.aliquādo alcochu idem est:et hec est herba quā lombardi crispulam vocant.

¶ Agnus castus.ꝗz semen notum est.dia.inquit agnus siue aligos latine alexandrina appellata.Sera de ipso duo ca.facit vnum de arbore quod dicit agnus castus aliud de piperelle que est semen eius infra apparebit descriptio trocis.de agno casto:et ibi melius ostendam si omnino placuerit.

Sirup⁹ de arthemisia. ℞. florũ arthemisie. ℥.ij. calamẽti folij saturegie: origani: thimi tamariści: sticados aã. ℥.j. florũ camomille: florũ melliloti: fanfuci. i. maiorane: anthos aã. ℥.j. blacte bisantie: calami aroma. aã. ʒ.iij. celtice. i. spice celtice. ʒ.j. camedreos matricarie minoris betonice abrotani ana. ℥.ß. acori: prasij foliorꝫ rubee maiorꝫ sileris mõtani aã. ʒ.j. assari squinãti: anisi: maratri. i. feniculi. ameos aã. ʒ.vj. fiat decoctio ex istis: ⁊ cũ melle quãtum sufficit sirupus.

¶ Iste sirup⁹ est ille qui gñaliter in vsu est: tñ hodie inueni vnã aliã descriptionẽ quã describit Nico. flo. q̃ etiã est laudata apud nostros doctores de qua vide. s̃. tñ vide vtramq̃ ⁊ elige quam volueris.

¶ Arthemisia. i. altilla siue berengelif. Pa. ait arthemisiã ab inuentore dictã: vt Plinio plz; herba a gentilibus diane cõsecrata. nam grece artemis diana. vt. Macer in quit in puncipio libelli sui. herbarũ quasdam dicturus carmine vires herbarũ matri dedi. arthemisia nomen: cui grecus sermo iustuz puto ponere. primo huius opẽ ferunt primo inuenisse diana arthemis grece que dicitur: indeq̃ nomen herba tenent ⁊c. fm circa instans est mater herbarum.

¶ Folũ. i. malabatrũ: loco eius ponat spica aupmacis saturegia i. timbria. Pli. inquit timbria vero q̃ sit cumilia hec apud nos hz vocabulum ⁊ aliud saturegia dicta in condimentario gñe. sentur mense februario.

¶ Anthos grece est flos vnde alofantos. i. salis flos sed hic per anthos intelligitur flos rozismarini: idẽ Nicol. dianthos dicitur qz fit de floribus rousinarini: etiam flos eius dicitur alchilil.

¶ Matricaria minor fm plurimũ est scba spẽs arthemisie. Diasco. de forma ipsi⁹ describit. ⁊ hec est illa quã hodie tanacetum siue daneta vocant.

¶ Abrotanũ herba est satis nota. Jo. ser. in. c. de retentione mẽstruorũ ⁊ cura eius inquit. fanguasora est abrotanũ. in antidotario in decoctione ad idropicos dicit: belengelif est fanguasora hic text. Sera. nõ videt verius: nã ipse vult q̃ fanguasora ⁊ abrotanũ ⁊ berẽgealif sint idẽ sed nõ est: qz berẽgelif apud Gal. ac Simonẽ est arthemisia ⁊ non est abrotanũ. vt dicit Joã. Sera. ⁊ Aui.

Sirupus cordialis. ℞. melisse lingue bouine. i. buglosse. boraginis. endiuie. lactuc. aã. aã. ℥.ij. semi. cõmu. frigidorꝫ maiorũ fandalorũ rubeorũ acetose aã. ℥.j. fiat decoctio cum aqua rosa. aq̃ melisse. aque buglosse. aq̃ endiuie. aque boraginis. vini granato. vini berberorum: agresti: succi ranziorum ana. ℥.vj. zuccari albi lib. vj. misce et fiat sirupus secundum artem.

¶ Iste sirup⁹ in papia nõ est valde in vsu: hz in Mediolano magis. ⁊ sine dubio est cordialis: qz fortat cor ⁊ custodit pericula que accidunt in corde.

Sirupus de acoro fm intẽtionẽ dñi magri Piero. de casali physici clarissimi. ℞. radi cum acori. ℥.iij. ysopi. calamẽti origani sicce melisse buglosse aã. ℥.ß. sticados. arabici. polipodij. piretri boni aã. ʒ.viij. piperis longi ⁊ nigri aã. ʒ.iij. cinamomi fini. zinziberis fini: sene bone aã. ℥.ß. mira chebulorꝫ indorum: emblicorum aã. ʒ.j. ℥. fanfuci. i. maiorane ruthe betonice: pulegij: salvie ana. ʒ.vj. hasce: epithimi ana. ℥.j. zuc. lib. iij. fiat sirupus secundum artem.

¶ Iste sirupus a modernis practicãtib⁹ nõ est valde in vsu: sed tpe dñi magistri Piero. magis erat in vsu. ⁊ ipse laudat cũ ad egritudines neruorꝫ ⁊ ad multa alia. Acorus fm Diasc. est herba veneca vel affrodisia vel piperapum. Pli. super hoc ait quod semper in aquosis nascitur. Sera. dicit hueg. i. acorus ⁊ nominatur spatella q̃dam vocant ipsum geliam ⁊ ab aliis gladiolus palustris dicitur: arabice vero nominatur hueg. vel ogi: radix eius vsu medicine competit.

¶ Hasse i. thimus. Jo. Sera in. c. de retentione mẽstruorum dicit: alfohura. i. alhasce quod idem est.

Sirupus de scabiosa. ℞. succi scabiose depurati. li. j. aq̃ decoctiõis ordei capillorũ veneris aã. quatũ sufficit: zuccari li. ij. dissoluti in pdicto succo: ⁊ decoctione: cui addant corallorũ rubeorũ tritorum. ʒ. iij. ligatorum in pecia rara: ⁊ ex eis fiat sirupus.

¶ Iste sirupus in partibus nostris non est valde in vsu.

¶ Scabiosa vero est herba satis nota: sed miror q̃ nostri auctores de ipsa nõ loquunt. tñ fm intẽtionẽ Matt. silu. dicit q̃ scabiosa latine grece stibes vel stibeos. ⁊ ibi loquit de scabiosa ex autoritate Dia. sub litera scabiose: q̃ non reperitur. verum est q̃ Diasc. c. vnũ. facit de stibeos: sed ignoro qõ illud sit de scabiosa sed fm intentionẽ Matthei idẽ est. Concoregius in cap. de tussi in fine ca. inquit sic. sed qz scabiosa cõsert in hac passione ⁊ parũ de ea vt ab auctoribus. ideo hoc versus nota. Urbanus per se nescit precium scabiose. Nã purgat pectus qõ cõprimit egra senectus. Purgat pulmonẽ laterisq̃ simul regionẽ. Rumpit apostemata lemt virtute probata. Emplastrata fortis necat antracem tribus horis. Intus potatur: ⁊ sic vnus euacuatur.

Sirupus de betonica. ℞. betonice. ℥.j. ruthe celidonie fragarie: eufragie: leuistici pulegij camedros: roris marini: origani foliorũ lauri: salvie isopi: ligritie rubee. i. rubee tinctoũ gariofilate. i. fanamũde aã. ℥.ß. fe. anisi aneti ameos petrosilij lactuce aã. ℥.j. ß. rosarũ florꝫ boraginis aã. ℥.j. fiat ex ipsis decoc. cũ zuc. albo fiat sirupus.

¶ Iste siurus apõ nos non est in vsu. Sed in mediolano vtuntur ipso.

¶ Betonica vero est herba satis nota. Diasc. vocat ipsam betonicam. Serap. in. c. de betonica dicit plurimũ qõ ex ea administratur sunt folia. Gal. nus in septimo simplicium dicit cestrum latine dictũ betonica. Macer. ait. Betonica soliti sunt cestron dicere greci vetones in hyspania eam que betonica vt in gallia in Jtalia autem farratula. a grecis cestron dicitur. Auerrois quinto col. ait alchifom que in latino, dicitur betonica ⁊ in persica lingua berahucm.

¶ Fragaria herba est ferens fraga. ⁊ granũ ipsum scbꝫ Matt. siluaticũ est granũ acetosum: cuius planta similis pentafiloni est: quapropter Pli. in ca. de quinq̃ folio dicit. quinq̃ foliuz fraga gignere: nõ q̃ illud sit quinq̃ folium quo nos vtimur in medicinis: sed ad eius similitudinem. f. a numero foliorũ quinq̃ foliũ appellant: apũ nos vero fraga sunt fructꝫ: qui quãdo mature secũt rubi cũdi efficiũtur: ⁊ satis noti sunt.

¶ Eufra. herba ãt pat. ac albi lucnit ⁊ hz mat. silua. ẽ herba adhit: laudat ipsa: qz medet egritudib⁹ oculorꝫ.

Sirupus de lupulis. ℞. succi lupulorũ lib. ij. succi fumitere lib. j. purificentur succi ⁊ cũ

li.iij.zuccari fiat sirupus.

¶ Iste sirupus apud nos nō est in vsu. Lupulus vero fm Mesue est species volubilis ⁊ est habēs folia similia citrulo cui⁹ flos est sicut ampulle adherentes ipsa vero planta dū est recēs in principio ortus sui comedit cima ipsi⁹. Petr⁹ de crescētijs dicit humilus.i. leuertigo flos eius propter siccationē maximā suā seruatur per longissimū tempus in virtute sua: ita q̄ vulgaris opinio est q̄ nunq̄ putrescat. ⁊ est acuti odoris ⁊ fortis: hec apud nos in hortis reperitur.

Sirupus de buglossa. ℞. succi buglosse succi boraginis añ.li.ij.succi pomorū dulciū li.j.ʒ.foliculorū sene.ʒ.iiij.croci.ʒ.ij.foliculi sene ⁊ croc⁹ ponant in infusiōe per diē ⁊ noctē in parū aq̄: ⁊ cū illa infusione fiat decoctio: ⁊ cū succo ⁊ li.iij.zuccari fiat sirupus fm artez.

¶ Iste sirup⁹ in vsu nō est apud nos. buglossa vero herba est satis nota. Gale. in.vj.simpl. dicit lisen althaur.i. lingua bouis. Isi. ait buglossa a grecis dicta eo q̄ folia asperrima ad modū lingue bouis habeat. Auicen. in.ij. canon. de ea loquitur in tribus locis. videlicet in cap. de chenzanguen. ⁊ in .c. de lingua bouis: ⁊ in ca. de maru. ⁊ fm quosdam habetur opinio q̄ ipse Aui. non cognouerit veram buglossam.

Sirupus de succo endiuie. ℞. succi endiuie depurati lib.viij. zuccari tarbarzet lib. v.ʒ. fiat sirupus fm artem.

¶ Iste sirupus apud omnes generaliter est in vsu: ⁊ minor q̄ descriptio sua ab auctoribus auctenticis nō reperiatur: vnde qñ doctor ordinat sirupū de endiuia simplr de isto semper intelligitur. ⁊ est sirupus de endiuia simplex vel sirupus de succo endiuie. supra posite fuerunt due descriptiones: sed sunt descriptiones sirupi de endiuia compositi.

Sirup⁹ rosat⁹ ex infusiōe rosarū siccarū. ℞. infusiōis rosarū siccarū zuccari añ.li.ij. coq̄tur ⁊ colet: ⁊ fiat sirupus fm artem.

¶ Modus aūt faciēdi infusionē rosarū siccarū est sicut fit ex rosis viridib⁹: cuius descriptionē ipsius supra posui: ⁊ scias q̄ etiā ista descriptio. aliqñ vtimur tñ raro. si esset aliquis qui vellet facere sirupū rosarū solutiuū videat descriptionem suā apud Aui. in.iij. can. in fen.xxij. in.c. de solutiuis: sed non est in vsu.

Rob de ribes. ℞. succi ribes lib.x. decoquātur cū facilitate vsq̄z dū cōsumat tertia ipsi⁹ deinde colet ⁊ dimittat residere vsq̄z dū clarescat: deinde coquatur cum multa facilitate in vase vitreo vsq̄z dum habeat spissitudinem: aut exponat soli vsq̄z dū pinguescat et conseruetur.

¶ Rob vero apud arabes est succ⁹ cuius sūā fructus coctus ad spissitudinē vt seruari possit. Auic. in.v. can. in vj. tractatu ponit differentiā q̄ est inter sirupū ⁊ robub: ⁊ ait q̄ sirupi sunt decoctiones ⁊ succi inspissati cū dulcedine: ⁊ robub sunt succi inspissati per seipsos. Gal. in lib. secretorū in ea. de freneſi. ⁊ tussi sicca ⁊ febre cōclusa ait coagulatum ⁊ est rob: tamen scias qñ simpliciter reperitur rob intelligitur mustum coctum.

¶ Ribes fm Sera est plāta habēs capricolos recentes rubeos ad viriditatē tendētes: in fine ca. ait. ⁊ putauerunt aliq̄ medicorū q̄ sit illa quā nos nolam⁹ acetosam i. lapaciū: ⁊ putauerūt alū q̄ ipa sit granū acetosum qd defert ex corascen: ⁊ Sual. pla. ait ribes i. acetosa vel acetosella qd nō credit: nā aliud est ribes aliud est acetosa: verum est q̄ ambe vident habere eandē virtutē: sed nō sunt eedē. Aui. in.ij. can. in ca. de ribes ait. inest ei virt⁹ acetositatis citri agresti. ⁊ fit in damasco sirupus de ribes qui defertur ad nos ⁊ vtimur ipso.

Rob de agresta modus eius est sicut rob de ribes: sed in vsu non est.

Rob de cornibus valens sicut rob de agresta. ℞. succi cornium. ⁊ proprie quib⁹ est mediatio inter maturitatē ⁊ acerbitatē. ⁊ operatio eius est sicut rob de ribes.

¶ Cornum est fruct⁹ similis oliue: sed oblōgi⁹ apud nos in hortis nascit. hoc apud Mase. vocat carnea arbor. i. cornea: semen hz fi. c. olive sed paulo oblongius ⁊ viride: qd cū maturū fuerit obscuri coloris est: existimāt quidā q̄ iste sit fructus quia apud Aui. in.ij. can. vocat mauri. Ouidius metha primo ait. Cornaque ⁊ in duris herētia mora rubetis. ⁊ Virgilius. Victū in felicē baccas lapidosa q̄z corna dant rami.

Rob de sumac non est in vsu cum musci.ʒ.j. partes duas ambre camphore ana. aure.ʒ. ℞. trocisci ⁊ sigillantur.

¶ Sumach fm Auic. aliud est corasceni: ⁊ aliud est seni minus corasceno rubeū: lentis similitudinē habens: ⁊ est cōueniens et cui cōuenunt acacia ⁊ rosa ⁊c. Serc. ca. de sumach dicit ex auctoritate Dia. sumach sunt q̄dam qui nolant ipm adiratio ⁊ est sumach cib⁹ in arabico est planta que vt ros barsodisticos ⁊ est in arabico sumach corotū: si est arbor nascēs in locis saxosis cui⁹ longitudo est duorū brachiorū: folia habens oblonga quorū color vergit ad rubedinē sanguinis: grana hz in magnitudine lentisci aliquātulum lata in uamentū ei⁹ in cortice granorū. Gal. melius qd est in toto arbore est cortex grani eius ⁊ succus eius: fm circa instās ei⁹ granum per quatuor annos seruatur.

Rob de moris sceni. id est moris celsi non est in vsu.

¶ Sectioni de sirupis ⁊ robub fm intentionē diui Mesue et aliorū doctorū hoc loco finē imponimus. vertam⁹ modo sermonem nostrum in sectionem de decoctionib⁹. Illuminet igitur sensus ⁊ corda nostra ille qui est luxveritas ⁊ vita.

¶ De decoctionibus fm dm Mesuae alios doctores.

Decoctio capillorū vene. ℞. Mesue in suo antidotario. ℞. ca. vene. ℥.j.ʒ.fumiterre. ℥.j. lupuli violarū siccarū. añ.ʒ.viij. prunorū nūero xl. iuiubarū nūero.xx. coquāt li.iij. aq̄ cū facilitate vsq̄z dū redeat ad li.j. ⁊ pijce i ea cassie fistule mūdate a cortice suo. ℥.iij. tamarin. ℥.ij. siracost. ℥.j. reubarbari boni. ʒ.iij. fricetur manibus ⁊ coletur ⁊ propinetur ius in mane. ⁊ quandoq̄z ponitur loco aque seri caprini. i. aque lactis vel casei lib.iiij.

¶ Decoctio vero est apozima diuersarum medicinarū scilicet aqua in qua medicine coquuntur. idem in capi. de tussi humida habetur nam aliam descriptionem. sed non est idem in fine decoctionis dicit ⁊ si volueris accipere ex hac decoctione libr. ij. ⁊ cum methueg. i. vino cocto et zuccari. ℥.x. fiat sirupus et per ista verba que dicit Mesue existimant quidam q̄ ex illa decoctione pōt fieri sirupus de capillo veneris.

¶ Capillus veneris apud Aui. in.ij. cano. vocat bescegnascem et dicit q̄ est coriandrum putei. ⁊ persice est bescegnascē. ⁊ siriace est capillus porcinus: et arabice est capillus algul. Isido. dicit capillum veneris vocatum siue q̄ eleasos postalopiciam capillos recreat: vel q̄ capillorū fluores coerceat: vel q̄ fit virgulis nigris leuib⁹ cū splēdore quasi capilli etus spēs. secundū moderno: ū

opinionē fiunt tres. f. capillus veneris qui satis est notus: politricum quod herba est que in puteis reperit: ⁊ adianthon quod similitudinē habet capillorum veneris: ⁊ hec iuxta fossas reperitur: ⁊ sic iste tres species in virtute differunt parum abinuicem.

¶ Tiracost est spēs manne sicut apparet apud Auic. in ij. can. in. c. de mana. ⁊ dicūt quidā sapientes q̄ tiracost est deterior alijs speciebus manne.

Decoctio de epithimo ꝑm Rasim in. ix. alman. i. c. de melācolia. ℞. mira. indo. ʒ. x. polipodij. ʒ. v. sene. ix. turbith. ʒ. iij. sticados. ʒ. x. passularū enucleatarū. ʒ. x. epithimi cretēsis. ʒ. x. oia excepto epithimo in tribꝰ libris aq̄ coquēda sunt donec ad vnā lib. ⁊ medias redeāt: ⁊ cū hoc factū fuerit: addat epithimū et ilico ab igne remoueant ⁊ dimittant donec īfrigidari ceperint: cūq̄ infrigidata fuerint manibꝰ fricata colent ⁊ vsui reseruētur.

¶ Hec decoctio de epithimo ꝑm aliquos est illa de qua intellexit Ras. in hoc. ix. c. de emorroidibꝰ ⁊ fistulis ⁊ ragadijs in fine cōfectiōis de scoria ferri cū dixit: cōficiat cū apozimate, emblicorū: sic in. c. de mlia noiamꝰ. sed si dñi cōs. deremꝰ ista nō est apozima emblicorum: de quo Rasis intelligit: q: ibi nō ingrediunt emblici verū potiꝰ apozima de q̄ intelligere debemꝰ est illa q̄ ponit a Ra. in fine dicti. c. de mlia. in descrip. eiusdē letificātis in qua ingrediunt mira. chebuli: ⁊ emblici hoc modo. ℞. mira. chebu. embli. aā. numero. xx. terantur: ⁊ in tribus libris aque coquant donec ad vnā redeāt ⁊ colent. ⁊ ꝓfecto de isto, apozimate intelligere debemꝰ. vt volūt sapiētes. ⁊ cū ponere in dicta cōfectione de scoria ferri ⁊ nō decoctionē de epithimo q̄ nō cōuenit. ⁊ in casu: iz in declaratione dicte cōfectionis: dictū sit debere intelligi decoctionem de epithimo superius scriptam.

Decoctio cōis ꝑm magistrū Pet. de tussiꝰ guana i. c. de paralesi: tremore tortura ⁊ spasmo de repletiōe. ℞. ordei. ℥. iiij. prunorum nūero. xij. liquritie. tamarindorū anisi fenicu. aā. ℥. j. aq̄. li. iij. bulliāt simul vsq̄ ad cōsumptionē tertie partis lēto igne ⁊ conseruetur.

¶ Hec decoctio apud nos est multūm in vsu: sed sunt ex hoibus q̄ faciūt ipsam per aliā ꝑm voluntatē doctorū: ⁊ si ꝑm istā descriptionē facere volueris addant in fine decoctiōis iā dicte buglosse ⁊ borraginis aā. parū. ⁊ vsui reserua: ⁊ quāto ꝰ recētior tāto melior: in ampulis de vitro meliꝰ cōsterunt. Isi. dicit q̄ ampulla est dicta quasi ampla bulla. sicīs est cū in rotunditate bullis q̄ ex spumis aquarum fiunt: atq̄ ita inflantur vento.

Decoctio pectoralis ꝑm Bart. mōtagnanā in suo antidotario. ℞. caricarū pinguiū. i. ficuū siccarū. ʒ. vj. dactilorū pinguiū. v. numero prassij. ʒ. j. seminis apij feniculi. passularū. capillorū veneris isopi liquiritie aā. ʒ. v. coquant oia in li. xiiij. aq̄ vsq̄ ad cōsumptionē medietatis. ⁊ coletur: ⁊ fiat decoctio.

¶ Hec decoctio fit ex varijs intētiōibꝰ sunt q̄dā q̄ faciūt ipsam magistraliter: ⁊ sunt quidā q̄ ꝓfaciunt ipsam ꝑm aliā descriptionē sicut est intentio m. dicorum

¶ De trociscis secundum sententiam domini Mesue ⁊ aliorum doctorum.

Confectio galie muscata. ℞. xiloaloes crudi boni ⁊ electi. ʒ. v. ambre. ʒ. tres musci boni. ʒ. j. glutinis draganti. ʒ. j. gummi dragaganti ⁊ aque rose. q. s. ad miscēdū ea fiant troc. similes foliis mirthe ⁊ sigillent ⁊ reponant in vase vitri: ⁊ administrentur. ⁊ apud alios dissoluat ambra in vase vitreo cū oleo de bē. pauco: ⁊ cōficiant cetera cū eo.

¶ Hec cōfectio apud apothecarios est multū in vsu et maxime ꝑm istā descrip. ⁊ dixerūt sapiētes q̄ ista descripno dz poni in cōfectionibꝰ ac electuaris q̄ sunt ex auctoritate ipsius Mesue. Mic. in suo antidotario hz aliā descri. cōfectionis gallie muscate q̄ etiā est in vsu: ⁊ sapiētes dixerūt q̄ etiā ꝑm illā descrip. dz fieri ⁊ administrari in cōfectionibꝰ ac aliis que sunt ex auctoritate Mic. sunt ex hominibus qui vocant trociscos de gallia muscata Mesue et dicunt q̄ gallia dicitur a quadam prouincia sic nominata. Suil. placen. inquit gallia dicitur a quadam herba q̄ gallia odorifera appellatur. Ser. de gallia cap. facit: ⁊ dicit q̄ est fuch. Rasis in nono almansoris describit trociscos muscatos sed non sunt idem de quibus infra.

¶ Trociscus aūt dicitur a trocos qō est rota: q: trociscꝰ est factus ad modū rote. Simon. iaf. inquit trociscꝰ dictus a trocos, grece qō est rota vel aliqd simile rotundū. Mesue dicit q̄ fiant troc. similes foliis mirthi. hodierni apothecarij nō faciūt ipsos illo modo: sed faciūt ad modū rote curētis vt est notū. Mesue dicit q̄ ꝑdicti troc. debēt sigillari. liber aūt q̄ dz bulchasim in trac. ij. docet modū faciēdi sigillū quo sigillantur trociści ⁊ fit sigillū: ex ligno ebani aut buxi aut eboris aut alterius rei.

¶ Oleū de ben. i. de granis ben. quod vocat balaminuz ⁊ non mucelinum vt quidam putauerunt: cius faciēdi modum ponit Mesue. de quo infra.

Confectio galie sebelline. ℞. foliorū rosarū recentinū ⁊ humidarū q̄ iā incipiūt reserare nodos. ℥. j. ⁊. ʒ. terant contritione vltima in mortario lapideo. deinde pijciant sup illas ligni aloes boni ⁊ electi gariofilorū gummi spice inde aā. ʒ. j. ⁊. ʒ. sanō. citrini. ʒ. ij. ramich ʒ. iij. terant sicut arcobol ⁊ terant cū rosis et humectent cū, modico aque rosarū infusione gūmi arabici ⁊ iterū terant deinde iterum et humectentur ⁊ terantur ⁊ hoc fiat per diem vnum. vltimo vero aromatizetur.

¶ Confectio gallie sebelline non est in vsu tamen ingrediuntur in confectione aromatici nardi. sed loco eius sunt qui ponunt galliam muscatam.

Confectio gallie alefangine ⁊ est ei interpatio de aromatibꝰ. ⁊ est illa de qua antiqui cōsiderāt: ⁊ de qua plurimū loquunt. ℞. mirabolanorū emblicorū abiectis ossibꝰ. ℥. iiij. cōterant ꝓtritiōe grossa: ⁊ ponant in vase vitreo ꝰ fundat super eos aq̄ rosate bone ⁊ electe infusionis rosarū siccarū ⁊ corticū citrorū li. ʒ. ⁊ strigat os vasis ⁊ dimittat ꝑ dies tres: deinde fundant in eis aq̄ ꝑdicte infusiōis. ℥. iiij. et in crastinū fiat sicīr vsq̄ quo emblicorū virtus in qua impressa sit. tūc vero. ℞. ligni aloes boni. ʒ. viij. ramich. ℥. j. ⁊. ʒ. rosarū. ʒ. x. gari. ʒ. x. spice īde. ʒ. iij. sandali citrini aromatici. ʒ. iiij. gummi arab. ʒ. vj. terantur omnia

sicut alchohol.i.subtiliter sicut sunt aathomi solares ⁊ fundat sup ea pax succi infusionis predicte emblicorū:⁊ terant cuz eo vsqz dū totū in eo paulatim fundatur. vltimo vero aromatizetur cum.ʒ.j. cāphore ⁊ ambre. ʒ.ij. musci boni.ʒ.ij. fiant inde trocisci ⁊ sigillentur sicut diximus ⁊ ponantur in vase vitreo ⁊ administrentur.

¶ Hec cōfectio istius gallie fm intentionē Mesue eius interpretatio est de aromatib⁹ que apud nos est in vsu. Liber qui dicitur bulchasis docet modū faciendi troc. de gallia ⁊ inquit.si vis facere troc.alios de such.i. gallia.sed non sunt idem.infra ait. quando autē transiuerit super eos annus erit gallia bona.⁊ quāto amplius tēpus habuerit tanto erit gallia melior:⁊ gallie quatuor sunt spēs scz gallia ex musco ⁊ gallia ex ventribus ⁊ ex corio ⁊ ex aqua operatio gallie ex musco est illa quam dixi:⁊ iterabo operationē eius breuiter qñ ramich fuerit siccū ⁊ est q accipias ex musco ⁊ teras ipsum per se ⁊ teras ramich per se ⁊ cribria cū cribro mediocri ⁊ proijce, super ipm mu.⁊ malaxa in vase qd arabice dicitur salachia cū oleo.de cheiri aut zabath.⁊ fac trociscos.et existimant quidam sapientes|q⁹ isti trocisci sunt illud quod nos zebetly vocamus.Simon ianuc.inquit in litera gallia muscata dicebat iudeus vocari zebet arabice nos seneram vocamus.

Cōfectio trociscorū diarodō. ℞.foliorū rosarū rubearū.aur.vj.spice aromatice.i. nardi aur.ij.liqritie au.iij. ligni aloes aur.ij.spodij.aur.j.croci.aur.ʒ.masticis.ʒ.ij. confice cū vino albo ⁊ fiant inde trocisci.

¶ Trocisci diarodon fm Mar.sit.sunt trocisci de rosis. tñ fm intentionem Mesue aliud sunt troc.dia rodon:et aliud sunt troc.de rosis:vt apparebit quod ipse Mesue aliam descriptionē facit ⁊ de hac debent fieri due descriptiones quarū vna est istā dñi Mesue que solū dz administrari in suis cōfectionibus vt est in diarodon.⁊ in electuario de gēmis ⁊ in alijs. Alia ꝯo descriptio est ex auctoritate Nic.⁊ illa dz administrari in suis cōfectiōib⁹ vt docet ipse Auic.in.v.cañ.hz trociscos de rosis nominatos diarodon:sed non sunt in vsu.

Confectio trocis.de rosis. ℞.foliorum rosarum.ʒ.x.liquiritie.ʒ.v.spice aromatice.i. nardi.ʒ.ij.ʒ.cōfice cū vino albo.⁊ si laxatiuū facere volueris adde scamonee.ʒ.iiij.⁊ reseruēt.

¶ Isti troc.sunt illi quib⁹ nos vtimur: idē inferi⁹ habet vnam aliā descriptionē:sed hec est nobilior illa. Aui.in v.cano.hz multas descriptiones quarum prima descriptio est de rosis vniuersalis. secūda est de rosis asclepiadis.tertia est de rosis cū scamonea. ⁊ iste ecdē sunt cum illis dñi Mes.addēdo scamoneā:vt dicit ipse:alij faciūt cū spodio.alij cū spica ⁊ sic de singulis.hz nō sunt in vsu. Rasis in nono almanſ.in.c.de his que cōfortant stomachum ⁊ ciborum perficiūt digestionē habet vnā aliam descriptionē.⁊ in.x.almanſ.in.c.de quotidiana que vocatur flegmatica habet vnā aliā descriptionē quam nominat de rosis completis.sed non est in vsu.

Cōfectio trocis.de rosis ⁊ de eupatorio. ℞. foliorum rosarum.ʒ.viij.spice.ʒ.iij.rauedseni id est reubar.ʒ.iiij.spodij.ʒ.j.liquiritie.ʒ.iij. ʒ.succi eupatorij.ʒ.x. fiant trocisci cum terebinabin.id est manna.

¶ Hec descriptio istorū trociscorū de rosis ⁊ de eupatorio apud nos est multū in vsu. rosa flos est satis notus. Pli. ait. Rosa nascitur sp ina verius q̄ fructice in cibo quoqz prouenīēs:illic etiā iocūdi odoris quānis angusti fm circa instans rosa sicca ⁊ viridis cōpetit vsui medicine.⁊ est magne efficacie:spēs autez rose sunt multe: nā est rosa asini que neremich vt siue peonia . ⁊ est rosa regia.i.staphisagria ⁊ est rosa vinee. i. flos spine ⁊ albe. ⁊ est rosa zamen.i.maluauisci.⁊ est rosa persica.i.rubea qñ a persia habuit ortum:⁊ est rosa canina .i. planta in cui⁹ radice nascitur fungus:ex quo fit ipoquistidos. ⁊ est rosa marina que apud quosdam corona montis siue roris marini dicitur.⁊ sic de singulis.

Trocisci de rosis. ℞.rosa.ʒ.iiij. ligni aloes. ʒ.ij.masticis.ʒ.j.ʒ.absinthij.spice.ʒ. nardi cinamomi cassie lignee florum squinanti. añ. ʒ.j.fac troci.ʒ.ij.cum vino antiquo ⁊ aqua decoctionis radicum.

¶ Ista vero descriptio apud nos est in vsu. illā qua vtimur supra scripsi . Mesue inquit q predicti trocisci debent fieri cū vino ⁊ aq̄ decoctiōis radicū.sed nō specificatq̄ sint illeradices debēt poni.sed sapiētes credunt q qñ simplr reperit radicū intelligit de quinq̄ q̄ sunt propie iste.s.fenculi apij:brusci:petroselini ⁊ sparagi.⁊ sic iste quinq̄ radices debēt bullire in aqua:⁊ de illa aqua que erit decoctio debent fieri predicti trocisci.

Sucahalertif.⁊ est gallia magna siue regalis. ℞.succi albelach lib.j.bulliat ebullitiōe vna:deinde coletur ⁊ proijciat sup ipm gallarū recentiū contritarū cōtritione vltima. ℥.iij.⁊ bulliāt donec fiat sicut mel currēs.deinde. ℞.foliorū rosarū.℥.ʒ.cardamomi lingue auis.i.seminis fraxini gariofilorū nucis muscate.masti.ligni aloes.a ñ.ʒ.vij.ʒ.darseni.ʒ.iij.sandali.mahazari.i.citrini.ʒ.v.croci. ʒ.ʒ.gummi arabi.℥.j.terant ⁊ cribellētur et misce cū predictis ⁊ expande super marmore inuncto oleo amigdalarū donec siccetur. deinde puluerizetur sicut alcohol:⁊ aromatizetur cū musci aur.ʒ.deide cū aqua rosata, fiāt troc.subtiles ⁊ siccentur in vmbra.

¶ Hec descriptio istius gallie nō est in vsu fm intētionē Mesue est gallia magna siue regal.i.imperialis.

¶ Albelach fm multos sunt dactili immaturi . Supra posui sirupū de albelach ⁊ ibi ostēdi q⁹ Aui.in.ij. cano. in.c.de gallia inquit.gallia vera est sima facta ex emblicis:nūc aūt qñ illud est difficile sumitur pondus ipsorum de gallis ⁊ albellam qd est albelach vt dicit gentilis:⁊ sunt propie dactili immaturi.

¶ Darseni est cinamomum grossum.sed lumen apothecariorum vel verius tenebria exponit q⁹ est cinamomuz electum quod non est:sicut ostensum fuit supra in confectione de cinamomo.

Confectio ramich que est medicina cōposita:⁊ recipit in alijs medicinis. ℞.succi herbe acetose.℥.xvj.bulliat ebullitione vna cuz ℥.j.rosarū.⁊.℥.ij. granorū mirtilorū ⁊ colet ⁊ misce cū eo gallarū recentiū ⁊ humidaruz tritarū vltima cōtritione.℥.iij.⁊ coquat adhuc:deinde puluerizetur sup ea foliorū rosarum.℥.j.sandali mahazari.i.citrini.℥.j. ⁊ q̄rta.j.ʒ.ij.gūmi arabici.℥.j.ʒ.carniū sumach.i. roris siriaci spodij.añ.ʒ.viij. succi agreste.ʒ.

viij.succi granorũ mirti tritorũ cõtritione vltima.ʒ.iiij.ligni aloes gariofilorũ macis nucis muscate añ.ʒ.iiij.inuoluant oia simul: et expande in scutella lapidea vsq; dũ siccetur. deinde tere sicut alchoel.i.subtilr sicut athomi solis: ⁊ cũ camphore aur.j.⁊ aqua rosata fac trocis.subtiles ⁊ exicca in vmbra: ⁊ apud alios loco succi acetose ponit succi citonioꝝ acetolorũ immaturorũ tantũdem: ⁊ qdã sunt qui aromatizant cum musci.ʒ. vnꝰ quarta.

¶ Hec confectio ramich seu trociscis de ramich ⁊ apud nos est multũ in vsu: ⁊ vtimur multũ in aliis confectionibus sed descriptiones ipsius sunt diuerse fm diuersitatẽ medicorũ.nã eius descriptio reperitur etiam apud Sera.in suis simplicibus qui sic ait. ramich est gallia seu materia ex q̃ fit gallia. ⁊ dicit q̃ accipitur ex mirtis specieꝰ ⁊ aliq̃ accipit ex dactilis immaturis: ⁊ aliq̃ accipitur ex gallis. ⁊ aliq̃ accipitur ex corticibus granatorũ ⁊ ex herbis asperis, ⁊ oĩs spẽs eius sunt frigide ⁊ stiptice ⁊ ipsum est radix such.i.gallie ⁊c inferius docet modũ faciẽdi: sed nõ est similis isti Mesue. liber qui dr albuchasis in tractatu, secũdo hʒ vnã aliam descriptionẽ que fit ex passulis bonis rubeis ⁊ aliis sed nõ fit. nobilior vero omnium est hec.d. Mesue.

¶ Mesue inquit succi herbe acetose.i.lapacũ acuti: quidam crediderunt q̃ esset ribes: sed non est: li aũt habere non poteris succũ acetose pone succũ citoniorũ immaturorum ad pondus eorum.

Trocisci de camphora. ℞.foliorũ rosarum ʒ.iiij.spodij.ʒ.ij.sandalo.citri.ʒ.ij.ʒ. croci.ʒ.j.liquiritie. ʒ.ij.seminis citruli melonis cucumeris: ⁊ cucurbite: dragaganti.gummi.ʒ. gummi ara.spice ana.ʒ.j.ligni aloes.cardamomi: amili.i.amidi camphore.añ.ʒ.j.partes duas.ʒ.ij.ʒ.zuccari tabarzed.i.albi.⁊ tereniabin.i.manne.añ.ʒ.iij. confice cum muscillagine psilij.⁊ aqua rosata.

¶ Hi trocisci apud nos sunt in vsu: ⁊ maxime fm istaʒ descriptionẽ. Aui.in.v.cañ.hʒ q̃q; descriptiones: sed nõ vtimur illis etiã Rasis in.x.almãsoris in.c.de febre ethica habet vnam aliã descriptionẽ.sed non est in vsu.

¶ Camphora fm Auic.⁊ Sera est gummi arboris sed Sera.de ipsa melius loquitur dicens: q̃ camphora est gummi arboris nascens in partibus illis: ⁊ est gummi maculati coloris rubei: ⁊ lignũ eius est album tenerum quasi velit fieri nigrũ: ⁊ camphora reperitur in corde ligni arboris in petijs ligni q̃ sunt ibi intus extẽ.sc. Auerrois in quinto colliget dicit ambra est vna ex speciebus camphore que oritur in fontibus maris.

¶ Modus faciendi muscillaginẽ psilij qõ est semen factum ad modũ pulicis oportet q̃ accipiatur psilium ⁊ mundet a sordib⁹ suis in pondere.lib.j.⁊ postea ponant supra ipsum aque calide lib.iij.aut minus.fm q̃ tu volueris magis vel minus pinguẽ muscillaginẽ: ⁊ dimitte per noctẽ: in mane vero calefacias parũ predictũ psiliũ cũ aqua: post hoc pone ipsum in pecia; vel sacculo ex tela lini fortis noua ⁊ grossa ⁊ stringe os suũ cũ ligamento fortiter, ne aliquid de psilio lubaceat extra deinde fortiter expuimatur tantum q̃ ibi nihil de muscillagine remaneat ⁊ vtere vbi oportet.

Trocisci de Reubarbaro. ℞.raued boni.i. reubarbari.ʒ.x.succi eupatorij.ʒ.iiij. rosarũ. ℥.iij.spice anisi rubee tinctorũ seminis apij: absinthij assari añ.ʒ.j.amigdalarũ amaraꝝ ʒ.iiij.⁊ fiant troc.aur.j.

¶ Hi trocisci apud nos sunt multum in vsu. ⁊ maxime fm istã descriptionẽ. Aui.in.v.cañ.hʒ vnã aliam descriptionem que quasi idẽ est. Rasis in.ix. Almansoris in.c. de dolore epatis habet troc.de raued.i. de reubarbaro: sed non sunt in vsu. Mesue nõ ponit cũ quo liquore debeant fieri isti trocisci sed fm quosdam debent componi cum succo de eupatorio: ⁊ sic conficiuntur.

Trocisci de spodio. ℞.spodij.ʒ.iiij. rosarũ rubeaꝝ.ʒ.vij.seminis portulace: succi ligri. añ.ʒ.ij.ℨficе cũ mucillagine psilij.⁊ fac trocis cos.ʒ.j.⁊ da cũ succo mali granati.⁊ alij addiderunt quatuor seminum gummi arabi. dragaganti croci.ana.ʒ.j.ʒ.

¶ Isti trocisci sunt in vsu: ⁊ maxime fm istã descriptionem ipse mesue dicit q̃ debẽt fieri predicti trocisci ex illis quatuor rebus. inferius vero ait q̃ alij addiderunt quatuor seminũ.i.quatuor semina communia frigida maiora: gummi ara. dragagantũ ⁊ crocũ: ⁊ sic debẽt fieri. q: sunt multe efficacie. Aui.in.v.cañ.habet vnam descriptionem: ⁊ dicunt troci. de spodio cum tereniabin ⁊ sunt quasi idẽ. Rasis in.ix.almansoris in.c.de fluxu ventris habet vnam aliam: ⁊ in.x.almansoris in.c.de febribus ex quib⁹ accidit frigus ⁊ calor similiter habet vnã aliã: ⁊ in eodem tractatu in ca.de febre ethica hʒ vnam aliam: sed non sunt in vsu.

¶ Spodiũ fm Aui.in ij.cañ.est radix cannarũ adustarum. Auer.aũt in.v.colliget dicit tamen basir.i. spodiũ carbo est nodorũ arundinũ adustarũ. nos vero loco spodij vtimur osse elephantis cõbusto: de quo circa istas aut spodiũ os est elephantis cõbustũ: elephas habet ossa solida vt sunt dentes ⁊ illa nõ cõburentur: sed ad diuersa officia ⁊ artificia seruantur: sophisticantur sepe ex radice cuiusdã canne cõbusta: q̃q; ex ossibus canis cõbustis. q̃q; ex marmore cõbusto sed hoc nimis põderosum est. vñ cligẽdũ est subalbidũ ⁊ valde leue ⁊ grossum: q: in puluere facile adulteratur ⁊ vix cognoscitur.

Trocisci de spodio cũ seie acetose. ℞.rosaꝝ rubeaꝝ.ʒ.xij. spodij.ʒ.x.semis acetose.ʒ.vj. se. portulace.seis coriandroꝝ infusoꝝ in aceto ⁊ torrefactorũ ⁊ pulpe sumach. añ.ʒ.ij.ʒ. amili assi.balaustiarũ berberorũ añ.ʒ.ij.gũmi ara.assi.ʒ.j.ʒ.confice cũ succo agreste.

¶ Isti troc.etiã in vsu sunt. Auicẽ.in.v.cañ.habet troc. de spodio cum sale acetose: sed idem non sunt.

¶ Coriãdrũ est semẽ satis notũ. Infusorũ in aceto.i. preparatorũ modꝰ torrefaciẽdi coriãdrũ oꝑ calefacere patellã ad ignẽ. deinde supra semẽ coriandri ponat: ⁊ cuʒ aliquo instrumẽto misceat: ⁊ hoc faciat tantũ q̃ fit bene torrefactum: ⁊ vtere vbi oportet.

¶ Gũmi ara fm Ser. ex auctoritate Dia. est gũmi qõ reperit sup arborẽ acati sicut alie spẽs gũmi: ⁊ meliꝰ ex eo est illud qõ est ex hac arbore qõ est simile ymiculis in figura sua color eiꝰ ẽ sicut vitrũ clarũ: ⁊ nõ hʒ lignũ. Modũ assandi ipm docet li. q̃ ʒ: bulchasis intra.ij. ⁊ eiꝰ modus iste est. accipiat gũmi arabi. ⁊ frangat in frusta ad magnitudinẽ ordi. deinde accipiat patella ⁊ calefiat ⁊ auferat ab igne ⁊ ponat sup ca gũmi ara. ⁊ misceat bñ sine intermissiõe donec albescat: ⁊ si nõ albescit prima vice fiat iterũ vt prius donec fiat albũ: eodẽ mõ de dragaganto ac gummi amigdalarũ dicendum est.

Troci. de berberis. ℞.berbe. aut succi eorũ spodij succi ligritie ⁊ seis portula. añ.ʒ.iij. rosa.ʒ.vj.spi.croci amili.i.amidi dragaganti ana.ʒ.j.semi.citruli.ʒ.iij.cãphore.ʒ.ʒ.confice cum tereniabin.i.manna.

¶ Isti troc.apud nos sunt in vsu maxime fm istã descri

ptionē:q; idē inferius describit vnā aliā descriptio.sed ista est nobilior.Auicē.in.v.ca.habet septē descriptiōes que in vsu nō sunt.etiā,Raf.in.ix. almansor.in.c.de dolore epatis habet vnā aliā descrip.que nō est in vsu.

¶ Berberi apud Auicē.in.ij.c.nolatur amiberberis: et apud Dia.vocatur oxiachātos.i.spina acuta: ⁊ est arbor que in partibus nostris iuxta aquas nascitur.eius fructus exprimit.et fit ex eo vinum qō apud herbaticos vt vinū de crispino etiā apud modernos ex succo ipsius fit licū ⁊ fm multos hec ē arbor malt granati siluestris que a Ser.barsisahan vocat. Sapientes hnt,p secreto.

¶ Citrulus est cucumer cuius forma longior: ⁊ maior est nfo: ⁊ sunt qui loco eius ponūt semi.cucumeris vsualis: ille ꝓo q̄ de nouo scripsit dicit semi.citruli añ.z.iij.ʒ.ille textus huius tenedre est falsus:nā regula est inter medicos ac apothecarios q̄ ana significat duas vel plures res esse acceptas:sed,hic nō intelligitur nisi semen citruli:quapropter illa dictio ana non conuenit.

Trocisci de absinthio. ℞.ros.absinthij:anisi ana.z.ij.raued.i.reubarbari.succi eupatorij assari apij.amig.amar.spice masticis.⁊ folij añ.z.j.fac troc.cum suc.endi.

¶ Isti troci.in vsu sunt ⁊ maxime fm istā descriptionem. Auicē.in.v.cañ.habet duas descriptiones:sed nulla earum est eadem huic.

¶ Absinthiū fm Dia.est notū:cuius ꝓbabilius est ponticū ⁊ capadociū.nascens in mōtibus vnde nomē accepit a terra infra habētur due alie species.pli.dicit plura sunt eius genera sandonicū appellatur a ciuitate galle:ponticū;ꝓe pōto:vbi pecora illo pinguescūt:et ob id sine felle reperiūtur:neq; aliud prestātius multū italico amarius:sed medulla pōtici dulcis sed illud absinthiū: quod hic intendimus est absinthiū ponticum vel romanum vel cōmune quod satis est notum.

¶ Folium.i.malabastrū:raro inuenitur:ſz loco eius ponimus macem aliquando spicam.

Trocisci de eupatorio. ℞.tereniabin.i.mane succi eupatorij añ.℥.j.rosarum.℥.ʒ.spice.i.nardi.z.iij.raued.i.rebar.assari.i.assare bacare anisi ana.z.ij.ʒ.spodij.z.iij.ʒ.fac troc.cū succo herbarum.

¶ Isti troci.sunt in vsu.Eupatoriū vero fm Guil.placē. et circa instans est saluia agrestis:sed hoc videtur alienum a snia Dia.nā dicit ipse eupatorīū vocāt greci radicem agrimonie:eo q̄ diuretica sit valde:etiā fm eūdem marubiū quidā eupatorīū vocauerūt:ſz moderni distinxerunt per alias herbas.Sal.in.vj.simp.inquit cafith.i. eupatorīū:sed melius est dicere gafith qō idē est.Mes.inquit q̄ predicti trocis.debent fieri cū succo herbarū:sed non specificat cū quo succo herbarum fieri,debeant.sed fm;modernorū opinio.fieri debent cū succis qui fiunt ex quatuor herbis.⁊ sunt proprie ille que ingrediūtur descrip.sirupi de bisantijs.⁊ sunt iste endiuie:⁊ apij.ʒ.j.lupuli ⁊ buglosse vel borra.ʒ.ʒ.⁊ simul misceātur ⁊ fac troci.de eupato.⁊ alios:⁊ quādo non habemus predictos succos loco eius ponatur in siru.de bisantijs.

Trocisci de aniso. ℞.ani.eupatorij añ.z.ij. se.aneti:spice masti.folij.i.malabatri absinthij.assari: apij: amig.ama.añ.z.ʒ.aloes.ʒ. suc.z.ij.confice cum suc.absinthij ⁊ apij.

¶ Isti trocis.sunt in vsu:⁊ maxime fm istam descriptionem.Auicē.in.v.canon.habet vnam aliam descriptionem:que quasi eadem est.

Trocisci alij de aniso ⁊ sunt de decem medicinis. ℞.anisi.z.iiij. masti.spice apij.absinthij romani assari.folij.añ.z.j.amigda.amara.z.j.ʒ.aloes boni.z.ij.succi eupa.z.iiij.confice cum decoctione absinthij.

¶ Istis troci.vtimur sub noie troc.de decē medicinis.et nominant de decē medicinis:q; ibi non ingrediunt nisi decem simplicia ad numerū.A.in.v.cañ.quasi in fi.habet troc.de decē medicinis.⁊ idē sunt:oportet autem scire q̄ qñ doctor simpliciter ordinat trociscos de aniso de prima descriptione intelligi oportet.

Trocisci de lacca. ℞.lacce mūde suc.liquiri. absinthij herbe.suc.eupa.raued.i.reubarbari aristolo.lon.costi.assari amigdala.amara rū.rubee tinctorum anisi apij.squinanti.añ. ʒ.j.fac.trocis.de.z.j.

¶ Isti tro.sunt in vsu maxime fm istam descriptionem. Auicē.in.v.cañ.habet vnam aliam: sed eadem non est. Raf.in.ix.Almansor.in ca.de dolore epatis habet vnam aliam:sed non vtimur illa.

¶ Lacca vero est gummi rubicundū quo tincture fiūt. arbor eius est in arabia similis arbori mirre. dicerūt q̄dam sapientes q̄ lacca non debet poni in medicinis ū abluta non fuerit:⁊ eius modum abluendi ostendi supra in confectione dialacce:⁊ de predicta decoctiōe possunt etiam fieri isti trocisci.

Trocisci de terra sigillata ex inuentione nostra. ℞.sanguinis draconis gūmi ara.assi. ramich folierū rosarū ⁊ seminū earū amili. assi.spodij.acatie.ipoquisti.lapidis ematitis balaustie.boli ar.terre sigilla.sebedenegi coralli.ʒ.rubei charabe ana.z.ij.margaritarum dragaganti papa.nigri ana.z.j.ʒ.portulace. affeicorum cerui adusti.thuris.galla.x.croci. ana.z.ij.fiant troc.cum aqua arnoglose.

¶ Isti tro.sunt in vsu.Terra sigillata fm Dia. ⁊ Auic. est terra rubea.sed hodie quidam vtūtur vna alia que est albi coloris:sed nō est tante virtutis. Serap.in cap. de terra sigillata ait q̄ est,sigillum marinum: quidam sigillum laice vocant.

¶ Semē rose fm plurimū est illud semen qō reperit in fructu cenos batu.Io.ang.in ca.de fluxu ventris in febre inquit.authema.id est semen rosarum.

¶ Sebedenegi fm Auicen.est semen arboris canapis. etiam Serap.in.c.de canape dicit sebedenegi est canapis.si autem reperitur scriptum sceedenegi sine h. nō est idem:sed est lapis ematitis.christo de ho.super hoc passu dicit q̄ sedenegi est fumus terre: sed hoc mihi nō multum placet.quia si diceret sceheteregi bene esset fumus terre. sed compositor dicit sebedenegi qō est verum semen canapis.⁊ sic debet poni.

Trocisci balandabal qui ponuntur in iera hermetis et in alijs confectionibus loco coloquintide. ℞.pulpe coloquintide albe et leuis et munde a granis.℥.x.incidantur cum incisorio incisione conuenienti et fricentur cum.℥.j.olei rosati.deinde. ℞.dragaganti. gummi. bdellij.ana.z.vj.infundantur cum aqua rosata per dies quatuor:et conficiantur coloquintida incisa cū glutino eorum et fiant inde troc.⁊ exsiccent i vmbra.deinde iterū terant cōtritione bona: ⁊ iterū confice cū glutino eorum:⁊ fiant troc.et administrētur.

¶ Isti tro.sunt in vsu sub noie troci.alandahal. ⁊ sub noie tro.de colloquintida.⁊ fm intēcionē ipsius debēt poni de iera hermetis ⁊ alijs cōfectionib̄ coloquintide:⁊ sic

generaliter facinunt apothecarij.
¶ Gūmi.s.gūmi ara.quidā;crediderunt sed nō recte q̄ ess.t gummi bdellij.s.lachrymū eius quod non est.

Trocisci de sandal. ℞. triū sandalorū.añ.ʒ.vij.spodij semi.cucumeris cucurbite citruli portulace añ.ʒ.iiij.rosarū.s.rubearum.ʒ.vij. camphore.ʒ.j. berberoꝝ aut succi eius.ʒ.vj. boliar.ʒ.iiij.confice cum aqua portulace.

¶ Hos troci.nos non habemus nec sunt valde in vsu. Mesue habet duas descriptiones: sed ista est illa qua magis vtimur.
¶ Sandalus fm ser.defertur ex sim.q̄ est aldū rubeū et citri ū.q̄ idē Sera.ex autoritate Jsaac eden amrā inquit sandalū est lignū,qd defertur ex sim.q̄ species eius sunt tres:scz album,rubeū q̄ citrinum:et omnes sandali competūt vsui medicine:et sic hic per trium sandalorum de illis tribus intelligitur.

Trocisci de ciperis. ℞.zinzibe.seil.i.carda momi maioris nucis muscate:cubebe macis gariofiloꝝ:gallie.s.muscate añ.aur.j.corticū citri masticis florū squināti:ciperi spice cinamomi embli.extremitatum mirthi añ. aure.ij.et in alio musci charates.ij.confice cum melle passu.et fiant.

¶ Jsti trocis.sunt in vsu.ciperus fm modernorū sententiam est iuncus triāgularis in pratis ac iuxta fossos reperitur. Sale.in.vij.simpli.inquit.ciperi vtiles maxime sunt radices. Circa instans in ca.de cipero ait.Est autē radix iunci triāgularis q̄ in trāsmaritimis partib⁹ nascitur.eius radix cōpetit vsui medicine;per annū seruat. Haliab.aūt in.iij.practi.scripsit suadū,p cipero.Differētia aūt magna est inter ciperū cupressum q̄ ciprū:qr ciperus est tūcus triāgularis:cupressus est arbor: ex qua fiunt capsule s.c odorifere:q̄ gerit fructū dictuʒ nux cupressi.Cipr:us etiā est arbor q̄ apud arabes alchāna vocatur:vñ oleū de alchāna:grece ho vocat oleū ciprinū.
¶ Charates vel cherates siue chirat est pōdus sumptū a semine xilocaracte siue silica. Jsi.dicit silica vigesima pars solidi est ab arbore suū vocabulū tenens. Charates oboli pars media est habens siliquā vnam semis. hinc latinitas semibolū vocat.charactes autē grece latine l.liqua co:nu interpretatur.nos verovocamus chirat pondus quatuor granorum ordei.

Trocisci de capparibus. ℞.corticū capparis.seminis agni casti.añ.ʒ.vj.nigelle calamenti succi eupatorij.acori amigd.amararū nasturtij armoniaci foliorū ruthe aristo.rotunde añ.ij.ciperi scolopēdrie añ.ʒ.j.armoniacū dissoluatur in aceto q̄ aliarū rerū pulvis cōficiatur cum eo:sunt qui duplicant armoniacum et est melius.

¶ Jsti trocis.apud nos sunt in vsu maxime fm istā descrip.Auicē.in.v.cañ.habet vnā aliā descrip.sed eadem nō est.sed vna descrip.que reperit apud rasim in.ix.almanso.in.c.de dolore splenis;videt quasi esse eadem.
¶ Capparis fm circa instans cortices radices folia et flores cōpetunt vsui medicine debet colligi cortex in vere.et in vmbra suspendi q̄ desiccari vel etiā ad solē per sex annos in multa;efficacia seruatur. Columella in libro de cultu hortorum ait.Capparis et;trūcus inule,ferule que minaces.

Troci.de charabe. ℞.charabe an.vj.cornu cerui adusti gūmi.s.ara.corali adusti dragagāti acatie ipoquistidos balaustie.masticis lacce papa.nigri assi.añ.aur.ij.thuris croci opij.añ.ʒ.j.ʒ.fac trocis.cū muscilla.psilij.

¶ Jsti troci.sunt in vsu.maxime fm istā descri. Rasis in ix.almā.in ca.de mictu sanguinis q̄ puris habet vnam aliam descrip.sed nō est in vsu apud nostros docto.
¶ Charabe vel cacab:e est gūmi arboris fm Aui.q̄ Sera.dicte haur romi.q̄ fm Dia.est species populi arboris iuxta rhodanū fluuiū nascētis fm Symonē ianuē.electrum est charabe.q̄ est gūmi arboris dicte agiros apū Dia.q̄ est species populi arboris. Jsi.b.in.c.de.pino dicit in fi.huius arboris lachryma electrū gignit.Bartho.mō tagnana in cōsilio de regimine arboris vrine per medicinalia dicit.administratio est troci.de charabe q̄ ppte illorū qui scribūtur nono almāsoris allegato cap.quorū descriptio hec est.℞.charabe:gūmi arboris tremule est populus hic textus Bartho.nō videt securus:nam arbor tremula nō est popul⁹:sed arbor mali granati silue;stris:vt dicit Mat.s.l.charabe autem dicitur quasi rapiens paleas.
¶ Coralus est arbor nascēs in mari:q̄ ci⁹ spēs fm Aui. sunt tres.s.albus rubeus q̄ niger:q̄ modus cōbustionis ipsorū est:vt docet Bulcasis in tracta.j.et iste.terantur corali grosso modo q̄ ponātur in olla terrea q̄ ponantur in furno per noctē:si bene cōburuni:bene est:si nō autē iterū ponātur donec cōburātur q̄ reseruentur.

Troci.de alchechingi. ℞.gra.alchechingi. ʒ.iij,seis citruli q̄ albatheche cucurbite.añ. ʒ.iij.ʒ.boli armeni gūmi arabici thuris:sanguinis draconis papaueris albi amigdala. amararū succi liquiritie dragaganti amilli granorū pini.añ.ʒ.vj.seminis apij:charabe boli iusquiami opij añ.ʒ.ij.et fiāt troci.da.ʒ. j.cum iuleb aut aqua mellis.

¶ Jsti troci.sunt in vsu maxime fm istā descriptionē:et possunt fieri cū opio q̄ sine opio fm voluntatē medicoꝝ. Auicē.in.v.cañ.hʒ duas descriptiōes:sed nō sunt i vsu. etiā Rasis in lib.diuisionū in cura medicinaꝝ vrine hʒ vnā aliā descriptionē que eadē nō est:nec est in vsu.
¶ Alchechingi ho est spēs solatri.sicut apparet apud Dia.in ca.de strigno.q̄ ipsa est seba species strigni.i.solatri.cⁿ granū inuenit in ādā re sili vesice rubicundū: et est id qd a nostris rusticis fiacho vulgariter dr. Haliabbas aūt in iiij.ca.de electione granatoꝝ scripsit caquencegi pro alchechengi.Symon ianuē.dicit q̄ trocis diafisalidos sunt troci.de alchechengi:qd nō negor nec affirmo:sicut ostēsum fuit in filoantropos.
¶ Albatheta siue batheca:vt apud Auicē.in.ij.cañ.qd sit cōiter ignoratur. Guil.lōbardus inquit.batheca est quedā species melonis.q̄ sic est:ego existimo q̄ sit auguria q̄ sine dubio sic est:sicut reperit apud Guaineriū in ca.de terthana cōtinua:q̄ eius cura:qui inquit.batheca est melon magnus qui a venetis vocat languria.Anēzoar in capi.de saphat dicit.℞.cucumerū,saracenoꝝ.i. anguriarū.Symon ianuē.dicit batheca arabica est melon magnus viridis qui anguria a quibusdā dicitur.et sic est fm modernorū opinionem: eius semen vsui medicine competit.
¶ Bolus vel boli quidaʒ falso putauerūt qd iste bolus nō debet hic ingredi:q̄ dicūt q̄ est bolus ara.qd nō creditur:nā supra in pdictis troci.hʒ.℞.boli armeni.q̄ inferius iterū hʒ boli qd indicat qd idē nō sunt. Sapiētes ho exponūt qd boli sit terra rubea qua vtunt carpētarij ad signandū ligna. Auerro.in.v.col.dicit balmogra. id est bolus cum quo tingūtur muri seu parietes. Item aggregator patauinus dicit bolum,i.sinopodie vel macra lutum carpētariorum vel lutum pictorum:q̄ sic est: q̄ hec terra est quā auicen.vocat macra q̄ apū dia.multa sinopodia:q̄ apud Serap.dicit sinopodia: q̄ sic si legis illa.c.videbis q̄ eadē sunt verū moderni loco ci⁹ ponunt terrā sigillatā rubeā:qr existimāt ipsaʒ esse speciē

¶ Opiũ succus est papaueris nigri vt dictũ fuit: predicti troc. possunt fieri cum opio ⁊ sine opio: si sine opio facere volueris non diminuatur ex illa descriptione nisi opium: ⁊ tunc dicuntur tro. de alchechengi sine opio: ⁊ debent fieri cum aqua mellis.

Trocisci alchadicõ in practica ꝛ Mesue in capitulo de polipo qui fit in narib⁹. ℞. calcis non extincte arsenici citrini. añ. ʒ.ij. colcotar floris eris aluminis. scilz aluminis iamenij. añ. ʒ.j. gallarum chacie balaustie añ. ʒ.ʒ. tere ea in mortario eneo. id est eraminis cũ aceto forti cõtritione vltima vsqz ad quinqz dies: deinde fiant ex eis tro. ⁊ conseruẽtur in vase vitreo in loco frigido.

¶ Isti troc. apud nos nõ sunt in vsu. Io. Serap. in cap. de alcola dicit calidicõ sunt troc. facti cũ arsenico. ⁊ fm almansorẽ dicuntur achalt. qõ recipit tñ Mesue in sua descriptione nõ habet chalt. verũ est qõ vnã descriptionẽ que reperitur apud Minũ florẽ. ingreditur chalij. de quo infra declarabo quid sit si deus voluerit.

¶ Calcis fm Auicẽ. in. ij. canonis per calcem significat cinerecitas corporum lapidosorũ ⁊ ostracorum natura. illa quidẽ quã nõ tetigit aqua et illa quã aqua tetigit cũ remanet extincta duob⁹ diebus aut trib⁹ tũc nõ adurit: imo calefacit: tamen abluta quidem est sicca ⁊c.

¶ Arsenicũ fm Dia. nascitur in metallis vbi ⁊ sandaraco verũ optimum est laxiores laminas hẽs: ⁊ aureũ colorẽ ⁊ venas separabiles a se vt se separari videãtur mũdum sine foriditie. tale in helesponto nascitur cuius gẽa sunt duo: vnũ est equale supradicto ⁊ aliud fuscũ. apud Aui. sunt tria gẽa. s. albũ: citrinũ: et rubeũ: album vero fm modernorũ opi. est arsenicum cristallinum. rubeuz est rezagala. citrinum est auripigmentum vsuale: ⁊ omnia tria nota sunt.

¶ Colcotar apud Aui. in. ij. cañ. in cap. de attramento est vitriolum citrinum: ⁊ ibi ponit quod species vitriolij sunt quatuor. s. colcotar. i. citrinum. calcadis. i. album calcantum. i. viride. alfurit. i. rubeum. Io. arculanus in cap. de sedel dicit. colcotar vstum. id est vitriolum romanum et hoc est notum.

¶ Flos eris fm intẽtionem Simo. nõ est viride eris: ſz moderni generaliter loco floris eris ponunt viride eris. Ser. in ca. de ziniar. inquit ziniar. i. erugo eris siue viride eris: qõ est. in ca. vero de cre. ⁊ que ex eo fiunt docet modum faciẽdi florem eris de quo infra in emplastro apostolicon erit sermo.

¶ Chachie credo qõ vult dicere acatie: nã Minus ⁊ alij loco eius habẽt acatie. ⁊ fm modernorũ sentẽtiã succus pruneilorum silueſtrium: vt est notum.

Trocisci orobi in. c. de vlcerib⁹ ⁊ vulneribꝰ gingiuarũ. ℞. farine orobi ℔ tum volueris ⁊ misce cum ea tãtum mellis: vt cõfici possit ex eis sicut pasta dura: ⁊ fac tro. ⁊ pone super laterem: ⁊ mitte in furnum vsqz dũ maturãtur bonam faciunt nasci carnem.

¶ Isti tro. apud nos nõ sunt in vsu. Rasis in. viij. almã. in ca. de morsibus viperarũ habet vnã descriptionẽ tro. de herbo. i. orobo: sed eadem nõ est. de qua infra. orob⁹. i. herbũ siue herba iudaica: de ipso vide supra in electuario de orobo. Ra. in li. de experimẽtis in ca. de medicinis que ornant faciẽ dicit qõ orobus dicitur earthena. Bulcasis docet modum faciendi amidum ex orobo.

Trocisci de gariofilis in cap. de fetore oris. ℞. gariofilorum corticuz citri: ciperi: spice: nucis musca. suchele mese. xiloaloes. i. ligni aloes cinamomi: macis: beik: cubebe: añ. ʒ.j. musci chirat. j. fac trociscos: cum aqua malorum: ⁊ teneat in ore suo super cibum.

¶ Isti troci. non sunt in vsu. Auicen. in. iij. capi. de cura fetoris oris habet descriptionem ptilii. arum de gariofilis: de qb⁹ infra. gariofilus vel chariofilus est satis not⁹.

¶ Suchelemese. i. gallie muscate sicut reperitur apud Sera. in proprio capitulo de gallis. liber ꝗ dicitur bulchalis: in tractatu sebo inquit modus faciẽdi ro. de gallia: sed si vis facere troci. alios de such. i. gallia ⁊ sic arabes dicunt q̃ such est confectio ex qua fit gallia vel ipsa gallia. grecus vocat locum.

¶ Chirat est pondus granorum quatuor ordei vt dictum fuit supra.

Trocisci de violis in. c. de asmate. ℞. foliorũ violarum mediocrum in exiccatione ⁊ bu mectatiõe. ʒ.vj. turbith boni arũdinei. ʒ.iiij. succi liqritie tereniabin. i. manne añ. ʒ.ij. scamonee. ʒ.ij. ⁊ fiant tro.

¶ Isti troc. sunt in vsu maxime fm istam descriptionem: sunt vero ex hominibus q̃ faciũt troc. de violis fm vnã descriptionẽ quã idẽ in. c. de turbith. ponit ex auctoritate hamech. sed isti sunt nobiliores. Rasis in libro diuisionum ca. de medicinis colice hz duas descriptiones: sed non sunt eedem: nec in vsu sunt.

Trocisci nostri de agarico fm Pe. de ebano in. c. de vomitu. ℞. agarici boni vigorati. ʒ.v. zinzi. ʒ.j. saligẽme. ʒ.j. ʒ. masticis. ʒ.j. calami aromati. ʒ.j. ʒ. turbith. ʒ.ij. anisi. ʒ.j. aceti. ʒ.ij. fiant ex eis tro. da cũ aqua calida.

¶ Isti tro. apud nos nõ sunt in vsu maxime fm istã descriptionẽ: illa ꝛo descriptio q̃ est magis vsualis est vna descriptio quã describit Mesue in lib. de ꝓsolatiõe medicinarũ: in ꝓprio ca. de agarico q̃ sic incꝑt. ⁊ Sal. dixit fiũt tro. ex co. s. agarico cũ vino infusionis zinziberis in quo puluis ipsi⁹ sepe submergatur. ⁊ fiet operatio eius completa: ⁊ ex reb⁹ sibi additis vigorãtibus ipm est spica et aqua casei ⁊ ꝓprie sumpta ex capris. Sal. nõ ponit in ipsis salgẽma: sed gẽaliter moderni addunt cũ infusione zinziberis parũ salis gẽme: ⁊ fiunt inde troc. et ad min⁹ debẽt fieri trib⁹ vicib⁹: ⁊ si ꝑdicti tro. fiũt cũ agarico prauo tũc illi troc. in colore efficiunt nigri ⁊ quãdo fiunt cũ agarico albo leui: et frangibili ⁊ dulci in primo gustu: tunc in colore sunt albi: ⁊ etiã; sunt meliores. dicũt quidam differentiam esse inter troc. de agarico ⁊ agaricum trociscatũ ſz medicorũ modernorũ opinio est vera qõ inter agaricũ trociscatũ ⁊ tro. de agarico nulla sit differentia: maxime si fiãt fm descriptionem: quã dixi de mente Sal. scias etiã si loco infusionis zinziberis addas oximel: ⁊ facias inde trociscos sicut priores tunc vocatur agaricum trociscatum cum oximelle: cuius etiã est magnificata operatio. Democritus autem dicit qõ agaricus est medicina familie: qr ad singulas ꝓtes corporis commoditatem affert.

Trocisci de spica fm Frã. de pedemontium in. c. de medicinis apostematum stomachi. ℞. florũ sgnanti: tapsie. ligni aloes cina. reu barbari ana. ʒ.i. croci mirre. apij anisi pipis añ. ʒ.j. semis calami aromatici. spice nardi añ. ʒ.iij. bdelij subalbidi. ʒ.ij. masticis storacis. liquide añ. ʒ.j. armoniaci. ʒ.ʒ. fiant troc. in pondere. ʒ.j.

¶ Isti troc. non sunt in vsu. Raf. in. ix. Almã. in capi. de dolore ⁊ apostemate stomachi habet vnã aliam descriptionem ⁊ fere eadem est.

¶ Spica. s. spica nardi siue spica aromatica. siue spica

nuium:vt dicit Auic. Macer inquit. Esse gradu primo calidã siccãq; periti. Testãtur spicã que vt indica nardus. Ysid. nardus est herba spicosa. vnde a grecis nardos tacos appellata quarũ alia indica:alia siriaca vocatur:nõ qõ in siria nascatur:sed qõ mons in quo inuenitur alio latere indiã spectat alio siriã. Sal. in. viij. simpli. inquit nardostochis. i. nardus spicatus siue spica nardus celtica similis aliquãtulũ est fm genus in virtute predictis:nardus ortia que in thilaricis et piricis nominatur generatur quidẽ in cicilia ꝛc.

¶ Tapsia vt qt pmo in tapso insula inuẽta fuit arabes corrupte dicũt teffisse:vt apud Auicẽ. in. ij. canõ. ꝛ exponit q̃ est gũmi ruthe agrestis ꝛ fm cõpositorẽ est setaragi:vt dicit in. c. de cura opilationis splenis.

¶ Setaragi vero:vt dictũ est:in trifera saracenica est hiberidos idest nasturtiũ agreste siue senation. Rasis loco eius ibidẽ hz xilocassie. i. cassie lignee. tu vero considera qõ opi. Frã. est qõ tapsia sit setaragi. ꝛ opinio Bentilis est qõ sit cassia lignea:credo q̃ nõ inueniatur certitudo q̃d ipsa sit sed hodie sunt q̃ loco ei⁹ ponũt cassiã ligneã: q̃dã senatiõ:q̃dã rutã agrestẽ:vt dictũ fuit supra in cõfectione anacardina cõferẽs ad egritudines neruorum.

¶ Seminis calami puto qõ vult dicere calami aromatici:nam loco eius habet calami aromatici.

Trocisci de siliquidis secũdũ eũdem in cap. de tenasmõte et medicinis eius. ℞. gallarũ siliquarum nabati:fructus tamarisci. thuris balaustie añ. ʒ. j. gummi. ʒ. gummi arabici. opij añ. ʒ. ʒ. fiant trocis. cũ aqua pluuiali põderis. ʒ. ij. ℥. ꝛ vsui reseruentur.

¶ Isti tro. nõ sunt in vsu. Siliqua nabatia. i. a septẽtrionali pte siue regione:ꝛ est fruct⁹ lõgus ad similitudinẽ fabe magne:sed magis sunt lõgiores:grossiores:int⁹ hñt semẽ ad modũ cassie fistule:ꝛ hic fruct⁹ deferꝛ de tanua ad nos. ꝛ vocam⁹ ipm carobas:quidã vocãt bazianas marinas ꝛ ei⁹ arbor est spẽs darisa hã. Isi. inqt silicon quã latini corrupte siliquã vocãt:ideo a grecis tale nomen accepit:eo q̃ ligni eius fructus dulcis est. Serap. vocat ipsam xilocaractã. Dia. siliquã. Sal. in. vij. simp. inquit ceratõia. i. arbor xilocaracte. Siliqua etiã est põdus ꝛ ponderat vigesimam quartam partem solidi.

Trocisci de alumine scõm eũdẽ in ca. supra dicto. ℞. gallarum aluminis acatie. balaustiarum corticis granatorum succi ipoquisti dos añ. ptes equales. terantur clisterizentur cũ decoctione mediani corticis glandiũ balaustiarum ꝛ rosarum:ꝛ fiant inde tro.

¶ Isti tro. nõ sunt in vsu. Rasis in li. diuisionũ in ca. de medicinis solutionis vẽtris hz vna maliam descriptionem que eadem est.

¶ Alumis fm Dia spẽs sũt multe:ꝛ medicine tres sũt necessarie. s. rotũdũ scissum ꝛ liq̃dũ rotũdũ vt ppt similitudinẽ zuccari scissum. i. tamenũ dictũ a vulgo de plumali q̃dũ. i. de rocha vel lipparinũ:qñ ꝓ simplꝛ reperiꝛ alumẽ de scisso intelligiꝛ:vt dicit Mat. sil. in. c. de alumine:ꝛ p alumẽ scissum intelligiꝛ alumẽ dictũ de pluma: qd apud quosdam dicitur flore de preda:ꝛ quãdo extinguitur ipsum in oleo facit lumen sicut bombax: et non consumitur.

Trocisci de dactilis fm eundẽ in. c. de cura ethice febris. ℞. dactilor immaturorũ. ʒ. ij. spodij armeni. i. illi⁹ regionis au. iiij. rosarũ. ʒ. vj. portulace citruli ꝛ est spẽs cucumer cũ curbite charabe añ. ʒ. iiij. fiãt ex eis trocisci.

¶ Isti tro. apud nos non sunt in vsu: dactilus fm Auicen. ꝛ petrus de crescen. sunt fructus palmarum. Cuica instans ait oxifenicis: id est fenicon indi vel dactili. dactilus apud medicos venetos significat vnum bolum cassie.

Trocisci diarodõ fm Nicolaũ. ℞. croci. ʒ. ij. gra. vij. cãphore gra. xij. rosarũ viridiũ. ʒ. iiij. spodij. sandali rubei. ʒ. j. ℥. gra. vij. sandali albi. ʒ. j. gra. xij. cõficiãtur sic in marmorea pila recẽtis rose sine intermissione terantur deinde ceterarũ subtilissimus puluis specierũ superponaꝛ:ꝛ cũ sufficienti rodostomate cõficiantur ad vltimũ adhibeatur cãphora deinde tro. informentur:ꝛ ad vmbram exicentur ꝛ vsui reseruentur.

¶ Trociscus fm intentionẽ Nico. est rotũda confectio: vt dictũ fuit. Isti trocisci reperiunꝛ etiã in antidotario Mesue:sed nõ sunt idẽ:ꝛ ppter id ambe descriptiones debẽt fieri:nã ista descriptio Nico. nõ debet administrari nisi solũ in suis receptis:vt est in diamargariton:ꝛ in diarodon descriptio Mesue nõ dz administrari nisi in receptis suis:sed sunt quidã qui faciũt vnã pro alia ꝛ nõ faciunt differentiã ponere troci. diarodon descriptione Nicolai in receptis Mesue:et descriptione Mesue in receptis Nicolai:sed recte non faciunt.

¶ Rodostoma fm compositorẽ est aqua rosa. quidam dixerunt q̃ est mel rosatum:sed nõ credo:quia idem in descriptione pilularũ de cinoglosa inquit. temperentur cum rodostomate. id est cum aqua rosata:ꝛ sic est.

Trocisci diaui fm eundẽ Nicolaum. ℞. florũ violarũ albarũ viridiũ. ʒ. v. amili. i. amidi. ʒ. iij. semis papaueris albi. ʒ. ij. ꝛ. ℥. j. balsami. ℥. j. reubarbari. ℥. j. semi. plantaginis. ʒ. j. rodostomatis. i. aque rose qõ sufficit confice ad modum precedentium.

¶ Isti trocisci scõm intentionem Nicolai dicũtur a violis albis que ibi ingrediuntur:et sic debent fieri de violis albis ꝛ debẽt poni in diamargariton:et predicte viole apud Diascor. vocantur leucis:nam leucos album interpretatur.

Trocisci idiocri fm eundẽ. ʒ. ℞. amomi. ʒ. j. cinamomi:croci:folij mirre cassie. i. cassie lignee añ. ʒ. ℥. spice scz nardi. ℥. j. opobalsami. i. succi balsami:costi:sqnãti:calami aromatici:xilobalsami. i. ligni balsami:assari:fu. i. valeriane añ. gra. xv. maratri. i. feniculi:masticis añ. gra. x. tamarisci gra. vj. vini ascalonis quod sufficit. hec omnia tere cum vino albo:trociscos informa:et cum fumo storacis sicca.

¶ Isti trocisci sunt in vsu:sed nõ multũ: ingrediuntur in rubes troscicata ꝛ in sotira. Silibertus de anglia in ca. de cura arthetice fm magros hz vnã aliã descriptio. que eadem est. et dicũtur idiocri a compositore qui idiocritus dicebatur. Suliel. placentinus habet vnã aliam descriptionem que eadem est.

¶ Vinum ascalonis fm compositorem est vinum optimum tendens parum ad rubedinem. Silibertus codez loco habet halcaloni. Suli. autem ait conficiuntur cuz vino in quo dissoluta est storax sicca idest calamita.

Trocisci croci magnetis fm eundem. ℞. croci. ʒ. iij. rosarum ameos:mirrhe añ. ʒ. j. ℥. xiloaloes idest ligni aloes. ℥. ij. informentur

cum aqua rosa.

¶ Isti trocisci sunt in vsu: qz ingrediuntur in rubea trociscata z dicũtur a croco q̃ ibi ingredit. Isi. inquit. crocum magna expressus aromatib⁹ crocini vnguẽti atqz informato sedumine in pãnusculos fit: z ideo sic appellatur. Auic. in ij. cano. inqt. crocoma est fex olei de croco. reperitur etiam vna descriptio troc. croci magna: sed nõ est cadẽ z ambe debẽt fieri: sz vna ingreditur in rubea trociscata: alia ingreditur in confectione diairundinis vt ostensum fuit.

Troci. diacozali sm eundẽ. ℞. cozali rubei cinamomi: mirre amomi: papaueris añ. z. iiij. squinanti. croci añ. z. ij. calami aro. xiloballsami. i. ligni balsami cassie: folij: masticis: fu. i. valeriane: polij. i. polij montani. assari. id est assare bacare: pedis colũbini ana. z. j. de illis omnibus facto puluere cum vino tempera. z troc. pensantes solidos singulos informa et in vmbra sicca.

¶ Isti trocisci sunt vsuales apõ illos qui facere volunt tyriacã que fit de mẽte Sale. Andromacus loco trocis. diacozali habet tro. alindaracaron. ipse Sale. in tractatu septimo memiri in ca. de expulsiõe sanguinis habet vnam aliam descriptionem: sed non est eadem: nec in tyriaca illa descriptio debet pont.

¶ Amomũ semẽ est minutũ r igrũ: qõ ab orienie deferk. Sera. in ca. de amomo dicit amenie. i. pes columbi. z est amomũ. miror de verbis Sera. nã in istis ꝓbis troc. ingreditur z amomũ z pes colũbinus ergo nõ sunt idem. Verum est q̃ pedis colũbini sunt species quatuor: de q̃rum vna illarum põt dici q̃ sit amomum.

¶ Pes vero colũbinus sm Sera. est amomũ sm ꝓo opinionem est herba habẽs folia rotũda: parua diuisa in magnis z puis incisuris: stipites ipsi⁹ sunt subtiles coloris subirubei habẽtes nodos raros in qb⁹ sunt duplicia folia: z semina tria vel q̃tuor vel q̃nqz cõiuncta i medio cozũ sicut acus. Hec apud nos nascit i vijs ac platis. Auer. in. v. col. dicit eluegat. i. pes colũbin⁹ est quatuor specierũ et parum diuersificantur vna ab alia.

¶ Solidus est põd⁹ sm cõpositorem dragme vnius cũ dimidia: etiam exagium est idem: vnde exagium a solido differt in nomine solo.

Trocisci de tyro sm eundẽ inuenias tyros lõgitudine vni⁹ palmi: oculos rubeos habentes: z linguã mobilẽ: z cornua in modũ grani fruměti: caput z caudã tribus digitis mẽsuratis: abscinde mediũ qõ remanet excoria et itestinis ꝓiectis optime dulci aqua laua: z sic coque donec spine a carnib⁹ separentur z spinis proiectis caro in marmoreo mortario terak z cõmisceatur tantũdem de farina orobi vel panis assi: z cum iure ipsorum tempera. z fac trociscos pensantes solidos singulos z diligenter siccentur in vmbra. z vsui reseruentur.

¶ Hos trociscos apud nos habemus in vsu.

¶ Tyrus aũt est aial: cui⁹ forma est vt dicit Nicolaus ei⁹ spẽs sunt tres. s. tyrus vipa z idra. Andromacus sinuẽtor istius aialis scriplit etiã de forma ipsi⁹ z ait q̃ tyriaca nõ dicit nisi a tyro serpẽte. Aui. i. v. cañ. ponit troc. de viperis: z ibi describit formã vipere z idem est de quo infra. Isido. in capitu. de serpentibus dicit vipera dicta qõ vi pariat: nã cũ vẽter ei⁹ ad partũ intumuerit catuli nõ expectãtes maturã nature solutionẽ corrosis ei⁹ lateribus vi crũpunt cũ matris interitu. lucanus. Uiperi coeũt abrupto corpore nati. Fertur aũt q̃ mascul⁹ ore inserto vipere semen expuat Ex vipera aũt fiunt pastilli q̃ tyriaci vocãtur a grecis. Hic. dicit admiscetur cũ tyro panis assuo. Andr. z Aui. habent tortellas. id est tortellas de sem de cuius mõ infra apparebit.

Trocisci de herbo sm rasim in. vij. alman. in ca. de morsib⁹ viperarũ. ℞. seminis andachoche. aristologie rotũde: pigami: farine herbi. oim ana. partes equales: ex istis tritis et cum aceto commixtis fiant trocisci de quibus pondus vnius aurei cum. ℥. vini veteris in potu tribuatur.

¶ Isti troc. nõ sunt in vsu. Supra posita fuit vna descriptio trociscorũ de orobo. i. herbi sed cadẽ nõ est herbum apõ Aui. ẽ herba iudaica: sz apud Dia. herbũ ẽ orobũ.

¶ Andachoche vl anda chocha. vt apud Aui. z Sera. est trifolium: cuius alia est silueſtris z alia domestica: z alia est egyptiaca: et fit ex semine eius panis.

¶ Aristologia rotũda ꝗ z radicẽ rotũdã habeat. Isid. inqt. aristologia ꝗ z q̃ mulierib⁹ fetis optima sit: nã suppersissa post partum matricẽ bñficio vaporis expurgat z sunt due spẽs. vna est rotunda dicta ꝓpter q̃ rotundã radicẽ habeat: altera longa qz longam radicẽ habeat. Dias. hz tertiam spẽm que vz dermaticis.

¶ Pigamũ sz Sal. in. viij. simpli. est ruta silueſtris. Macer in cap. de ruta quasi i fine ait. Pigamũ in greca nostra qz ruta vocat: sine dubio pigamum est ruta: nã greci pigamum rutam dicunt. Item circa instans in. c. de ruta ait. rute duplex ẽ maneries: scilicet domestica z silueſtris que pigamum dicit z cũ inuenitur. ℞. pigami folia silueſtris ponuntur cũ semine pigami semina collecta per quinqz annos seruantur.

Trocisci muscati sm eundẽ in. c. de tremore cordis. ℞. masticis: spice. s. nardi xiloaloes. i. ligni aloes: cinamomi: gariofilorum gallie muscate nucis muscate cucube cardamomi maiozis: z ibelohe. corticis citri: omniũ ana. pondus vnius aurei. musci. sextam. z. j. ex istis omnibus cum vino redolente conspersis fiant trocisci.

¶ Hos trociscos nõ habemus in vsu. sũpra habita est cõfectio gallie muscate Mesue: z ꝓfectio gallie muscate Nic. z sm illas descriptiones facimus.

¶ Ibelohe vel ibeleuche est cacula vel cardamomũ minus z est illa q̃ nos ꝓ cardamomo magistralr vtimur.

Trocisci de olibano sm eũdem in. ix. almã. in ca. de passione colerica. ℞. boli cozaseni. id est cretensis insule. thuris ambozũ añ. z. x. cucube. cardamomi añ z. ij. ℥. camphore galle. gariofilo. omniũ añ. sexta. z. j. fiant trocisci pondere aurei vnius.

¶ Hos tro. nõ habem⁹ i vsu. Ra. ꝓo inqt trocis. de olibano: sz nõ hz olibanũ verũ loco ei⁹ hz thus: qõ idẽ ẽ tñ q̃dam admiratur dicẽtes si trocisci de olibano z trocisci de thure sunt idem: quare idem ponit etiam trocisc. de thure. vnde ad hoc dico q̃ si doctor ordinat trociscos de olibano nõ debent intelligi troci. de thure. simili modo est dria inter pillulas de rauedi z pillulas de reubarbaro: sz moderni nõ habẽt cognitionem veram.

Tro. de agno casto sm eũdẽ Rasim in. ix. almã. in ca. de dolore splenis. ℞. se. agni casti se. tamarisci. i. carmezith añ. z. x. seminis endiuie. seminis portulace añ. z. v. ex his

fiāt trocisci: de qb⁹ quotidie det vnus cū sirupo acetoso de zuccaro: cui⁹ pōd⁹ sit. ʒ. iij.

¶ Isti trocisci sunt in vsu multū apud nos Frāc. de pedemontiū. in. c. de cura opilationis splenis habet vnam aliam descriptionem q̄ est eadem.

¶ Agnus cast⁹ ꝑm Se. ex auctoritate Dia. sunt ei due spēs: ⁊ vt chistos: eo q̄ religiosi sternūt hāc plantā sub lectis ad refrenādā libidinē: ⁊ noiat lōgin ꝓpē duritiē virgarū ei⁹. ⁊ ē plāta i magnitudine arborū nascit ꝓpe aquas: ⁊ in locis aq̄strib⁹. Gal. ait id q̄ administratur ex hac arbore in medicina sunt folia: ⁊ semē est factum ad modū piperis: ⁊ propter id vocatur piperella. Auer. in. v. coll. inquit. pentasuer dicitur a persis arbor Iabraham ⁊ in latino agnus castus.

Trocisci de balaustijs secūdū Rasis i. ix. almā. i. c. de fluxu ventris. ℞. gallarum siliquarū. nabiti. i. seminis tamarisci. olibani. i. thuris. balaustie omniū añ. partes equales opij gummi ar. amborū añ. partē mediam informentur tro. pondere. ʒ. ij.

¶ Hos trociscos nō habemus in vsu. Aui. in. v. cañ. hz vnam aliā descrip. sed nō est eadem. Idem describit alexander in ca. de tro. ad disenteriam ⁊ disenteria.

¶ Balaustia ho apū Auic. in. ij. cañ. est flos mali granati siluestris ꝓsici aut egyptij. aliud de ipis. c. facit in lra hasceh. dia. i. c. de malo granato dicit agrestū aūt malorū flores greci balaustiū vocauerūt: sz gal. in. vij. simpl. dicit. Sz i. c. de iulinar q̄ sic inqit iclinare ē flos mali ḡnati siluestris sicut balaustia ē flos mali granati domestici: nā iulinar apud arabes est balaustia. Aliabbas autem generari scribit sine dubio balaustia qua apothecarij vtūtur: est flos mali granati domestici seu vsualis.

¶ Siliqua nabatis. i. illius regionis. ⁊ est faba marina vel baziane maritime: vel carobie vel chsrub. vel xiloca racta que idez sunt. Supra de ipsis dictum fuit diffuse.

Trocisci de thure ꝑm eūdē rasiz in. ix. almā. i. c. de singultu. ℞. thuris. ʒ. ʒ. enule. ʒ. iij. mētastri foliorū ruthe sicce amili. i. amidi. añ. ʒ. ij. seminis nemen. ʒ. iij. ʒ. informentur ex his trocisci pondere vnius aurei.

¶ Hos tro. nō habemus in vsu. dia. ca. de thure inquit thus est lachrymū arboris q̄ grece libanus vt q̄ autē de arabia defertur cādidū ē q̄ vero de india subruffum sz vtrūq; masculū vt. est ⁊ tertiū gen⁹ minutū valde et ruffum de q̄ mannis maxime fit: ergo optimū thus q̄ masculū vt subalbidū est ⁊ rotūdum. Iii. thus masculū appellat eo q̄ sit natura rotūdū i modū testiculorum: generaliter hī opinio q̄ olibanum ⁊ thus idem sunt et sic est verum.

¶ Semē ꝑm Ser. i. c. de serpillo dicit q̄ nemē est serpillū sed ami. vel translator ipius erraut in hoc in. ij. cañ. vbi ca. facit de nemē. ⁊ exponit q̄ est sinsibriū q̄ falsuz est. Mā ioā. arcula. in. c. de cura cephalee tā calide q̄ frigide di. q̄ nemē est serpillū ⁊ non sinsibrium.

Trocisci de mirrha ꝑm eūdē in. ix. Alman. in. c. de puocatiōe mēstruorū. ℞. mirrhe. ʒ. iij. lupinorū optime tritorū. ʒ. v. foliorū ruthe mentastri. pulegij cimini rubee. de qua tingitur esse serapini oppoponacis añ. ʒ. iij. informentur trocis. ponderantes. ʒ. iij. ex q̄bus detur vnus in die cum aqua in qua semen iuniperi coctum fuerit.

¶ Hos tro. habemus multum in vsu. Guil. placentin⁹ in suo tractatu de confectionibus hz vnā aliam descriptionem. q̄ eadē est. Bartholomeus mōtagnana in suo antidotario habet vnā descri. trocis. optimorum ad puocandum mēstrua: ⁊ est eadem. Nico. floren. in sermone. vj. in ca. de retentione mēstruorum ꝓter naturam inquit. dixit almansor trocis. de mirra: ⁊ ibi describit infra etiam almansor in lib. diuisionum in ca. medicina ꝓ mēstruorū ⁊ emorroidarum hz vnam aliam descriptionem sed prima est nobilior.

¶ Mirra latinū est grecus smirna dicit ꝑm Aui. mirra est gūma currens sup arborē in tamen q̄ dimittit donec congelet: deinde colligit sicut galbanū: ⁊ eius quidem alia est pura ⁊ alia adultera. Melior est illa q̄ albedinem declinat: et rubedinem: nō commixta ligno: et cuius arbor est boni odoris.

¶ Lupinus ꝑm Sera. ex lupinis sunt q̄dam q̄ dicunt regales: ⁊ q̄dā sūt domestici ⁊ domestici comedunt post eorū elixationē: ⁊ infundunt in aqua pluribus diebus.

¶ Rubea. i. rubea tinctorum ita habēt alij doctores radix eius herbe est id quod iuuatiuuz in medicina Plinait. erithrodanis quam aliqui erenthodanum vocant nos rubeam qua tinguntur lane pelles q̄ perficiuntur in medicina vrinam ciet.

¶ Asse. i. asse fetide nā. Bartholomeus loco eius hz asse fetide q̄ idē est in hac descriptione codices Nicolai flor. deprauati esse cernuntur: nam vbi debent dicere asse. s. fetide scribitur hasce q̄ est thimus: sed hic manifeste comprehendi pōt esse scriptoris male intelligentis. debemus autem ponere assam fetidam: ⁊ nō thymum. Rasis non ponit cum quo liquore debeant fieri. Bartholomeus dicit q̄ debent fieri cū decoctione sauine sz artē ⁊ sic apū nos generaliter fit ex illa decoctione: etiā sunt. qui faciūt. ipos cū aq̄ decoctionis rubee tinctorum vel iumperi: sed prima est nobilior.

Trocisci de alcarmescit scōm eūdē in libro diuisionum in capi. medicinarum splenis. ℞. seminis alfagradi. seminis tamarisci. seminis endiuie añ. ʒ. iij. scolopendrie quartā vni⁹: scilicet dragme fiant tro. aure. ij. sumatur cum sirupo acetoso.

¶ Hos tro. nō habemus in vsu. Rasis noiat tro. alcarmescit sed ibi alcarmescit nō ingredit sz loco ei⁹ hz semē tamarisci. q̄ idem est. Aui. i. ij. cañ. inqit chamezihest fructus tamarisci: etiā Sera. in de tamarisco idez dicit. Vñ trocisci de carmescit. i. de tamarisco.

¶ Alfagradi vel alfagdi est semē agni casti sicut reperitur apud gale. in. vj. de simplici medicina in proprio ca. de agno casto. ⁊ credo esse dñi expositū: nā agn⁹ castus in ista materia multum valet.

Trocisci alindaracon ꝑm aui. in. v. cañ. ℞. corticum radicis darisisabam. vj. superioris squinānti. ʒ. xij. calami aromatici costi. xilobalsami. i. ligni balsami assari mirre amomi poli. i. poli mōtani oīm añ. ʒ. xxiiij. mastices emeruchit: ⁊ est alacoē alba. fu. i. valeriane añ. ʒ. vj. aristologie rotunde. ʒ. xx. reubarbari xilocassie. i. cassie lignee: et cinamomi añ. ʒ. x. spice inde folij. i. malabatri. añ. ʒ. xvj. croci. ʒ. xij. terat totū ⁊ cribellet per se: ⁊ conficiantur cū vino odorifero antiquo declinante ad dulcedinem: ⁊ fiant trocisci ⁊ excicentur in vmbra et conseruentur sicut fit in trociscis de viperis.

¶ Hos tro. habemus in vsu maxime q̄ fiere volum⁹ tyriacam que est de mēte andromaci. Aui. ibi hz duas

alias deſcriptiones:ſz hec ē prima ⁊ ē nobilior alij:nā Io.Sera.Raſis Suil.pla.iſti oēs habent primam deſcriptionē ſed lumē apothecariorum vl' verius tenebra ſcripſit tertiā,deſcriptionē illius trociſci q̄ in vſu nō eſt.

¶ Galen⁹ aūt loco tro.alindaracaron i.andromaci hz troc.diacozali.ſ.in tyriaca.Auicē.poſuit auctores qui ſcribunt iſtā tyriacā in quo ea deſcribūt. Darifaham eſt cortex radicis arboris mali granati ſilueſtris:ſz nec Auicē.nec gentiles cognouerūt certitudinaliter q̄d eſſet darifahā ipſe aūt Aui.in.ij.caſi.ponit loco darifahā fructus aliēbuc.i.rilocaracte:ſz per illa verba non cognouit q̄d eſſet:⁊ gētilis credidit q̄d darifaham intelligerē darſeni i.cinamomū:q̄d nō eſt:nā Suil.pla.i p̄dictis trociſcis inq̄t:⁊ intelligē p darifahā habentē arborem ſpinas magnas que appellat ſpinū albū preterea Ser.in.c.de darifahā dicit ibi:q̄d eſt arbor granati ſilueſtris ⁊ hz ſpinas in fi.ca.dicit ingredit in trociſcis tyriace:⁊ nominat eū in barbaria alba.i. lumē male lucens inquit q̄ darifahā eſt arbor cornuta vel neſpilli: quod eſt falſum:hec arbor apud modernos vt criſpin⁹ ſiue amibrberis.i.ſpina acuta.

¶ Emerukit ſm intentionē.Aui.eſt alacoen alba. Andromac⁹ hz amaracum.Raſis hz cotillam albā.Joā. Sera.hz coen.rubeā.Suil.pla.hz flores coctille albe.⁊ dicit q̄d appellat anatellum ſetidū.Hal. hz anaricum. Auic.i ij.caſi.deſcriptiōe hz alacoē.in tertia hz amaracon:⁊ dicit q̄d.eſt alacoen.alba:hic poſſumus videre ſi andromacus cōpoſitor ⁊ Auic.volūt q̄d ipſa ſit alacoē: ſiue vehuē:vt apud ipm Aui.in.ij.cano.q̄d aūt ſit communiter ignorat male lucēs hz amaricū: ⁊ dicit q̄d eſt maiorana:ſed eſt falſum.Gētilis in tractatu de febrib⁹: dicit amaracū eſſe maioranam:Que vt vehuen : ſz non eſt maiorana que vt ſanſucus.Matheus ſilua : dicit alacoen.i.pes coruinus:q̄d eſt falſum: nam pes coruinus eſt ſolutiuus:⁊ alacoen non : nec eſt camomilla:vt quidam putauerunt:ſed veritas eſt q̄d alacoen:ſiue vehuen.ſiue partemō:vt apd Diaſ.ſiue matricaria idem ſunt:⁊ qui mihi non credit videat,bene cap.de matricaria apud Sera.⁊ videbit,quod idem ſunt.preterea vide q̄d Mico.florentinus in lib. vij.in.c. de apoſtematibus emunctoriorū ſiue de bubonib⁹.dicit alacoen.i.matricaria:⁊ ſic eſt.⁊ hec eſt illa q̄ a lombarbis criſpula vocatur:⁊ ſic iſta in p̄dictis tro.debet poni.

Trociſci ſqlle ibidē opz vt eligātur de ſqllis humidis illa q̄ eſt grauis:⁊ nō eſt magna et nō linias ipam cū luto.qm̄ illud facit eam rancidā:et erūpit ipam.immo linias eā fermēto:et aſſa eā in olla:donec coquat aut in furno iā calefacto et extracto cinere ei⁹ aut in patella de terra . ſup quam coquet panis eius.cū ergo extrahet inde tunc ſumat interius ei⁹ leue:et terat optime:et miſceat cuz eo farina orobi recēs ſm vtutē ſqlle:et exit⁹ eius. Andromac⁹ vero miſcebat cum parte vna ſquille duas partes farine orobi : et alij equalē menſurā:cum ergo permixta eſt ſquilla cū farina orobi : tunc fac ex ea troc. ſubtiles:et vnge man⁹ tuas:et facias ex ea troc.cum oleo roſato:et excicca eos : et conſerua eos ſicut dicam inferius in deſcriptione troci.de viperis.

¶ Iſti trociſci ſunt in vſu apud illos q̄ faciūt tyriacas.

¶ Squilla autē ſm Aui. eſt cepe muris:eo q̄ interficit murcs. Raſis nominat p̄dictos tro. ſquilliticos.⁊ vult q̄ ſumatur ſqlla tēpore meſſū:⁊ opz q̄ ſquilla non ſit minima neq̄z paruiſſima. Raſis ac Suil.volūt q̄ ſquille ſit pars vna:⁊ farine media.etiā Aui.dicit q̄ medici ſui tpis accipiūt ſqlle partes.ij.⁊ farine herbi ptez vnā: ſed Andromacus dicit cōtrariū:hoc eſt q̄ ſquille addere debemus duplum farine orobi:⁊ ſic fiat.

Trociſci de viperis eiuſdē.accipiant vipe cū ē finis veris:⁊ incipit eſtas ⁊ ſi fuerit ver hiemale:dimittant vſq̄z quo cōſequat eſtas ⁊ vipere q̄dē ſunt ſerpentes capita habētes plana que ſunt lata ꝓprie apud propinquitatem colli minuti ſubtilis valde quorum caude ſunt curte ſtrepitum facientes:⁊ ſonitum in inceſſu et iſtis quidē trociſcis non cōueniunt oēs vipere.immo flaue:⁊ de flauis femine:⁊ earū ſignū eſt q̄ maſculi in omni latere habēt vnū dentē:⁊ femine plures vno: ⁊ opz vt alienent cornute ⁊ varie et aſpides decliues ad albedinē:⁊ nō capiant ex piſcinis ⁊ littoribus fluuiorū et aquarū ⁊ neq̄z petroſe:qm̄ ī eis ſunt q̄rcine faciētes ſitim immo capiant ī loco lōginquo ab humoroſitate:⁊ nō capiant ille q̄ ſunt debilis mot⁹ imo eligant ille q̄ ſunt velocis mot⁹ hūtes caput eleuatū:⁊ opz vt nō morēt dū capiuntur ſi poſſibile eſt:⁊ abijciāt a pte capitis ei⁹ quatuor digiti ⁊ ſil'r a pte caude ipſi⁹ ⁊ ani ei⁹ q̄ ſi cucurrerit ⁊ exit ſanguis plurim⁹ ⁊ ſi fuerit mot⁹ ei⁹ in illa diſpoſitione plurimus et mors ipſi⁹ tarda tūc erit electa: ⁊ ſi fuerit pui mot⁹ ⁊ pauci ſanguis velocis mortis tūc erit mala:⁊ de ſignis eius iterū eſt vt ſit motus eius velox: et aſpectus eius aſpect⁹ audacie et preſumptionis et ſit egreſſio fecis eius ex poſtremo caude eius: cumq̄z mortua eſt extrahant viſcera ei⁹ :⁊ ꝓprie fel ipſius:⁊ abluat cū aqua ⁊ ſale ablutiōe exquiſitiſſime facta:deinde coquant in aq̄ ⁊ ſale:et ſi cū ea ſit anetū nō erit malū in eo decoctiōe decoquente cū aq̄ leuis fiat collectio carnis eius ab oſſe ipſi⁹ : mūdificet ergo caro ipſi⁹ ab oſſe ⁊ p̄jciat ī mortario: et terat bñ:⁊ p̄cipiat illi q̄ facit illō vt odoret oleū balſami ⁊ ſil'r inungat ipm ſup digitos.cū ergo ꝓtrita eſt miſceat cū tortellis ſm deſcriptiones diuerſas:⁊ nō eligat ſupra deſcriptionē andromaci:deinde fiāt ex ea troci.minuti ſubtiles:et exiccētur in vmbra:⁊ reponātur in repoſitorio:opz vt nō cadat ſup eos radi⁹ ſolis omīno:neq̄z aī exiccationē:neq̄z poſt ipſam.ſol nāq̄z deſtruit:⁊ expoliat eos a virtute appropriata carnib⁹ viperarū interficiētē venena que ſunt ex morſione ⁊ ebibita.

¶ Iſti troc.ſunt de vipera.i.de tiro:et ſic ꝓpter iſtā deſcriptionem iſti⁹ troc.tyriaca derinatur ab eis:q̄dā cre-

diderunt q̃ trociſci de viperis nõ eſſent troc. de tiro: ſed errãt nã andromacus vult q̃ vipera ſit huius: & vult q̃ troci. de viperis, ſint troc. de tiro. eiuſdẽ opiniõis eſt Haliabbas: q̃ dicit q̃ tyriaca dz eſſe in etate adoleſcẽs ſexu femina nõ maſculus: vide etiã ſupra vbi poſita deſcriptio troc. de tyro: q̃ ſunt idẽ. Andromacꝰ & Raſis meliꝰ oſtendũt de forma vipe: ꝗ Aui. Raſis in tractatu tyriace: inq̃t ſumãtur vipe femine q̃ in hoc diſcernunt: q̃ plures duobꝰ habẽt dẽtes: maſculi vero ſexus duos tm̃ habent dẽtes: ex quibꝰ eligantur ille tm̃ q̃ ruffo vicinãtur colori: & ſunt cito mobiles caput frequẽter agitãtes & q̃ ſunt bone habitudinis: & pingues: oculos habẽtes rubeos: & capita lata: quaꝝ anus iuxta caudã inuenitur. in tpe veris colligant in eius. ſ. medio: ille tm̃ q̃ in littoribus maris morant aut in lacubꝰ: vel in locis que aque ſalſe vicina exiſtunt nequaq̃ accipiãtur. ſiſ̃r ait Andromacus. Nicolaus floriẽ. in lib. iiij. an. c. de ſpeciebus ſerpentũ inq̃t ex eis eſt ſerpẽs paruus dictus tyrus vel tyriaca. cuius eſt q̃dã ſpẽs: que etiã tactu occidit. vñ Gal. de tyriaca ad ceſarẽ ait. dictũ regina egyptiq̃ interfecit ſeipſam ꝑ impoſitionẽ manus ſup tyriã: q̃ ipſa hora apſitionis mortua eſt & hoc volũtarie fecit: q̃ rex q̃ inuaſe rat regnũ mittebat eã capere: & dixit. Gal. ego vidi hanc tyriã in alexãdria: & interficere feci eã ſine mora & poſtea iterũ ait de viperis etiã malis reperiũtur aliq̃ apꝰ nos: & ex iſtis ſunt q̃dam curte & groſſe dicte noſtro idiomate ſcorzoni vel ſcurtij. Scias q̃ ꝑdicti tyri ſpẽs ſunt tres: quaꝝ vna vulgari nolo dz: vipera: alia dz de tyrus: alia hydra in noſtris partibus bone raro reperiuntur: immo hodie reperitur ſerpẽs dictus ſcantinus q̃ pro tyro habet: ſz credo q̃ hodie ſint ex hoibus qui faciũt tyriacã de tyro: verũ tpe quo ꝑdicti tyri nõ reperiebantur collegiũ medicorũ venetorum ordinauit vnã deſcriptionem trociſcorum qui ꝓſit poni in tyriaca loco troc. de tyro. ſed melius eſt ſi poſſibile eſſet ponere de tyro: ſed ad minꝰ malũ eſt ponere illos trociſcos: quorũ modus iſte eſt. ℞. tortellarũ de ſeni. i. panis aſſi. ℥. iiij. ſ. farine orobi. ℥. xij. ſ. tormẽtille diptami. aã. ℥. iiij. fiant trociſci ex eis cũ vino in quo infuſum ſit gũmi ara. ſiccentur & reſeruentur. Aui. dicit miſceatur cũ tortellis ſm deſcriptiones diuerſas. Nic. loco eiꝰ hz panẽ aſſum. Guil. placẽ. hz tortellas: & dicit ꝑ tortellas intelligas panẽ de frumẽto coctum vt poſſit cõteri: & in quo nõ ſit multũ fermẽti. imo vicinẽ pani azimo: ita q̃ nõ habeat aliq̃d acetoſitatis in ſe. imo ſit pfecte exſiccationis terak ille panis vt alchool. i. ſubtiliter & reſeruetur. moderni non faciũt ipſum ſm illud modũ. verũ eſt q̃ opz q̃ ipſe ſit panis azimus: ſz fit cũ decoctiõe maſticis ac paſſularũ ſicut oſtẽdam infra in emplaſtro diafiniconis ſi deus voluerit.

Trociſci cochion adminiſtrati i metridato ibidẽ. ℞. paſſulaꝝ rubearũ enucleatarũ. ℥. iiij. glutinis albotin id eſt terebẽtine. ℥. xxiij. ſqnanti. mirre aã. ℥. xij. cinamomi bdellij ſub albidi: blacte bizãtie: ſpice romane. i. celtice: caſſie melliloti: ciperi: baccarũ lauri. aã. ℥. iij. calami aromatici. ℥. ix. croci. ℥. j. bitumi nis iudaici. ℥. ij. ſ.

¶ Hec deſcript eſt ſabor filij ſebel in qua eſt addituũ bitumẽ iudaicũ: & in deſcriptiõe alia additur darſiſaham põdꝰ. ℥. iij. ſ. & i deſcriptiõe alia ſunt addite aſſari. ℥. ij. ſ.

¶ Iſti troc. de cochiõ ſunt in vſu apud illos q̃ facere volunt metridatũ ſm deſcriptionẽ cõem. Ra. & Guil. loco eius habent tyriacam diffuſio & idem eſt. Aui. vero inquit q̃ hec deſcriptio eſt ſabor filij ſebel in qua additũ bitumẽ iudaicum & in deſcriptione alia dari ſaham: et in deſcriptiõe alia aſſarum. iſta vero duo ſimplicia Ra. et Guilel non habent. Auicen. non ponit modum ipſos cõficiẽdi: ſed Ra. & Guil. dicũt conficiant ſic ea q̃ mollificari ꝓſit in vino veteri poſita reſoluantur donec liquida fiant: alia autem omma trita & cribellata cũ eis inungãtur & cum melle diſpnmato cõfecta & mixta reponant Guilel. dicit medicine eiꝰ cõfectionis preter mel & vinu ℥ ſunt. xiij. hoc enim electuariũ. ſ. metridatũ ſic pfectũ ponitur in omni re loco auf. alexandrine & adriani: q̃ ambe in antido. Nico. ponuntur.

¶ Bitumen iudaicũ. i. aſpaltũ: nã alij habẽt loco eius aſpaltũ: q̃ idem eſt. Diaſ. autem inquit aſpaltum. i. bitumen iudaicum: aliud aridum: aliud liquidum.

Trociſci de mezereon ibidẽ. ℞. aniſi ſeminis apij calamẽti hortulani: mente petroſelini ameos aã. ℥. vj. opij caſtorei: piperis albi: et macropiperis: ſinſibrij. mirre abſinthij: aã. ℥. iiij. corticum caſſie. ℥. ij. conficiantur cum melle et fiant trociſci.

¶ Iſti troc. nõ ſunt in vſu. ipſe A. hz vnam aliam deſcri. ſed hec eſt nobilior: ſed dubitat cur iſti trociſ. dicant de mezereon cum illorum deſcriptionẽ mezereon nõ ingrediatur. Ad hoc põt dici vt quidã q̃ eſt nomẽ equocum. forſan. n. ſignificat nomẽ cõponẽtis. Raſis aũt in. ix. almã. i. c. de hydropiſi hz vnã aliã ꝓſcri. & ipſe hz mezereõ.

Troci. de rubea ibidẽ. ℞. rubee. ℥. xij. corticum radicum capparis. ariſtologie lõge: radicũ ligritie aã. ℥. j. conficiantur cum ſirupo acetoſo & informent troc. ponderis. ℥. j.

¶ Hos troc. nõ habemus in vſu.

¶ Rubea. ſ. rubea tictorũ q̃dã vocãt vena tinctorũ: & dicitur rubea: q̃ radix eius eſt rubea vñ & in colorãdo lanas adhibetur Gal. i. vj. ſimpli. dicit ſalma. i. rubea. hec medicina eſt rubea qua vtuntur tinctores i ſeptimo dicit cocus vaſicꝰ. i. rubea tinctorum hec medicina apud Lombardos dicitur roxani vel roxa.

Troci. de cucuſte ibidẽ. ℞. ſemis citruli ſe. portulace: ſe. alſechefabrã. aã. gipſi. eiꝰ filitudine eſt vt alumẽ ſcariola: et hec terra a. ℥. iij. ſucbaha. i. achantis arabice bedoard. i. ſpine albe: fumi multa vulgo in Lõbardia talcho vocat: & ſic trociſci de terra. aã. ℥. iiij. dragaganti amili gũmi aã. ℥. j. ſpodij turbith: ſeis cuſcute aã. ℥. iiij. tereniabin. ℥. xxx. zuccari Albuſar. ℥. xxx. croci. ℥. ij. ꝓficiãtur cũ aqua & melle & fiant troc. & adminiſtrentur.

¶ Hos trociſcos non habemus in vſu.

¶ Cuſcute vero ẽ herba que inuoluitur circa alias herbas: ſicut circa linum: & ꝓpter id a multis podagra lini dicit. Ser. i. c. de cuſcute dicit q̃ in latino vocat tima. apud nos dz a vulgo grẽgo eiꝰ forma eſt ſicut epithimi.

¶ Alſechefabrã vel ſcechefabrã. idẽ Aui. in. ij. caã. habet ca. in litera o. q̃ vero almarã: ſz nõ declarat q̃d ſit. Gentilis ſuper iſto verbo dicit quod eſt herba ſimilis paritarie neq̃ per id credo q̃ Gentilis cognouerit q̃d ſit ſed verum ſcefabrã eſt orimum carmenum: ſicut reperitur apud Serap. in proprio capitu. de ozimo carmeno: de quo ſupra eſt dictum in electuario quod dicitur letificans.

¶ Zuccarum alhuſar apud eundem in. ij. cano. habetur q̃ eſt mãna cadẽs ſuper alhuſar: & eſt cut fruſta ſalis: & in ipſo quidem eſt cum abſterſiõe & reſolutione põticitas & amaritudo: et de ipſo aliud eſt iamenum album: et aliud eſt agizimum ad nigredinem declinans: aliud. c. facit de hauſurũ: & dicit q̃ eſt arbor arabica armena: & eſt vnũ de lacti cinũs: & q̃dã dixerũt q̃ deſurum eſt quedã ſpẽs iterficiẽs ſedentẽ i vmbra eiꝰ & hec arbor videt hẽ ſimilitudinẽ cuiuſdã plante q̃ apꝰ Dia. vocat taxꝰ ſub cuiꝰ vmbra ſi q̃s dormitauerit aut ſederit ſtat i

supernenit periculum vite sicut dicit Aui. Sera. in c. de zuccaro describit formam zuccari alhufar.

Trocisci stelle ibidē. ℞. mirre castorei spice c. ʃ. nardi cassie. i. cassie lignee terre sigillate corticū mandragore añ. ʒ. iiij. opij croci costi. stelle: terre ana. ʒ. v. papaueris albi. ʒ. vj. dauci anisi sisileos. i. siseris mōtani seis insquiami albi. storacis liquide semis apij añ. ʒ. vi ij. infunde gūmas in vino odorifero. ⁊ tere medicinas et cōfice cū eo. ⁊ fac trocis. ponderantes. ʒ. ʒ. et exiccentur in vmbra.

¶ Hos troc. habemꝰ in vsu: sed nō multū. Joā. Sera. in suo antidota. hz vnā aliā descrip. que eadē est etiā Bartho. mōtag. in suo antido. hz vnā aliā descriptionez que eadem est: sed sua descriptio in vno loco est falsa: credo tñ q̄ hoc fuit error scriptoris: et infra ostēdā ei rorē vbi sit. Rasis in lib. diuisio. in ca. de medicina stomachi. ponit hanc eadem descriptionem. dñs Mesue in. c. de tussi humida ait. Salic. trocisci cognominati assemus: et sunt troc. stelle cōferunt tussi inuamētū sublime. Mat. silvati. in litera. t. ait. trocisci stelle: et antiqui medici nominauerunt eos aluirola cācē huiusmodi non permittunt vitam recedere.

¶ Stella terre apud ipm in. ij. caп. vocat lutū samiū: et ibi inqt ex autoritate Gal'. nos vtimur eo ex hoc qd̄ notatur stella samia ego autem dico q̄ hominibꝰ videt q̄ illud sit talk. verū de talk iam dixerunt veridici q̄ ipsum inuenitur in terra grecorū in insula cipri in. iij. caп. in. c. de cura sputi sanguinis. iterū ait lutū samium ⁊ existimauerunt quidam qd̄ nominatur grece stella terre: et nominibus nominatur pluribus ⁊ videt q̄ sit nomē altalk: ⁊ hec est quā Dia. vocat gissamiū: ⁊ eligēda est alba valde ⁊ lenis linguc adherēs lenis ⁊ aspergēs se sup cartā: ⁊ fragilis qualis est quā multi coleriū dicūt: duo sunt gēna eius vnū qd̄ predictum est ⁊ alterū qd̄ vt aster placodes: qd̄ est laminosum. ambo, vere virtutis sūt. aster vero placodes est dicta stella lata vel plana. Jo. Sera. ibidem hz stellam terre. hz Bart. dicit troc. stelle: ꝛz nō debet sic dicere: imo debet dicere stelle terre: ⁊ hanc terram multi moderni dicūt esse speciē de stella terre fiunt trocisci de talcho. idē Auerrois in quinto colliget dicit terra stella: idest taleh.

Trocisci de croco ꝓm eūdē in li. iij. in fen. j. in. c. de cura sode calide absq̄ materia aut adustione solis et reliqs ex materia calida aut sanguinea. ℞. croci aur. vij. mirre aur. ij. expressionis agreste calcadis. añ. aur. j. ʒ. aluminis iameni. i. scissi siue de pluma. aur. vi ij. colcotar. aur. v. medicine iste bene pulverizate cum vino pontico temperentur et ex eis trocis. informentur.

¶ Hos troc. non habemus in vsu.

¶ Alia descripto reperitur etiam in antidotario Bartholo. de montagnana que eadem non est. idem dominus. Mesue in sua practica in capi. de emigranea calida inquit Alexan. confectio troc. quibus fit linimentum ad emigraneum idem sunt nisi in vna re: et hoc est q̄ Auicen. non habet gummi ar. Mesue vero habet in reliquis rebus idem sunt. Sed insurgit dubitatio ex eo q̄ dominus Mesue. dicit in practica sua in cura sode frigide hec verba formalia eodem modo troc. de croco dicti in antidoto. ⁊ tamen in antidotario nusq̄ reperio illorum descriptionem. tu igitur considera. Mat. sil. in capitu. de calcitis dicit. Joan. me. in trocicis de croco ponit colcotar ⁊ calcadis. Sentilis in tractatu de febribus ait. troci. de croco. i. sicf de croco non inuenitur propria descriptio: sed nescio cur hec verba protulerit.

¶ Crocus. i. zafaran. Isi. inqt croci cū dictū ab oppido cicilie qd̄ vocat corticū ḡḡ ⁊ alibi nascat hz nō tñ vel tale quale in cicilia. vñ ⁊ a potiori parte nomen accepit.

¶ Agrestū autē fit ex vuis immaturis: ⁊ pōt appellari onfaciū. Dia. inqt onfaciū est succus vuarū albarū immaturarū que vue añ. dies caniculares colligēde sunt onfaciū autem pōt capi multis modis: nā pōt dici q̄ onfaciū est oleū qd̄ fit ex oliuis immaturis etiā pōt dici q̄ onfanciū est succus exp̄ssus vel liquor amarꝰ ⁊ acerbus. vnde Gal. in lib. dinamidiarū dicit onfanciū sic fit acinis vue agrestis exp̄ssis: carnes ipsarū ⁊ nucleos in sole siccatos tūde ⁊ fac puluerē: ⁊ erit onfanciū: etiā fit ex fructu vitis immature exprimit cū eiꝰ fructꝰ anteq̄ maturꝰ sit: ⁊ succus inde factꝰ inspissatur ⁊ recōditur.

¶ Calcadis apud ipm in sedo caп. in. c. de attramēto est vitriolū albū: quidā credidērūt calcadis ⁊ colcotar idē esse: sed nō recte: nā in istis trocis. possumꝰ certificari: q̄ idē nō sunt verū vnū pro alio pōt poni. Jo. Sera. in ca. de eruptione sanguinis ex matrice inqt q̄ calcadis est calcantū cuiꝰ color est viridis: ⁊ qñ antiquꝰ calcadis fit colcotar. Jo. arculanus in. c. de vngula ait. quatuor sunt species vitreoli. ʃ. colcotar qd̄ est citrinū: calcantum viridē calcadis quod est, album. alsurit rubeum. similiter ait in. c. de attramento.

¶ Colcotar. i. vitriolū citrinū apud ipm in ca. de attramento. Et idez dicit Nico. Jo. arcula. in ca. de sebel. dicit q̄ colcotar est vitriolum romanum.

¶ Vinum ponticū. i. forte vel acutū nō autē dicit ponticum a ponto insula: sed hic dicitur ponticū in sapore. ⁊ idem dñs Mesue loco eius habet vinum forte vel acetum: quod tantum valet.

Trocisci de elleboro in. iiij. tertij. in ca. de cura opilationis accidētis in aure. ℞. ellebori albi aur. iij. nitri. idest salis nitri aur. xvj. croci aur. iij. constringantur et terantur cum aceto. et fiant inde trocisci.

¶ Hos trocisos non habemus in vsu.

¶ Elleborus ꝓm Mesue est barba alfugi: ⁊ eiꝰ due sunt species: nam alius est albus alius niger: et niger incolumio: est albo. Gal'. in lib. ad partenianū dicit velatrū. id est elleborus. Auer. in. v. col. dicit cōdusi. id est elleborus quod non videtur verum sicut patet per Diasco. et Auicen. qui de vtroq̄ faciunt cap. elleborus vero apud teutonicos vocatur velar: si detur in potu de radice ipsius gallinis interficit ipsas. de qua vide Serapi. in capitu. de elleboro nigro in fine ait. mesarugine: elleborus albus est fortioris operationis q̄ niger: et timo: est ne ille qui sumit elleborum incurrat spasmū: ⁊ ipse occidit columbos quādo infunduntur fabe aut frumentum in aqua in qua infunditur elleborus ⁊ datur colūbis aut pullis ad comedendum.

Trocisci de bdellio ꝓm eundem in lib. iij. in fen. xiiij. in capi. de cura apostematū duroꝝ. ℞. rosarū tritaꝝ. ʒ. x. spice aromatice. i. inde. ʒ. ij. mirre. ʒ. j. costi. ʒ. j. ʒ. masticis. ʒ. j. amigdalum amararū. ʒ. j. ʒ. bdellij. ʒ. iij. terantur medicine et dissoluatur bdellium cum vino et conficiantur cum eo medicine: et fiant inde trocisci.

¶ Hos trocisos non habemus in vsu. Rasis in lib. diuisionum in ca. de egritudinibus epatis habet vnam aliam descriptionem: que eadem est. bdellium vero est gummi quod satis notuz est. Sale. in vj. ʃ. simplicium inquit: mochi. id est bdellium duc sunt eius species: vna est sethelina: ⁊ est magna ⁊ mollior altera: ⁊ eius virtus est mollificatiua: altera vero species est arabica.

Trocisci de carta cōbusta ī eodē lib. fen. xvj. in ca. de cura excoriationis intestinorū ⁊ vl-

cer ũ. ℞. arsenici adusti. ʒ. x. corticis eris: alu minis iameni: gallax calcis q̃ nõ est extincta oĩm añ. ʒ. xij. fiant ex eis trocisci cũ succo ar noglosse. i. plãtaginis: quorũ vnusq̃q; pon deret. ʒ. iiij. ⁊ parũ ex eis administretur.

¶ Hos trociscos nõ habemus in vsu. dicuntur aũt tro cisci de charta: licet illorũ descriptionẽ charta nõ ingre diat. idez vero in. ij. canon. de charta ca. facit idẽ in. c. de papiro ait q̃ ex ipsa q̃dem fiunt charte: ⁊ ipsa q̃dẽ est in potẽtia charta ⁊ q̃ ex ea adustũ est: est vehementioris exiccationis. Dia. inq̃t papirus vnde charta alexandri na fit vnle est. Ser. in. c. de burchdi dicit: burchdi est no mum: ⁊ ex eo fiũt charte: ⁊ vtunt eo medici q̃ volũt dila tare orificia fistularũ. idẽ Sera. ait. ⁊ kirtas. q̃dẽ combu stum est fortioris operationis q̃z burchdi cõbustũ. Etiã dicit Sal. hec herba non adminiſtrat in medicina sola. idẽ Ser. ifra ait. burchdi vio. i. loco: hec ꝯo plãta est q̃dã spẽs iunci in aquis nascẽtis: nõ aũt intelligitur de char ta in qua scribim⁹ que de pãnis, lineis fit: ſz sapiẽtes cre dũt q̃ hec sit q̃dã herba in qua arabes faciunt sextario la in q̃b⁹ inuoluũt spẽs ⁊ q̃ est quedã herba viscosa na scẽs in palustribus. vnde Aui. prima quarti tractatu. ij. c. x. de curationibus febrium acutarum: sic inquit: et si domus est proxima temporis ex quo linita fuerit luto: ⁊ proprie illo in quo ponitur loco palee coctum papyri tunc est melius.

¶ Es apud ipsum Aui. in. ij. canon. aliud est rubeũ ad citrinitatem declinãs: ⁊ est alchabrusi quod est melius ⁊ aliud est rubeum clarum: ⁊ aliud rubeum ad nigredi nem declinans: ⁊ est genus eris quod dicitur talacon. Dia. Es vstum q̃ alij calcu cecamenon vocant. Sera. inquit in. c. de ere. dicit philosophus quidam faciunt ex ere vasa ad comedendũ et bibendum in eis ⁊ nocent eis valde ⁊ hoc notum est.

Trocisci de cinerib⁹ descriptio horũ ab au toribus nõ reperit: sed nostri medici clarissi mi faciũt ipsos cõponere cũ specieb⁹ electua rij de cinerib⁹ quorũ descriptio est posita ex autoritate Aui. ⁊ sic ordinãt. ℞. specierum completarũ electuarij de cineribus. ℥. j. cum vino albo odorifero. q. s. fiant trocisci et sic centur et vsui reserua.

Trocisci alcadicon ꝑm Dinũ florẽ. in suo tracta. de cõpositionibus. ℞. calcis viue. ʒ. vnã arsenici rubei et citrini. chali acatie añ. ʒ. oĩa hec trita conficiantur cũ aqua que vo catur prima et in vsu reserua.

¶ Hos trociscos nõ habem⁹ in vsu. ipse din⁹ inferi⁹ de scribit vnã aliã descri. ſz cadẽ nõ est. cadicõ vt dictũ fuit ex Aui. Jo. Sera. sunt. tro. facti ex arsenico: ⁊ ꝑm Almã. dicuntur achali q̃ recipit. Nico. florẽ. in. lib. vij. in. c. de medicina diminutiua carnis: sine corrosiua eius habet vnam aliam descriptionem que est ex auctoritate Sal. que eadem est.

¶ Arsenicũ rubeũ. i. asinagal. Nico. loco ei⁹ hz auripig mẽtũ rubeũ: credo q̃ idẽ est ⁊ per arsenicũ citrinũ intelli gik auripigmẽtũ citrinũ seu vsuale ⁊ p arsenicũ rubeuz intelligitur arsenicum, dictum artsagal.

¶ Chali vel alkali. vt hz Nic. est q̃dã plãta q̃ in littorib⁹ maris nasci f. ſ. lis vermiculari. i. semiquine minor. pin guis ⁊ salsa. ⁊ de cinere, ipsi⁹ fit vitrũ. Ser. in. c. de vsnen inq̃t. vsnẽ est herba chali. Aui. in. ij. cap. de vsnẽ. c. facit ⁊ dicit q̃ est plurium specierum ⁊ subtilior earum est al be ⁊ nominatur stercus passerũ. nõ est vsnee vt quidam crediderunt. nam vsnee est res collecta sup arbores glã dium ⁊ alias arbores.

¶ Acatia ꝑm Aui. est succus alcharisti exsiccat⁹: deinde in tro. mutatus: ⁊ melior ex ea q̃ est melioris odoris viridis declinãs ad nigredinẽ põderosior ⁊ durior. Me sue loco eius habet chachie quod idem est.

¶ Aqua prima ꝑm intẽtionẽ cõpositionis sic fit. ℞. calcẽ viuã et chali. i. herbã vsnen añ. ptes equales: ⁊ teranf: ⁊ septuplũ pcedẽs ipsorũ ex aqua eius admisceatur: ⁊ se ptulũ pcedens ibi moꝛ. quotidie agitãdo: ⁊ postea co letur ⁊ ex ea cõficiãtur: ⁊ fiant troci ⁊ reservẽtur. Nico. loco eius hz capitellũ cõmune q̃ fit ex cinere fabarũ: ⁊ stipitibus eius: ⁊ calcis viue ⁊ coletur ad modũ lixiuij.

Trocisci de celidonia p ruptorio leui ⁊ bo no ꝑm Bart. mõtag. in suo antidota. ℞. suc ci radicũ celidonie: vrine pueri añ. ℥. iiij. cal cis viue. ℥. iij. arseni citrini. ℥. j. ruptorij de capitello. ℥. ſ. bulliãt simul succus et vrina: deinde superaddat calx ⁊ coquat ad ignẽ li gnox vsq̃z ad cõsumptionẽ succi et vrine: et reliqua addant cũ calce: et fiant trocisci.

¶ Hos trociscos nõ habem⁹ in vsu. idẽ inferius descri bit vnã aliam descriptionẽ: quam vocat trociscos de ce lidonia cauterizatiuos: sed idem non sunt nec in vsu.

¶ Celidonie vero ꝑm Serap. in. c. de curcuma due sunt spẽs. f. maior ⁊ minor: ⁊ dicit q̃ nominantur hoc nole eo q̃ incipit apparere añ adueẽtũ hyrũdinũ: ⁊ desiccat q̃ recedũt: putãtaliq̃ etiã q̃ sic noiet ꝓpterea q̃ q̃ excecã tur pulli hyrũdinũ: defert eis mater hãc herbã ⁊ dat eis illis in cibum: ⁊ reddit visus hyrũdinis: de q̃ etiã Joan. anglicus in. c. de sterilitate inq̃t: ⁊ est hic notãdũ q̃ celi donia bz quasi celidonũ: q̃ ipa aufert maculã oculorũ ⁊ ideo hyrũdo q̃rit eã q̃ pulli ei⁹ nõ videẽt ⁊ matricẽ mũ dificat cõceptionẽ ꝑparat: hicteritiã curat ⁊ scabiẽ suc cus ei⁹, supposit⁹ curat ⁊ aufert: vñ versus. Jctericos p se sanat celidonia succ⁹. iniectus oculis maculas dispũ pit eorũ: aufert ⁊ cãcros qualiscũq̃ capiatur. maior ve ro celidonia est nota minor: est illa q̃ apud arabes, memi tẽ aut memite bz. Leonardus de pieda palea in. c. de for mica ait foliorum domini dei. i. celidonie.

¶ Capitellũ vero apud nos vocat aqua fortis saponari orũ lixiuiũ est de quo fit: sapo: ⁊ ei⁹ cõpositio est diuer sa sed illud capitellum q̃ ibi ingredit fit hoc modo. ℞. aque ꝑme saponis lib. ij. bulliant lõga ebullitione vsq̃z ad ꝓsumptionẽ tertie partis. deinde addat calcis viue. ℥. j. opij. ℥. ſ. ⁊ decoquãtur: deinde addat auripigmẽti. ℥. ſ. ⁊ reserua ⁊ de hac facias trociscos de celidonia.

Troci. de calamẽto ꝑm Guil. placen. in suo antido. ℞. eris vsti vitreoli de quo fit encau strũ añ. ℥. vj. floris eris. ʒ. ij. salis armoniaci baurach. i. salis rubei seu afronitri arsenici sublimati. añ. ʒ. j. terantur ⁊ dimittantur sic per hebdomadam ⁊ fiant ex eis trocisci cum succo rute.

¶ Hos trocis. in vsu non habemus. Guil. nominat istos trociscos de calamento: id est de calcanto quod est vi treolum de quo fit encaustrum: sed non recte: nam hec confectio est fief de calcãto: sicut apparebit infra ex au to. Rasis ⁊ videbis quod idem est.

¶ Flos eris non est viride eris ꝑm Simo. ian. verum multi moderni loco eius ponunt viride es. Rasis loco eius habet ziniar. i. viride es: sed opinio Guil. est q̃ flos eris ⁊ ziniar idem sint.

¶ Arsenicum sublimatum ꝑm quosdam est argentum sublimatum. liber qui dicitur bulcasis in lib. j. docet mo dum sublimandi arsenicum vide ibi.

Troci. de scolopẽdria ꝑm Nico. flo. in li. v. in ca. de opilatione splenis. ℞. scolopẽdrie

isopi

isopi.prassij.i.marubij.fructus tamarisci.i. carmezit.corticū radicū capparis añ.℥.j.semīnis agni casti.semi.ruthe gētiane aristologie rotūde florū genestre.añ.ʒ.ij.ʒ.armoniaci dissoluti in aceto.ʒ.j.ʒ.cum quo reliqua cōponantur et fiant trocisci.

¶ Isti troci.in vsu sunt.Io.Sera.in suo antidotario hz vnam aliam descrip.sed eadem.non est.

¶ Scolopēdria vt pluries dictū est:est lingua ceruina.

¶ Genestra est fructꝰ oibus notꝰ. existimāt qdā q hec apud Diasc.dicitur spartus eius semen affertur in folliculis sicut fascolus. Gal.in.viij.simpliciū ait sparganum:id est genestra.infra de ipsa apparebit melius in vnguento genestrato.

¶ Armoniacū gūmi est satis notū. Gal.in.vj.simpli.inquit:armoniacū est gūmi daltala q estvnū ex gūmis arboris:idem in lib.ad parthemanū ait:armoniacum est quasi lachrymū herbe que grece asilius appellatur.

Trocisci de cicadis fm eundē in eodē lib.in ca.de cura lapidis per potionē. ℞.milij solis pētafilonis semis vrtice nucleoꝝ cesarorum semis nasturtij petroselini alexandri.i. macedonici tartari vini albi.añ.ʒ.j.sanguis hirci cicadarū añ.ʒ.iij. galange.℥.j.olei muscelini ⁊ nardini.i.de spica nardi ⁊ balsa.añ. ℥.j.ʒ.succi saxifragie.ʒ.iij.misce ⁊ fiant trocisci et siccentur in vmbra.

¶ Hos trociscos non habemus in vsu.

¶ Cicade sunt quedā alialia de q̄bus supra dixi ex intētione Isi.ac aliorꝝ.hic vo volo dicere de mente Pli.q cicade nō nascūtur in raritate arborꝝ.idcirco non sunt in circuitis circa oppidū nec in campis:nec in frigidis aut vmbrosis nemoribus:est quedā ⁊ his locoꝝ differētia in milesia regiōe paucis sunt in locis:sed in cefalenia nimis quodā penuriam carū ⁊ copiā dirimit: at in regio agro silent oēs:et vltra flumen in locis canūt:pēnarū illis natura que apibus:sed p corpore ampliores.

¶ Urtica est herba satis nota.Dia.dicit acalisex siue vt alij ignidia.latine dicit vrtica eiꝰ altera maior q̄ ⁊ vsualis est ⁊ simplex cum tenui semine ac foliis minutis asperis:altera agrestis est densioribus foliis atq latioribus nigrioribus.Etiā Aui.in.ij.cañ.ait calixte.i.vrtice: est etiā alia vrtica dicta mortua:⁊ hec apud modernos dicitur angelica seu archāgelica:⁊ est alia dicta vrtica mosa:cuiꝰ folia magna ac nigriora sunt:⁊ hec vt mille morbia siue herba scaria:sed a latinis vt scrofularia.

¶ Tartarū generat in vino i fundo ⁊ lateribꝰ vegetis:⁊ est fex vini vel aceti.Concoregius in ca.de surditate in speciali inquit:tartari q̄ adheret in parietibus vegetis intrinsecis:hoc notum est.

¶ Sanguis hyrci de ipso dictū fuit. Nico.non dicit hic si debet esse preparatus aut nō:sed in hoc est regula q̄ ipsum nō oportet administrari in aliq̄bus medicinis si preparatus nō fuerit:⁊ modus eius est multiplex: supra dixi de ipso in electuario de cineribus fm intentionem plurū doctoꝝ:etiā hic iterū volo ostēdere de modo ipsiꝰ ex autoritate Io.Se.in.c.de illis in q̄bus generatur lapis:⁊ magnificat qui sic inquit:medicamen cū sanguine hirci ad doloꝝ renū ⁊ lapidē ⁊ nō est ei silē:et est mirabile:⁊ modus eius est iste q̄ incipit vna denigrari sumatur olla noua a figulo:⁊ fundat in ea aqua: et ferueat donec auferatur ab ea terrestreitas: deinde decoletur hircus ⁊ accipiat ex medio sanguis qui currit ex eo in ollā:⁊ non accipiat primus sanguis neq postremus eiꝰ:⁊ dimittamus ipsum donec coagulet.deinde incidamus ipm in paruas partes eo existēte in cōcauitate olle:⁊ cooperiamus ipm cū reti stricto:aut cū pāno subtili raro:⁊ dimittamus ipsum sub celo donec recipiat radios solis:⁊ lune:⁊ dimittamꝰ ipm donec exiccetur bene:⁊ caue ne veniat ei humectatio ex rore.deinde teratur multū:et seruetur ⁊ detur ex eo coclearīū vnum cū decoctione dulcis aque.idē Io.Sera.ait.et fm illud q̄ dixit Silagriꝰ in primo sermonū suorū necesse est vt sit hircus iuuenis in etate sua ex eis quibus aduenerunt quasi quatuor anni:⁊ proiiciamus in hoc medicamine folium indum et amomū ⁊ spicam ⁊ que sunt illis similia donec aromatizetur odor eius.

¶ Oleum muscellinū a musco dictū est:descriptio vero ipsius fm quosdaz sapientes reperitur in antidotario. Gal.q̄ apud nos nō est.tamē descriptio infra apparebit.quidā moder.credidērūt q oleū balsaminū.i.de granis de ben esset oleū muscellinum:sed non recte.

Trocisci affodilloꝝ fm eundē in li.vij.in.c. de medicina diminutiua carnis siue corrosiua eius. ℞.succi radicū affodilloꝝ.℥.j.calcis viue.ʒ.ij.auripigmenti.ʒ.j.cōficiantur et exiccentur ad solem in mense augusti.

¶ Hos trocis.in vsu nō habemus.dñs magister Petrꝰ argil in ca.de medicinis corrosiuis habet vnā aliā descrip.⁊ idē est.Affodillus circa instans affodillus est cētum capita:cuius radix competit vsui medicine.idem dicit Pet.de crescen.sed vteraz falsum dicūt dicentes q affodillus sit centum capita:nam si vis videre certitudinem,vide in antidotario Gal.in quodā antidoto q̄ incipit antidotū q̄ facit epilēticis.⁊ ibi habet centū capita ⁊ affodillos:q̄ nō esset si essent idem.veritas aūt est: affodillus est herba dicta apud nos porrago,ppter similitudinē foliorꝝ.⁊ fm Pap.affodillus herba quā latini albuciā vocant ⁊ centū capita est vna species yringi sicut patet apud Sera.in suo ca.de yringo.

Trocisci de calce in eodem lib.et in eodem capi. ℞.calcem viuam puluerizatam ⁊ commisce cum melle:⁊ cōmixta in olla noua pone in clibano:et dimitte donec comburetur et vsu reseruetur.

¶ Hos trociscos nō habemus in vsu. Pet.argillata in ca.de medicinis corrosiuis habet vnā aliam descriptionem que eadem est.

¶ Calx fm Guil.placen.per calcem significamus cinereitatem corporū lapidosorū:⁊ ostracorum extinctam ⁊ non extinctam. Aucr.in.v.col.ait mura.i.calx viua: et est calx lapis decoctus.

¶ Superno numine ducti compleuimus sermonem in sectione trociscorū prolixā aliquātisper.verū cōpendiosam supra modū:erit vero nūc sermo noster circa distinctionem sief fm mentem diui Io.Mesue ⁊ Rasis.

¶ De Sief fm sententiam Mesue ⁊ Rasis.

Sief citrinū Mesue in sua practica in ca.de optalmia. ℞.climie lote.deinde aduste et extincte in lacte mulieris.℥.viij.ceruse lote ʒ.xvj.croci.ʒ.iiij.opij.ʒ.j.dragāti.ʒ.ij.aq̄ plu uialis q̄ sufficit:vtere cum albumine oui.

¶ Sief vero apud nos est confectio ocularis formata ad modum nuclei dactili que fricatur super cotem cum aliquo liquore conuenienti:hanc medicinam quidam collirium vocant.

¶ Climia seu cadimia vt apud Diascori.dicitur q bona est cipria ⁊ botiriades:et que spissa fuerit.Serapi.c. de climia inquit q eius species sunt due.est lapis repertus in cipro in curribus aquarum ⁊ est petrosa: et melior alijs speciebus climie:et alia generatur in fornacibus:et aggregatur in tecto fornacis quando purgatur

es:et generatur ex ere quando ponitur in fornace:et liquefit:nam resoluitur fumus ab eo ⁊ adheret parietibus fornacis in tecto eius ⁊c.fm modernorum opinionem climia est fuligo vel fumus qui adheret superioribus partibus fornacis in purificatione argenti: vel aliorum.vnde dicitur climia auri vel argenti:de qua vide in.ij.cano.Auicē.qui.c.de vtraq; facit:alle lapis quē dixit Sera.credo q̃ sit lapis dictus a vulgo calamina: seu calaminaris:de quo tingitur es.

¶ Modus autem lauandi climiā et adurendi habetur in lib.j.qui dicitur albucasis in lib.in capi.de modo preparādi katimiā:id est tuciā.nam climia est spēs tucie: et preparatur sicut tucia etiam Sera.in ca.de tucia habet modum lauandi tuciam:et dicit abluitur sic climia: lauatur etiam tuscia similiter:⁊ in ista materia lauatur ipsa cum aqua rosata.

¶ Cerusa.id est biacha que satis est nota.de modo abluendi docet seruitor in suo primo;libr.et eius modus iste est.tere cerusam in aqua sepe.⁊ proijce supra aquā sepe ⁊ fiat hoc sepe tandiu q̃ non appareat super aquā aliquid putredinis.deinde colligē:licca ⁊ reserua:⁊ bona cerusa est que multū est candida ⁊ partes eius sunt de se clare:⁊ quādo tangis eam digito inuenies partes eius lenes sine asperitate.

Sief rosatum ibidem. ℞.foliorum rosarū scilz rubearum.z.xv.croci.z.viij.opij.z.ij.spice inde.z.ij. gummi arabici.z.viij.aque pluuialis quantum sufficit.

Sief album. Rasis in nono almansoris in ca.de obtalmia. ℞.ceruse ablute.z.x.sarcocolle grosse.z.iij.draganti.z.j.opij.z.ʒ. fiant ex eis forme lenti similes.

¶ Istud sief apud nos nō est multū in vsu:⁊ eius modus est duplex:videlicet quod ipsum possumus facere cum opio ⁊ sine opio.si cum opio facere volueritis:addatur de opio in pōdere.vt dicit compositor: si nautem sine opio facere volueris non ponitur aliquid opij. Mesue in;ca.de obtalmia habet multas descriptiones:quarum vna est descriptio filij zacharie que eadem est nisi in vna re:hoc est q̃ Mesue habet amilum . Rasis vero non:in reliquis sunt idem.

¶ Sarcocolla secundum Auicen . est gummi arboris spinose:⁊ in ipsa est amaritudo : et melior ex ea est illa q̃ ad citrinitatem declinat : et est similis olibano.i. thuri. medici nostri dixerunt q̃ hāc medicinam in collirijs nō oportet ponere si nutrita non fuerit in lacte asine.Et eius modus iste est.accipe de sarcocolla bona alba grossa:et pone eam in vase vitreo amplioris orificij et mulge super eam lac asininum in quantitate pauca ne inundatur in ea:⁊ liquefiat:sed remaneat sic et pone subito in sole:vt cito desiccetur:⁊ quando erit sicca:oportet vt iterum mulgeas fm quantitatem prioris et semp caueas cooperias eam lacte:nec arescat lac antequ desiccetur ⁊ destruatur ⁊ fac ita quater ⁊ cum hoc feceris sicca bene ⁊ conserua:⁊ si nutrire volueris in lacte muliebri eadem forma ⁊ modo facias.

Sief de thure fm eundem in.ix.almanso.in capi.de vlceribus oculorum. ℞.armoniaci sarcocolle aā.z.ʒ.thurʒ.z.x.croci.z.ij.ʒ ficiat cū mucillagine fenugregi:et fiat ex eis sief.

¶ Istud sief non est valde in vsu. Mesue in.c.de vulneribus ⁊ vlceribus oculorū habet vnam aliam descriptionem que eadem est.

¶ Thus vero est olibanum de quo sup:a in introcis.de de olibano.

Sief de plūbo fm eūdē in eodē ca. ℞.plumbi adusti antimonij.tutie ablute calcucecamenon gūmi ara.dragāti aā.z.viij.opij.z.ʒ. terant ⁊ cū panno sericino.i.de serico qui fit subtilissimus cribellentur ⁊ conspergantur ex aqua pluuiali ⁊ fiat ex eis sief.

¶ Istud sief in vsu nō est. Mes.in.c.de vulneribus ⁊ vulceribus ocolorū : habet vnam aliam ex auctoritate filij zacharie.i. Rasis que eadem est.

¶ Plumbū spēs est antimonij. Pli.vocat plumbū quandā egritudinē oculi q̃ curat cū quadā herba q̃ grece vocatur molendina q̃ est dictu plūbago. Auic.in.ij. dicit alaunoch ⁊ alahabat vtrūq; est plumbū nigrum in quo est substantia aquosa multa quā cōgelauit frigus. Modū aūt adustionis eius docet bulchasis in li.j.q̃ est iste. ℞. laminas plūbeas:⁊ pone in olla fictili : ⁊ proijce super eas parū sulphuris radēdo ipsum sulfur sup eas:deinde accipe alias laminas plūbi:et pone super prunas: ⁊ iterū radas super eas de sulfure ⁊ iterū alias laminas superpone ⁊ sulfur rade ⁊ fac ita quousq; olla sit plena. deinde accende sup eas ignē:⁊ q̃n videris plūbum instar mari opz q̃ cōmisceas cū virga ferrea donec plūbū conuertatur i cinerē:ita q̃ nihil remaneat de substātis plūbi quin sit totū in cinerē cōuersuz:⁊ q̃n erit;ita aufer ab igne et dimitte infrigidari:⁊ opz ille qui facit cooperiat faciē suā:nam odor multum nocet:et sic vtere.

¶ Antimonij vena est terre similis plūbo: sed antimonium terit ⁊ nō funditur.plumbū vero fundit et;nō teritur.Diaf.vocat ipsum stibū et inquit stib⁹ formosus est et lucidus:et qui radiosus paret cū fractus fuerit:⁊ gustu salsus;et fragilis nihil habens terrosum aut sordidum:hunc multi obtalmon nomināt:hec est medicina ocularis:que est satis nota.

¶ Tutie vero nomen cadit super tres res : primo super id de quo Aui.in.ij.cap.propriū capi.facit sub nole tutie.Et;Dia.sub noie pōsolix cui sunt due spēs:vna quarū vocatur ponsolix a Dia.alia spodiū:que ab Aui.dicit;sucudus:et ambe sunt;fuligo ex fumo eleuato in fornace in;qua fit auricalcū:et eleuatur ille fumus a lapide;calaminaris:quo extinguit:et fit auricalcū:moderni generaliter loco spodij vtūtur osse elephantis cōbusto. Sal. in.viij.simplicij dicit caldimia:id est tussia.de mō ipsam abluendi vide albuchasim in lib.j.

¶ Calcucecamenum.i.eo vstum: ⁊ est;nomen copositū a chalchos q̃ est es eccamenon;incensum Dia.in cap. de ere.dicit es vstū q̃ alij calcucecamenon vocāt. Circa iustans es vstum.i.calcumenon. Auerrois in quinto coll'. ait calcecumenon : id est es vstum : idem ait. Leonar.de preda palea in ca.de vlceribus putredinis: et sic est fm veritatē:modū adustionis eius docet Dia. in propio ca.de ere.⁊ idem facit Serap.

Sief rubeum:scōm eundem in nono almanso.in.c.de scabie ⁊ sebel. ℞.ematitis colcotar ʒbusti.i.vitrioli citrini aā.z.iij.eris vsti. z.ij.mirre croci aā.z.j.piperis lon.z.ʒ. ʒspergantur ex vino veteri.⁊ fiant ex eis sief.

¶ Istud sief in vsu non est:⁊ dicitur renbeū a colore ipsius propter lapidē ematitē.i.sanguinariū qui ibi ingreditur. Mesue in ca.de scabie oculorū:hz vnā aliā descriptionem:⁊ loco ematitis:habet sedenegi.quod idē est.

Sief viride in.ix.almā. in.c. de vngula. ℞. ziniar.z.iij.cholcotar vsti.z.vj.arsenici rubei baurach:spume maris ana.z.j. salis armoniaci.z.ʒ.amoniaci.ʒ.gummi.z. ij. amoniacum in succo rute dissoluatur ⁊ species ex eo cōspergant.⁊ fiāt ex eis sief.est emi mirabile.

¶ Istud sief apud nos est in vsu. Mesue in.c. de scabie oculorum hz vnam descriptionem et eadem est.

¶ Ziniar.i.erugo eris. Liber q̃ vocat bulchasis i lib. primo docet modum faciendi ipsum:⁊ abluendi ⁊ colligēdi ex eo q̃ est bonū. Auic. in scho cap. de ziniar capi.facit;et

dicit species faciendi ziniar sunt cū ex aspersiōe eris in fece aceti:ꝛ rotatione limature eius cū aceto:ꝛ sepultura ipsius in loco humoroso:ꝛ inclinatur vas ereū super vas in quo est acetū.ꝛ dimittatur quousq; in ipso fiat ziniar. Auer.in.v.col.dicit.ziniar.i.viride es.ꝛ sic est fm veritatē. Wes.loco eiꝰ hꝫ floꝛē eris ꝛ idē nō est:vt dicit Simon Janu.verū hodie vnū pro alio ponitur.

¶ Spume maris fm Aui.ꝛ Ser.sunt quinq; spēs Idē dicit Dias.q; ipsam vocant alcioniū.fm Pli. qui similiter vocat.quatuor spēs tm describit Sal'.in trac.j.de memiri:in.c. de scriptis in alopicia ꝛc. ait adarcham.ꝛ in medio eoꝝ est vocata spuma maris. Minus flo. in li.ij. in.c.de cura scrofularum dicit punicis.i .spume maris: sed nō mihi placet:nam vera spuma maris est spissa solida grauis habens odoꝛē piscū putridoꝝ similis spōgie:ꝛ inuenitur in littoribus maris.

Sief de calcāto ibidē. ℞.eris vsti calcāti añ. ʒ.v.ziniar.ʒ.ij.salis armoniaci:bauracb arsenici sublimati añ.ʒ.j.terank: ꝛ per hebdomadam vnam dimittantur: deinde fiant ex eis sief ꝛ fricetur vngula cum eis.

¶ Istud sief in vsu nō est. Guil.lombardus vt dictū fuit describit troc.de calamento.i.calcanto.ꝛ idem sunt cuꝫ sief de calcanto:sed non recte. Nā aliud est sief.aliud est trociscus vt ostensum fuit.

¶ Calcantū apud Aui.in.c.de atramento est vitriolum viride.Idem facit aliud capitulū de calcanto.Io.arculanus in .c.de vngula dicit calcantum.i.vitriolū viride. idē dicit Sal. in.viij.simpli.ꝛ idem Sal'. dicit calcantos i.eris flos ꝛ est nomē cōpositum a calchas grece q̄d est es antos vero flos . vnde calcantos.i. eris flos : sed calcantum est vitriolum viride de quo fit encaustrum.

Sief de fellibus in.ix.almā.in.c. de aqua descendente in oculum. ℞. fellis grais : fellis sabot:fellis ircini.fellis accipitris fellis agle:fellis perdicis omnium siccorum vnū aut plura sumantur quoqꝫ pro oibus.ʒ.r.istorū siccorū euforbij colloquintide:serapini oīm añ.ʒ.j.trita aggregentur ex succo feniculi teneri:ꝛ mittantur in oculos.

¶ Istud sief nō est valde in vsu:ꝛ hoc venit qꝛ simplicia que in eo ingrediunt difficilia sunt inuenirī tpe debito. aliter magis in vsu esset. Wes.in ca. de debilitate visus ait.inquit Sal'.fella oia abstergunt oculū:ꝛ clarificant visum:ꝛ eligantur ex alaibus ibi dīs Wesue allegat q̄dam simplicia que etiam in isto sief ingrediuntur de q̄bus infra.

¶ Gruus est auis volatilis.cuiꝰ forma omnibꝰ nota est.

¶ Sabot est piscis.nā Wes.dicit ꝛ ex piscibus est fel sabot quid sit generaliter ignoraf.Bartholo.montagnana in suis cōsilijs:in cōsilio de medicinis cōis iuuamēti ad nocumenta stomachi visus ꝛ auditus in quodaꝫ collirio bono habet fellis sabot:ꝛ inquit;q; est piscis nominatus lucꝰ idē in cōsilio ad malā cōplexionē frigidā ꝛ humidā stomachi ꝛc.dicit fellis piscis sabot . ꝛ est lucius vel vairolus.ista verba nō conueniūt esse idē: nam aliud est lucius aliud est vairolus:verū aūt.est q; ipe est vairolus.et est piscis notatꝰ labraꝫ ꝛ hꝫ plura noia fm pronincias:nā sabot apud romanos vocatur spinula a venetis vairolus:ꝛ ab alijs louacius.

¶ Accipiter auis est quā nos in manu portamꝰ in ciuitatibus et alijs locis.Isidorus ait.accipiter dicitur accipetris ab capiēdo.est cū auis rapiens alias. auis auida.ideo vocatur accipiter hoc est raptor:qꝛ rapit . si q̄s accipit ipsum.fertur autē accipitres circa pullos suos impios esse:nā dum viderint eos posse tentare volatus nullas eis prebent escas:sed verberant pennis;et a nido precipitāt: atq; a tenero cōpellunt ad prēdā ne forte adulti pigrescant.vnde hec auis satis nota est.

¶ Aquila est auis ex volatilibus quā dñi italici pro signo victorie portāt. Wesue idē laudat:hec vero auis reperitur in partibus indie:et iuxta littora oceani etiam inuenitur apud nos tamen raro. Sera.facit ca.de lapide aquile:ꝛ inquit q; est lapis indus qui q̄n agitaf auditur intra ipm lapillus alius.et minera eius est in mōtibus indie inter chinoas et saradin. et greci noiant eā antarront:et expositio eius est alleuians partum.

¶ Perdix auis est que gne eius coturnix nūcupatur est cū auis que satis nota est.hec apud Aui. in.ij.caū.vocatur cubugi.Gentilis sup.iū.caū.de cura lubricitatis stomachi ait cubugi.i.pdix.Simon ia . ait cubugi:are. perdix et algel.Itē Watt silu.in litera c.ait cubugi.i. pdix.Io angli.in.c.de debilitate visus:et cecitate accidentali inquit. ℞.fellis galli aut pdicis:aut fasiani qui vocatur alcubugi a Wes.et q; cubugi sit capo seu gallus ex hoc colligi videtur:nā Aui.in.ij.caū.in.c. harmel allegans verba Dias.dicit q; ipsa trita cū melle et vino: et felle alcubugi et gallinarū:sed patere potest legenti q; Dia.in loco.allegato nō hꝫ fel alcubugi : sed caponis. Serap.vero etiā eodē loco ex verbo Dia.hꝫ fellis galli. Item Dia.in.c.de felle laudat fel cubugi. Sera.eodē loco auc.Dia.laudat fel galli.ex quibus possumus cōprehendere intentionē Aui.fuisse q̄d cubugi sit capo.et Serapi.q; sit gallus:sed intellexit vt opinor de gallo silueſtri.qui fasianus appellatur quē aliqui dicūt esse cubugi.licet velit fymon q; nō sit capo et mesue q̄d nō sit gallus nec perdix:nā Wes.in.c. allegato scripsit cubugi et galli et perdicis ex quo apparet q; fm eū idem nō sunt. tñ intēr to arabum est q; cubugi est nagel aut perdix.

Sief memithe secundum eundem in sinonimis que sunt in fine sui libri fit hoc modo: exprimitur succus memithe. et in sole desiccatur:ꝛ ex eis informantur pillule in modum nuclei dactilorum:vel informantur magdaleones parui.

¶ Istud sief non est in vsu : tamen eius compositio in alijs collirijs multum operatur.Memite vero secundū Serap.ex auc.Dia.est succus herbe eiusdē noisque est similis in folijs suis herbe specie papaueris dicti ceratides.i.cornuti.nisi qꝛ est in ea humiditas adherēs manui.ꝛ est propinqua terre:et habet grauem odorem habet multum succum:et color succi eius est similis colori croci hec apud Dia.sub isto nomine non reperitur verum est q; Dias.de ipsa.facit ca. sub nomine glaucium quod idem est quid autem sit communiter ignoratur: sed secundum existimationem modernorum est species celidonie et sine dubio hoc sonat:nam Serapinus in.c. de curcuma.idest celidonia inquit minor chilodomon: et est memithe.

¶ Nicolaus florentini.in lib.v.in.c. de hidropisi in speciali dicit memithe.i.volubilis minor sed nō bene sonat hic textus;nam idem in.vij.libri.in.c.de apostematibus emunctorijs; siue de bubonibus ait memithe idest celidonia quod recte dicit.Joan.arcu.in ca. de cura cephalee tam calide q̄ frigide,dicitur sief.memithe.i. succus memithe per decoctionem inspissatus vel ad solez et est herba similis papaueri dicta glaucium:et est species celidonie.Ille autem succus sic inspissatus dicitur sief.vꝫ sief memithe.et est medicina ocularis . Item Jo. anglicus in ca. de surditate et debilitate auditus ait. succus memithe.i.celidonie agrestis.

¶ Guilelmus placentinus ait.memithe est simile glādinibus coloris citrini.et est fructus cuius sēdā herbe q̄ nascitur in littoribus aquarum.Idem,dicit Aui.in.ij.caū. bulchasis in lib.secundo docet modum exprimendi succum ex memithe.et ignorat de ipsa inuenire veritatem quid esset.moderni vero habent ipsam per cognitionem veram:nam vt dictum fuit de mente Serap.ipse vult q; sit celidonia minor ꝛ sic hodie generaliter habetur opinio: Huis aliqui contradicāt dicentes q; memithe non

est celidonia: nã celidonia est calide cõplexionis memithe vero frigide: quibus respõdet q̃ ⁊ si celidonia sit calide cõplexionis, ppter hoc tñ nõ tollit quin memithe sit species celidonie vez celidonia minor: nã qui dicunt q̃ celidonia est calide cõplectiõis forte intelligunt de celidonia maiori, vel de eius succo vel radice: sed hoc nullã includit repugnantiã q̃ celidonia minor nõ sit frigide virtutis: non enim repugnãt in eadẽ specie esse indiuidua seu simplicia diuerse cõplexionis: ⁊ hec apud lombar. reperitur in hortis ac locis aquosis ⁊ est quam anglicam sine archangelam vulgo vocamus ⁊ sic si legis bene tila. c. videbis q̃ angelica est memithe in foliis. in colore. in radice. ⁊ in reliquis preterea in foliis multum similatur celidonie magne.

¶ Habita sectione de fiel. cõsequenter elucubrabimus sectionẽ de pillu. fm mentẽ diui Me. ⁊ aliorum doctorũ clarissimorũ. Si modo tenues vires nostras paululuz refocillauerit ipse deus bonorũ oim largitor: sine cuius nutu que fiũt omnia cassa atq̃ irrita extant. Jo igitur adiutor ac protector noster adsit.

¶ De pillulis.

PIllule alephãgine ex inuentione Me. quarũ interptatio ait pillule de aromatib⁹ ℞. cina cubebe. i. mirti albe ligni aloes calami aromatici macis nucis muscate cardamomi gariofilorũ assari masticis squinãti spice carpobalsami añ. ʒ. j. absinthij succi rosax añ. ʒ. v. terant cõtritione grossa ⁊ fundant sup ea aque lib. xij. ⁊ coquant vsq̃ ad cõsumptionẽ duarũ partiũ: deinde fricent manib⁹ ⁊ colentur ⁊ exprimat aquositas ei⁹: ⁊ recipe aloes succotrini boni li. j. ⁊ lauet ĩ scutella lapidea vitreata cũ aqua pluuiali lauationib⁹ pluribus: deinde exiccetur ⁊ fundatur super ipm expressionis predicte circiter li. ij. ⁊ terantur in sole. deinde admisceant cũ aleo mirre masticis añ. ʒ. v. croci. ʒ. iij. tere contritione bona. deinde predicte expressionis residuũ sup ea fundatur et cõuertant vsq̃ dum siccẽtur: ⁊ fiant ex eis pillule in modum ciceris: ⁊ da ex eis añ. ʒ. ij. vsq̃ ad aur. ij.

¶ Iste pillule apud medicos nros sunt nobiles ⁊ ipsis vtunt multũ sub noie pillularũ alefanginarũ ⁊ de aroztibus, q̃ idẽ est pillula aũt a rotunditate dicitur: nam eius forma est vt pila qua ludit. etiã põt dici q̃ dicunt pillule a pistando: nam ipse fiunt cum pistello in mortario cũ multo labore. in aliquib⁹ libris inuenit pillula pro cataputia. papias catapodia dicta eo q̃ modica potetur vel inglutat ⁊ est pila. in li. de greco translatis reperitur sepe catapodia pro catapuna. Sunt ex hoibus qui fortasse queritabunt: quare inolcuit vsus q̃ pillule dentur in numero impari laxatiue. Ad hoc rñdet cõciliator differentia. xlix. circa medũ differentie dicens q̃ ille pillule debẽt agere: actionis aũt ratio sumitur a forma tanq̃ ab eo q̃ ipsius est principium sustentatiuum ⁊ non a materia. Impar vero habet rationem forme et multa alia dicit que videas.

¶ Aloes succotrinus fm ipsum Mes. est nobilior aliis speciebus aloes. ⁊ vt succotrinũ q̃sit in succutri. puincia ⁊ hec plantꝰ apud arabes vocat zambaera. Jsi. in ca. de herbis aro. ait. aloe herba amarissima succi panace. Papi aloe spes aromatica amarissimi succi herba resistens vermibus ⁊ putredini. si abluere vis aloen, qui ibi ingreditur fac fm formam quã tradit Mes. ibi fm quosdã predictus aloes lotus debet poni in iera. Sale. ac in aliis locis. sed supra ostendi per aliã viam in iera. Sal. vt docet bulchasis in trac. ij. qui inferꝰ in ca. alleg. inquit ⁊ vtere in medicinis laxatiuis ⁊ in speciebus iere. ⁊ in aliis medicinis in quibus aloes ingreditur.

Pillule stomatice caput ⁊ stomacũ mundificant. ℞. iere pigre. ʒ. iere simplicis Sal. ʒ. vi ij. triũ mirab. añ. ʒ. iij. agarici. ʒ. ij. turbith boni. ʒ. x. epithimi cretẽsis. i. illius insule añ. ʒ. ij. ʒ. salis indi. i. salis nigri. ʒ. ij. absinthij scamonee añ. ʒ. iij. penidiarũ. ʒ. iij. ⁊ fac pillulas cũ succo scariolarum. dosis eius est. ʒ. ij.

¶ Iste pillule fm quosdã sunt quibus vtimur. Me. aũt in distinctione de pillulis hz multas descriptiones sub noie pillularũ stomaticarũ ⁊ oes differunt inter se: verũ oes stomacũ mũdificant ⁊ propter id sunt qui faciunt vnam descriptionẽ pro alia: moderni vero doctores laudant primam descriptionem ⁊ penultimã. i. ex his q̃ in hac distinctione ponuntur ⁊ sic infra apparebit alia descriptio Mesue habet trium mirabolanorum qui sunt isti. scilicet citrini chebuli ⁊ indi. nam belerici ⁊ emblici nõ computantur inter species mirabolanorũ. quare idẽ et Sera. de illistribus in vno ca. loquuntur: et alij separata faciunt capitula.

¶ Scariola de ipsa dictum fuit in sirupo de cicorea.

Pillule aggregatiue ex inuẽtione nra. ℞. mirabola. citrinorũ rauedseni añ. ʒ. iiij. succi eupatorij succi absinthij ana. ʒ. ij. scamonee anthio. cocte in pomo. ʒ. v. chebulorũ indox agarici coloquintide polipodij añ. ʒ. ij. turbith boni. aloes añ. ʒ. vj. masticis rosarũ salis gem. epithimi anisi zinzi. añ. ʒ. j. electuarij rosati quantum sufficit ad aggregationem. fiant pillule grosse: da. ʒ. j. vel aur. j.

¶ Iste pillule sunt ex intentione Me. ⁊ sic fm istã descriptionẽ sunt apud quosdam in vsu. sed medici moderni laudant magis aliam descriptionem que ꝯ descriptio pillularũ aggregatiuarũ maiorũ. et sic describã ipsas. Aui. in. v. cañ. hz vnã descri. et dicunt pillule aggregatiue filij hilbegen. sed idem non sunt: nec sunt in vsu.

¶ Scamonea anthiochea. i. illius puincie. idẽ in. c. de scamonea magis laudat anthiochenã ⁊ armenã: ⁊ laudat illã q̃ est in colore clara sicut gũmi subalbida: ⁊ sit frãgatur cum aqua vel saliua fiat sicut lac et sit tenera ad frangendũ et puluerizandũ et in pondere sit leuis: ⁊ sit in odore bona: nõ grauis: remota vero ab his proprietatibus nõ est bona. Conseruatur quoq̃ per annos. xx. verum quãto antiquior tanto nobilior.

Pillule aggregatiue maiores. ℞. bdellij mira. nigrorum. i. indorum belericorum. embli. añ. ʒ. iiij. turbith boni ⁊ electi. ʒ. xiij. seminis apij feniculi: anisi carui: ameos origani rosarum seitaragi indi harmel hermodactili. salis indi. i. nigri masticis hermõ. añ. ʒ. j. ʒi ziberis. cinamo. carda. croci. spice acori. cassie añ. ʒ. ʒ. serapini. ʒ. iiij. coloquntide. ʒ. iij. penidiax al. ʒ. iiij. aloes succotrini. ʒ. xv. confice cum succ. caulium. ⁊ inunge manus tuas cũ oleo sambucino.

¶ Iste pillule apud nostros phisicos sunt vsuales. dicũtur autem maiores ad differentiam minorum eo q̃ plus

ra simplicia ingrediãtur. Supra posita fuit alia descri. pillula. ex inuẽtione sua: que etiam sunt laudate.

Seiteragi indum vide de ipso in confectione trifere saracenice. Hec est quã Dia. lepidum vocat. ⁊ fm Paulũ est hebederidos fm Plin. hibederidam quanq̃ ficto nomine inuentioni eius assignato carmine nascitur maxime circa vetera monumenta parietinasq̃ et occulta iterum flores semper folio nasturtij caule cubitali: semine tamen paruo vt vix aspici possit radici odor nasturtij: vsus estate efficacior ⁊ recenti tantum hic est quam lõbardi crisonam vocant.

¶ Harmel .i. tertium genus ruthe fm Matthe. siluati. harmel scriptum cũ h. est semen cicute ⁊ armel scriptuz sine h. est genus rute. candẽ habet opinionẽ lumen tenebrosum: q̃ harmel sit cicuta: sed falsum est: sed harmel cũ .h. est tertiũ genus rute. nã Dia. in .c. de ruta quasi in fine ait. alterum genus rute qõ nascitur in macedonia ⁊ galatia: quam molin. ciues appellant. Idẽ in fine ait rutam multi armolam vocant sirij vasasa: nascitur in locis cultis. Aui. in .ij. cañ. inquit ruta siluestris vehemẽtioris est nigredinis quam alchermel cum h. item lege capitulũ de harmel scriptum cum litera h. apud eundẽ est idem cum ca. de armola apud Dia. idem in .iiij. cañ. in .c. de curatione morsus viperarum cũ eo quod sicut Canon ait rutha siluestris. ⁊ non est alharmel fm q̃ existimauerunt quidã: imo est species ruthe ipsius. ⁊ sic est sine dubio. sed Auer. in .v. col. ait. alharmel .i. cicuta qõ falsum est. nam fm plures sapientes creditur q̃ harmel cum h. et sine h. idẽ sit. ⁊ possibile non est q̃ harmel cum h. sit cicuta: nam Sera. de harmel cũ h. ca. facit: cuius sermã hic volo describere: vt magis appareat veritas: et hec est harmel fm Serap. nominatur moli. ⁊ nominant eã multi rutã siluestrẽ. et est planta que egreditur ex vna radice cum multis ramiculis: ⁊ habet folia longiora foliis ruthe alterius ⁊ meliora habentia graue odorem: ⁊ habet florem albũ ⁊ capitella maiora satis q̃ capitella ruthe domestice diuisa tribus diuisionibus in quib̃ est semen amarũ: cuius color est ad rubedinem declinis. et habet tres angulos. ⁊ est id qõ de planta venit in vsum medicine: et ipsum maturat ⁊ colligitur in autumno: ⁊ sic est si aggregaueris rutham siuestrem qua vtunt̃ moderni eadem est cum illa.

¶ Sambac siue zambac .i. ieseminum. ⁊ fit oleum de eius floribus: sicut infra ostendam si deus voluerit.

Pillule de eupatorio maiores. ℞. mira. citrinorũ succi eupatorij: succi absinthij añ. ʒ. iij. rauedseni. ʒ. iij. ʒ. masticis. ʒ. j. croci. ʒ. ʒ. aloes boni. ʒ. v. confice cum succo endiuie. docis eius. ʒ. ij. cum aqua casei.

¶ Has pillulas apud nos non habemus in vsu maxime secundum istam descriptionem. idem describit vnaz aliam descriptionem pillularum minorũ. sed in vsu non sunt. Aui. in .v. cano. habet vnam aliam descriptionem: sed eadem non est.

¶ Eupatorium .i. gafit. Plini. eupatorium regiã habet auctoritatem caulis lignosi nigritantis: hirsuti cubitalis: aliquãdo et amplioribus foliis per interualla quinq̃ vt canapis per margines incisis nigris: et ipsis plumosis radice superuacua.

Pillule de reubarbaro. ℞ecipe rauedseni. ʒ. iij. succi liquiritie. succi absinthij. masticis añ. ʒ. j. mirab. citrinorũ. ʒ. iij. ʒ. seis feniculi: apij ana. ʒ. ʒ. trocisci diarodon. ʒ. iij. ʒ. hiere pigre. idest specierum hiere Galeni. ʒ. x. confice cum aqua feniculi: ⁊ da. ʒ. ij. cũ aqua casei calida in sero.

¶ Has pillulas habemus in vsu. Mesue inquit quod sunt pillule de reubarbaro: sed loco reubarbari habet rauedseni: quod idem est: ergo possumus dicere quod pillule de reubarbaro et pillule de raued. idẽ sunt: ⁊ sic meo tẽpore vidi apothecarios dare pillulas de reubarbaro pro pillulis de raued. sed errant multum: nam si vides bene Mesue. in hac distinctione de pillulis. habet descriptionem pillularum de reubarbaro que conferũt ad febres antiquas: et pillularum de rauedseni que cõferunt ad opilationes splenis: que nec in virtute nec in alijs concordant. ⁊ sic apothecarij et etiam medicus debent scire differentias quesunt in ipsis: et sic in multis alijs.

¶ Reubarbarum fm Isi. est reupontiũ: sed non recte. vide de eo in confectione de rauedseni.

Pillule de alchechingi ex inuẽtione nostra ℞. absinthij ⁊ succi eius: et succi eupatorij: aloes mirab. citrinorum: masticis: croci rauedseni: lacce ablute. anisi assari: cassie fistule: seminis fumiterre ana. ʒ. ij. hiere pigre. ʒ. iij. confice cum aqua solatri: ⁊ si est tussis cuz febre pone venarum liquiritie: sunt enim sane ⁊ experte.

¶ Has pillulas habemus in vsu: sed nõ multũ. Occurrit hic dubitatio similis ei que occurrit in diacucurma in qua licet dicat curcuma: nõ tñ ingredit cucurma: sic in his pillulis: licet nõ ingredit alchechingi: dicunt tñ pillule de alchechingi: sed fm quosdã possunt dici a compositore vel quod vitio scriptorum descriptio non est integra: vel potius quia conficiuntur cum aqua solatri quod est species alchechingi.

Pillule inde quas scribit Hali. ℞. mirabola. nigrorum ellebori nigri: polipodij añ. ʒ. v. epithimi sticados añ. ʒ. vj. agarici: lapidis lazuli loti .i. abluti: colloquintide: salis indi. añ. ʒ. iiij. succi eupatorij: spice añ. ʒ. ij. gariofi. ʒ. j. hiere pigre. ʒ. hiere galeni. ʒ. xij. fiãt pillule cum succo apij. dosis eius est añ. ʒ. ij. vsq̃ ad aure. ij.

¶ Has pillulas habemus in vsu. dixerũt quidã q̃ dicũt urande. qz in partibus indie sunt magis in vsu q̃ in partibus alijs. alij dixerũt q̃ dicunt̃ inde, ppter sal indũ qõ recipiunt: ⁊ per sal indũ intelligitur sal nigrũ: sed cũ caremus eo: sapientes volunt quod loco eius ponamus sal rubeum: quidam ponunt zuccarum candidum: sed non est ei proximum vt est sal rubeum.

Pillule ℈ sarcocolla. ⁊ sunt pillule albe. ℞. sarcocolle. ʒ. iij. turbith. ʒ. iiij. coloquintide. ʒ. j. ʒ. zinziberis. ʒ. j. ʒ. salis gemme. ʒ. j. dissolue sarcocollã in aqua rosata: ⁊ cõfice alia cuz ea et fiant pillule. sunt enim sane et experte. Dosis. ʒ. j.

¶ Has pillulas habemus in vsu: ipse Mesue in cap. de sarcocolla habet vnã aliã. descriptionẽ ex auto. Haliseni ⁊ idẽ sunt: sarcocolla est gũmi arboris que est sicut frutex ⁊ est spinosa cuius rami sunt nodosi ⁊ colligit ex ea gũmi. et est eius aliud album sicut thus et aliud subcitrinũ. Electio fortius est subcitrinum albo ⁊ quod est amarius melius et modus nutriendi ipsam est q̃ infundatur in lacte asine per quatuor vel quinq̃ dies ⁊ semp infundendo lac super eam: ⁊ hoc facias in scutella lapideas. supra de hoc in quodam stef melius ostendit.

¶ Sal gemma .i. sal capadotiũ. Me. in .c. de specieb̃ salis dicit qõ sal gẽma est sicut cristallus scindibilis. Idẽ dicit Aui. in .ij. cañ. in ca. de sale. quidã dixerũt quod sal gẽma dicit. qz est clarũ vt gẽma ⁊ est vena terre: ⁊ habet effectũ salis armoniaci de quo circa instans ait sal gẽ-

ma ꝓ:q: gẽme assimilatur:vel qꝰ clarum est vt gemma. ⁊ de co fiũt suppositoria vt est notum omnibus.

Pillule fetide maiores. ℞. serapini:armoniaci:oppoponacis: bdellij: colloquintide: harmel aloes epithimi añ.ʒ.v. hermodactilorũ alscebraz añ.ʒ.ij. scamonee.ʒ.ij. cinamomi:spice:croci:castorei.añ.ʒ.prio turbith.ʒ.iiij.ʒ.zinziberis.ʒ.j.ʒ. euforbij. dragme vnius partes duas dissoluatur gũmi in aqua porri ⁊ fiant pillule.da.ʒ.

¶ Has pillulas habemus in vsu. Fetide autẽ dicunt: qꝰ fetidos ⁊ corruptos humores ꝛducunt:vel dicunt fetide:qꝰ ingrediuntur quedã fetida.idẽ in ca.de egritudinibus nerworum habet quatuor descriptiões: quarũ vna est maior:⁊ hec est ex auct. Sal. alia est minor:⁊ credo qꝫ nõ sit ex auctoritate cius.idẽ: postea alie due descriptiones sunt ex auctoritate filij zacharie siue Rasis. et sic sine dubio Rasis in nono alman.in.c.de paralesi posuit pillulas fetidas quas iple cõposuit:sed non sunt in vsu. Idem in lib.diuisionũ habet vnã aliã descriptionẽ. Aui.in.v.cañ.hz quatuor descriptiões q̃ in vsu nõ sunt.

¶ Alcebram.i.scebrã. Aui.in.ii.cañ.dicit scebrã quidez ortũ in hortis habens cannã subtilẽ. equalẽ et habet pilos et folia sunt sicut tarcõ fm qꝫ existimo. ⁊ habet lac sine dubio scebrã hz lac et est spẽs lacticiniorũ: sed non cõputatur inter septẽ species titimalorum que a Dia. et Sera. describunt. Mesue ait alchebrã est species laticiniorũ ⁊ est solutiuorũ.rusticorũ.⁊ eius aliud est magnũ: habens radices rotũdas ⁊ grossas : ⁊ aliud est parnuz habens radices subtiles:et est tenuis corticis:magnuz est malũ:paruũ vero est illud qꝫ eligitur.⁊ melior pars plãte est cortex radicis eis.et lac eius est acutius ⁊ fortius. Hoc est quã nos esulã vocamus:nã arabes vocãt ipsam scebrã nos vero esulã.hec apud nos in pratis ac aliis locis inuenitur est similis linarie:sed ipsa non hz lacrude dicitur. Esula lactescit sine lacte linaria crescit. ⁊ est medicina rusticorũ:vt supra dixi. Diff. rẽtia aũt est inter scescebrã ⁊ scescebrã:nã scescebrã est esula:et scescebrã est ozimũ carmenũ de q̃ vide supra in diana sturtio.

Pillule de serapio. ℞. serapini armoniaci bdellij.oppopo.aloes: castorei: harmel añ. ʒ.ij.coloquintide.ʒ.iij. fiãt pillule cum aqua porri.

¶ He pillule raro habentur in vsu. illa vero descriptio que est magis in vsu:est vna alia quaʒ idẽ inferius describit. Aui.in.v.cano.habet vnam aliam descriptionẽ: sed non est in vsu. Serapinũ apud Diaf. vocatur sagapignũ:et est lachrymũ ferule nascens in india eligendum est limpidum foris ruffum intus albuz odore filij i.asse fetide ⁊ galbã habẽs gustũ viscidũ. Mesue autem ait.serapinũ est gũmi alacehundeg . ⁊ est arbor similis oleãdro.i.nercon mantano ⁊ melius est cuius intra est subrubeũ ⁊ subalbidũ ⁊ qꝫ hz odorem porrorũ ⁊ qꝫ est facile resolubile in aqua ⁊ est clarũ ibi Me.docet de mõ preparandi ipsum.duobus modis.

Pillule de euforbio. ℞. euforbij: coloquintide: agarici: bdellij: serapini añ.ʒ. ij. aloes ʃ.succotrini.ʒ.v.fiant pillule cum aqua porri: portio est añ.ʒ.ʒ.vsq̃ ad.j.

¶ Has pillulas habemus in vsu.maxime fm istam descrip. Aui.in.v.habet vnam.que eadem est in simplicib⁹ sed differt in vno vez qꝰ Mes. vult qꝰ conficiantur cum aqua porri. Aui.vero.cum aqua caulium.

¶ Euforbium fm Mesue.est gummi excedens oia genera gummi in calefaciendo ⁊ subtiliando: ⁊ melius ex eo est leue frangibile habens colorẽ pallearẽ ⁊ clarum: ⁊ qꝫ est ychemẽtis acredinis.⁊ odorus valde acuti:⁊ qꝫ est recens:super quod iam preteriit annus recens vero anni sui est sicut venenum ⁊ ignis.

Pillule de rauedseni. ℞. rauedseni.ʒ.vij. armoniaci:serapini:bdellij añ.ʒ.x.lacce.ʒ.viij. oppoponacis.ʒ.iiij.mezereon gũmi.ʃ. gũmi arab.añ.ʒ.iiij.turbith.ʒ.x. spice nardi:polij. i.polij montani:aloes ana.ʒ.v.masticis.ʒ.ij. mirab.citri.ʒ.x.dissolue ĩ vino gũmas: ⁊ fac pillulas.dosis eius est.ʒ.ij.cum aqua casei.

¶ Iste pillule ab apothecariis tenenꝰ cõfecte:⁊ sunt in vsu sub noie pillularũ de rauedseni:nõ aũt ista descrip. dz dari pro pillulis de reubar. qꝰ hz rauedseni sit reubarbarũ:tũ pillule de reubarbaro. nõ sunt eedẽ : vt dictum fuit supra. Rasis in.ix.alman.habet vnam descriptionẽ in ca.de hydropisi:sed non est in vsu.

Pillule de mezereon. ℞. foꝰ.mezereon.infusorum in aceto ⁊ exiccato.ʒ.v. mirabolan.citrinorum.ʒ.iij.chebulorum.ʒ.ij.confice cum tereniabin.i.manna ⁊ tamarindis dissolutis in aqua endinie.

¶ Has pillulas habemus in vsu. dicunt aũt de mezereon:qꝰ ibi magis ingreditꝰ mezereõ quã aliud simplex. Christopho. de honestis inquit:pillule de mezeron.i. de laureola:sed falsum est nam mezereon vt dictũ fuit in confectione almezereon non est laureola.

Pillule lucꝫ maiores. ℞. rosarũ violaꝝ absinthij colocyntide ꝓ q̃ pone troc.alandahal: turbith:cubebe calami.aroma.nucis muscate:spice epithimi:carpobalsami: xilobalsami.sileris seminis ruthe:squinãti assari: masticis gariofilorũ. cinamomi:anisi: feniculi: apij:cassie:croci:macis añ.ʒ.ij.mirab.citrinorũ:chebulorũ indorũ: emblicorũ:bellericorũ:rauedseni añ.ʒ.iiij.agarici sene añ.ʒ.v. eufragie.ʒ.vij.aloes succotrensis: ad pondꝰ omnium confice cũ succo feniculi:dosis eius est ana.ʒ.ij.vsq̃ ad.iij.

¶ Iste pillule apud nos sunt in vsu:dicunt aũt lucis:qꝰ valent ad oculos medendos:vel dicunt lucis:qꝰ obscuritatẽ oculorũ prout sol noctẽ remouet:de iplis reperiũtur ibi maiores ⁊ minores ſ maiores sunt ille quas nostri medici laudãt.verum sunt ex hominibus qui faciũt vnã aliã descriptionẽ pro alia eo qꝫ in minoribus pauciores res ingrediuntur: ⁊ propter id ambas describã.

¶ Eufragia est herba que apud nos in pratis reperitꝰ ⁊ est minuta herba.mirabiliter medetur egritudinibus oculorum et propter id Mesue in sua practica in.c. allegato:vocat ipsam herbam adhil.feniculus similiter vz in illa materia.vniversus. Feniculus verbena rosa celidonia ruthe. Ex istis fit aqua que lumia reddit acuta. ⁊ non est completus versus nisi addatur capillus veneris eufragia et betonica.

Pillule lucis minores intẽtiõe maiorũ. ℞. xilobalsami.i.ligni balsami.carpobal.añ.ʒ. j.celidonie.ʒ.v.rosarũ violarũ absinthij:eufragie añ.ʒ.iij.sene epithimi:mirabo.citrinorũ:chebu.indorũ.bellericorũ ẽblicorũ:agarici colocyntide.squinãti licij: lapidis lazuli añ.ʒ.j.ʒ.aloes boni ad pondus omnium cõfice cum succo feniculi aut celidonie.

¶ Celidonie secōm Plinīū genera sunt duo. Maior fruticoso caule folio pastinace erratice amplior ipsa altitudine duorum cubitorū: color albus flos luteus: minor folia hedere rotundiora minus candida succus vtriusq; croccus mordax semen purpureum florent aduentu irundinum discessu marescunt.

¶ Licium Dia. est eligendū intus colore rufo. ⁊ deforis nigro qd diuisum brumū habet stipticū: est ⁊ coloris rufi. ⁊ crocei apparet cū gusto amaro sicut est indicū qd et melius. arbor vnde fit est lithios appellata siue exacanton folia buxo similia atq; spinosa generans. nascitur in dumosis locis: cuius folia ⁊ grana ⁊ radix in vnū cōtundūtur: ⁊ ex aqua dulci coquūtur vsq; ad crassitudinem. apud Sera. vero sunt folia spinosa ⁊ hz ramos lōgitudine duoꝝ brachiorū. Pli. antē ait. fit ex arbore spinosa fructu simile piperi precipue amaritudinis foliis paruis. Auicen. in. ij. canōn. de ipso duo facit ca. vnum quod incipit feluzeharagi. aliud quod incipit liciū. Jo. Sera. in antidotario in ca. de epithimatibus ait. liciū. i. felneragi. liber qui dicit Bulcasis in tractatu. ij. ait. sūt qui faciunt licium ex radice arboris que dicit curtā. et species eius licii nominatur coyagulē ⁊ est quoddā qd affertur ex aliemen. et sunt qui faciunt licium sm hunc modum vt ibi docet: neq; per id cognoui quid sit. Sentis super quintum Auicen. in fine inquit. bel est herba qua fit licium: in vno alio loco super quodā passu quarti ait. liciū fit ex arbore spinosa q̄ vocatur azarach siue oxilacantos: qd est notū. Sual. piacentinus ait. licium est succus granorum cabriosie vel cornastelli. Nico. dicit licium est succus de floribus capifolii vel oculo lucidi. Idē in litera o ait oculus lucidus: idest capifolium vel matrisilua. vide ergo si bene ꝓsideretur ca. Dia. de licio q̄ eius arbor est exacanthos ⁊ sm Bētilem est azarasch siue oxilacūthos. i. spina acuta. ergo licium fit ex arbore spinosa q̄ apud nos berberis vocatur: nā sine dubio est cōsonū. qz vt dictum fuit. Bēti. in vno loco allegato dicit q̄ bel est herba sed debet dicere arbor: de qua fit licium. bel vero apud Se. est arbor granati silucstris qd idē est: ⁊ sic meo tēpore vidi facere liciū ex fructu arboris granati silucstris que proprie est berberis q̄ apud Ma. oxiacacantos dicitur. ⁊ hoc liciū est optimū. verū sunt ex hominibus qui faciunt liciū vt dicit Nicolaus de quadā herba q̄ matersiluarū vocat: ⁊ hec apud nos iuxta hortos nascit: cuius folia sunt ex vno latere subalbida ⁊ ab altero viridia se adherēs ⁊ inuoluens sepius sup alias plātas ⁊ hec a nostris rusticis dicitur scizo sz est debilius prioze: etiā sunt ex hominibus qui faciunt liciū ex fructu nigro cuiusdā arbusti qd quidā lustragū vocant. cuius folia sunt simlia folīs buxi ramuli recti quibus cauce auicularum fiunt succo granorum exp̄so ⁊ cocto in quo etiam inuenitur idonea efficacia: et habet licium primum ⁊c.

Pillule stomatice nostre stomachū ⁊ caput mundificant ⁊ accipiūtur omni tpe. ℞. turbith. ʒ. x. masticis. ʒ. iiij. rosa. ʒ. iij. aloes optimi ad pondus oim cōfice cū succo absinthij.

¶ Iste pillule cum alia descriptione. ꝯ. posita sunt ille quibus vtimur.

Pillule alādahal. ℞. troci. alādahal. ʒ. x. salis gēme. ʒ. j. laudani. ʒ. xij. olei rosati quantum sufficit: et sunt experte.

¶ Has pillulas habemus in vsu sub nomine pillularū alandahal sine hermetis: nō ꝯ debemus vti sub nomine pillularū alādahal: vt quidā credunt: nam vide q̄ Mesue in sua distinctione de pillulis hz pillulas alādahal hermetis: ⁊ pillu. alādahal sine hermetis ergo differunt inter ipsas: ⁊ per tro. alādahal intelliguntur troc. de coloquintida: quorum descriptio superius est posita.

Pillule de agarico. ℞. agarici: masticis aā. ʒ. iij. radicis lilij celestis: prassij. id est maru-bij ana. ʒ. j. turbith. ʒ. v. iere pigre. ʒ. iiij. coloquintide: sarcocolle aā. ʒ. ij. mirre. ʒ. j. confice cum robub. i. rob ⁊ est mustum coctum.

¶ Iste pillule sunt multū in vsu. Idē Me. in. c. de asmate habet vnam aliam descriptionē que eadem est. Aui. in. iij. cap. in sen. x. in. c. de cura asmatis habet vnaz aliā descriptionem que eadem est.

¶ Agarici aūt virt⁹ est magnificata vt docet experientia: nō solū in euacuando flegma qd a predominio euacuat. verū etiā alios humores farmaco educibiles.

¶ Lilium celeste apud Aui. est yzeos. Mesue in alia descriptione habet yzeos: quod idem est.

Pillule de turbith: ⁊ dicūtur pillule auree. ℞. turbith boni. ʒ. xvj. aloes. ℥. j. ʒ. masticis rosarum aā. ʒ. vij. mirabo. citrinorū. ʒ. x. croci. ʒ. iij. Confice cum succo absinthij.

¶ Has pillulas habem⁹ in vsu sub nole pillarū turbitharū: etiā sunt in vsu sub nole pillularū aureārū. Mesue tñ qñ medic⁹ ordinat pillulas aureas intelligit sm descriptionē que est de mēte Nicolai. Joan. Serapio in suo antidotario ait. pillule albeen: ⁊ dicuntur pillule albeen: ⁊ dicuntur pillule aureē: sed non sunt in vsu.

Pillule de lapide lazuli. ℞. lapidis laz. abluti. ʒ. vj. epithimi: polipo. ana. ʒ. viij. scamonee ellebori nigri: salis indi. i. salis nigri. aā. ʒ. ij. ʒ. agari. ʒ. viij. gariofi. anisi aā. ʒ. iiij. hiere pigre. scilicet hiere Gal. ʒ. xv: confice cū succo endiuie.

¶ Has pillulas habemus in vsu. lapis lazuli sm Ser. oportet q̄ eligatur color cui⁹ est celestis multū: ⁊ est lenis sine asperitate ⁊ sine mixtione alterius lapidis: qui nō frangit facile: ⁊ cuius frusta magna. Mesue de ipso loquitur in ca. de lapide stellato: modus autē abluēdi cum dictus est supra: ⁊ sicut ablui lapis lazuli sic etiā abluitur lapis armenus.

Pillule de lapide armeno. ℞. lapidis armeni preparati: iere pigre ana. ʒ. v. epithimi polipodij aā. ʒ. viij. scamonee cocte in citonio. i. diagredij. ʒ. iij. gariofil. ʒ. ij. salis indi. ʒ. j. ʒ. confice cū succo solatri. id est herbe moze: vel mozelle.

¶ Has pillulas habem⁹ in vsu: sz raro idē Mesue in. c. de soda frigida ab humore melācolico hz vnā aliā descriptionē q̄ est ex auctoritate alexandri: sed non idem est.

¶ Lapis armenus sm Mesue melior habēs colorē medium inter viridē ⁊ obscurū terreū ⁊ indū ⁊ hz maculārū distinctiones virides ⁊ nigras. Auic. ait. in ipso est aliquātulū azuli coloris: ⁊ non tñ est in colore azuli: ⁊ non est in eius soliditate. ⁊ modus abluendi ipsum est sicut abluit lapis lazuli: cui⁹ mod⁹ supra fuit posit⁹.

Pillule ad oēs morbos catarri ⁊ corrize et tussis catarralis. ℞. mirre pure. ʒ. vj. olibani. i. thuris. ʒ. v. opij iusquiami aā. ʒ. iiij. croci. ʒ. j. ʒ. radicum lingue canis. ʒ. iiij. ʒ. fiant pillule et administrentur.

¶ Iste pillule apud nobiles medicos sunt multū in vsu sub nole pillularū ad oēs morbos catarrales etiā sunt in vsu sub nole pillularum de cinoglossa. Sed hoc est ex secretis medicine ⁊ a multis cognite non sunt. Nicola⁹ hz vnā aliā descriptionē: sed sue proprie vocantur pillule de cinoglossa: sz non sunt in vsu tamen infra apparebit earū descrip. etiā infra apparebit vna alia descript. pillularū que dicūtur pillule de alchaiber. i. cinoglossa:

sed non tenentur confecte.

¶ Lingua canis.i.cinoglossa.⁊ componitur a cinos qd est canis ⁊ glossa quod est lingua inde cinoglossa.i.lingua canis Jo.angli.in.ca.de scissuris labiorum inquit. cinoglossa.i.lingua canis. Mesue nō ponit cum quo liquore debeāt fieri:sed vidi ipsas confici ex succo radicis ipsius cinoglosse.

Pillule de serapino experte. ℞.serapini armoniaci.oppoponaci.bdellij añ.ʒ.ij.ʒ.seis apij.ameos.armel.anisi añ.ʒ.j.acori seitaragi indi.i.lepidi.calamēti folij cētaure.polij. costi.salis gēme añ.ʒ.ʒ.aloes.ʒ.vj.coloquintide.ʒ.v.fiant pillule ⁊ administrētur.

¶ Iste pilule sunt ille quas nostri doctores laudant:supra posita fuit vna alia descriptio ex auc.eiusdem : sed nō sunt ita laudate.Armel vero scriptū sine litera h fm Mat.silua.est tertū genᵒ rute:sed harmel cū h.est cicuta sed falso:nā harmel tam cū h.q̄ sine h.adē importat vt dictū fuit supra:de forma ipsius in cōfectione pillularum aggregati.maiorum apparebit.

¶ Folū id est malabatrū loco eius a modernis multis macis ponitur aut spica nardi.

¶ Centaurea f.centaurea minor. sunt cū due species fm Me.maior.inter q̄s distinguūt ꝓprietates note electio.minor melior est in omni re:cuius flores ⁊ cura colore hsit citrinū palcare et melior pars plante sunt flores ⁊ semina ipsius ⁊ melius tempus collectionis ipsius est principium estatis.

Pillule de bdelio maiores. ℞.bdelij.ʒ.xij. ameos.ʒ.iij.chebulo. indo.belleri.embli.venarū adu.charabe añ.ʒ.ij.ʒ.infundat bdeliū in suc.porri.⁊ fac pill'.in modū ciceris.

¶ Iste pillule sunt ille quibᵒ cōiter vtimur.dicunt autē maiores ad differentiā minorū:eo q̄ plura simplicia ingrediant.idē habet vnā descriptionem:⁊ sunt ex inuētione sua:⁊ hec sunt apud.quosdā in vsu .Jo.Serap.in suo antido.hz tres descriptiones:sed nō sunt in vsu.Rasis in.ix.alman.in cap.de emorroidib⁹ ⁊ fistulis ⁊ ragadiis q̄ in ano fiunt hz vnā descriptionē.sed idē non est.

¶ Bdelij.ū fm Pliniū in britania nascit cuius arbor est nigra magnitudine olee folijs arboris ⁊c.Diascori.autem in armenia illud nasci dicit ⁊ laudat illud quod lucidum est.⁊ subalbidum lene qualiter cereum et quod facile molitur ⁊c.Auicen.distinguit inter indaicū ⁊ mechium ⁊ dicit q̄ ambo sunt ex palmis silucstribus.laudat aūt illā speciem que est clara ⁊ amari saporis : ⁊ est munda a lignis:et est facilis resolutionis boni odoris: cuius fumᵒ hz odorē picis.⁊ cū antiquat bdeliū indaicū egredit a lenificatione ad exiccationē.Dinᵒ florē . in lib.secūdo in.c.de cura scrofularū ait.almugath.i.bdellium qd falsum est.nā almugat siue mugath est radix granati silucstris de qua Aui.in.ij.cañ.speciale facit.c. et redarguit:sed male eos qui dicunt q̄ est radix granati silucstris.

¶ Venarū adustarū.notandū q̄ vena per varias intētiones accipitur.de qua Gentilis in.iij.cano.super cap. de canonibus generalibus curationis egritudinū oculorum inquit q̄ vena aliquādo accipitur pro vena tinctorū.i.rubea tinctorū:aliquādo pro vena celidonie:aliquādo pro mineralibus terre : aliquādo sumitur vena pro vermibus terrestribus.alij vero per venas intelligūt radices feniculi ⁊ petroselini ⁊c.sed in isto loco per venam aliud intelligitur:est eni litera corrupta:nam debet dicere auellanarum adustarū sicut testatur Matt. siluati.in litera vena.vbi sic ait. Vena est radix plantarum vel vena corporis.verum est q̄ in antidotario damasceni.id.est Mesue in receptione pillularū de bdelio ponitur venarum adustarum.quod contingit ex errore scriptoris:quia debet dicere auellanarum adustarum que omnibus note sunt:lumen apothecariorū dicit qd debet dicere veneriarū adustarū.i.radicū acori:sed hoc falsum est:vt patet ex sententia Matthei siluati qui alterius est autoritatis q̄ istud fuscum lumen:vel adhuc verius tenebra.

Pillule de bdellio ex inuētione nostra. ℞. mirab.nigrorū embli.bellericorum añ.ʒ.v. bdellij.ʒ.x.scorie ferri seis porri:añ.iij.corali adusti.karabe cōcule aduste añ.ʒ.j.ʒ.margaritarū.ʒ.ʒ.cōfice cum aqua porri.

¶ Has pillulas habemus in vsu:sed nō tām vt maiores: corallus fm Ꝗ ias.arbor est que in fundo maris nascit. qñ autē simpliciter reperit corallus de rubeo intelligit: modus aūt adustionis ipsi⁹ talis est.opz q̄ teranf grosso mō:⁊ ponanf in olla terrea ⁊ ponanf in furno per noctem.si bene cōburit bene est:si nō iterū ponātur donec comburantur.et melior corallus est qui est vere rubedinis ⁊ qui nulla aut pauca foramina habet.

Pillule de colocintida. ℞.colocintide.ʒ.vj. mirab.nigrox citrinox.serapini.bdellij sarcocolle añ.ʒ.vij.nigelle cimini.carmeni origani.perfici.nasturcij albi.salis gemme.viscī romani ana.ʒ.j.infunde gummas in aqua porri.et fac cum ceteris pillulas.

¶ Has pillulas habemus in vsu:sed nō multū.Colloquintida fm intentionē Mesue est fel terre.fm Jo intentionē Isido fel terre ꝓprie est centaurea.Idē sentit Simon ianuē.Circa instans aūt ait:colocintida pomū est cuiusdā fructus in trāsmarinis partibus nascētis circa regionē hieru salē ⁊ cucurbita alexādrina vr:⁊ nota qd tam pomū q̄ fructus dicitur colocintida.

¶ Nasturtiū albū.i.nasturtiū babylonicū. Auicē.in.v. canon.in metridato inquit alsceis i.nasturtiū babyloni cum.⁊ fm Mat est nasturtiū orientale:de eo dictum supra in confectione metridati.

¶ Viscū romanū.i.glutē romanū:⁊ glutē romanū apū Sera.est mastix.Auicē.mastix alius est romanus albᵒ et alius est nabathi ad nigredinez declinans:et melior est ille qui est albus mūdus et magnus.

Pillule de oppoponaco. ℞. oppoponaci. bermodactili.serapini.bdelij armoniaci.coloquintide añ.ʒ.v.croci castorei mirre zinziberis.piperis.macropiperis cassie mirabo. citrinorū indorū.bellericox emblicox añ.ʒ. j.scamonee.ʒ.ij.turbith.ʒ.iiij.aloes.ʒ.xij.infundatur gummi in aqua caulium.et fiant ex eis pillule.

¶ Has pillu.habemus in vsu.maxime fm istā descrip. ipse in ca.de paralesi hz vnā aliā descriptio sed nō est eadem.⁊ Aui.in.v.cano.habet aliā:et est eadem.

¶ Oppoponacū fm Mes.est gūmi plante cuiusdā similis ferule cuius stipites eleuanf sup terrā circiter cubitum vel duos ⁊ meliᵒ ex eo est qd est citrinū.extra ⁊ subalbidū intus:⁊ qd est amarū.Aui.ait oppoponax est ardor q̄ nō eleuatur a terra ⁊ similanf ipsi⁹ folia foliis ficus.idez in ca.de kemescir ait qd est in dispositionibus alicusir.i.oppoponacis:⁊ aliqñ vocatur alsosir.

Pillule de bermodactilis maiores. ℞.bermodactilorum. aloes.mirab.citrinorū.turbith.coloquintide.cuius loco possunt poni trocis.alandaba.bdellij.serapini añ.ʒ.vj.castorei.sarcocolle euforbij.oppoponaci:harmel.i.tertij gñis rute apij añ.ʒ.iij.croci.ʒ.j. ʒ.cōfice cū succo caulium:⁊ fac pillulas.

¶ Iste pilule sunt ille ꝗbus communiter vtimur. dicũtur aũt maiores ad differentiã minorũ: eo qõ plura simplicia ingrediunt pillulas maiores q̃ minores: ⁊ ambe sunt in vsu. ⁊ ex inuẽtione sua sunt in vsu. Rasis in.ix.almã. hz vnã aliã descrip. fz apud nos nõ est in vsu tamẽ infra descriptio sua apparebit.

¶ Hermodactylus fm Mesue est radix herbe mõtane: ⁊ eius alius est longus sicut digitus: ⁊ alꝰ rotũdus est: ille de quo ipse intelligit est alius albus. aliꝰ rubeus et alius niger melior ex eis est ille qui hz ꝓprietates tres bonas. s. q̃ est albus ⁊ vere albedinis intra ⁊ extra ⁊ q̃ est grossus: ⁊ q̃ est duricici mediocris. Auic. in secundo cano. duo facit cap. vnũ de flore qui dicit digitus hermetis. aliud de hermodactilo hec apud nos in locis aquosis nascit sed nõ est valde vtile: ille vero qui in mõtibus reperit est nobilior hec radix vtilis est quidẽ egritudinibus iuncturarũ. Gale. autẽ in cap. de medicinis zenonis in suis experimẽtis in electuario de centaurea pro hermodactilo scriplit zurugẽ quod idem est.

Pillule de hermodactilis minoris. ℞. hermodactilo. ʒ.v. scamonee. ʒ.ij. ʒ. mirabolanorum citrinorum ʒ.ʒ.iij. rosarum. ʒ.ij. aloes. ʒ.x. confice cum chatartico rosato.

¶ Iste pillule fm istam descriptionẽ nõ sunt in vsu. põt autẽ dici q̃ dicunt minores eo q̃ paucioza simplicia ingrediantur ad ꝓriam maiorum. vel dicuntur minores: q̃ habent minorem efficaciam.

¶ Chatarticũ vero apud grecos est purgatiuũ: ⁊ ideo Mesue docet cõficere ꝓdictas pilulas cũ chatartico rosato id est purgatiuo facto c ũ succo rosarum qõ vocatur electuariũ rosatũ ex auctoritate ipsius: sed electuariũ de succo rosarũ est ex auctoritate Nicolai: sed hic de illo qõ fit de mẽte Mesue dz intelligi: et poni ⁊ nõ aliud.

Pillule de hermodactilis ex inuẽtione sua. ℞. hermodactilorũ: aloes añ. ʒ.v. mirobalanorum citrinorum: turbith. añ. ʒ.iij. zinzi. ʒ.ij. fac pillulas cum electuario rosa. da. ʒ.ij.

¶ Ille pillule que sunt ex inuentione Mesue apud nostros medicos sunt multum in vsu. sunt enim experte ad ea quꝗdicit Mesue ⁊ sic etiam maiores sunt experte: sed minores non tantum.

Pillule sebelie. ℞. spice inde. ʒ.v. spice roma. ij. raued. agarici: epithimi añ. ʒ.iiij. costi masticis: camedreos amomi añ. ʒ.iij. croci. ʒ.ij. mirre. cinamomi. gariofilorũ. squinanti ana. ʒ.j. aloes. ʒ.x. fiant pillule cum vino antiquo: et da. ʒ.ij. cum vino permixto.

¶ Has pillulas habemus aliquando in vsu fm quosdam dicuntur sebelie a compositore.

¶ Spica romana apud Auicennam est spica celtica. idem ait Sera. in cap. de spica. vide de ipsa in confectione de spica romana.

¶ Hic est finis impositus distinctioni pillularum que posite sunt in antidotario Mesue: nunc alias ad eo et alias alibi colligemus.

Pillule bichichie. Mesue in ca. de tussi sicca. ℞. succi liquiritie: ʒ necari tabarzet. i. albi ana. aur. vj. siue. ʒ. viij. amili. dragaganti amigdalarum dulcium ana. ʒ.iiij. confice cũ mucilagine psilij vel citoniorum.

¶ Has pillulas habemꝰ in vsu maxime fm hanc descriptionem idẽ in cap. de raucedine vocis hz vnã aliã descriptionẽ: sed nõ est in vsu. Rasis in.ix. Almã. in cap de tussi habet vnam aliam descriptionem ⁊ eadẽ est. Auicen. i.ij. canon. in ij fen. x. in ca. de cura tussis ⁊ sputo sanguinis habet vnam aliam descriptionem: sed non est eadem lumen male lucens descridit vnã descriptionem ex autoritate Mesue: sed falsa est descriptio sua in pondere: non debent fieri.

¶ Pilule autẽ bichichie vel bechias est compositio ad tussim ⁊ earũ forma est vt lupinus aut trocisculus tenetur sub lingua lambẽdo.

Pillule de croco Mesue in. c. de raucedine vocis. ℞. croci. ʒ.iij. cubebe. ʒ. j. ʒ. succi liquiritie. olibani. i. thuris ana. ʒ.j. fac pillulas cũ rob. i. vino cocto ⁊ sunt pillule magne et teneat patiens vnam sub lingua et glutiat saliuam eius et sunt experte.

¶ Has pillulas non habemus in vsu.

¶ Crocus. s. orientalis qui vulgo dicitur zaffarã. Joan. Sera. in suo antidotario in cap. de egritudinibus que generãtur in auribus ait zaffaram id est crocus orientalis. idem dicunt arabes.

Pillule alie cõferentes ad oẽs reumaticas passiones sunt de lib. Alexan. medici et eas describit Mesue in. c. de cura catarri: quax hec est permixtio. ℞. mirre. ʒ.iij. thuris masculi. ʒ.ij. ʒ. opij insquiami radicũ alcalchar sicce ana. ʒ.ij. confice cum succo alchazaber humide. da ex eis a tribus vsq̃ ad. v. in sero sunt enim mirabiles.

¶ Iste pilule fm intentionem Mes. sunt ex auctoritate Alexandri medici. ⁊ sic credo. q̃ idem in ca. de tussi ait. Alexander cõfectio pillularũ ad tussim catarralẽ et est ex medicinis benedictis. ⁊ est ex secretis artis: et conferunt ad omnes egritudines catarrales ⁊ vocãtur pilule alchaber. ⁊ dicte sunt in ca. de catarro: ⁊ sic est q̃ hec est descriptio pillularum de alchaiber: ⁊ quid sit alchaiber ꝗaliter ignoratur. Jo. arculanus in cap. de catarro ait: pillule alchaiber fm descriptionem Alexandri medici apud Mes. in fine. c. de catarro sunt prestantissime. et per alchaiber intelligitur cinoglossa siue lingua canis. ⁊ sic est fm veritatẽ q̃ hec est descriptio pillula. de cinoglossa: sed apud nos non sunt in vsu. illa vero descriptio qua vtimur est illa quã superius scripsi sub nomĩe pillularum ad omnes morbos catarri.

¶ Alcalcachar que calcachar est lingua canis siue cinoglossa: ⁊ componitur a cinos grece q̃ est canis: ⁊ glossa q̃ est lingua ⁊ nota qõ meo tẽpore vidi multos herbaticos vẽdentes ignorãtibꝰ apothecariis quinq̃ inerniam siue plãtaginẽ minorẽ pro lingua canis: sed aliud est, hic vero per alcalcachar siccam intelligitur radix ipsius puluerizata ac contritata.

¶ Alchazaber humida. i. recẽs: ⁊ lingua canis seu cinoglossa: fz generaliter dubitãt aliq̃ an ⁊ alcalchar ⁊ alchazaber sint idẽ: sed sine dubio idẽ sunt: verũ est qõ ꝑ alcalcathar intelligit radix ipsius: ⁊ ꝑ alchazaber intelligit succus ipsius. simlr in antidotario. Nico. in cõfectione pillularũ de clacterio. Nico. quantũ de puluerib̃us hoc est de puluere radicum ⁊ clacterũ ⁊ est radix cucumeris asinini: postea cõfice cũ succo f. cidis. i. cũ succo cucumeris asinini: tamen idem debet intelligi.

Pillule de storace. Mesue in capi. de tussi. ℞. storacis liquide albe: olibani: mirre: succi liquiritie: opij ana. ʒ.iiij. fiant pillule sicut cicer dosis eius. ʒ.ij. aut. iij.

¶ Has pillulas nõ habemꝰ in vsu. Rasis in nono Almaan. in. c. de tussi: habet vnã aliã descriptionem q̃ eadẽ est. idẽ in li. divisionũ in ca. medicinarũ asmatis ⁊ sanei habet vnam aliam descrip.

¶ Storax liquida est satis nota.

Pillule biera simplici. Mes. de mẽte Gal.

℞.specierũ hiere pigre. Gal.℥.j.conficiantur cum melle dicto geleniabin quantũ sufficit et fiat magdaleon.

¶ Iste pillule sunt multũ in vsu: descriptionem vero specierũ vide supra in tractatu de electuariis: in loco vbi est hiera pigra: sicut dictũ fuit de spẽbus hiere pigre: fit cõfectio hiere pigre cũ melle fm arte & hec dicitur a doctoribus hiera pigra Gale. et qñq; de predictis spẽbus completis cũ geleniabin fit pasta bona: & tũc a doctoribus vocantur pillule de hiera Gal. seu de hiera simplici & de istis dz intelligi qñ simpliciter medicus ordinat hierã. infra apparebit vna alia deseri. pilullarũ de hiera composita. que etiam sunt in vsu.

Pillule masticine fm cõsiliatorẽ in capi. de indigestiõe stomaci. ℞. masticis. ʒ. iiij. aloes electi. ʒ. r. agarici boni. ʒ. iij. confice cum succo altilie et fiant.

¶ Iste pillule sunt ille quas nostri doctores laudauerunt in multis proprietatibus. Frãci de pedemontium in ca. de medicinis appetitus corrupti ponit hanc eandem descriptionẽ. Idẽ. Frãciscus in ca. de nocumentis digestionis: ex quibus debilitatis destructione & corruptio. & in cura eius habet aliã Mesue in suo grabadin in cap. do caput purgãs cõferẽtib⁹ sode, frigide hz vnã aliã descriptionẽ & dicit q̃ mũdificant stomachũ. & caput accipiuntur in tempore: & dicũtur pillule de mastice sed non sunt in vsu.

¶ Altilia aut altimilia idẽ est o quãta differentia reperitur in hac maxime ab ignorantibus apothecariis ac medicis vt est lumẽ male lucẽs: nã ipse dicit q̃ altile est vinũ vel sapa vel rob. quod falsum est. verũ si cõsiliator diceret cõficiãtur cũ tile esset vinũ coctũ: sed ait cũ succo altilie. i. artemisie. nã ist ud vocabulũ sicut dictũ fuit mihi est quasi vulgare: qz in partibus hispanie dicũt altimilia. i. artemisia. petrea Aui. in. v. cañ. in tyriaca esdere inqt succi altile & est ablegesif: & vz abrotanũ siluestre ergo est artemisia. nã belengesif. apũ Gal. i. vj. simpliciũ est artemisia pterea cõciliator seu Petrus de ebano dicit q̃ cõpositio harũ pillularũ est medicina matricis vitiose & viscerũ interiorũ artemisia ad idẽ mirabiliter valet: & sic est q̃ altilia est mater herbarũ siue artemisia loco eius potest poni sirupus de stichados.

Pillule de quatuor rebus fm Franciscũ de pedemontiũ in ca. de dolore intestinorũ & medicinis ei⁹ & sunt expertissime. ℞. coloquintide. loco eius troci. alãdabal: serapini salis gemme: diagredij cocti ana. ʒ. ij. terantur et conficiantur cum succo porri.

¶ Iste pillule non sunt in vsu apũ nos. dicuntur autem de quatuor rebus a quatuor simplicib⁹ que in ipsis ingrediuntur sine liquore.

Pillule de benedicta. ℞. specierũ bñdicte simplicis cõpletarũ. ʒ. vj. fiãt ex eis pillule cũ geleniabin. i. melle rosato.

Pillule. de spica fm Franci. de pedemõtiũ in ca. de hidropisi. ℞. spice. ʒ. iiij. agarici: amomi: raued. id est reubarbari. Epithimi masticis costi: camedreos ana. ʒ. iij. mirre cinamomi grossi: squinanti: gariofilorũ ana. ʒ. j. aloes. ʒ. viij. fiant pillule.

¶ Iste pillule non in vsu.

¶ Spica. ſ. spica nardi. Dia. nardi herba ẽ spinosa. nã a grecis nardo sta chios appellat. ei⁹ gña sunt duo vnũ indicũ. & aliud siriacũ; sz nõ qz in siria inuenitur ideo nomen accepit sed qz mons vbi nascitur pars eius in indiam porrigitur &c.

Pillule sine qbus esse nolo fm Nico. ℞. aloes optimi abluti & odoriferi. ʒ. xiiij. quinq; mirra. reubarbari masticis absinthij rose violar. sene. ſ. foliculorũ. sene agarici cuscute añ. ʒ. j. temperent cũ succo feniculi in quo sint scamonee bñ trite. ʒ. vj. ℥. admisceãt ita tñ q̃ puluis scamo. p pannũ in ipso succo fit expressus & fit tñ succi q̃ sufficiat ad ꝯfectionem pillu. ad modũ ciceris informent manibus cũ oleo violato vnctis vel oleo cõmuni abluto fm doctrinam & vsui reserua.

¶ Pillule de rotũditate dicunt sine qbus esse nolo propter magnã efficaciã quã hñt ad purgãdos humores. etiã valẽt ad obscuritatẽ oculorũ. Bsl. de ang. in. c. de scotomia & vertigine hz vnã aliã descrip. que est cõformis huic. qñq; mirabolani sunt, ppte citrini chebuli nigri. i. indi emblici & bellerici: & sic iste qñq; spẽs debẽt intelligi per qñq; mirabolanos. fm eñ quosdã sapiẽtes spẽs mirabolanorũ sunt tñ tres. ſ. citrini chebuli & indi. nam alias duas spẽs nõ cõputãt inter mirabolanos. quare Mes. separata de ipsis facit ca. moderni vo addiderũt bellericos & emblicos. & sic p qñq; mirabolanos de istis quinq; intelligitur: vnde versus. Mirabolanorum species dic quinq; bonorum. Citrinus chebulus bellericus emblicus indus.

¶ Scamonea est solutiuũ magnũ anthonoma siue fm intentionẽ Nico. in istis pillulis dz esse bñ trita. sed fm opi. aliquorũ doctorũ dz esse grossa dũ ponit in pillulis ac electuariis & inquũt q̃ ratio hec est primo q̃ scamonea est venenosa & est valde nociua stomacho & furiosa. vnde si bene triturarẽt intraret porositates stomachi & longo tpe ibi maneret. apothecarii vero moderni sic faciunt. sed loco eius ponũt diagrediũ. i. scamoneã preparatam coctam in pomo citonio. antiqui dicebant diacredium vel acridium moderni diagredium.

Pillule auree. ℞. aloes diagredij añ. ʒ. v. rose seminis apij añ. ʒ. ij. ℥. anisi fenicu. masticis añ. ʒ. j. ℥. croci. colloquintide interioris. ʒ. j. informentur ad modum ciceris cũ aqua infusionis dragaganti.

¶ Has pillulas habem⁹ in vsu. dicunt aũt auree: qz sicut aurum inter oia metalla preciosius est. sic iste pillule inter oẽs alias preciose habẽtur. Hilibertus de angl. in ca. de scothomia & vertigine hz vnã aliam descriptionẽ que cadẽ est. supra posita fuit vna descriptio sub nomine pillularũ de turbith & sunt de mẽte Me. qui dicit q̃ sunt pillule auree: sed nõ sunt tãte dignitatis vt iste.

Pillule de castoreo. ℞. casto. piretri opij. croci. zinzib. euphor. elacterij. mathematicon leucopipis. i. albi nigelle saxifra. epithi. spice sez nardi. ellebori albi añ. ʒ. j. cõfice cũ succo blete: informa ad modum piperis.

¶ Ille pillule nõ sunt in vsu. Castoreũ aũt est animal qd apud Ser. castor vocat. Aui. aũt ait. castoreũ est testiculus alalis marini qd submergit & inuenit per suspẽsuz ex radice vna sicut duo fella vaccina et resecta. & hz coticẽ subtilẽ qui quelibet tactu frãgit. electũ ex eo est q̃ duo testiculi sunt simul adherẽtes; pores. illud eñ non adulteratũ est. & eius quidẽ adulteratio fit ex oppoponaco & gummi cõfectis cum oleo & pauco castoreo: & desiccatur in vesica.

¶ Elacterũ est succus cucumeris asinini fm compositorem. idem dicit Dia. infra in pillulis de elacterio me-

tus ostendam.

¶ Mabathematicon.i.succ⁹ cauliculi agrestis fm Mi co.caulis vero agrestis fm Dia. nascit in locis maritimis ⁊ desertis.albicio: ⁊ lōgior domestico: ⁊ amarus. quidā putā:ꝗ nō recte ipm esse cōdisi seu structum: de quo circa instās structū est cauliculⁿ agrestꝭ. ꝗ falsus dicit idē ibi ait vbi mucnik. ℞. mabathematicō ē succus ponit q̄ sic appellat.Vitas tñ est q̄ mathematicō ē succus cauliculi agrestis.sed nō est structum idest cōdisi.

Pillule optomere. ℞.aloes diagredij.añ. ʒ.ij.colloquintide interioris:epithimi cretici.id est illius insule.agarici:chebuli:mastices.absinthij.ana:ʒ.j.tēperentur cum succo strigni:⁊ in modum ciceris informentur.

¶ Has pillulas nō habem⁹ in vsu:dicuntur aūt optomere i.de octo rebus.

¶ Strinus fm Dia.spēs hꝰ quatuor: quarū prima est hortulana odoris iocundi hec comedit ⁊ hec est quam nos solatrum vocam⁹ aut morelā vulgo :macer herbā quam greci strignū dicere latini morela,dicunt fm Serap solatrū est vua vulpis.fm vero Mesue vua vulpis aliud est vt apparet apud ipsum in ca.de alfessera .sed maior pō sapiētū tenet hāc opinionē q̄ vua vulpis siue vua canina sit stringnum seu solatrum.

Pillule stiptice valēt ꝓtra fluxū vētris. ℞. mirtilorū balaustie.psidie.simphit sanguis draconis.boli.ar.acatie.rosarū.tartari.i. lapidis vini i poquistidos. sumach.i. rozis siriaci croci:gallie muscate.galange.cinamomi spodij macis.gūmi.ara.añ.ʒ.j. opij thebaici.ʒ.ʒ.temperentur cū succo cimarū mirre.vel lētisci vel plātaginis: ⁊ fac pill'.in modum ciceris:nō sunt tamen in vsu apō nos.

¶ Psidia.i.cortex granati psigia vero ē storax liquida.

¶ Simphitū i.cōsolida maior seu anagalicū.Auicē.in ij.cañ.scribit succutū:sed est semphitū dicit q̄ō est semp uiua. et dicit q̄ō est species semmis mandragore. idē in iij.cañ.in sen.x in ca.de cura sputi sanguinis ait succutū:⁊ est sempervua.⁊ dixit vir in q̄busdā q̄ aggreganit q̄ est species calamēti nascens inter lapides q̄ terit ⁊ comedit cū sale. ⁊ notatur nimusil albure silucstre ⁊ hoc est cōsideratio neq̄ per id Aui.cognouit quid esset.

¶ Lentiscus arbor est nota.Isid.in cap.de propriis nominibus arborū ait.Lentiscus ꝓ: q̄ cuspis ipsⁿ lentus sit ⁊ mollis nā lentū dicimus quicq̄d flexibile est : vñ et lentū vimē ⁊ vites. Virgilius et lente viteo.i.flexibiles: cuius fructⁿ oleū defudat cortex resinā que mastix appellat.cui⁹ pha ⁊ melior in chio insula gignit.

Pillule de quinq̄ generib⁹ mirabolanorū. ℞. oim mirabolanorū: agarici:diagredij. colloquntide.sene añ.ʒ.j.ʒ.epithimi turbith. anisi.maratri.masti.lapidis lazuli añ.ʒ.ij.ʒ. gra.v.aloes.℥.j.cōficiant cum succo absin.

¶ Has pillulas nō habem⁹ in vsu.Bartho.montag. in suo antidotario habet vnā aliā descriptionē ⁊ eadē est. Mico.dicit q̄ sunt pillule de quinq̄ generib⁹ mirabola. postea ait.℞.oim mirabo.quod nō est sic dicendū: nam per quinq̄ mirabo.intelligitur citrini chebuli indi emblici et bellerici ⁊ per omnes mirabo. intelliguntur sex nam Sera.ponit seniq̄ō non reperitur apud Mesue verum hodie per omnes mirabo.quinq̄ mirabo. intelligi volunt.ſ.citri.chebu.indos.⁊ embli.

Pillule artetice valent cōtra arteticā ⁊ podagram. ℞.hermodactilorū.turbith: agarici añ.ʒ.iij.cassie.spice.gariofili.xilobalsami.carpobalsami.zizibe.masti.feniculi aui. saxifragie seminis spargi.brusci.rose granorum solis.i.milij solis salis gemme ana.ʒ.ʒ. aloes ad pondus omnium conficiantur cū succo feniculi vel iue.

¶ Has pillulas habemus in vsu.dicunt autē artetice: q: valēt ad arteticā passionē.i. ad passionē iuncturarū: nō aūt dicunt artetice ab herba que arteticaꝰ: cuius forma est sicut cōsolida minor cum fiosculo celesti. iuxta vias hec nascitur.Silib.de anglia in ca.de cura artetice scōz magistros ait.pillule artetice magistrorū salernitanorū ⁊ idē sunt Mico.florē.in lib.x.i.c.de preseruatione a doloribus iuncturarum ait. pillule salernitanorū q̄ vocantur pillule artetice ⁊ idem sunt.

¶ Iua.i.zinia. Mesue laudat ipsam in cap.de egritudinibus neruorum generaliter apothecarij faciunt ipsas pillulas cum succo feniculi:sed Silider. ac Mic.laudāt magis succum iue:⁊ est camepithea:sed hec a multis cognita non est.

Pillule ante cibū ⁊ post. ℞:masti.granorū solis.i. milij solis.croc.spice.ſ. nardi. nucis muscate gariofilorū macis zinzi.galange iuniperi.apij petroselini.feniculi sparagi.brusci ciperi carui cubebe xilobal. camedreos camepitheos.thimi epithimi.sene costi. saxifragie lapidis lincis pulegij.sileris montani turbith ameos.amomi semi.aneti.portulace.lactuce.zedoarie ana.ʒ.j.reubarbari.ad pondus omnium. aloes.ad pondus reubarba.et omnium aliorum conficiuntur cum vino veteri rubeo.

¶ Iste pillule apud nos nō sunt in vsu:sed fm intentionē luminis tenebrosi sunt in vsu sub nomine pillularū imperialiū sed nō recte nam iste non sunt pillule imperiales: quib⁹ generaliter vtimur vt est notum doctorib⁹ ac apothe.illā vero descriptionē pillularū imperialium quibus vtimur in fcrius subiungam.

Pillule de elacterio. ℞.aloes.℥.ij.masticꝭ. ℥.j.elacterij quantū de pulueribⁿ.ſ.℥.i ij. cōfice cum succo sicidis vel cum succo actis vt cameactis.et da.ʒ.iij.vel.v.suauiter enim solunt ⁊ principaliter melancoliam ⁊ flegma purgant secundario coleram.

¶ Has pillulas habemus in vsu tamen non multum. sub nomine pillularum de cucumere asinino.nam elacterium est succⁿ cucumeris asinini sicut apparet apō Mascō in proprio capitu.de elacterio:preterea Serap. capitu.de cucumere asinino ait.elacterium fit ex fructu cucumeris amari.in hunc modum.accipe de cucumeribus istis antequam veniant ad plenam maturitatem et coacerua eos.et dimitte sic nocte vna.postea in meridie pone coram te vas et pone super cribrum non spissum ⁊ resupina sup ipsum cultellū ⁊ fac sicut docetibi Ser.et melius elacterū est illud q̄ vergit ad colorem album leue.amarum.humidū ⁊ quādo appropinquatur lumini accenditur.Petrus de crescentiis ait. cucumer agrestis est herba nota:ex cuius succo fit elacterū idē ait circa instās lacterides autem aliud est vt apparet. apud Dia.et est cataputia.

¶ Sicidio.i.cucumerꝭ asinini ⁊ sic intelligit de radice ignorātes apothecarij mirātur q̄ elacterū sit succⁿ cucumeris asinini ⁊ sicidio sit radix ipsiⁿ.⁊ dicunt q̄ ppe

sibile non est q̃ in istis pill'. ingrediatur succus fructus cucumeris et radix ipsius: sed tales ignorant nam experientia reperitur eadem, in pillu. alchaibet. i. de cinoglossa vt dictum fuit supra.

¶ Actis. i. sambucus. cameactis. i. ebul⁹ quasi infima seu humilis actis a came q̃ est infimũ q̃ autẽ dicit. ebulus est actis sambuccus est cameatis. nõ dicit veritatẽ et hec apud nostros rusticos lotex dicitur.

Pillule de cinoglossa. ℞. cinoglosse. opõ seminis iusqani añ. ʒ. iiij. smirre trocliten. ʒ. vj. olibani. ʒ. v. gariofili. ʒ. ij. cinamomi. cozumbri ana. ʒ. ij. confice cũ rodostomate. i. cum aqua rosata. et formẽtur inde pillule ad modum ciceris: ex quibus. v. aut. vij. eunti dormitum exhibeantur.

¶ Iste pillule apud nos non sunt in vsu: sed nõ vtimur ipsis fm istã descriptionẽ illa vero descriptio q̃ vtimur fuit posita supra sub nomine pillu. ad omnes morbos catarrales: etiam supra fuit habita vna alia descriptio de mente alexandri medici vt supra ostensum fuit. Siliber. de angli. in ca. de causis tussis habet vnam aliam descriptionem et eadem est.

¶ Cinoglossa est herba dicta lingua canis silis cinoglosse. i. plãtagini maiori. nisi q: nõ sunt ei coste apparẽtes in foliis eius sed sunt lenia satis. hec apud nos in pratis ac iuxta vias nascit cũ flore purpureo tendente aliquãtulũ ad rubedinẽ: falsi autẽ herbatici ignorantibus apothecariis vendunt pro lingua canis q̃nq̃ neruam seu lancelam. sed ignorantia est in vtriq̃.

¶ Cozumbri. i. fex storacis liquide fm cõpositorẽ est storax rubea seu timiama seu thus iudeorũ i medio storacis calamite aliq̃ cozumbrũ inuenitur ei adherens.

¶ Mirra, torrentidem. i. mirra troclites siue smira siue mirra rotunda minuta optima ac odorifera. circa instans ait mirra gũmi est cuiusdã arboris: cuius eligenda est clara et citrina vel subruffa interius aliquãtulũ lucida et grossa. alia est mirra minuta. alia est grossa. et illa mirra troclitẽ dicitur vel a loco. vt quidam dicunt bi mirra troclitidem potest seruari per. c. annos.

Pillule arabice. ℞. aloes. ℥. iiij. brionie quinq̃ mirabo. masticis diagredy assari. id est assare bacare. rosarum ana. ʒ. viij. confice cum succo caulium vel absinthij addẽdo croci. ʒ. j. castorei. ʒ. iij.

¶ Has pillu. habem⁹ in vsu. Sili. de anglia in capit. de cura artetice fm magistros hz vnã aliã descri. et eadez est. illa vero descriptio quaz scribit lumẽ male lucẽs nõ est fienda. q: deficit croc⁹ in pondere.

¶ Brionia. i. cucurbita agrestis. hec apꝰ Mia. vocatur ampellos leuce. vide de ipsa in confectione de alfescera.

Pillule de hiera magna. ℞. specierũ hiere pigre magne. ʒ. iiij. cum melle rosato fiãt pillu. aut cũ succo absinthij.

¶ Iste pillule sunt i vsu sub noie pillularũ de hiera magna: quidam vocant ipas de hiera cõposita: cui⁹ descriptio fuit superi⁹ posita sub nomine hiere pigre magne et iste omes pillule supradicte sunt de mente Nicolai.

Pillule ad febrẽ quartanã in antidotario Jo. Serap. ℞. costi amari spice aromatice camedros cinamomi croci assari cimarum squinanti carpobalsami amomi scordeõ folij aristologie rotũde polij masticis gariofilorum gẽtiane ellebori nigri. añ. ʒ. epithimi cretensis agarici polip. mirre. añ. ʒ. iij. aloes abluti. ʒ. ix. terant et conficiantur.

¶ Has pillulas habemus in vsu et valẽt mirabiliter cõtra quartanam. Idem Jo. sera. habet vnã aliam descriptionẽ sed hec est nobilior. dixerũt quidã experimẽtatores si accipiant cũ vino albo quatuor folia pẽtafilonis puluerizati iuuãt et destruunt quartanã in maturinis tribus aut quatuor. et si denẽ de ipsis foliis tria valent tertianariis infra apparebit vna alia descriptio harum pillularum que etiam sunt optime.

Pillu. cõmunes fm Rasim in. iiij. alman. in. c. de pestilentia et eius cautela. ℞. aloes. ʒ. succotrini. ʒ. iiij. croci orien. i. cõmunis mirre. añ. ʒ. ij. dentur ex eis ĩ pncipio pestilentie.

¶ Iste pillule apud nos sunt in vsu sub noie pillularũ cõium: etiã sunt in vsu sub noie pillularũ sine custodia. Aui. in lib. iiij. ca. de preseruatione a pestilẽtia hz vnam aliã descri. sz ipse nõ ponit dosim specierũ: Frã. de pedemõ. in cap. de cura passionũ cordis ex aere pestilentiali hz vnã aliã descrip. sic dosando. ℞. aloes croci. añ. ʒ. ij. mirre. ʒ. j. ʒ. moderni generaliter faciunt ipsas vt docet Rasis et debent cõfici cum vino albo claro subtili et odorifero. Fran. autem vult q̃ conficiantur cum aceto.

Pillule cochie fm Rasim in nono in. c. de cephalea et emigrana. ℞. pulueris pigre. ʒ. x. coloquintide. ʒ. iij. et tertiam scamonee. ʒ. ij. et ʒ. j. turbith sticados añ. ʒ. j. misce et fiant pillule ex istis et sunt doses decem.

¶ Has pillu. habem⁹ in vsu maxime fm istã descriptionem dicũtur aũt cochie. i. capitales a cochos grece q̃ est caput eo q̃ mundificant caput apud Haliabbatem pillule cõchã sunt pillule cochie. Mesue in suo grabadin in capi. de caput purgãs conferentibus sode frigide vnã aliã descri. q̃ sunt ex auctoritate filij zacharie et est eadẽ in simplicibus. sed nõ in põdere. ipse. Mesue adiũgit pond⁹ sticados et turbith. idẽ in cap. de soda ex aggregatione colere et flegmatis hz vnã aliã descriptionẽ q̃ est ex auctoritate Hal. sed eadẽ nõ est. Mic. habet vnã aliam descrip. que est de mente rasis que in simplicib⁹ eadẽ est sed in pondere adiungit vt Mesue idẽ hz vnaz aliã que est de mente Hal' sed nõ est in vsu. Si vero intẽtio medicorũ est. q̃ ipse debeant fieri secundum intentionẽ Rasis nõ oportet addere nec minuere dosim specierũ si fo itẽtio eorũ: sit aliter facias vt precipiunt.

¶ Pigra. i. amara. o quãta diuersitas opinionũ inuenitur in hoc puluere pigre. vez quis est ille puluis pigre quã intelligit Raf. generaliter habetur opinio q̃ ipse sit puluis specierũ iere simplicis Hal'. et sic vult lumẽ male lucẽs. sed nõ recte. q: Rasis in. ix. alman. in. c. de dolore apostemate stomachi habet vna aliã descriptionẽ pulueris pigre. et hec est que administrari dz in ultis pillulis et descriptio hec ẽ. ℞. pulueris rosarũ rubearũ spice masticis. xilobalsami. carpobalsami. cinamomi. xilocassie id est cassie lignee. assari añ. ʒ. j. ʒ. aloes succotrenis ad duplum ponderis oim q̃ bene tritũ cũ alijs miscetur medicinis tritis. et hic est puluis de quo intelligitur. verum est q̃ iste descriptiones nõ differunt: nisi in vna re. vez q̃ rasis habet rosas. Hal'. non. Hal'. habet crocuz rasis non in reliquis concordant.

¶ Coloquintida. i. cucurbita deserti. Mes. loco eius habet trociscos alandahal. ʒ. viij. scamonea est succus cuiusdam specici volubilis. ra. aũt scamoneã Mesue habet scamoneã antiochenam coctam in citonio ergo est diagredium et predicte pillule fm plurimum debent fieri cum succo absinthij aut cum vino albo.

Pillule de hermodactilis maiores secũdũ eundẽ ra. in nono almã. in. c. de podagra et sciatica. ℞. hermodactilorũ satirió melizia bara. añ. ʒ. v. iere pigre. ʒ. x. coloquntide cen-

tauree minoris.añ.ʒ.v.euforbij.ʒ.ij.turbith. ʒ.r.scitaragi indi.zinziberis sinapis piperis casto.añ.ʒ.j.informētur ex eis pillu.ex qbus a duab⁹.ʒ.r.ʒ.ad.iij. sumantur.

¶ Iste pillule apud nos,nō sūt in vsu ꝓm istā descriptionē.idē in li.diuisionū circa finē hʒ vnā aliā descriptionē quē quasi eadē est.illa vero descriptio qua vtimur est de mente mes.vt ostēsum fuit Hermodactil⁹ grece est ict⁹ hermetis digitus.Dia.de ipso videtur loq̄ sub note colchico,sicut apparet apud scra.ca.de hermodactilo. satiriū est radix victa ab Aui.testiculus vulpis.Pli.ait satirionis duo sunt genera.vnū longioribus foliis olee:cauli quatuor digitorum flore purpureo radice gemina ad formā hois testiculorū.alterū vide apud eūdum de quo etiam dictum est in diasatirion.

¶ Mizarā.i.meizarā.r dicūt q̄dam q⁹ est tapsia ab aliquib⁹ hʒ esse mezereō q⁹ etiā videt voluisse rasis:nam in descriptiōe pillularū de hermodactilis in fine libri diuisionū loco meizahara posuit mezereō.Aui.in.ij.cañ.vocat ipsam mehezerengi r dicit,est arbor sceebrā.i.esule: verūtamē est longior in cuius colore est cinereitas ad citrinitatē declinās:quidā vero hoies numerauerūt.ipsʒ inter laticinia.Ser.de hac dicit q⁹ ꝓsert,ꝑ dolorib⁹ iūctura rū r articulorū r addit.r dixerūt quidā q⁹ viderunt in foliis huius plāte id q̄ dixi in arbore agine.r hoc q⁹ qñ ponitur in fluuiis inebriat pisces neq̄ per id cognoui quid sit.Io.arculanus in cap.de podagra.dicit meizara.i.senc.quod deus,scit.

¶ Scitaragi indū.i.agricardamū,agreste. Rasis in lib. diuisionū:vbi vt diximus scribit aliā descri.pillularum de hermodactilis loco scitaragi indi posuit tapsiā indā:ex quo apparet ipsum velle q⁹ scitaragi idū sit tapsia inda.eādē opinionē habuit Frā.de pedemō.in descrip. trociscorū de spica:vt ostensum fuit supra.

Pillule ō tapsia maiores ꝓʒ Aui.in.v.cañ. ℞. serapini armoniaci.euforbij.bdellij opoponacis.añ.ʒ.j. aloes.epithimi. agarici. añ.ʒ.j.ʒ.aristologie rotunde.cētauree.ʒ.minoris. castorei.añ.ʒ.ij. macropiperis.i. longi zinziberis.cimini ameos.seis anisi.apij.mirre croci.añ.ʒ.j.mirab.citri. hermodac.almechei. zaengi.añ.ʒ.ij.ʒ.sinapis tapsie. pulueris colocynthide.ligni aloes acori.salis indi.i. salis nigri. añ.ʒ.j.ℨfice cū aqua alchechingi id est solatri minoris r fiant inde pillule.

¶ Has pillulas nō habem⁹ in vsu:dicuntur de tapsia maiores ad differentiā minorū eo q⁹ plura simplicia ingrediunt.tapsia aūt est scitaragi r est quā Dia.lepidum vocat.r ꝓm Sal.est gen⁹ eruce:r est agricardamū agreste.r nasturtium aquaticū seu senatiō:vt ostensum fuit supra in trifera saracenica.

Pillule de dende scōm eūdem. ℞.cinamomi excorticati a cortice suo superiore de quo proijciant lingue repte inter duo frustra granorū deinde succi liquiri.aga.albi.alkeiati r herbe eupatorij.absin.aloes.añ. partes eq̄les.tere r confice cū aqua apij.r informentur pillule parue.r ille qui de eis facit pillulas inūgat manū suam oleo balsami odorifero.

¶ Has pillulas non habemus in vsu.Franc.de pedemon.in ca.de dolore dorsi habet vnam aliam descriptionem que eadem est.

¶ Dende vel dendē ꝓm Auic.in.ij.canon que est sceni ex ea est sicut fistici r alseitric est similis alcherua rubea habens pūcta nigra r inda est minor alsceni:r maior alsetric.cius medulla est.cineritia declinās ad citrinitatē.idē ait Serap.sed dicit aliud est sceni r aliud nō.quidā amic⁹ fideliter dixit mihi q⁹ istud granū reperitur in hispania super arbore dicta scortanū:r ipso ligno vtuntur tinctores ad tingendū pannos tñ deus scit.ꝓm Frāc.ū est species graminis vel cataputia q̄ ignoro.verū aliquādo reperit dēde pro cataputia.i.cherua. Alcheiati alias cheiati.Frā.loco eius hʒ alchegingi:ergo est solatrum minus:sed Gentilis super hoc canone dicit alcheiati.i galbana.

Pillule de gariofilijs ꝓm eundē in.iij.in fen. vj.in ca.de cura fetoris oris. ℞.gariofilorum galange ana.ʒ.ʒ.musci:cāphore ana. danic. j.piretri.ʒ.j.aloes.ʒ.iij.sinapis.ʒ.j.fiant pillule cum vino.

¶ Has pillulas nō habem⁹ in vsu. Mesue in eodem ca hʒ trō.de gariofilis. Mico.flore.in lib.iij.in cap.de fetore oris habet vnā aliam descriptio.r est eadē huic. Danic est pondus octo granorum ordei.

Pillule de sandaracha ī eodē li.in fen.xvij. in capi.de liquidis que ponunt super eas:et quib⁹ embrocātur. ℞.sandarache: corticis duorum fumiterre:seminis porri.añ.ʒ.iiij. salis armoniaci.ʒ.ij.scorie ferri.ʒ.iiij.fiant ex eis pillule sicut nabac.

¶ Has pillulas non habemus in vsu.Frā.de pedemontū in ca.de emorroidib⁹ r medicinis eius hʒ vnam aliā descrip.que est similis huic.sandaraca vero ꝓm modernorum opinionem est vernix:nō est autem auripigmentum rubeum vt dixerunt quidam r arbor ferens vernicem iuniperus vocatur.

Pillule de fumoterre ꝓʒ Aui.ī li.iiij.in fen. vij.in capi.de cura scabiei r prurit⁹. ℞.mirabolanorū citri.chebulorū nigrorum.añ.ʒ.v. aloes succotrēsis.ʒ.vij.scamonee.ʒ.v.sine cessatione.confice cum aqua fumiterre r fiant.

¶ Has pillulas habemus in vsu. Mico.in suo antidotario habet vnam aliā descriptionē que videt quasi esse eadē:sed hec est qua vtimur.Fum⁹ terre est herba que hʒ folia similia dauco:nisi quia sunt magis minuta et amariora.r hʒ radicē:cuius color vergit ad albedinem. hec apud nos in vijs ac pratis r in rupibus inuenitur. Salernus in.vj. simplicium dicit scitarig id est fumus terre sicut in sapore scitarariq arabes vocant ipsum scethetherig.

Pillule de opio ꝓm Pet.de tusig.ī.c.de frenesi. ℞.opij.croci.cassie lignee añ.ʒ.iiij. fiāt pillu.cum vino albo.

¶ Has pillulas non habemus in vsu.

¶ Opium est succus satis notus. Serap.in ca.de papauere ait gummi vero papaueris nigri est apiū.liber qui dicitur bulcasis docet modum ipsius r dicit q⁹ fit ex lacte papaueris nigri. Opium vero ab opos quod est lachrymum nomen extrahit.

Pillule de reupontico ꝓm Bartho.montagna.in suo antidotario. ℞.succi cucumeris asinini arthanite añ.ʒ.j.ʒ.reupōtic.ʒ.ij.aloes succotrini.ʒ.j. diagredij.i. cāne cocte in pomo.℥.j.orobi.i.herbi sisileos spice ligni aloes ana.℥.ʒ.fiant pillule cum succo apij.

¶ Iste pillule apud nos nō sunt in vsu. Renponticum vero est barba sirista:r est radix similis reubarbabaro:r

propter id multi mercatores ignorantib⁹ apothecarijs vendunt mixtum vnū cum alio: sed potest cognosci q: reubarbarū optimū qñ masticatur causat saliuam rubeā similē tincture croci. reuponticū vero hz contrariū dicitur antē reuponticū a reu. qd est radix ⁊ ponticum: quia in ponto insula reperitur. Mia. aūt ait. reuponticū nascitur in bosforo ⁊ est radix similis centauree maiori. Serap. nec reupontica nec de reubarbaro facit cap. verum facit capitu. de reu. ⁊ dicit raued. id est reu et dicit idem q dicit Mia. de reupōtico. sed moderni per raued. non intelligunt reuponticum: immo reubarbarum de quo vide Mesue in. c. proprio de reubar. Credo q antiq vtebantur, pro raued. reupōtico.

¶ Arthanita. i. panis porcinus de quo infra in vnguento de arthanite.

Pillule de diamusco ibidem. ℞. musci mirre. añ. ʒ. iiij. sticados rubee tinctorum pulegij corticis citri piperis lō. corticū cassie lignee corticum interioris granorum peonie calami aroma. añ. ʒ. vj. spice. ʒ. ʃ. fiant pillule cum succo artemisie id est matris herbarum vel altilie.

¶ Has pillulas nō habemus in vsu. idē in suis cōsilijs in consilio de prefocatione matricis ex nocumento ipsius habet vnā aliam descriptionē: ſz differt ab hac mater herbarū adoptata herba que anteptemis vocatur.

Pillule affaieret ſm eundē et ibidem. ℞. iere pigre scilicet iere Bale. ℥. j. masticis mirabo. citrinorū añ. ʒ. iiij. aloes epatici. ℥. ij. fiāt pillule cum sirupo de sticados.

¶ Has pillulas habemus in vsu: ⁊ sunt ex aucto. Aui. sicut reperitur in iij. cañ. in sen. j. cap. de canonibus vniuersalib⁹ curationis. nā ibi inquit. i. solutiua vero facilia ad purgandū caput vel asceiaret sunt ex quibus sumak pillula magna vt pax pōd⁹ operationē efficiar suf ficientē cū mora ⁊ nō noceat, ppter paruitatē suā iteratio: ⁊ dormiatur sup ipsa nec destruant motus ⁊ vigilie eius operationē ⁊ Canō quidē in eis est aloes ⁊ iera: de inde cadit in, eis mastix ad cōfortandū stomachū ⁊ recipiunt in eis mirabolani vt prohibeāt vapores acutū ⁊c. ipse Aui. nō ponit dosim ipsarū rerū: sed Gentilis loco allegato ponit dosim ipsarum rerum. et est sicut est dosis Bartholomei: ⁊ sic generaliter, ſm istā descriptionem conficiuntur.

Pillule Imperiales magistrales. ℞. cinamomi: amomi: anisi: masticis cardamomi: zinziberis: zedoarie: macis: nucis muscate gariofilorum: croci cubebe: ligni aloes turbith tereniabin: id est manne pure agarici: folliculorū sene: spice nardi. qnqz mirabolanorū añ. ʒ. j. reubarbari ad pōdus omnium aloes. succotrini ad pōdus suprascrip. receptorū conficiantur cum sirupo rosato ⁊ violato. q. s.

¶ Iste pillule apd nos habētur in vsu maxime ſm istā descriptionē. ſm: quosdā dicuntur imperiales: q: inuente fuerūt a quodā imperatore: vel dicunt imperiales: q: sunt in vsu multū apud reges: tñ eius descriptionē ab autorib⁹ nō reperi: verū ſm quosdā ille pillule dicuntur describi a Rainaldo de villa noua. sed ego in practica Rainaldi qua vtimur nō reperi. Christophorus autem de honestis posuit pillulas magistrales pro regib⁹ inuētas: nec reperitur, a q autore sint descripte: tñ ibi describit suā descriptionē: ⁊ est eadē cū ista nisi solū in vna re: et illa est spica nardi: ſm: autē lumen male luceno pillule imperiales inuenium in Nicolao sub nomine pillule alie ante cibū ⁊ post cibū. sed videt esse falsus textus: nā ille pillule quas describit Nico. sub noie pillule: alie ante cibū ⁊ post cibū non sunt pillule imperiales: quibus vtunt medici. Et si tu legis descriptionē pillularum imperialiū vel pillularum ante cibum: apud lumen apothecariorū non sunt pillule imperiales nec ante cibuz nec post cibū: sed istam descriptionē aggregaui cū multis alijs descriptionibus: ⁊ inueni eam optimam: ⁊ sic ſm istam confici volunt nostri medici.

Pillule ad quartanā magistrales. ℞. serapini bene gummosi: colloquintide ana. ʒ. ij. diagredij. ʒ. ij. salis gēme. ʒ. j. fiant pillule cum vino albo ad modum ciceris capiat vnam singulo die vsqz ad viginti dies saluo q non capiatur illa die qua febris ventura est.

¶ Iste pillule valēt multū: ad quartanā verū eiʰ descriptiones, sunt diuerse ⁊ differunt inter se. Supra posita fuit, vna alia descriptio que est de mēte Joannis Serap. sed ille nō sunt valde in vsu. Ja. Mat. gradi in practica hz vnā aliā descri. sed nō est eadem.

Pillule de hiera cōposita ſm Bartho. mōtagnanam in suo antidotario. ℞. aloes epatici. ʒ. xiij. cinamomi spice nardi: costi squinanti: xilobalsami: xilocassie masticis assari rosarum: cinamomi: absinthij añ. ʒ. j. agarici colloquintide. turbith: bdellij mollis ana. ʒ. j. fiant pillule cum sirupo de stichados.

¶ Iste pillule sunt in vsu: tamē nō valde. Quidam apothecariorum dāt pillulas de hiera magna, p pillulis de hiera ꝓposita: ſz nō sunt idē ſz intētionē Bartholomei: vt patet si legis istam descriptionem de hiera cōposita cum descriptione de hiera magna q̄ superius posita est.

¶ Cinamomū. i. cancila fina subtilis ⁊ electa: vt ē notū.

¶ Hic Bart. in ista descriptione pillularū de hiera composita ponit bis cinamomū cui⁹ causam ignoro: sed ſm quosdā debet dicere cinamū. i. cinamomū grossum: aut potest dicere amomū: vt volūt multi.

¶ Aggregauimus in hac distinctione diuersarū descriptionū pilulas ex illustriū, medicorū libris excerptas: q̄ deseruire possunt intentioni cuiuslibet practicātis. Trā sibim⁹ nunc ad sectionē de suffuf: ⁊ puluerib⁹ si nos direxerit ille qui celi condidit ornamenta.

¶ De suffuf ſm Mes. in suo antidotario.

Suffuf de ligno aloes. ℞. ligni aloes. ʒ. iij. cardamomi: mentastrice spice marmacur ciperi cortis citri añ. ʒ. ij. gallie squinanti añ. ʒ. j. masti. anisi: apij. añ. ʒ. ij. succa. ad pondus omnium da cum miua.

¶ Suffuf autem istud, in vsu non est valet autem tantum dicere suffuf quantum puluis subtilissimus sicut alcohol.

¶ Marmarcur apud Auic. vocatur maru: ⁊ ibi distinguit in plures species ⁊ ſm opinionem iudei est marubium: ſz si diceret marmacor esset melissa siue citraria.

Suffuf. aromaticū nō est i vsu. ℞. anisi auī. xij. seminis feniculi auī. iiij. ligritie zinziberis ana. iij. gariofilorum: macis cinamomi

electi galāge añ.auñ.ij.gallie muscate auñ.j. ligni aloes:corticis citri.ana.auñ.j.ℌ.musci boni.ʒ.j.quarta ʒuccari tabarzet.i.albi pondus omniū ʒuccari nabet.id est ʒuccari candi medium pondus omnium.

Suffuf bonū impinguatiuū. ℞.farine ciceruum infusoꝝ in lacte dulci ⁊ exiccatoꝝ.⁊ iterum infusoꝝ in lacte ⁊ exiccatoꝝ ⁊ sic fiat tertio:deinde coctorum.℥.vj.rizi abluti multoties.ʒ.ij.tritici ⁊ ordei excorticatoꝝ ⁊ abluto rum multoties exiccatoꝝ ⁊ multoties infusorū in lacte ⁊ exiccatoꝝ añ.℥.iij.amigdala. dulciū.℥.v.papaueris.tortellarū de semi.i. panis assis.añ.℥.iiij.ʒuccari tabarzet li.j.terantur ⁊ da vt sorbeat omni die mane.℥.iij. postꝗ decoquitur cum lacte aut cum aqua ciceris.

¶ Rizū semē est notū.greci vocāt ipsum oriza granum. Aui.in.ij.cañ.vocat rizō.idē in . iiij.cano.in fen.vj.inq̃t cū alicui datur in potu cortex rizi fm qd̄ dixerunt q̃dā primorum accidit statim dolor in ore ⁊ in lingua ⁊ abatur lingua eius:deinde extendit dolor in vmbilico ⁊ stomacho ⁊ inflāmatur totū corpus eius ⁊ nominat cum in venenis:de cura videtur.

¶ Triticū.i.frumentum.Isid.ait triticum vel a tritura dictū q̃ purissimum horreo cōdatur:vel q̃ granū eius commolitur ⁊ teritur.

Suffuf de granis mirti. ℞.granoꝝ mirti.⁊ granoꝝ gra.acet.tostoꝝ añ.ʒ.xx.cimini carmeni.infusi die ac nocte in aceto:⁊ exiccati: et coriādri ficci sil'r infusi ⁊ exiccati ⁊ torrefacti⁊ sauich.anabac charub de spinis fumach glandium ana.ʒ.x.curth.⁊ tarathit.ana.ʒ.v. confice et da.

¶ Ciminū carmenū fm Sera.ex autoritate Rasis est ciminum agreste:⁊ fm Aui.est nigrum:⁊ fm Mat.siluaticum est sisileos sed non recte verum hodie loco eius sisileos ponitur.

¶ Sauich.i.ordeū ⁊ fm Rasim est ordeū vel triticū fractum i parua frusta.Aui.in.ij.inquit sauich iā dictū est in.c.tritici ⁊ ordei in.c.vero de ordeo dicit aqua ordei est nutribilior sauich.Auerrois in.vj.col.frumentum fractum post lotionē in aqua infusum.deinde coctū sauich vocat hec est polēta.Mā vbicūq̃ in Diaf.hī polēta.Sera.codē loco ex verbo Dia.hz sauich.⁊ hoc nomē cadit sup multas res:non pōt fieri sauich.ex siligine:⁊ ex cucurbita.vsi circa instans in ca.de ordeo narrat ex ordeo multa fiūt q̃ cōperāt vsui medicine.s.polēta far ⁊ farina ⁊ aqua polēte fit ex farina ⁊ aqua:⁊ sic de singulis.Moderni p sauich simpl'r volūt intelligi ordeū immaturū.

¶ Anabac siue nabac est fructꝰ arboris dicte apd Dia. agrifoliū:⁊ apud Aui.est fructꝰ arboris dicte sadar: et hic fructꝰ plura noia hz:nā Dia. vocat ipsum agrifoliū ⁊ lothos.Pli.lothos siue fabā grecā.Isido.ait mella quā greci loton appellāt que vulgo ꝓpter formam ⁊ colorem faba siriace.quidā vocāt:ipsum granum anescē ⁊ est fructꝰ rubicūdus quā nostri herbatici laurum siluestrem vocāt iuiubas siluestres sz prima expositio est melior: vide de ipso in sirupo de fructibus.

¶ Charub apud arabes dr xilocaracta.ergo est siliqua siue basiana q̃ in maritimis partibus inuenit.Auic.in tro.alindaracaron.i.andromaci putauit:sz nō recte ipsum esse darsifahā ⁊ posuit xilocaractā ibi loco darsifaham qd̄ est cortex bucce qd̄ non creditur.

¶ Curt.i.gūmi arabicū ⁊ eius arbor fm Sera.est arbor acatie.Serulus super.iij.cañ.in cura lubricitatis stomachi dicit achori.i.acatia.verū moderni in eo carētes veram acatiam faciunt ex fructu prunellorum siluestriuz et inuenitur idonee virtutis.

¶ Tarathit est sil'is fungo que in radice plāte dicte barba hircina seu rosa canina nascit ⁊ fit ex eo ypoquistidos apud Auicē.vocatur bensistides. Jo.Sera.in suo breuiario in.c.de egritudinibus.que accidūt in naso dicit q̃ ypoquistidos est barba hircina.

Puluis capitalis fm montagnanā in suo antidotario. ℞.pulegij. calamenti.corticis citri maiorane.sticados betonice.sandarace.gario.añ.ʒ.ij.misce et fiat puluis ⁊ ponat super caput in loco cōmissure egrotantis.

¶ Sādarax siue sandaracha fm moder.est vernix, scriptorum vt inquit.Sera.

Puluis pro oculis ibidē. ℞.sisileos eufragie.feniculi cubebaꝝ añ.ʒ.xviij.granoꝝ paradisi macis añ.ʒ.j.cinamomi.cimini.ana.ʒ. ij.foliorum rosis marini.℥.j.anisi.℥.ℌ.misce et fiat puluis subtilis

¶ Grana paradisi est nux acta que alio nomine melegeta vocatur:⁊ est quā Aui.in.ij.cañ.vocat cobcth bague et dicit melegeta:eo q̃ hz grana ad silitudinē grani melice:hec apd modernos vocat heil ⁊ ē cardamomū maiꝰ vt ostensum fuit supra in electuario de gemmis.

Puluis p botio fm Raynal.devilla noua in li.ij.i.c.de botio gule. ℞.spōgie mari.palee mari.ossis sepie pipis lō.⁊ nigri zinzibe. cinamomi.salis gēme piretri boni.gallarū spice rosarū.añ.oim.℥.ij.hec oia puluerizentur excepta spongia marina ⁊ palea que debent cōburi:⁊ cinis ex eis factus cū p̄dictis debet admisceri ⁊ oia debent cribrari:et de hoc puluere pluries in die teneat in ore ⁊ in nocte. Iste puluis debet seruari in pixide ligni vel in sacculo de corio et debet cooperiri ne virtutem eius amittat.

¶ Iste puluis p me fuit exptus mirabiliter in illa materia valere:⁊ ego met de ipso feci plura expimēta:verum iste puluis inuenit etiā in antidotario.Bartho.de montagnana:sed nō valet tantū:idem inuenitur in antidotario dini florentini qui minus valet.

¶ Palea marina fm modernorū opinionē est balla marina cuius forma est rotūda put balla.⁊ ciꝰ sil'itudo est sicut botra:⁊ hec inuenit in ptibꝰ iannue citra mare ⁊ in ueait sup quadā plāta q̃ folia hz lōga sicut corrigia ⁊ in fundo ipsiꝰ plāte inuenit q̃dā tuberositas grossa facta.in modū fungi:⁊ hec etiā apud multos mercatores spuma maris vocat:⁊ supra hāc plātā,nascit q̃dā globus in modum pile rotūde factꝰ in colore supradicto:⁊ hec est palea marina seu balla marina:⁊ est id qd̄ de illa plāta administrat:hāc q̃dā mercatores iannēses algā vocāt:⁊ hec est quā Dia.alofatne insidēs vocat:⁊ modꝰ adustionis ipsiꝰ est iste, incide eā minutim cū manibus in quantitate quā volueris . deinde pone ipsam in olla terrea ⁊ ponat in furno panis per duos dies ⁊ totidem noctes tm q̃ in colore efficiatur nigra vere nigredinis postea depone ⁊ vsui reserua ⁊ codē modo fit de spōgia, verum spongia nō efficitur tam nigra in colore imo parum ad rubedinem declinans.

¶ Os sepie est os qd̄ inuenitur in corpore cuiusdaz pi-

scio sic vocati. Isi.6.in.c.de piscibus inquit.sepia dicit q; sepib⁹ intercluſa faciliuſ capit in cocundo obſcenū genuo,oze eſſi pcipit licutvipera.circa instanc ait.oo sepie. inuenitur in ventre sepie.

¶ Spina rosarū fm modernorū opinionē est q̄dā res similis spōgie q̄ nascit circa hortos sup q̄dā plāta q̄ apō Dia.vocat cinosbatus:ꝛ hec est spōgia qua vtūtur aliqñ.in ecclesijs ad aspergēdum aquā ꝛ est illa que a multis bedeguard vocat:sed non recte.Dinus florentinus loco eius hz bedeguard qō credit esse idē sed non recte: etiā multi medicorū putāt q̄ bedeguard sit illa spōgia sed errant vt ostensum fuit in sirupo de eupatorio.

Puluis cordialis cōfortās cor fm Mico.florētinū in li.iij.in.c.de sincopi. ℞.lapidū preciosorū iā pluries dictoꝝ añ.z.v.amboꝝ corallorū.añ.z.ij.ossis de corde cerui.spodij limature auri ꝛ argenti.charabe.añ.z.ij.croci riloaloes.i.ligni aloes.añ.z.j.cinamo. electi z.iij.ꝛ sunt q addūt cristalli ꝛ ambre añ.z.v.

¶ Iste puluis fm intētionē Mic.est expt⁹ ad cōfortādū cor.Hodiernis tñ tpibus diuersimode fit iste puluis fm diuersitatē regionū ꝛ descriptionū p lapides ꝛo pciosos intellige fragmēta quinq; lapidum preciosorū positorū a diuo mesue in electuario de gemmis.

Puluis ad prouocādū magistralis. ℞.seminū pastinace.seminis napi:semis raphani.seminis anisi.feniculi apij aneti.añ.z.ij.ruthe.farine cicerū.cinamomi.sinapisalbe.añ. z.j.cristallini.z.iiij.salis gēme.z.iij.zuccari. ℥.j.puluerizent hec oia subtiliter ꝛ vtatur sepius cum brodio cicerum:ꝛ est expertus.

¶ Pastinaca alio nomine baucia vocatur.eius semen vsui medicine competit.Macer est pastinace virtus in semine tantum ꝛ radice sua.

¶ Napus.s.napus domesticus qui alio nomine nauoni dfir.Pli. napozum duas differētias in medicina greci seruāt angulosis foliorū caulibus florentes ꝛ qō bumon vocāt.Dia.aūt in.c.de bumao inqt bumao.i.napicū:ꝛ est vt rape radix que elixa comeditur:vt est notum apud oēs fm Bart.montagnanā in suo antidotario.

Sacculus tēperat⁹ p corde calido. ℞.sandalorū amborū.rosarū.corallorū amborum. spodij.cāphore.foliorū mirti boraginis añ. z.j.been albi ꝛ rubei corticū citri.nucis muscate.sete cōbuste spice ossis de corde cerui. grane tinctoꝝ.foliorum lauri.gariof.zedoarie.ligni aloes.ozimi.idest basiliconis.gario filati.rozismarini.cubebarū melisse añ. ℥.j. musci.gra.iiij.ambre croci.añ.gra.iij.contūdantur:ꝛ fiat sacculus.

¶ Iste sacculus apud nos non est in vsu:tamen nostri docto.laudāt ipm:nam scias q̄ sacculorū fiunt plura genera fm diuersitatem infirmitatum:ꝛ propter id generaliter medici ordināt eos fm suā voluntatem:dicitur autem sacculus:q; ille res in vno sacculo ponuntur et super dolorem apponuntur.

¶ Grana tinctorū sunt grana dicta chermes ꝛ sunt grana quibus vtūtur tinctores ad tingēdū scarlatū: ꝛ hoc est quod apud Dias. coccus infectiuus vocatur. inde de domino dicitur q̄ habebat vestem coccineam id est de scarlato.

Sacculus frigidus pro corde ibidē. ℞.rosarum buglosse florū boraginis añ.z.ij.ℸ.corticum citri fol.mirti:corallorū amborū coriādri preparati añ.z.j.ℸ.cāphore.℥.ij.sandalorum vtriusq; añ.z.j.ℸ.misce ꝛ fiat sacculus.

Sacculus carminatiuus pro stomaco ibidē. ℞.seminis apij:anisi:fisileos:feniculi macedonici.i.apij macedonici ruthe.s.seminis ipsius añ.℔.ℸ.origani calamenti añ.℔.j.ℸ. ipsopi:pulegij:sticados:ruthe sicce camedreos:camepitheos:ana.℔.j.absinti.ij.℔. ij.calami aromatici:cinamomi:frustorum gariofilorum añ.z.ij.macis contundantur omnia ꝛ fiat sacculus.

Sacculus p stomacho frigido ibidem. ℞. pulueris mēte:absinthij:lambruce:calamēti.pulegij añ.z.ij.gariofilorū.℥.iiij.nucis muscate:masticis macis añ.℥.ij.galange.z.ℸ.rosarum rubearū coriādrorum preparatorum añ.z.ij.galie muscate.z.misce.

¶ Mentha est herba sat; nota maxime hort ulana siue communis. Pli.ait.mentha plāta vel si nondum germinat spōgia minus hec humido gaudet estate viret:hyeme fia uescit genus eius siluestre mentastrum est mentre nomen suauis odoris apud grecos mutauit:cum alioquin mintha vocaretur.

Saccul⁹ p stomaco ibidē. ℞.ligni aloes absinthij:calamēti betonice:masticis turis ciperi:costi:cimini:feniculi.rosarum viticelle ana.z.j.cubebarum macis cinamomi gariofilorum spice:nucis muscate piperis albi: ꝛ longi.añ.z.ℸ.calami.aro.cassie lignee:corallorum rubeorum añ.℥.ij.ex his puluerizatis:fiat sacculus in forma scuti:

¶ Uiticella fm Mat.siluaticū est fescera siue fesire ergo est brionia q̄ apud Dia.ampellos leuce vocatur:sed fm Simonē Januē.est fesire.i.u.i.vitis nigra siue ampellos melana apud Dia.in hac discordia nescio quid dicā q: fm intentionē Matt.sil.est brionia siue vitis alba.ꝛ fm Simo.est vitis nigra.nō igit concordāt verū fm plures viticella est vitis nigra ꝛ est plāta que iuxta hortos nascit ꝛ est quā lombardi tenero vulgari nomine dicunt.

Sacculus ad fluxū vētris sup quo infirmus sedere dz ibidē. ℞.origani.sumac mirtilorū coriādri: camomille.i.bebonigi añ.℔.j.ℸ. balaustiarū:corticū granatorū.ipoqstidos: semis rosarū añ.℔.j.radicum tassibarbassi cardonis corticis radicis:mori.añ.℔.ij.cōtundantur cōtundenda ꝛ reliqua incidātur: ꝛ bulliāt in vino nigro deinde depone in sacculo ꝛ fac ipsum sedere superius.

¶ Tassus barbassus est planta omnibus nota.hec apō Dia.vocatur flosmos sed apud Auicen.in.ij.cap.vocatur bustri.Isi.flosmos quam latini herbam lucernarem vocant ab eo q̄ ad lichinia pficiat hec plāta apud nos nascitur super muros ꝛ in campis ꝛ vocant eam rustici anidon.sine anion.

¶ Cardo.s.cardus qui apud Dia.vocat dipsacus cui⁹ frutex est spinosus ꝛ iste frutex gerit quandā tē q̄ vtunt fullones ad garzandū pānos ꝛ bireta.Gal.etiam in vj simplicium

simpliciū sanna cor. dicit dipsacus.i.cardo. pet.de cres. inqt. virga pastoris.i.cardus.sz falsum ot q: virga pastoris est herba q̃ vocat corrigiola ⁊ differt multū:sicut ptz apō Dia.c.de dipsaco.⁊ apō Ser.c.6 ꝛga pastoris.

Pomū de laudano ꝑm magistrū Jo.cōcor regiū in.c.da catarro. ℞.laudani.℥.j.ligni aloes.storacis calamite.costi.spice olibani id est thuris añ.ʒ.ʒ.nucis musc.nucis cipres si.sandarace.i. vernicis scriptorū añ.ʒ.j.nigelle cinamomi gariofi.añ.ʒ.ij.gallie musc. mir.añ.ʒ.ʒ.ambre.℈.j.musci gra.iij.vel.iiij. pulverizētur pulverizanda:⁊ cū aqua rosa.⁊ vino odorifero ⁊ modico cere fiat pomum.

¶ Istud pomumum est in vsu sed nō valde.

¶ Laudanū aūt ꝑm Sera.colligit ex vna spē cussus.i. hedere:⁊ inqt:ex hac ꝗdē spē accipit laudanū:qm qñ capre pascūtur ea:adheret humiditas eius pilis earū q: est sicut viscus:quare apparet in coris earū ⁊ in barbis:⁊ ideo sunt homes q̃ colligunt illā humiditatē ⁊ mnu dificāt eā ⁊ faciunt trociscos ⁊ reponūt:sunt homes qui accipiunt funes ⁊ trahunt ipsos sup plātā istā:⁊ qō adheret eis de illa humiditate emungūt a fune ⁊ colligūt ⁊ faciunt trociscos:⁊ fortius ex laudano est illud qō est boni odoris coloris ꝗgēr; ad virorē sub moli tactu:⁊ qñ mala ꝛa ꝗ adheret mānib⁹:⁊ nō e l eo sabulū:⁊ ñ assimilat resine pini:⁊ cipsse est hui⁹ ⁊ qō sit l terris arabū ⁊ alibi est grossi⁹ ⁊c. Bal.aūt in lib.secretor. in.c.ad oēs egritudines inqt.glutinis pilorum barbe hirci.i.laudani.hec herba in cipro invenitur ⁊ vocant eam laudam.

Pomū odoriferū cōtra pestē ꝑm Bart.mōtagnanā in suo antidotario. ℞.storacis.calamite flor. buglosse.añ.℈.ij. gariofilor.ʒ.j. been albi ⁊ rubei añ.℈.j.ligni aloes.℈.ij.mirre.calami aromatici:nucis musca.spice.thuris.vernicis masticis ana.℈.j.ambre musci. añ.℈.ʒ.charabe croci.añ.ʒ.ʒ.acedule.ʒ.iij.cāphore.℈.ij.triū sandalorū añ.ʒ.j.rosarū rubearū.ʒ.iij.succi portulace: succi arancij añ. ℥.iiij.nenupharis coriandri torrefacti. añ. ʒ.ij.corallorū rubeor. spodij añ.ʒ.ʒ.sirupi de citro.boli armeni añ.ʒ.iiij.terre sigillate.ʒ.ij. misce oīa que pulverizāda sunt ꝑter ambrā et muscū que duo de per se pulverizentur:et postea admisceantur:deinde recipe laudani infusi in aqua ros.⁊ aceti.ʒ.iiij.terebētine lote cū aqua rosa. q̃ tū sufficit ad cōtinuationē et mollificationē ad oīa ista ⁊ fiat pomum.

¶ Istud pomū est optimū cōtra pestem ⁊ est in vsu. Mesue.in.c.de cura catarri describit tres descriptiones pomorū q̃ cū ꝑdicta nō cōveniunt. Verū ibi hz q̃dā simplicia q̃ difficile a sunt inveniri:sed q̃dā hic declarabo.ꝑmo prima descriptione hz faufel.qō est arcelana inda ⁊ sandali mahasir in ēt sunt sandali citrini.in scōa descriptione hz sandare que est vernix scriptorū:⁊ hz bucur.i.zizenide:⁊ ꝑm plures ista est alipta muscata.in tertia descriptione hz bucursendē qō ꝑm plures est idē:tñ nō recte:q: ibi dñs Mes.inquit.bucursenden.añ.partes.viij. ergo sunt due res quar. bucur est alipta ⁊ senden.est sadurā sive algalia habēs bonū odorē:tamen deus scit.

¶ Acedule ꝗo nomen multis herbis attributū est in diversis regionibus:nā acetosa acedula pōt dici idē trifolū acetosum sive panis cuculi sive alemi idē. Macer aūt de acedula speciale capꝝm facit;inqt dixim⁹ acedulam quā grecus dicit aizon.ergo est semperuiua. Nam aizon apud Dia.est semperuiua ⁊ cōponit ab at qō est semper et zon qō est viua:verū ꝑm modernos acedula est acetosa:aut est idem in virtute.

Trazea cōfortans stomachū ꝑm Francis.de pedemontiū in.c.de cura passionū cordis p compassionē ad stomachū. ℞.coriādri preparati.℥.ij.seminis melisse.℥.ʒ.cinamomi. electi.℥.j.zuccari tabarzet.℥.iiij.pulverizentur ⁊ misceātur:dosis coclear vnū post cibū non sequente potu:⁊ est sana ⁊ experta.

¶ Trazea autē sunt pulveres facti ex varijs rebus vt est notū apud apothecarios. Hec apud apothecarios papiēses nō est in vsu sed in partib⁹ mediolanēsib⁹ ea ca vtunt ⁊ valet mirabilr ad cōfortādū stomachū : ifra apparebit vna alia descriptio q̃ valet ꝓtra ardorē vrine.

¶ Coriandrus sive coliandrum est semen satis notum. Eius autē preparatio fit cū vino citoniorum ⁊ acetoꝛ:vt ostensum fuit supra.

¶ Melissa est herba que alio nōe citrina vocatur eo q̃ folia ipsius odorē citri habent.hec apud Dias.vocatur mellisofilos:quidā vocant eā bederangiā:⁊ ab aliquibus ozimū citratum vocatur.

Trazea valēs ardori vrine:ꝑm Nico.florē. in li.v.i.c.de ardore vrine. ℞.semi.cucume. cucurbite:citruli melonis:portulace:malue et papaveris albi añ.ʒ.j.dragagāti:gummi arabici violaruʒ.amidi:spodij:boliarmeni. añ.ʒ.vj.zuccari ad pondus omnium.

¶ Trazea est confectio reducta in pulvere ⁊ hec est in vsu ad illos qui patiūtur ardores vrine.supra est posita vna alia descriptio que valet ad confortandum stomachum:⁊ vtreq̃ sunt vsuales.

Medicamē de turbith.ꝑm Avi.in li.iiij.in fen.j.in ca.de cura flegmatice. ℞.zinziberis. masticis.amborū añ.ʒ.x. turbith.sicut alcohol.i. subtiliter triti.ʒ.x.zuccari tabarzet.i. albi quātum oīa:⁊ fiat pulvis ⁊c.

¶ Istud medicamen est in vsu:maxime ꝑm istā descrip. Mes.in ca.de turbith inqt filius zezar medicamē bonū de turbith:⁊ est in simplicibus. Nico.autē florē.in lib.ij. in.c.de cura febris flegmatice pure per potionē,hz vnā aliā descriptionē:sed nō est eadē:tñ parū differt et differunt solū:q: Avicē.habet masticē. Nico.autē nō,habet. idem. Nico.describit vnā aliā descriptionem que est fortio:altera:sed non est in vsu.

Pulvis cōtra dolores post partū magr̃alis. ℞.corticū cassiefi.et cassie lignee ⁊ cinamomi capillor. vene.ana.ʒ.ij.seminis anisi passularum ana.ʒ.iiij.terantur subtiliter et detur cum vino albo ⁊ est optimus.

Pulvis p fluxu spmatis exptus magr̃alis. ℞.mēte ficce.ʒ.iij.semi.agni casti radicum freos.añ.ʒ.ij.semi.rute.ʒ.j.semi.lactuce.ʒ.ij. ʒ.zuccari albi ad pōdus oīm fiat pulvis subtilis de quo sumat cū vino albo coclear medium ante cibum per duas horas.

Pulvis expertus ad epilensiā puerorū. ℞. coriandror. ꝑparator. cū aceto ⁊ vino citonior. ʒ.ij.seis peonie.seis portulace.añ.ʒ.j.

vngularū asini vstarū.ʒ.iiij.misce ⁊ fiat puluis:⁊ dek paruʒ cū aqua ruthe.vngula asini in illa materia multū valet:et modus adustiōis ipsi⁹ est⁹ ponak ī olla ⁊ ponak ī furno panis ⁊ dimittak tm̄ q ei⁹ assatio fit cōpleta. Sera.in.c.de vngula ait.quidā vo existimātes hoc accipūt vngulam asini ⁊ adurūt et curāt cū ea epilensiam magnam.

Puluis ad frangēdū lapidē in vesica expt⁹. ℞.milij solis.i.litospermatis saxifragie.cinamomi capillorꝫ veneris:seis anisi.añ.ʒ.ʒ. liqritie rase.ʒ.j.ʒ.lapidis lincis:lapidis iudaici añ.℥.j.semis sparagorꝫ:seminis melonis añ.ʒ.j.misce ⁊ fiat puluis capiat cum modico vini albi odoriferi.

Puluis p exitu itestini. ℞.masticis thuris nucis cupressi antimonij.corticū granatorꝫ. balaustiarum glandium añ.ʒ.j. misce et fiat puluis et vt ere et est bonus.

Puluis p stomacho. ℞.cinamo.electi.℥.ʒ. j.zinzib.pipis liqritie añ.ʒ.v.pip.lōgi gariofilorꝫ galāge macis cardamonij melegete nucis muscate.añ.ʒ.j.spice.ʒ.ʒ.misce ⁊ fiat puluis addendo in hyeme.℥.j.zuccari albi pro qualibet.ʒ.j.ʒ.specierum:⁊ in estate adde.℥. j.zuccari pro.ʒ.j.specierum.

Puluis dulcis ordinat⁹ p illustrissimū dñʒ Rober.sanseuerinatē. ℞.cinamomi gariofilorꝫ corticū interiorꝫ cinamomi amomi melegete trium piperū zinzib.folij ligni aloes macis ana.ʒ.ʒ.cardamomi.i.cubebe añ.ʒ.j. spice nardi.℈.ʒ.musci gra.iiij.nucis muscate.ʒ.ʒ.zuccari albi boni.℥.vj.foliorū lauri numero.vj.misce:⁊ fiat puluis subtilis.

Puluis galatine. ℞.piperis li.j.zinziberis fini.lib.ij.cinamomi.℥.ix.fusti gariofilorꝫ.℥. iiij.nucis muscate.℥.iiij.misce et fiat puluis subtilis:iste vo fit ex specieb⁹ aromaticis et est notus oibus:inuenik aūt galitina piscius que fit quādo pisces coquūtur ī aceto ⁊ postea congelatur acetum cum quo coquūtur et eodem modo fit cum carnibus.

Puluis piperat⁹ cōis. ℞.pipis lib.j.ʒ.zinziberis fini lib.iij.croci infusi in vino rubeo p noctem.℥.j.⁊.ʒ.j.misce.et fiat ꝑm artem.

Epithima pro corde ꝑm Bartholo.montagnanam in suo antidotario. ℞.aquarū buglosse acetose ana.℥.iij.aquarū florum salicis rosarum absinthij.graminis:melisse.lābruce ana.℥.ij.specierum cordialium temperatarum credo q fit puluis cordialis aut fragmētorū cordia.ʒ.j.ʒ.croci gra.viij.mirre diptami.gentiane.ligni aloes: sandalorum: citrinorū seminis alfelēgemich.i.semīs ozimi gariofilati.beē albi ⁊ rubei.iacithi ⁊ smaragdi.ana.℈.ʒ.succi limonum.℥.iij.aceti.℥. j.vini maluati.℥.v.misce:⁊ fiat epithima.

¶ Epithima aūt apud grecos est superpositio siue emplastrū molle vel aquosum apud nos epithima est medicamentū aquosum q̄ stomacho cordi ac epati supponitur cū panno tinctū ex chermes seʒ scarlato:⁊ eius modus est diuersus ꝑm diuersa loca ac infirmitates.

¶ De cerotis factis cum ysopo humida ⁊ sine secūdum sententiam diui mesue in suo antidotario ac aliorum illustrium doctorum.

Isopi cerotum descriptione galle. recipe cere citrine olei camomile ⁊ olei irini.añ.℥.vj.masticis.℥.j.spice. ʒ. ij.ʒ.croci.ʒ.j. terebentine.℥.j.resine.℥.ʒ.ysopi humide.ʒ.x. ⁊ fiat cerotum.

¶ Istud cerotum apud nos non est in vsu.illa vero descriptio qua nos vtimur est descriptio fili grij de qua infra.

¶ Cere citrine.i.vsualis. Ser.laudat ex ea que est grossa munda a sordē. ⁊ in cuius odore est parum odoris mellis:⁊ in colore cuius est parū rubedinis: ⁊ illa q̄ est alba per coctura ⁊ pinguis est post ipsam. Reperik etiā alia cera dicta propolis ⁊ hec est sex alucaris apum q̄ apud arabes mum vocatur.

¶ Oleū proprie sumpto vocabulo est omne oleū cuiuscunq̄ sit rei vt oliuarum ac aliarum rerum. descriptio olei camomille infra apparebit etiā descriptio olei irini subiungetur et est oleum de ireos quod florem purpureum gignit.

¶ Resina.f.resina pituina.i.pini. plu. resine summē species sūt due sicca ⁊ liq̄da.sicca epino ⁊ pino ⁊ picea fit. liquida terebinto larice lētisco cupressoʒ:nā ⁊ he fuerūt in asia ⁊ assiria:fallunk q̄ cādē putāt esse ⁊ pices atq̄ larice.picea est pinguē ⁊ tirso mō succosam fundit.larix gracilē ⁊ mellei liquoris virtus redolentē:medici liq̄da raro vtunk:moderni ꝑ picē liq̄da chitran,accipūt:⁊ est gummi q̄ egreditur ex arbore dicta serbin seu cedrus.

Operatio isopi humide. ℞. lanarū ouium succidarum circiter lib.lx.⁊ funde super eas aque fontium calide q̄tum sufficit ad infundendum et dimitte per horas. viij. deinde buliat ebulitione vna exprimak aqua lanarum ⁊ coletur aqua ⁊ coquatur cū facilitate in vase stannato agitādo super fundum vasis cum ligno amplo ne recipiat de vestigio adustionis aliqd et coquatur vsq̄ dum fiat sicut mel currens ⁊ seruetur.

¶ Hec est operatio isopi humide ad differentiam isopi sicce que est herba:de qua Auic.in.ii.canō.facit capitulum dicēs:q̄ isopus humida est sordes aggregata super lanam ouū in armenia:⁊ sternitur sup herbas titimallorū ⁊ accipit virtutes ꝛlac caruʒ:⁊ fortasse est curens:ergo coquik ⁊ ꝑparatur ibi. Diascordes aūt isopi cirotū est q̄ sordes ex succo lanarū succidarū: vt docet ipse ibi. Plini. Isopum est sordes pecudū: fudorq̄ femorum: testiarum adherens lanis isopum vocant meliori maritis omnibus genitus fit pluribus modis: sed probatissimum lana ab his partibus recenti capta: aut quibuscūq̄ sordibus succidis ꝛc. Melior aūt est q̄ non

habet odorem asparos: ⁊ fit mollis quãdo tangitur sine asperitate habẽs odorem lanc succide ⁊ qũ dissoluitur in coclea munda nõ apparebit ibi aliqua grossities: sicut apparet quando cit adulteratum cũ cera aut sepo dissoluto cũ oleo, vt faciunt multi herbatici maligni. liber qui dicitur bulchalis in fine docet modũ seruandi zuccerach idest isopum humidam.

Ysopi cerotum descriptiõe Philagrij. ℞. croci.ʒ.v. bdelij: masticis: armoniaci: aloes storacis ligde ana.ʒ.vij. cere citrine libr.j. terbẽtine. ℥.j.ʒ. medulle cruris vacce: adipis anseris añ.ʒ.xv. isopi humide li.j.ʒ. olei nardini: idest ℔ spica nardi quãtum sufficit. bdellij armoniacũ: ⁊ aloes dissoluanꝯ in aqua infusionis fenugreci ⁊ camomille ⁊ cũ ceteris fiat vnguẽtũ ⁊ post filagrium addiderũt expressionis squille. ℥.iij. olibani: idest thuris. ℥.j. sepi vituli.ʒ.xv. ⁊ in alio cere lib.j. minus quarta ⁊ est conueniens.

¶ Hec descriptio istius isopi cerotí descriptiõe filagrij est illa quã laudant magis nostri doctores: ⁊ sic generaliter ista descriptione vtuntur.

¶ Vacca est animal quadrupes, oibus notum: modus faciendi medullã ex cruribus est talis: oportet primo qꝫ eligat rẽpus in fine estatis: q; in aliis tẽporibus reperitur in eis superfluitas sanguinis que cõgelatur in loco cum medulla: ⁊ non nouit hoc nisi ille qui assuetus frãgere ossa ⁊ extrahere medullas: ⁊ oẽs species medullarum sunt mollificatiue resolutiue ⁊ modus extrahendi est qꝫ accipias medullas recẽtes ⁊ purges a sanguine ipsius postea lauetur cũ aqua ⁊ dissoluatur ad ignẽ lenem ⁊ dimitte donec liquefiat medulla ⁊ coletur in vase: deinde accipe illud colatũ ꝛclarificatũ ⁊ pone in vno alio vase terreo nouo ⁊ qñ apparet sordes colligatur: ⁊ ibi dimittatur donec fiat rubea: deinde accipitur: quod est desup ex q̃ ei⁹: ⁊ qꝫ est in fundo: purũ abijcit. Aui. in ij. cañ. in. c. ℔ medullis laudat medullã vitulorꝫ ⁊ cerui. deide thauri: ⁊ postea captarũ. deide ouũ ⁊ medulla q̃dẽ hircorũ cũ testiculis ⁊ taurorũ, ppte nõ castratorꝫ est magis sicca ⁊ medulla extremitatũ est magis pinguis.

¶ Anser est auis cuius genera sunt duo. s. domestica et siluestris. Domestica est qua generaliter vtimur q̃ moratur in locis domesticis siluestris vero est illa que i locis siluestribus moratur ⁊ ambe sunt note: ⁊ modũ preparationis eius docet bulcasis in trac. iij. qui iste est. accipe adipes anseris qñ est recenter occisa ⁊ purga bene a pelliculis suis: ⁊ pone in olla noua terrea. capacitas sit dupla quantitati adipis ⁊ cooperi vas ⁊ pone in fole calidissimo ⁊ aufer qꝫ dissoluetur ⁊ pone in alio vase: ⁊ fac ita assidue ad illud ꝛm clarificandum qꝫ egrediꝯ ex eo donec nihil de eo remaneat, deinde accipe qꝫ clarificatum fuerit ⁊ repone in loco frigido ⁊ vtere vbi opꝫ ⁊ ille, qui vult facere opus cum preparatione oportet q̃ dissoluat cum in olla duplici ꝛm formam. vt ibi docet eadem sit preparatio de adipibus anatis.

Ysopi cerotũ descriptiõe pauli nõ est in vsu tũ pmixtio hec est. ℞. armoniaci.ʒ.x. bdellij. ʒ.v. sigie.ʒ.iiij. croci.ʒ.j.ʒ. aloes. scz succotrini masticis. olibani. idest thuris añ.ʒ.ij.ʒ. cere.ʒ.iij.ʒ. sepi ⁊ medulle vituli. añ.ʒ.ij. ysopi humide.ʒ.xl. irileon.q.s.

¶ Sigia. i. storax liquida nõ est storax calamita vt quidam dixerunt. Auicen. in. ij. canon. inquit iubne est arbor. s. gie ergo sigia est storax liquida: ⁊ hec apud quosdam est mel storacis calamite. Item circa instans ait. in c. de storace, storax alia calamita: alia, liquida que proprie sigia dicitur storax autem liquida in calabria reperitur: storax calamita nõ a calamo sed a calo qꝫ est bonum ⁊ micos qꝫ est gutta per decem annos seruatur.

¶ Irileon. idest illirica ⁊ est oleum de ireos que florem purpureum gerit. nam Diaſ. in ca. de balano repsico. i. ben et est semen arboris ait q⁹ ex eo.ʒ.j. bibita cum pusca splenẽ siccat cũ iris illirica mixtus ⁊ in cataplasmatibus posit⁹ et mulsa adhibita dolores podagricos mitigat ⁊c. Illirica mixtus. Serapinus eodem loco ex verbo Diasc. habet ireos quod idem est. Isidorus iris illirica a similitudine iris celestis nomẽ accepit vnde ⁊ a latinis argumentum ꝛ: iris qꝫ floscius colorꝫ varietate eundem arcum celeste imitetur. Illirica autẽ dicat quia in illirico plurima nascitur.

Ysopi cerotum diatessaron descriptione democriti. ℞. cere citrine. i. vsualis terbentine añ.ʒ.xij. olei irini: idest de ireos. ℥.iiij. isopi humide.ʒ.ij.ʒ. ⁊ fiat ex eis vnguentum et administretur.

¶ Istud cerotum apud nos non est valde in vsu. ⁊ sunt ex hominib⁹ qui vtuntur ipso sub nomine ceroti de isopo humida dicitur autem diatessaron a, tessara grece quod est quatuor vnde diatessaron. i. de quatuor rebus idem dicitur de tyriaca diatessaron. Joan. angli. in. c. de dolore iunciturarum cura gutte melancolice habet vnã aliam descriptionem que eadem est.

¶ Isopus humida vt dictum fuit est quasi sordes ⁊ succus lanarum succidarum. Joan. angli. ibi ait isopi humide. i. viscositatis lane ⁊ nõ lote prius deinde decoque ⁊ quod supernatat colligatur ⁊c.

Cerotum gal. stomachum cõfortãs ⁊ emẽdãs vitia stomachi. ℞. rosarũ scz rubeaꝫ. ʒ. xx. foliorꝫ absinthij. sicci.ʒ.xv. masticis.ʒ.xv. spice inde. i. nar.ʒ.x. tere subtiliter ⁊ accipe cere munde. ℥.iij. olei rosati. lib.j.ʒ. dissoluanꝯ in igne lauationibus pluribꝫ in aqua rosata deinde iterũ dissoluanꝯ ⁊ lauenꝯ in vino veteri ⁊ succo citoniorꝫ: ⁊ aceto pauco. deinde miscceantur cũ puluere rerũ. ⁊ fiat cerotum ⁊ administretur.

¶ Istud cerotum ꝛm intentionẽ Mes. est de mẽte Gal. tamen apud ipsum Gal. non reperi. hoc apud nos est multũ i vsu sub noie ceroti Gal. emẽdãtis vitia stomachi: nõ aũt ẽ vnguẽtũ stomatichũ vt q̃dã dixerũt: ⁊ sũt ex hoibus q̃ vendũtynũ ꝓ alio: sed nõ recte. Moderni doctores exhibent istud cerotũ ad confortandum stomachũ addendo parum galie alefangine: inuentꝯ in ipso virtus mirabilis.

Cerotũ diapẽte. ℞. cere citrine. ℥.iij. sigie. i. storacis liquide. ℥.vnꝰ partẽ tertiã terbẽtine. ℥.j. muscallaginis glutinis zanach.ʒ.v. olei irini. q.s. ⁊ expertum est.

¶ Istud cerotum est in vsu: sed non multum.

¶ Gluten zanach aliquando gluten alchana. c. quid autem sit generaliter ignoratur: ego autem testor nunqꝫ vidisse auctorem autenticum de ipso loqui verum secũdum Modernorum opinionem est cola piscium. quod a multis creditur et a multis non sed an sit idem aut non infra in emplastro diaquilon magno iterꝫ de ipso ostendam.

Cerotũ alexandrinũ optimũ stomachũ cõfortat. ℞. cimarũ absinthij. oliba. añ.ʒ.x. armoniaci. storacis. calamite. añ.ʒ.xij. spice scz nardi.ʒ.iij. cere. ℥.iiij. olei camomille quãtuꝫ

sufficit olibanũ ⁊ armoniacũ in vino sufficiẽ ti per diẽ ⁊ noctẽ infunde absinthiũ aũt ⁊ spi cam tere ⁊ cribra. oleum vero ⁊ ceram solue super ignem ⁊ cum eis reliqua misce.

¶ Istud cerotum apud practicantes papiẽses non est multũ in vsu: sed apud mediolanẽses est multũ in vsu: ⁊ valet multum ad illa que dicit dñs Mesue.

¶ Absinthium, scilicet absinthium romanum cima. i. comas. Isidor. in. c. de arboribus inquit. cimas vocatas dicunt quasi comas.

Cerotũ de sandalis. ℞. rosarũ. ʒ. rubearum ʒ. xij. sandalorum rubeorũ. ʒ. x. sandali albi ⁊ citrini: idest mabazari ana. ʒ. vj. boli armeni ʒ. viij. spodij. ʒ. iiij. camphore. ʒ. ij. cere albe. ʒ. xxx. olei rosati lib. j. ꝗficiant ⁊ administrent: ⁊ sunt qui lauãt oleũ ⁊ cerã prius ⁊ postea p miscent cum alijs ⁊ est melius.

¶ Istud cerotum est multũ in vsu sub duobus nominibus: vez sub noie ceroti sandalini ⁊ sub noie vnguenti sandalini: sed cõiter ordinatur sub noie vnguenti sandalini: magis quã sub noie ceroti. dicitur autez sandalinũ propter sandalos quos recipit.

Cerotum galeni albũ. ℞. cere albe. ℥. j. olei ro. ℥. iiij. ⁊ fit radix olei. oleũ onfancinũ aque fontiũ clare: ⁊ proprie vehementis frigoris quantũ sufficit. oleum multoties bene laueꝫ lauationibus multis: ⁊ quãto magis elaboratur in lauando illud fit excecellentius: vltimo vero conquassetur cum aceto albo claro ⁊ pauco ⁊ seruetur.

¶ Istud cerotum est multũ in vsu sub noie vnguẽti al. Sal. dicitur autem albũ q: eius color est albus propter cerã quã recipit: ⁊ quanto albius tanto melius.

¶ Cera alba. i. cera artificialis ⁊ fit ex cera cõi: cuj modus venetis est notus ⁊ ipsam faciunt in multa quantitate: liber qui dicitur bulchasis in trac. iij. dat duos modos faciendi cerã albam: sed nõ oportet scribere de modo ipsius: q: satis manifestus est.

¶ Oleũ rosatũ qõ fit factum ex oleo onfancino. i. ex oliuis immaturis. Isi. ait oleũ spanũ qõ ex albis oliuis fit qõ a grecis onfacon appellat: qõ aũt ex fuluis ⁊ nõ maturis fuerit expressum viride appellat: qõ vero ex nimiũ maturis cõe dr. hoc ad nos deferꝫ a ptibus ianue ⁊ ibi vocãt oleũ onfancinũ. i. oleũ de oliuis nõ maturis.

¶ Aqua fm Papiam est sapientia. Diaf. de aquis duo capitula facit. vnũ de aqua marina. aliud de aquis oibus: ⁊ sic ait aquarũ oim natura frigida ⁊ humida: aq̃ que de lapide emanat leuior ⁊ limpidior est: et ventrem ⁊ vrinam prouocat: aqua que de lapidibus argillosis emanat grauior est. Aui. aũt in. j. lib. insen. ij. doctrina. ij. in cap. de dispositionib⁹ aquarũ ait. aqua vnũ existit elementorũ: que sola inter oia elemẽta hz proprium: vt in eo qõ comeditur ⁊ biditur. vbi Aui. de aquis multũ loquitur: idẽ facit in. ij. cano. sed non tãtum. Mesue posuit hanc aquam fontium: sed moderni doctores magis laudant aquam rosatam: sic, hodie generaliter fit, et cerotum sandalinum. et hec multum sunt in vsu pro reni bus vngendis.

¶ Ista suprascripta cerota reperiuntur in antidotario diui Mesue ⁊ inferius apparebit alia descriptio que inuenitur in suo grabatin.

Cerotum de eupatorio in capi. de spasmo. ℞. olei de cinamomo: aut olei antiq lib. j. cere citrine. i. vsualis. ʒ. ij. euforbij boni ⁊ recẽtis. ℥. j. misce ⁊ fiat cerotum: ⁊ vnguatur spasmatus locus ⁊ est mirabile.

¶ Istud cerotum non est multum in vsu.

¶ Euforbiũ vero est gũmi excedẽs oia gũa gũmi in calefaciendo ⁊ subtilando. Plinius ait. rex iuba inuenit herbam euforbiam medici sui fratris noie: cuius regis de ea volumen extat: inuenit eã in monte athlãte. Spectatur folijs acantis eius tanta est vt succus eius vel longinquo receptatur incisa conto suscipitur ventriculo edino locato: humor lactis videtur effluere.

Cerotum pro capite fm Bartho. mõtagnanã in suo antidotario. ℞. laudani gũmi elemi sandarace. i. vernicis olibani storacis liquide: ⁊ sicce resine. i. pini. añ ad libitum. misce: ⁊ fiat cerotum. põt addi mirra et esset fortiꝫ: ⁊ hoc fac apud necessitatem.

¶ Istud cerotum est in vsu multũ apud chirugicos.

¶ Gummi elemi. apud nostros auctores nõ reperio scriptum aliquid de eo: tamen est notũ omnibus fm quosdam est gummi cuiusdam arboris que reperit in regione sic appellata: alij dicũt q̃ est gummi arboris dicte elimus: alij dicunt qõ est gummi cuiusdam arboris que reperitur in terris indie cuius fructus linci appellantur: alij dicunt. ⁊ hoc vidi scriptum in vno loco q̃ gummi eleni est gũmi citri. nã sine dubio gũmi elemi est coloris citrini: sed hoc non est affirmatum.

¶ Storax liquida. i. signta storax sicca. i. calamita. In isto ceroto debent poni storax liquida ⁊ sicca. i. calamita.

Cerotũ de storace ibidẽ. ℞. laudani aspalti: arthamite. mirre. calami aro. sqnanti añ. ℥. ʒ. ameos amomi. añ. ℥. ʒ. picis nauralis. ʒ. viij. fiat ex eis cerotum fm artẽ: supra addat storax calamita.

¶ Istud cerotũ non est in vsu. Storax fm Diaf. lachrymum est arboris ciusdem nominis eligenda est aũt storax q̃ est ruffa et pinguis ⁊ resine similis frustatim subalbida ⁊ odore plena et perseuerabilis: que cum malaxatione humiditatem dimittit ex se similem melli viscida naturaliter ⁊ odorata calefaciens. Aui. in. ij. canoñ. tria capitula de storace facit. vnum qõ dicitur lubne. i. arbor sigie. aliud de storace. ⁊ ibi ait ex mente Diasco. q̃ ipsa est species storacis: ⁊ apud quosdã est gummi oliue: ⁊ ipsius quidem suffumigatio: ponitur loco suffumigationis thuris in omni re. infra habet aliud capitulũ de storace: ⁊ ibi ait storax humida: alia est que extrahitur per seipsam gumma: ⁊ alia est que extrahitur cum decoctione: per se autem extracta est citrina: ⁊ qñ antiquatur declinat ad aureum colorem: ⁊ est abũdãs: sed que extrahitur ex cortice est nigra.

¶ Aspaltum fm Diasco. est bitumen iudaicum et eius aliud est aridum aliud liquidum: sed aridum gignitur in iudea fenicie sidonia: quod est primum ⁊ fondi potest vt cetera pigmenta: liquidum vero generatur in babylonia et polonia ⁊ cicilia. reperitur autem innatans in fontibus: ⁊ infra scribit aliud genus quod neq̃ ferrũ aqua rumpere potest nisi tãtum mẽstrua mulierum, aut sanguis hircorum: ⁊ si volueris rumpere: sic rumpe: tolle filum laneum ⁊ intinge cum in sanguine: ⁊ sic hincinde circumponendo. Plinius bitumnis sulphuris proxima est natura: est alius simus a iude lacu emergens in siria circa sidonem oppidum maritimũ: aspaltum vero quod bitumen iudaicum est stercus demonis vocatur a quibusdam: est napta ⁊ petroliũ vnius generis sunt. Bartho. montagnana in suis consilijs in consilio de medicinis habentibus commune iuuamentum ad nocumẽta stomachi visus ⁊ auditus ait. est autem oleum de napta: oleum de petris factum et est oleum petroleum.

¶ Pix nauralis. i. pix vsualis que nigra est. Plinius pix

liquida in europa teda coquitur nauali bus muniēdis multos que alios ad vsus: lignum eius concisum furnus: vndiq; igni extat, circūdato ferro vt primus sudor aque modo fluat canali hec in siria cedrum vocatur vel cedria cui tanta vis est vt in egypto corpora hominum defunctorum eo persusa seruētur. Aui. i. pix est duarū specieruz: vna est marina nigra liquida que ponitur in emplastris et est de genere picis ⁊ alia est mōtana silnestris: ⁊ siluestris alia est liquida: et est ex arbore aliēbue ⁊ modis aliis pini.

Cerotum de galbano secundum eundem in consilijs in consilio de prefocatione matricis ex nocumento ipsius. ℞. galbani electi. ij. j. bdellij mollis et subalbidi. ℥. ij. puluerū matricarie. ʒ. j. ʒ. mirre. ℈. ʒ. dissoluatur galbanum in aceto et diligenter coletur: deinde superaddantur pulueres suprascripti: et fiat cerotum.

¶ Istud cerotum apud nos non est in vsu: ipse Bartho. in suo antidotario habet vnam aliam descriptionem: sed nō est cadē: q; illa solū fit ex galbano extenso solum super vno cotio. in foma rotunda ad modum vnius ne bule: albanum vero gummi est satis notum.

¶ Matricaria fm Serapi. est acauem ⁊ dicit de mente Dia. q̄ habet folia similia folijs coriandri: ⁊ florem album circumquaq; ⁊ in medio citrinum et habet graue odorem ⁊ in sapore eius est amaritudo. hic Sera. allegat hec verba de mente Dia. sed sub isto nomine nō reperitur. verum est, q̄ Diasc. de ipsa. facit capitulum sub nomine Parthemon quod idem est.

Cerotum optimū ad crepatos cū pelle arietina secundū Raynaldum de villa noua in lib. ij. in ca. de crepatura. ℞. litargirij: opij: lapidis: sedenegi. i. lapidis sanguinaris: sanguinis draconis: boli armeni: masticis: armoniaci: munie: galbani: thuris: costi lumbricorum terrestium añ. ʒ. ʒ. picis nauali. i. vsualis: colofonie: cere albe et rubee añ. ʒ. j. radicis consolide maioris medie ⁊ minoris añ. ʒ. ij. rosax: mirre: aloes: añ. gra. xv. palee marine: combuste galle: balaustiarū aristologie rotunde añ. ʒ. vj. visci quercini. ʒ. ij. sanguinis hominis ruffi li. j. minus quarta: cōficietur hoc modo. accipe vnam pellem edinam vel arietinā cū omnibus pilis suis: ⁊ decoquatur quasi buliendo per totū diem quousq; quasi tota liquefacta sit. ⁊ fiat sicut colla ⁊ parum vel nihil de aqua ibi remaneat: deinde ex illa aqua accipe libram vnā, optime cum staminea vel panno colatā: ⁊ adde cum eo viscū quercinū: ⁊ in olla noua lento igne fac liquefieri ⁊ bullire: ⁊ cū baculo semper et continue ducas: aut per aliū ducere facias: deinde lumbricos terrestres post cerā ⁊ picē addas: deinde adde terbētine. i. gūmi albotin. ʒ. ij. postea colofoniā masticē mirram armoniacū et galbanū adde ⁊ liquefac insimul ⁊ cū baculo semper ducatur: ⁊ signum quando erit coctū est quod ponatur vna gutta ex eo super lapidem marmoreum seu super cultellum oleo vnctum q̄ cū infrigidatū fuerit si malaxetur ⁊ optime coaguletur. tūc signū est perfecte decoctionis: sinautem lēto igne bulliat: ⁊ fiat ⁊ vsui reserua.

¶ Istud cerotum, est illud quo generaliter vtuntur doctores subnoie ceroti ad crepatos vel sub noie ceroti cū pelle arietina. ibi Ray. dicit q̄ crepatura accidit sepe iuuenibus et robustis viris qui volunt nimis saltare vel currere vel maxima pondera portare vel petras grossissimas iactare: vel eas viriliter eleuare: vel ex nimio ⁊ alto clamore. ⁊ Bartho. montag. in suo antido. habet vnū emplastrum vsuale pro crepatis: sed idem non est verus differunt; parum de quo infra. Sentilis in suis cōsilijs in cosilio primo hz vnā aliā descriptionē: sed nō est eadem: nec in vsu apud nos est. modernivere praticantes magis laudant descriptionem Raynaldi ꝗ alias.

¶ Litargirium est nomen compositum a lithos quod est lapis ⁊ giros. quod est argentū: vnde litargiriū idest spuma argenti. Dia. litargirium nascitur ex arena melopdinis que combusta liquefit: ⁊ sic refunditur: multi ex argento hoc faciunt: ⁊ ex plūbo melius est tamē actum fm hispnaum: tertiū siculū: q; ibi plūbū abundat: ruffum vero ⁊ limpidū erutis dicitur exalbidū argiritis: q; ex argento fit: aliud ca. facit de spuma argēti: q̄ etiā litargirios appellatur. Pli. spuma argenti genera ex, sunt tria optima que cristi vocatur que ⁊ actica est hec ex ipsa vena fit secundū argiritim vocant que hispanensis est hec ex argento fit sicut dicit Dia. de litargirio: alias duas species vide ibi.

¶ Lumbrici terrestres fm Sera. sunt vermes qñ fodit terra: vel aratur inueniuntur qñ ipsi terūtur ⁊ ponunt sup neruos lcisos cōferūt iuuamēto manifesto. hic apō Ani. in ij. cañ. vocantur charatim satis noti sunt.

¶ Colofonia. idest pix greca. Aui. in. ij. cano. in ca. de ratinigi ait. ratinigi nolatur colofonia: ⁊ est gūma pini. et nominatur arbor eius in sceni alherem. Joan. Sera. in suo breuiario in ca. de paralesi inquit. gūmi granorum viridū q̄ nolatur ratenigi. ergo ratenigi est terbētina. idē in ca. de asinate ait, accipe granorū pinearū sup q̄o est ratinigi: verū hoc gūmi cadit super oēs gūmas: sed ratenigi magis cōuenit esse colofoniā ꝗ terbentinam.

¶ Cera rubea fm quosdā est cera vsualis fm quosdaz est cera qua vtimur ad sigillandū literas: ⁊ hec est opinio pluriū: q; ibi ingredit cera alba. i. cera artificialis sicut est notū ⁊ cera rubea. i. artificiata ⁊ propter id si ponitur cera alba q̄ est artificialis nō dz intelligi cera: q̄ fit ex cinabrio terbentina ⁊ cera et oleo vt est notum apud apothecarios tamen hoc non est firmum. vez si cera rubea sit cera vsualis aut cera qua sigillantur litere.

¶ Consolida maior apud Dia. vocatur simphitū ⁊ ibi ponit q̄ eius spēs sunt due: tñ apud Modernos inuenitur alia q̄ media dicitur et raro apud nos inuenitur: sed sunt ex hominibus qui loco eius ponunt pondus equale maioris: sed si haberi poterit: est melius.

¶ Palea marina. i. balla marina. alij auctores hāc non ponunt. est aūt quedā res rotunda sicut bora defertur a ianua ad nos: ⁊ ibi eius herba algora vocat: hec balla ingreditur pluuerem qui fit contra botium gule: vt dictum fuit et ibi melius ostendi.

¶ Visceus quercinus. i. dabac fm Diasc. lachrymus est arboris leuisi ⁊ viridis arboris deinde obtusum ⁊ nihil asperum colligitur et de semine obtrotundo quod in arbore dur: idest quercus nascitur folia habēs similia buxo hoc semen primo tūditur ⁊ lauatur: ⁊ postea coquitur: multi vero illum masticādo concassant: fit etiam ex arbore matigni: ⁊ de piro ex diuersis arboribus aliquādo: et in radice arborum et in frutice inuenitur. apud Aui. eius fructus est, similis ciceri nigro non sincero rotunditatis: virgularis: frangibilis ex quo manus inuiscantur: eius autem minera est arbor: ferens glandes et

malus ⁊ pirus in quo sunt virtus area ⁊ aque multiplicate valde ⁊ qui ex eo bonus est recens planus coloris puri interius viridis exterius teritur et lauatur deinde coquatur. hodie multi apothecarij qui se omnia scire fatentur loco eius ponunt viscum quo vtuntur nostri rustici ad capiēdas aues: sed verus viscus quercinus fit ex quodā fructu simili piro qui reperitur super arbores ferentes glādes seu arbores quercus ⁊ propter id viscꝰ quercinus appellatur: defertur a venetis ad nos in formis rōtundis prout succus liquirite.

¶ Sanguinis hominis ruffi. Bartholomeꝰ habet sanguinis humani ⁊ idē est: sed nostri doctores magis laudant sanguinem seu robusti q̄ non ruffi: ⁊ oportet q̄ extrahatur ab homine colerico: q̄ est fortioris proprietatis in ista materia: ⁊ oportet quod ipse sanguis sit, flebotomatus in vna scutela lapidea vitreata: ⁊ ibi dimittatur siccari tātum quod veniat sicut est sanguis dracho nis: postea vtere vbi oportet. Nicolaus florentinus in libro quarto in capitu. de nocumentis prouenientibus ex sanguine hominis: ⁊ sanguinis ⁊ lactis cōgelatorū inq̄t: sanguis hominis colerici ruffi extractus ab eo dū fuerit ab ira ⁊ furore remotus si sumptus fuerit in cibo vel potu: quia ipse protunc est vehentis colericitatis et inflammationis in stomacho existens magnam ⁊ acutam effumationem ad caput ⁊ cura eius si nō fuerit cōgelatus est vomitus: si vero fuerit cōgelatus educatur fluxu ventris.

Cerotum de bdellio fm Leonar. de preda palea patauinum in ca. de cura scrofularuz. ℞. armoniaci. galbani: ⁊ bdellij ana. tantundem cuius confectio est vt recipiantur ex his tribus gummis partes equales ⁊ in aceto vini fortis vsq̄z ad tertiam diem dimittātur quousq̄z liquefiant: ⁊ deinde adde paruz sulfuris. ⁊ fiat cerotum.

¶ Istud cerotum non est in vsu: cerotum vero secundū Mat. siluaticum dicitur a cera quia omne cerotum recipit ceram vel aliquid loco cere: q̄ hic istud dicitur cerotum non quod recipiat ceram: sed loco eius habet gummas que liquefiunt prout cera: et nota secūdum Saladinum quod sicut aloes vtplurimum: est materia pillularum: ita cera vt plurimum cerotorum vel vnguentorum est materia.

Cerotū consiliatoris coadiuuatiuū fissi cranei in differentia eiusdem. clxxxj. ℞. gummi eleni. ℥. iij. resine purissime. ℥. iiij. cer. ℥. v. olei rosati. ℥. iij. ʒ. aromatici. ℥. ij. terebentine ℥. iij. ⁊. ʒ. fiat vnguentum.

Cerotum aliud eiusdē ibidē: similis intentiōis. ℞. gummi eleni. ℥. iij. oppoponaci. ℥. ij. bdellij. ℥. ʒ. resine pini. ʒ. j. cere quantū sufficit fiat vnguentum.

¶ Postq̄z expediuimus duce xpo cerota: equum est vt transeamus ad vnguenta si idem annuat.

¶ De vnguentis super antidotarium dicit Mesue et aliorum doctorum:

Vnguentum diafinicon. ℞. adipis zirbi antiqui mundi ⁊ colati: ⁊ adipis vituli antiqui mundi ⁊ colati añ. li. j. ʒ. colcotbar. i. vitrioli citrini. ℥. iiij. olei antiqui: ⁊ litargirij mūdi añ. li. iij. terantur litargirium ⁊ colcotbar contritione vltima ⁊ mūdentur per pannum ⁊ subtilem ⁊ spissum. deinde terantur cum oleo ⁊ elaboretur in pmixtione eorꝰ ante parū ex oleo addendo: ⁊ fiat illud deinde coletur super illud adeps: ⁊ coquatur cū facilitate agitādo illud sine intermissione cū ramo palmarū ⁊ extremitate eiꝰ grossa abiecta cute eius: ⁊ fint rami sup quorum incisiōe nō preterierit spaciū: ⁊ quoties exhauritur humiditas rami a medicamine iterū alterius humidi extremitate agitetur: necnon ⁊ aliorū ramorum partes humidiores incidantur in frusta ⁊ ponantur in medicamine: deinde mutentur dum exiccantur: et hoc fiat donec perficiatur eiꝰ decoctio ⁊ fiat in termio hore ignis aut sicut prune aut flāme tenuis.

¶ Istud vnguentum apud nos non est multum in vsu. Unguentum autem dicitur ab vnguendo. Isido. in ca. de odoribus ⁊ vnguentis inq̄t. vnguentū vero est omne quod ex communi oleo confectum aliarum specierum commixtione augetur odoris iocunditatem sumens: ⁊ longius redolens. vnguenta aūt quedam dicuntur a locis: vt telinū cuius iulius cesar meminit dicens corpus que suauit telino vngimur hoc conficiebatur in insula telo: que est vna ex cicladibus: sunt ⁊ quedam ab inuentorum nole vt amaricinū: nā quidam tradunt regium quendā puerum amaricinū nole complura vnguētorū genera ferentem casu prolapsum esse et maiorem ex cōmixtione odorem creasse. vnde nunc optima vnguenta amaricina dicuntur: sunt ex genere florum.

¶ Diafinicon dicitur a dia q̄ est confectio ⁊ finicon de dactilis: nā diafinicō est dactilus: tamen Mesue habet vnguentum diafinicon: nō autem hoc dicitur a dactilis: sed potius a palma fm Matheum silua. vocatur vnguentum palme quod diacalcadis dicitur: verū est q̄ possunt sic dici. tñ Mesue iterum scribit vnguentum palmeum: q̄ nō est idem differunt inter se: hoc vnguentum dicitur diafinicon: quia cōficitur cū fructis palme

¶ Sibus est pinguedo inuoluens intestina ⁊ hec pinguedo in terra nostra nominatur radicella.

Unguentum arabicum. ℞. foliorum cheiri: salvie. trafilon acetosi. acori. ana. lib. j. terantur contritione bona ⁊ funde super ea in vase lapideo olei rosati: aut mirtini: et adipis zirbi antiqui: et colati ana. libr. ij. ʒ. dimitte per dies nouem deinde accipe mirre mūde: aloes succrotensis ana. aure. vij. sarcocolle aure. vij. terantur ⁊ cribellentur: et proijciātur sup ea in vase alio lapideo vini albi. aut succi arnoglosse longe idest plantaginis maioris in quo cocta fuerint ex foliis earundem herbarum ana. ℥. iij. ⁊ fit vini aut succi quod funditur super ea quantitas sufficiēs ad dissoluendum ea: et dimitte per dies sex: deinde redeas ad herbas et decoque cum oleo et adipe ebullitionibus duabus ⁊ cola ⁊ exprime et oleū ⁊ adipem ⁊. Recipe eiꝰ expressionis lib. iij. ʒ. litargirij mundi ⁊ triti ⁊ tritiōe vltīa li. iij. et ī alio. iij. ʒ. calcadis. i. vitrioli albi. ℥. iiij. ⁊ terātur et coquātur sicut superius